...KA SAMORZĄDU

KALENDARZ SAMORZĄDOWY

NA ROK 1933

NAKŁADEM
SAMORZĄDOWEGO INSTYTUTU WYDAWNICZEGO
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w Warszawie
WARSZAWA, UL. ŚWIĘTOKRZYSKA 13, TEL. 442-63.

BIBLJOTEKA SAMORZĄDU

KALENDARZ SAMORZĄDOWY

NA ROK 1933

NAKŁADEM
SAMORZĄDOWEGO INSTYTUTU WYDAWNICZEGO
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w Warszawie
WARSZAWA UL. ŚWIĘTOKRZYSKA 13, TEL. 442-63.

Drukarnia Samorz. Instytutu Wydawniczego w Warszawie, Tel. 682-18

Spis rzeczy.

Str.

ADRESY W/G BRANŻ:

BUDOWNICTWO

Zygmunt Bujnowski, Inż. - architekt
Warszawa, Długa 11 m. 7, telefon 11-63-91.

ELEKTROTECHNICZNE BIURA INSTALACYJNE

E. Kühn i S-ka
Biuro Instalacyjne i Składy Elektrotechniczne
Warszawa, Marszałkowska 71, tel. 8-67-52.

Instalacje oświetleń - biuro techniczne
Józef Medzyński
Warszawa, Nowy-Świat Nr. 2, telefon 132-22 i 130-40.

MIERNICZOWIE PRZYSIĘGLI

Inż. Stefan Chojnicki
Warszawa, Chmielna Nr. 66.

Edward Stanisław Grzeliński
Warszawa, ul. Koszykowa Nr. 5 m. 32, tel. 8-87-37.

Aniela Pokorska i Józef Marczyński
Warszawa, Tamka 40.

Ryszard Wiński
Warszawa, ul. Miodowa 12, tel. 517-31.

PRZECIWOGNIOWE PRZYRZĄDY

Wytwórnia Gaśnic
„C U D" Sp. z o. o.
w Warszawie, Al. Jerozolimska 103.

ORTOPEDJA

Pracownia Ortopedyczna
Ignacy Jaworski
Warszawa, Targowa Nr. 38, tel. 10-21-28.

ROK 1933
ERY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

jest rokiem zwyczajnym, mającym 365 dni.

ZNAKI KSIĘŻYCA.

Nów. Pełnia. Pierwsza kwadra. Ostatnia kwadra.

ZAĆMIENIA SŁOŃCA.

W r. 1933 nastąpią dwa zaćmienia słońca; zaćmień księżyca nie będzie wcale.

Pierwsze zaćmienie słońca, obrączkowe, w dniu 24 lutego, w Polsce nie będzie widoczne. Obserwować je będzie można w Południowej Ameryce, w Afryce, w Grecji, na Kaukazie, w Arabji i Persji, oraz na oceanie Atlantyckim i na oceanie Indyjskim.

Drugie zaćmienie słońca, obrączkowe, w dniu 21 sierpnia, w Polsce będzie widoczne jako częściowe. Ponadto widoczne będzie na znacznym obszarze ziemi.

PORY ROKU.

Wiosna rozpoczyna się 21 marca o godz. 3 (czas śr.-europ.)
Lato rozpoczyna się 21 czerwca o godz. 22 (czas śr.-europ.)
Jesień rozpoczyna się 23 września o godz. 13 (czas śr.-europ.)
Zima rozpoczyna się 22 grudnia o godz. 8 (czas śr.-europ.)

TABELA ŚWIĄT RUCHOMYCH W LATACH 1933 — 1937.

Rok	Popielec	Wielkanoc	Wniebowstąpienie Pańskie	Zesłanie Ducha św.	Boże Ciało	Niedziela 1-sza Adwentu
1933	1 marca	16 kwietnia	25 maja	4 czerwca	15 czerw.	3 grudnia
1934	14 lutego	1 kwietnia	10 maja	20 maja	31 maja	2 grudnia
1935	6 marca	21 kwietnia	30 maja	9 czerwca	20 czerw.	1 grudnia
1936	26 lutego	12 kwietnia	21 maja	31 maja	11 czerw.	29 listopada
1937	10 lutego	28 marca	6 maja	16 maja	27 maja	28 listopada

WŁADZE POLSKIE I URZĘDY ŚWIĘTUJĄ W DNI NASTĘPUJĄCE:

Wszystkie niedziele całego roku.
Nowy Rok (1 stycznia).
Święto Trzech Króli (6 stycznia).
Matki Boskiej Gromnicznej (2 lutego).
Drugi dzień Wielkiejnocy (data zmienna).
Święto Narodowe: Konstytucja 3-go maja.
Wniebowstąpienie Pańskie (data zmienna).
Drugi dzień Zielonych Świątek (data zmienna).
Boże Ciało (data zmienna).
Św. Apostołów Piotra i Pawła (29 czerwca).
Wniebowzięcie N. M. P. (15 sierpnia).
Wszystkich Świętych (1 listopada).
Niepokalane Poczęcie N. M. P. (8 grudnia).
Pierwsze i drugie święto Bożego Narodzenia (25 i 26 grudnia)

STYCZEŃ
ma dni 31

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	N	**N. Rok. Ob. P.J N. Im. Jezus**	**19 Grudnia. N. p. B. N.**
2	Pn	Makarego ob.	20 Oczekiwanie Nar. P. J.
3	W	Genowefy	21 Juljanji m.
4	Śr	Tytusa b. m.	22 Anastazji
5	Cz	Telesfora p. m. Emiljany p.	23 10 męcz. Kreteńskich
6	Pt	**Trzech Króli**	24 Wigilja Bożego Narodz.
7	S	Lucjusza m.	**25 Boże Narodzenie**
8	N	**1 po 3 Król.**, św. Rodziny	**26 N. po B. Nar S. N. M. P.**
9	Pn	Marcjanny p. m.	27 Szczepana m.
10	W	Jana Dobrego	28 Męczenników w Nikom.
11	Śr	Hygina p. m., Honoraty p.	29 14. niewiniątek
12	Cz	Arkadjusza m., Ernesta	30 Anizjusza i Zotyka
13	Pt	Leoncjusza b. m.	31 Melanji
14	S	Hilarego b. d. K.	**1 Stycz. Obrz. P.J.N. Rok**
15	N	**2 p 3 Król.**, Pawła pust.	**2 N. przed Zjaw. P.**
16	Pn	Marcelego p. m.	3 Melachjasza pr.
17	W	Antoniego ob.	4 Wspomnienie 70 apost.
18	Śr	Katedry św. Piotra w Rzymie	5 Wig. Zjawienia Pańsk.
19	Cz	Henryka b.m., Marjusza m.	**6 Zjawienie Pańsk. Jord.**
20	Pt	Fabjana i Sebastjana mm.	7 Wspomn. Jana Chrzcic.
21	S	Agnieszki b. m.	8 Georgjusza wyzn.
22	N	**3 po 3 Król.**, Wincentego m.	**9 N. po Zjaw. P.**
23	Pn	Zaślubiny N. M. P., Rajmunda	10 Grzegorza Nysseńsk.
24	W	Tymoteusza b. m.	11 Teodozjusza W.
25	Śr	Nawrócenie św. Pawła	12 Tatjany
26	Cz	Polikarpa b. m.	13 Ermila i Stratonika
27	Pt	Jana Chryzostoma b. d. K.	14 Męczenników Synaickich
28	S	Flawjana m., Walerego b.	15 Pawła Tebańskiego
29	N	**4 po 3 Król.**, Franciszka Sal.	**16 N. 2 po Zj. P. J.**
30	Pn	Martyny p. m., Hiacynty p.	17 Antoniego pust.
31	W	Piotra z Nolasko	18 Atanazego i Cyryla

Święta prawosławne

7 Rożdiestwo Christowo; 8 Sob. Preśw. Bogorod.; 9 Archid. Stefana; 14 Obrezanie Gosp.; 19 Bogojawlenie. Kreszcz. Gosp.

Święta wyznania Mojżeszowego

Dnia 8 post (Asoro-betebet). Dn. 28 Rozchodesz czyli 1 dz. miesiąca Szebat.

LUTY
ma dni 28

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	Śr	Ignacego b. m.	19 Makarego egipskiego
2	Cz	**N. Marji P. Gromnicznej**	20 Eutemjusza
3	Pt	Błażeja b. m.	21 Maksyma wyzn.
4	S	Andrzeja Kors. b.	22 Tymoteusza
5	**N**	**5 po 3 Król.**, Agaty p. m.	**23 N. 3 po Zj.P.J.** Klemensa
6	Pn	Tytusa b. i Doroty p. m.	24 Ksenji
7	W	Romualda op.	25 Grzegorza teologa
8	Śr	Jana z Maty w.	26 Ksenofonta
9	Cz	Cyryla b. d. K. i Apolonji p. m.	27 Przen. rel. Jana Złotoust.
10	Pt	Scholastyki p.	28 Efrema Syr.
11	S	Zjaw. N.M.P. w Lourd. Fel.	29 Przen. rel. Ignacego m.
12	**N**	**Starozap.** Zał. Serwitów i Julj.	**30 N. O. wetaru i faryz.**
13	Pn	Grzegorza II pap.	31 Grusa i Jana
14	W	Walentego m.	1 Luty. Tryfona
15	Śr	Faustyna i Jowity mm.	**2 Ofiarowanie P.J. w św.**
16	Cz	Juljanny p. m.	3 Symeona i Anny
17	Pt	Juljana Kap. i Sylwona b.	4 Izydora
18	S	Symeona b. m.	5 Agaty
19	**N**	**Mięsop.** Konrada W. i Marc.	**6 N. Om. synu** Wukoła bp.
20	Pn	Leona b.	7 Partenja m.
21	W	Feliksa b. w. i Eleonory	8 Teodora
22	Śr	Kat. ś. Piotra, Małgorzaty z K.	9 Nicefora
23	Cz	Piotra Damjana b. d. K.	10 Charlampjusza
24	Pt	Macieja Apostoła	11 Błażeja
25	S	Cezarjusza i Zygfryda b.	12 Melecjusza
26	**N**	**Zapustna.** Wiktora	**13 N. Mięsop.** Martynjana
27	Pn	Aleksandra m. i Anastazji p.	14 Akscencjusza
28	W	Teofila m. i Romana op.	15 Onesyma

Święta prawosławne

15 Sretienje Gosp.; 26 Zacząłki na Wielik. Post (Ostatki)

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 27 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Adar.

MARZEC
ma dni 31

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	Śr	Popielec. Albina b. i Antoniny	16 Pamfila
2	Cz	Heleny ces., Pawla m.	17 Teodora
3	Pt	Kunegundy ces. wd.	18 Leona W. pap.
4	S	Kazimierza królew.	19 Archipa
5	**N**	**Wstępna.** Euzebjusza i Jana	20 **N. 1 Postu.** Leona
6	Pn	Perpetuy i Felicyty	21 Tymoteusza
7	W	Tomasza z Akwinu w. d. K.	22 Eugenji
8	Śr	Jana Boż., Wincentego Kadł.	23 Polikarpa
9	Cz	Franciszki Rzym wd.	24 Z. głowy św. Jana Chrz.
10	Pt	40 Męczenników	25 Tarasa
11	S	Konstantyna i Pelagji	26 Porfirja
12	**N**	**Sucha.** Grzegorza W.p.d.K.	27 **N. 2 Postu.** Prokopa
13	Pn	Krystyny i Nicefora b.	28 Wasylja pust.
14	W	Matyldy król wd.	1 **Marzec** Eudokji
15	Śr	Klemensa Hofb. i Longina	2 Teodata
16	Cz	Cyrjaka m.	3 Eutropiusza
17	Pt	Patrycjusza b. i Gertrudy	4 Harasyma i Paw.
18	S	Cyryla Jer. b. w. d. K.	5 Konona m.
19	**N**	**Głucha.** Józefa oblub. N.M.P.	6 **N. 3 Post. (Chrest.)** 42 m.
20	Pn	Eufemji m.	7 Wasylja
21	W	Benedykta op.	8 Teofilakta
22	Śr	Katarzyny i Bazylego	9 40 męcz. z Sebastji
23	Cz	Feliksa m.	10 Kondrata
24	Pt	Gabrjela Arch.	11 Sofronjusza
25	S	Zwiastowanie Najśw. Marji P.	12 Teofana
26	**N**	**Środop.** Emanuela i Tekli	13 **N. 4 Postu.** Nicefora
27	Pn	Jana Damasc. w. d. K.	14 Benedykta
28	W	Jana Kapistrana	15 Agapa m.
29	Śr	Eustazjusza op.	16 Sawyna i Juljana
30	Cz	Jana Klimaka i Kwiryna m.	17 Aleksego
31	Pt	Balbiny p. m. i Kornelji	18 Cyryla i Aleksandra

Święta prawosławne

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 9 post Estery; dn. 12 Purym (ostatki); dn. 13 Szuszan Purym; dn. 28 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Nisan.

KWIECIEŃ
ma dni 30

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	S	Hugona b. i Teodory m.	19 Chryzanta i Darji
2	N	**Czarna**. Franciszka à Paulo	20 **N. 5 Postu**
3	Pn	Ryszarda b.	21 Jakóba
4	W	Izydora b. d. K.	22 Bazylego
5	Śr	Wincentego Fer. i Ireny p. m.	23 Nikona i 200 uczniów
6	Cz	Celestyna pap. i Wilhelma w.	24 Zacharjasza
7	Pt	Epifanjusza b. m.	25 Zwiastowanie N. M. P.
8	S	Matki Bożej Bolesnej	26 Gabrjela archanioła
9	N	**Palmowa**. Marji Kleof.	27 **N. Palmowa** Matrony
10	Pn	Marji Egipc. i Ezechjela pr.	28 Hilarjona
11	W	Leona W. pap. d. K.	29 Marka i Cyryla
12	Śr	Juljusza pap.	30 Jana
13	Cz	W. Czwartek. Hermenegilda m.	31 W. Czwartek. Hipacego
14	Pt	W. Piątek, Justyna i Waler. mm.	1 **Kwiecień**. W. Piątek
15	S	W. Sobota, Bazylego i Anast. m.	2 W. Sobota. Tytusa
16	N	**Wielkanoc**. Bened. Józ. Labre	3 **N. Wielkanoc**
17	Pn	**Pon. Wielk.** Aniceta pap. m.	4 **P. Wielkanoc**. Józefa
18	W	Apolonjusza m. i bł. Bogum.	5 W. Wielkanoc. Teodulla
19	Śr	Hermogenesa	6 Eutychjusza
20	Cz	Teodora w. i Agnieszki p.	7 Gorgjusza
21	Pt	Anzelma b. d. K.	8 Herodjona
22	S	Sotera i Kajusa mm.	9 Eupsychjusza
23	N	**Przewodnia**. Wojciecha b.m.	10 **N. św. Tom.**
24	Pn	Fidelisa z Sigm. m.	11 Antypy
25	W	Marka Ewang.	12 Wasylja
26	Śr	Kleta i Marcelina pap. mm.	13 Artemona
27	Cz	Piotra Kan. d. K. i Teofila b.	14 Martyna
28	Pt	Pawła od Krzyża	15 Arystarcha
29	S	Piotra z Werony m.	16 Arafji
30	N	**2 po Wielk.** Katarzyny Sen.	17 **N. Myronosyć**. Symeona

Święta prawosławne

7 Błagowieszcz. Presw. Bogorod.; 9 Wschod Gospod. w Jerusalim; 16 Pascha Św.

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 11 i 12 Pesach (pierwsze uroczyste święta Wielkanocne; od 13 do 16 wolne święta Wielkanocne; dn. 17 i 18 ostatnie uroczyste święta Wielk.; dn. 27 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Ijar.

MAJ
ma dni 31

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	Pn	Filipa i Jakóba Ap.	18 Jana Dekap.
2	W	Atanazego b. d. K. i Zygm.	19 Teodora
3	Śr	**Królowej P.** Op. św. Józefa	20 Jana W.
4	Cz	Znalez. Krzyża św., Moniki wd.	21 Januarego
5	Pt	Piusa V pap.	22 Teodora
6	S	Jana w Oleju	23 Georgja m.
7	N	3 po **Wielk.**, Florjana i Domic.	24 **N. O. rozsłabsz.** Saby m.
8	Pn	Stanisława b. m.	25 9 męcz. w Kyz.
9	W	Grzegorza z Naz. b. d. K.	26 Jakóba ap.
10	Śr	Antonina b., Izydora r.	27 Marka op.
11	Cz	Franciszka w. i Mamerta b.	28 Bazylego m.
12	Pt	Pankracego m., Nereusza i	29 Symeona km.
13	S	Serwacego b.	30 Jazona
14	N	4 po **Wielk.**, Bonifacego m.	1 **Maj.N.O Sam.** Jerem. pr.
15	Pn	Jana de la Salle	2 Atanazego
16	W	Jana Nepom.	3 Teodozjusza
17	Śr	Weroniki i Paschalisa Baylon	4 Pelagji
18	Cz	Wenantego m.	5 Ireny
19	Pt	Piotra Celestyna pap. i Iwona	6 Joba
20	S	Bernardyna Sen. w.	7 Pamięć św. Krzyża
21	N	5 po **Wielk.**, Tymot i Tow. mm.	8 **N. O Ślipor.** Jana teologa
22	Pn	Julji p. m. Heleny p.	9 Mikołaja
23	W	Dezyderjusza b. m.	10 Szymona ap.
24	Śr	Joanny wd	11 Mokia, Metodego
25	Cz	**Wniebowstąp.** P. Grz. VII pap.	12 **Wniebow.P.** Eupifan.
26	Pt	Filipa Nerjusza	13 Glikerji
27	S	Bedy w. d. K. i Jana pap.	14 Izydora m.
28	N	6 po **Wielk.**, Augustyna b. w.	15 **N. w. Otciw Ś** Pachom.
29	Pn	Marji Magd. Pazzis	16 Teodora i Modesta
30	W	Feliksa pap. m.	17 Andronika
31	Śr	Anieli i Petronelli	18 Teodata, Julji

Święta prawosławne

25 Wozniesienie Gospod.

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 14 Łag-beomer; dn. 26 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Sywan; dn. 31 pierwszy dz. św. Szowuos (uroczyste Zielone Świątki).

CZERWIEC
ma dni 30

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	Cz	Jakóba Strzemię b.	19 Patrycjusza
2	Pt	Sadoka i Tow. mm.	20 Talalejusza
3	S	Klotyldy	21 Konstantyna i Heleny
4	N	**Zesłanie Ducha Św.** Franc.	**22 N. Zesł. D. Św.**
5	Pn	Poniedz. Św. Bonifacego b. m.	**23 Trójcy Prz.**
6	W	Norberta b.	24 Symeona
7	Śr	Roberta op.	25 Znal. głowy Jana Chrzc.
8	Cz	Medarda b.	26 Karpusa
9	Pt	Pryma i Felicjana mm.	27 Terraponta
10	S	Małgorzaty król.	28 Nikity
11	**N**	**Uroczystość Trójcy Prz.**	**29 N. 1 po Z. Św. Wsich Św.**
12	Pn	Jana a S. Facundo. Onufrego	30 Izaaka dalm.
13	W	Antoniego Padewskiego	31 Hermeusza m.
14	Śr	Bazylego b. d. K.	**1 Czerwiec.** Justyna
15	**Cz**	**Boże Ciało.** J. Wita i Mod.	2 Nikifora
16	Pt	Jana Franc. Regis	3 Łucjana
17	S	Marcjana m. i Adolfa b.	4 Mitrofana
18	**N**	**2 po Ziel. Św.** Efrema Diak.	**5 N. 2 po Z. Św. Boże Ciało**
19	Pn	Gerwazego i Protazego	6 Besarjona
20	W	Sylwerego pap. m. i Juljanny	7 Teodata
21	Śr	Alojzego Gonz. w.	8 Teodora
22	Cz	Paulina b.	9 Cyryla
23	Pt	Urocz. N. Serca P.J. Zenon.	10 N. Serca Jezusowego
24	S	Nar. św. Jana Chrzciciela	11 Bartłomieja i Barn. ap.
25	**N**	**3 po Ziel. Św.** Wilhelma op.	**12 N. 3 po Z. Św.** Onufrego
26	Pn	Jana i Pawła mm.	13 Akwiliny
27	W	Władysława król.	14 Jelysego i Metodego
28	Śr	Ireneusza b. m.	15 Amosa i Hieronima
29	Cz	**Piotra i Pawła ap.**	16 Tychoma
30	Pt	Wspomn. św. Pawła, Emilji	17 Manuela

Święta prawosławne

4 Dzień Św. Trojcy; 5 Dzień Św. Ducha.

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 1 drugi dz. św. Szowuos (uroczyst. Zielone Świątki); dn. 25 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Tamuz.

LIPIEC
ma dni 31

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	S	Przenajśw. Krwi P. Jezusa	18 Leontja m.
2	N	**4 po Ziel. Św.** Naw. N. M. P.	19 **N. 4 po Z. Św.** Judy ap.
3	Pn	Leona II pap., Anatola	20 Metodego
4	W	Teodora b.	21 Juljana Tarsyjsk.
5	Śr	Antoniego Marji Zach.	22 Euzebjusza
6	Cz	Łucji m.	23 Agrypiny
7	Pt	Cyryla i Metodego bb.	24 **Nar. św. Jana Chrz.**
8	S	Elżbiety król.	25 Febronji
9	N	**5 Po Ziel. Św.** Weroniki p.	26 **N 5 po Z. Św.** Dawida
10	Pn	7 Braci Męczenników	27 Samsona
11	W	Piusa I pap. m.	28 Cyrusa i Jana
12	Śr	Jana Gwalberta op.	29 **Piotra i Pawła ap.**
13	Cz	Anakleta pap. m.	30 Sobór św. 12 Apost.
14	Pt	Bonawentury b. d. K.	1 **Lipiec.** Kosmy i Damian.
15	S	Henryka ces.	2 P.K. Przez. Bogarodzicy
16	N	**6 po Ziel. Św.** M. B. Szkapl.	3 **N. 6 po Z. Św.** Jakiuta m.
17	Pn	Aleksego w.	4 Andrzeja ap.
18	W	Bl. Szymona z Lipn., Kamila	5 Cyryla i Metodego
19	Śr	Wincentego a Paulo	6 Atanazego
20	Cz	Czesława, Hieronima	7 Tomy i Akakja
21	Pt	Praksedy p.	8 Prokopa
22	S	Marji Magd. Pokutn.	9 Pankracego
23	N.	**7 po Ziel. Św.** Apolinarego b	10 **N. 7 po Z. Św.**
24	Pn	Kunegundy kr., Krystyny b.m.	11 Eufemji i Olgi
25	W	Jakoba ap.	12 Prokla i Hilarego
26	Śr	Anny matki Najśw. M. Panny	13 Sob. Arch. Gabrjela
27	Cz	Natalji, Pantaleona	14 Akity
28	Pt	Wiktora I pap. m.	15 Włodzimierza
29	S	Marty p. i Feliksa pap. m.	16 Antynohena
30	N	**8 po Ziel. Św.** Rufina m.	17 **N. 8 po Z. Św.** Martyny
31	Pn	Ignacego Lojoli w.	18 Emiljana

Święta prawosławne

7 Rożdzestw. Ioana Przedtecz.; 12 Pierwowier. ap. Pietra i Pawla.

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 11 Szewo-osor betamur. post. (na pamiąt. oblężenia Jerozolimy); dn. 24 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Ab.

SIERPIEŃ
ma dni 31

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	W	Piotra w okowach	19 Makryny
2	Sr	M. B. Anielskiej, Alfonsa Lig.	20 Ilji (Eljasza) pr.
3	Cz	Znalezienie św. Szczepana m.	21 Symeona
4	Pt	Dominika w.	22 Marji Magdaleny
5	S	N. M. Pann Śnieżnej	23 Irofima i Teofila
6	N	**9 po Ziel. Św.** Przem. Pańskie	**24 N 9 Po Z. Św.** Borysa i G.
7	Pn	Kajetana w.	25 Zejścia św. Anny
8	W	Cyrjaka m. i Emiljana	26 Hermolajusa i Parasc
9	Śr	Jana Vianney i Romana m.	27 Pantalejmona
10	Cz	Wawrzyńca m.	28 Prochora
11	Pt	Zuzanny p. m.	29 Kalinika
12	S	Klary p.	30 Sylasa i innych ap.
13	N	**10 Po Ziel. Św.** Hip. i Kas.	**31 N. 10 po Z. Św.** Eudokima
14	Pn	Wig. Euzebiusza w.	**1 Sierpień.** 7 Braci Machab.
15	W	**Wniebowzięcie Najśw. M. P.**	2 Przen. rel. Szczepana
16	Śr	Joachima i Rocha w.	3 Izaaka i Dalmata
17	Cz	Jacka w.	4 7 Młodzieńców
18	Pt	Heleny ces.	5 Eusvgnjusza
19	S	Ludwika b. i Juljusza	**6 Przemienienie Pańskie**
20	N	**11 po Z. Św.** Bernarda op. d K.	**7 N. 11 po Z. Św.** Demet. m.
21	Pn	Joanny Fr. de Chant.	8 Emiljana
22	W	7 radości N. M. P. Tymot.	9 Macieja ap.
23	Ś·	Filipa Ben. i Zacheusza b.	10 Wawrzyńca
24	Cz	Bartłomieja ap.	11 Euplusa
25	Pt	Ludwika kr.	12 Focjusza i Aniceta
26	S	M. B. Częstochowskiej, Zefir.	13 Maksyma
27	N	**12 po Ziel. Św.** M. B. Pociesz.	**14 N. 12 po Z. Św.**
28	Pn	Augustyna b. d. K.	**15 Wnieb. N. M. P. (Uśpienie)**
29	W	Ścięcie św. Jana Chrzciciela	16 Cud. obrazu P. Jezusa
30	Śr	Róży Lim. p.	17 Mirona
31	Cz	Rajmunda w.	18 Flora i Laury

Święta prawosławne

19 Preobraż. Gospod.; 28 Uspienie Presw. Bogorodicy.

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 1 Tyszebeab. post. (na pam. zburzenia świątyni w Jerozolimie): dn. 23 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Elul.

WRZESIEŃ
ma dni 30

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	Pt	Idziego op.	19 Andrzeja
2	S	Stefana kr. węgierskiego	20 Samuela
3	N	13 po Ziel. Św. Bł. Bronisławy	21 N. 13 po Z. Św. Tadeusza
4	Pn	Rozalji p.	22 Agatonika
5	W	Wawrzyńca Justn. b.	23 Łupa m.
6	Śr	Eugenjusza. Zacharjasza pr.	24 Eutycha
7	Cz	Reginy p., Melchjora	25 Bartłomieja
8	Pt	Narodzenie Najśw. Marji P.	26 Hadrjana
9	S	Piotra Klawera i Georgonjusza	27 Pimena
10	N	14 po Ziel. Św. Mikołaja i Tol.	28 N. 14 po Z. Św. Augusta
11	Pn	Prota i Jacka mm.	29 Ścięcie św. Jana
12	W	Imienia Najśw. Marji Panny	30 Aleksandra
13	Śr	Such. Filipa m. i Eugenji	31 Pół. p. Przen. Dziewicy
14	Cz	Podwyższenie św. Krzyża	1 Wrzesień. Symeona
15	Pt	Such. M. B. Bolesnej	2 Mamanta
16	S	Such. Korneljusza i Cypr. mm.	3 Antyma i Teokt.
17	N	15 po Ziel. Św. Stygm. św. Fr.	4 N. 15 po Z. Św.
18	Pn	Józefa z Kupertynu	5 Zacharjasza
19	W	Januarego b. i Tow. mm.	6 Cud. Arch. Michała
20	Śr	Eustachego i Tow. mm.	7 Sozanta
21	Cz	Mateusza ap. i ew.	8 Narodz. Prz. Dziewicy
22	Pt	Tomasza z Wilan. Maurycego	9 Joachima i Anny
23	S	Lina pap. m. i Tekli p. m.	10 Menodory
24	N	16 po Ziel. Św. N.M.P. od w. n.	11 N. 16 po Z. Św. Teodory
25	Pn	Władysława z Gieln.	12 Antonoma
26	W	Cyprjana i Justyny mm.	13 Korneljusza
27	Śr	Kosmy i Damjana mm.	14 Podwyż. św. Krzyża
28	Cz	Wacława kr. m.	15 Nikity
29	Pt	Michała Archanioła	16 Eufemji
30	S	Hieronima w. d. K.	17 Zofji

Święta Prawosławne

1 Usiekn. Gławy I. Pred.; 21 Rożdiestwo Preśw. Bogorodicy; 27 Wozdwiżenie Kresta Gospod.

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 21 i 22 Rosz-Haszana, Nowy Rok 5694 od stworzenia świata; dn. 22 1 dz. m-ca Tyszry; dn. 24 post Gedalji; dn. 30 Iom Kipur (Sądny dzień).

PAŹDZIERNIK
ma dni 31

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	N	**17 po Ziel. Św.** Remigjusza b.	**18 N.17 po Z.Św.** Eumenjusza
2	Pn	Aniołów Stróżów	19 Trofima
3	W	Teresy od Dz. Jezus	20 Eustachjusza
4	Śr	Franciszka Seraf. w.	21 Kondrata
5	Cz	Placyda i Tow. mm.	22 Fokasa
6	Pt	Brunona op.	23 Pocz. Jana Chrzc.
7	S	M. B. Różańcowej, Marka pap.	24 Tekli
8	N	**18 po Ziel. Św.** Brygidy wd.	**25 N. 18 po Z. Św.** Eufrozyny
9	Pn	Dionizego areop.. Ludwika B.	26 Jana Ewang.
10	W	Franciszka Borgjasza	27 Kalistrata
11	Śr	Emiljana	28 Charytona
12	Cz	Maksymiljana b.	29 Cyrjaka
13	Pt	Edwarda kr.	30 Grzegorza
14	S	Kaliksta i pap. m.	1 Paździer. Pokrowu M. P.
15	N	**19 po Ziel. Św.** Teresy i Jadw.	**2 N. 19 po Z. Św.** Cyprjana
16	Pn	Gerarda Majeli w.	3 Dionizjusza
17	W	Małgorzaty Alacoque b.	4 Eroteusza
18	Śr	Łukasza Ew.	5 Charytyny
19	Cz	Piotra z Alkantary	6 Tomasza ap.
20	Pt	Jana Kantego w. i Ireny p. m.	7 Sergjusza i Bachusa
21	S	Urszuli p. m.	8 Pelagji
22	N	**20 po Ziel. ŚW.** Filipa b. m.	**9 N.20 po Z.Św.** Jakóba ap.
23	Pn	Seweryna b.	10 Eulampjusza
24	W	Rafała Archanioła	11 Filipa ap. i Teofana
25	Śr	Kryspina	12 Prowa i Tanacha
26	Cz	Ewarysta pap. m.	13 Karpasa
27	Pt	Sabiny i Florencjusza mm.	14 Parascewy
28	S	Szymona i Tadeusza ap.	15 Eutymjusza
29	N	**21 po Ziel. Św.** Chrystusa-Króla	**16 N.21 po Z. Św.** Longina
30	Pn	Alfonsa Rodr.	17 Ozeasza
31	W	Antonina b. w.	18 Łukasza ewang.

Święta prawosławne

14 Pokrow Presw. Bogorodicy.

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 5 i 6 Sukos (urocz. św. Szałasów): od 7 do 10 wolne św. Sukos; dn. 11 Hoszana Raba (św. palm.); dn. 12 Szemini Aceres; dn. 13 Symchas Tora. ostat. urocz. św. Sukos; dn. 21 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Marcheszwan.

LISTOPAD
ma dni 30

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	Śr	**Wszystkich Świętych**	19 Joela pr.
2	Cz	Dzień Zaduszny	20 Artemjusza
3	Pt	Huberta b. i Sylwji	21 Hilarjona
4	S	Karola Boromeusza b.	22 Abercjusza
5	N	22 po Ziel. Św. Elżbiety i Zach.	23 N. 22 po Z. Św. Jakóba ap.
6	Pn	Leonarda w.	24 Arety panny
7	W	Florencjusza b.	25 Marcjana
8	Śr	Gotfryda i Maura	26 **Demetrjusza W. m.**
9	Cz	Teodora i Ursyna	27 Nestora
10	Pt	Andrzeja z Awellinu	28 Terncjusza
11	S	Marcina b. w.	29 Anastazji m.
12	N	23 po Ziel. Św. Marcina pap.	30 N. 23 po Z. Św. Zenobjusza
13	Pn	Stanisława Kostki	31 Stachjusza
14	W	Jozafata b. i Jukuda	1 **Listopad.** Kaliksta
15	Śr	Gertrudy p. i Leopolda	2 Akinayna
16	Cz	M.B. Ostrobramskiej, Edmun.	3 Akepsymy m.
17	Pt	Salomei p. i Grzegorza Cud.	4 Joannika
18	S	Anieli i Romana mm.	5 Halaktjona i Epist.
19	N	24 po Ziel. Św. Elżbiety kr. wd.	6 N. 24 po Z. Św. Pawła
20	Pn	Feliksa Walezj.	7 Łazarza
21	W	Ofiarowanie Najśw. Marji P.	8 **Sobór Michała Arch.**
22	Śr	Cecylji p. m. i Filemona	9 Onezyfora
23	Cz	Klemensa I pap. m. i Lukrecji	10 Erasta
24	Pt	Jana od Krzyża w. d. K.	11 Minv i Wikt.
25	S	Katarzyny p. m.	12 **Józafata**
26	N	25 po Ziel. Św. Leonarda	13 N. 25 po Z. Św.
27	Pn	Walerjana b.	14 Filipa ap.
28	W	Mansweta i Zdzisławy p.	15 Hurja i Sams.
29	Śr	Saturnina b. m.	16 Mateusza ap. ew.
30	Cz	Andrzeja Ap., Justyny	17 Grzegorza

Święta prawosławne	**Święta wyznania Mojżeszowego**
	Dn. 19 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Kislew.

GRUDZIEŃ
ma dni 31

Dnie		Święta rzymsko-katolickie	Kalendarz grecko-katolicki
1	Pt	Eligjusza b., Natalji	18 Platona i Romana
2	S	Bibjany p. m., Hipolita	19 Andjusza i Barlaama
3	N	**1 Adwentu.** Franciszka Ksaw.	**20 N. 26 po Z. Św.** Grzegorza
4	Pn	Piotra Chryzol. b. d. K. Barb. p.	**21 Ofiar. N.M.P. w świątyni**
5	W	Anastazji, Sabby op.	22 Filemona i Cecylji
6	Śr	Mikołaja b.	23 Amfilocha i Grzegorza
7	Cz	Ambrożego b. d. K.	24 Katarzyny
8	Pt	**Niepokalane Poczęcie N.P.M.**	25 Klemensa
9	S	Leokadji i Walerji	26 Alipjusza
10	N	**2 Adwentu.** N.M.P. Loret	**27 N. 27 po Z. Św.**
11	Pn	Damazego I pap.	28 Stefana
12	W	Aleksandra m., Justyna	29 Paramona
13	Śr	Łucji p. m.	30 Andrzeja ap.
14	Cz	Dioskura i Spirydjona	**1 Grudzień.** Nahuma pr.
15	Pt	Walerjana i Ireneusza	2 Abdakuma
16	S	Euzebjusza b. m., Albiny	3 Syfonjasza
17	N	**3 Adwentu.** Łazarza b.	**4 N. 28 po Z. Św.** Barbary
18	Pn	Oczekiwanie N. Marji Panny	5 Sabby
19	W	Urbana V pap. i Nemezjusza	**6 Mikołaja Cudotwórcy**
20	Śr	Teofila i Tow. mm.	7 Ambrożego
21	Cz	Tomasza ap.	8 Potapjusza
22	Pt	Zenona m. i Honorjusza	**9 Niepokalane Pocz. NMP.**
23	S	Wiktorji p. m.	10 Minasa i Hermongenesa
24	N	**4 Adwentu** Wig. Adama i Ewy	**11 N. Praotciw**
25	Pn	**Boże Narodzenie**	12 Spirydjona
26	W	**Szczepana m.**	13 Eugenjusza i tow. męcz.
27	Śr	Jana Ap. i Ew.	14 Tyrtasa i tow. męcz.
28	Cz	Młodzieniaszków, Wiktora	15 Eleuterjusza
29	Pt	Tomasza b. m.	16 Aggeusza
30	S	Eugenjusza b.	17 Daniela i 3 młodz.
31	N	**Po Boż. Nar.** Sylwest. I pap.	**18 N. p. B. N.** Sebast.

Święta prawosławne

4 Wwied. wo Chram Preśw. Bogorod.

Święta wyznania Mojżeszowego

Dn. 13 do 20 Chanuka (św. Makabeuszów); dn. 19 Rozchodesz czyli 1 dz. m-ca Tebet; dn. 28 post (Asero-betabet).

☉ W 7.46 Z 15.33 ☽ W — — Z 11.11	Nowy Rok	Niedziela	Styczeń	1

Zapiski:

☉ W 7.46 Z 15.24 ☽ M 1.13 Z 11.23	*Imien. Jezus* Makar.	Poniedziałek	Styczeń	2

Zapiski:

☉ W 7.45 Z 15.35 ☽ W 2.42 Z 11.40	Genowefy p.	Wtorek	Styczeń	3

Zapiski:

Styczeń	4	Środa	Tytusa B.	☉ W 7.55 Z 15.36 ☽ W 4.13 Z 12.1

Zapiski:

Styczeń	5	Czwartek	Telesfora	☉ W 7.48 Z 15.38 ☽ W 5.43 Z 12.33

Zapiski:

Styczeń	6	Piątek	3 Króll	☉ W 7.44 Z 15.39 ☽ W 7.2 Z 13.31

Zapiski:

☉ W 7.44 Z 15.40 ☽ W 8.3 Z 14.26	Lucjana Juljana M.	Sobota	Styczeń	**7**

Zapiski:

☉ W 7 44 Z 15.42 ☽ W 8.45 Z 15.46	Seweryn Op	Niedziela	Styczeń	**8**

Zapiski:

☉ W 7.42 Z 15.43 ☽ W 9.11 Z 17.9	Marcjanny P.	Poniedziałek	Styczeń	**9**

Zapiski:

Styczeń 10	Wtorek	Agatona P.	☉ W 7.43 Z 15.44	☽ W 9.40 Z 18.31

Zapiski:

Styczeń 11	Środa	Honoraty P.	☉ W 7.42 Z 15.46	☽ W 9.44 Z 19.48

Zapiski:

Styczeń 12	Czwartek	Arkadjusza	☉ W 7.32 Z 15.47	☽ W 9.55 Z 21.3

Zapiski:

☉ W 7.41 Z 15.48 ☽ W 10.3 Z 22.14	Gotfryda i Leona	Piątek	**Styczeń 13**

Zapiski:

☉ W 7.40 Z 15.50 ☽ W 10.12 Z 23.24	Eufrozyny P.	Sobota	**Styczeń 14**

Zapiski:

☉ W 7.39 Z 15.52 ☽ W 10.21 Z — —	Pawła I Pust.	Niedziela	**Styczeń 15**

Zapiski:

Styczeń	**16**	Poniedziałek	Marcelego P. M.	☉ W 7.38 Z 15.53 ☽ W 10.31 Z 0.25

Zapiski:

Styczeń	**17**	Wtorek	Antoniego Op.	☉ W 7.38 Z 15.55 ☽ W 10.45 Z 1.40

Zapiski:

Styczeń	**18**	Środa	*Kat. św. Piotra*	☉ W 7.37 Z 15.56 ☽ W 11.2 Z 3.5

Zapiski:

☉ W 7.36 Z 15.58 ☽ W 11.27 Z 4.21	Henryka B. W.	Czwartek	Styczeń **19**

Zapiski:

☉ W 7.36 Z 16.00 ☽ W 12.5 Z 5.35	Fabjana i Sebastjana	Piątek	Styczeń **20**

Zapiski:

☉ W 7.34 Z 16.1 ☽ W 13.0 Z 6.39	Agnieszki P. M.	Sobota	Styczeń **21**

Zapiski:

Styczeń 22	Niedziela	Wincentego i Anastaz. M.	☉ W 7.33 Z 16.3 ☽ W 14.13 Z 7.28

Zapiski:

Styczeń 23	Poniedziałek	Rajmunda	☉ W 7.32 Z 16.4 ☽ W 15.38 Z 8.2

Zapiski:

Styczeń 24	Wtorek	Tymoteusza B. M.	☉ W 7.30 Z 16.6 ☽ W 17.8 Z 8.25

Zapiski:

☉ W 7.29 Z 16.8 ☽ W 18.28 Z 8.42	*Nawr. św. Pawła A.*	Środa	**Styczeń 25**

Zapiski:

☉ W 7.28 Z 16.10 ☽ W 20.7 Z 8.56	Polikarpa B. M.	Czwartek	**Styczeń 26**

Zapiski:

☉ W 7.26 Z 16.12 ☽ W 21.33 Z 9.7	Jana	Piątek	**Styczeń 27**

Zapiski:

Styczeń 28	Sobota	Walerego	☉ W 7.25 Z 16.13 ☽ W 23.0 Z 9.19

Zapiski:

Styczeń 29	Niedziela	Franciszka Sazel. B. W.	☉ W 7.23 Z 16.15 ☽ W — — Z 9.30

Zapiski:

Styczeń 30	Poniedziałek	Martyny P. M.	☉ W 7.21 Z 16.17 ☽ W 0.29 Z 9.45

Zapiski:

☉ W 7.20 Z 16.19 ☽ W 1.59 Z 10.4	Piotra Nolasko W.	Wtorek	**Styczeń 31**

Zapiski:

☉ W 7.19 Z 16.21 ☽ W 3.29 Z 10.32	Ignacego B. M.	Środa	**Luty 1**

Zapiski:

☉ W 7.17 Z 16.23 ☽ W 4.50 Z 11.13	**Oczyszcz. N. M. P.**	Czwartek	**Luty 2**

Zapiski:

Luty **3**	Piątek	Błażeja B. M.	☉ W 7.16 Z 16.25	☽ W 5.56 Z 12.12

Zapiski:

Luty **4**	Sobota	Andrzeja B.	☉ W 7.14 Z 16.26	☽ W 6.43 Z 13.25

Zapiski:

Luty **5**	Niedziela	Agaty P. M.	☉ W 7.12 Z 16.28	☽ W 7.14 Z 14.47

Zapiski:

☉ W 7.10 Z 16.30 ☽ W 7.35 Z 16.19	Doroty P. M.	Poniedziałek	Luty	6

Zapiski:

☉ W 7.9 Z 16.32 ☽ W 7.50 Z 17.29	Romualda Op.	Wtorek	Luty	7

Zapiski:

☉ W 7.07 Z 16.34 ☽ W 8.2 Z 18.44	Jana z Malty	Środa	Luty	8

Zapiski:

Luty	9	Czwartek	Apolonji P. M.	☉ W 7.5 Z 16.36	☽ W 8.12 Z 19.57

Zapiski:

Luty	10	Piątek	Scholastyki Popielec	☉ W 7.3 Z 16.38	☽ W 8.19 Z 21.8

Zapiski:

Luty	11	Sobota	Objaw.NMP w Lourdes	☉ W 7.2 Z 16.39	☽ W 8.29 Z 22.19

Zapiski:

☉ W 7.0 Z 16.41 ☽ W 8 38 Z 23.41	Modesta	Niedziela	Luty	12

Zapiski:

☉ W 6.58 Z 16.43 ☽ W 8.49 Z — —	Grzegorza	Poniedziałek	Luty	13

Zapiski:

☉ W 5.56 Z 16.45 ☽ W 9.5 Z 0.46	Walentego B. M.	Wtorek	Luty	14

Zapiski:

Luty	15	Środa	Faustyna	☉ W 6.54 Z 16.47 ☽ W 9.26 Z 2.2

Zapiski:

Luty	16	Czwartek	Juljanny P. M.	☉ W 6.52 Z 16.49 ☽ W 9.56 Z 3.17

Zapiski:

Luty	17	Piątek	Aleksego	☉ W 6.50 Z 16.51 ☽ W 10.42 Z 4.25

Zapiski:

☉ W 6 48 Z 16.52 ☽ W 11.45 Z 5.19	Symeona	Sobota	Luty	18

Zapiski:

☉ W 6.46 Z 16 54 ☽ W 13.5 Z 5.58	Konrada W.	Niedziela	Luty	19

Zapiski:

☉ W 6.44 Z 16.56 ☽ W 14.35 Z 6.27	Leona B.	Poniedziałek	Luty	20

Zapiski:

Luty 21	Wtorek	Feliksa	☉ W 6.42 Z 16.5	☽ W 16.7 Z 6.4

Zapiski:

Luty 22	Środa	Małgorzaty	☉ W 6.40 Z 17.0	☽ W 17.38 Z 7.2

Zapiski:

Luty 23	Czwartek	Piotra Damjana B.	☉ W 6.38 Z 17.2	☽ W 19.9 Z 7.13

Zapiski:

☉ W 6.36 Z 17.4 ☽ W 20.39 Z 7.25	Sergjusza	Piątek	Luty	24

Zapiski:

☉ W 6.33 Z 17.2 ☽ W 22.11 Z 7.37	Macieja Ap.	Sobota	Luty	25

Zapiski:

☉ W 6.31 Z 17.8 ☽ W 23.44 Z 7.51	Aleksandra Bisk.	Niedziela	Luty	26

Zapiski:

Luty	27	Poniedziałek	Juljana i Leandra	☉ W 6.29 Z 17.10 ☽ W — — Z 8.9

Zapiski:

Luty	28	Wtorek	Romana Op.	☉ W 6.27 Z 17.11 ☽ W 1.15 Z 8.34

Zapiski:

Marzec	1	Środa	Albina B. W.	☉ W 6.23 Z 17.15 ☽ W 3.52 Z 10.4

Zapiski:

☉ W 6.21 Z 17.17 ☽ W 4.44 Z 11.13	Heleny Ces.	Czwartek	**Marzec**	**2**

Zapiski:

☉ W 6.18 Z 17.19 ☽ W 5.19 Z 12.32	Kunegundy Ces.	Piątek	**Marzec**	**3**

Zapiski:

☉ W 6.16 Z 17.21 ☽ W 5.42 Z 13.53	Kazimierza Kr. W.	Sobota	**Marzec**	**4**

Zapiski:

Marzec 5	Niedziela	Gerazyna P.	☉ W 6.14 Z 17.22	☽ W 5.58 Z 15.13

Zapiski:

Marzec 6	Poniedziałek	Marcjana B. M.	☉ W 6.12 Z 17.24	☽ W 6.10 Z 16.28

Zapiski:

Marzec 7	Wtorek	Tomasza z Akw.	☉ W 6.10 Z 17.26	☽ W 6.20 Z 17.42

Zapiski:

☉ W 6.8 Z 17.27 ☽ W 6.28 Z 18.54	Jana Bożego	Środa	**Marzec**	**8**

Zapiski:

☉ W 6.5 Z 17.29 ☽ W 6.37 Z 20.5	Franciszki	Czwartek	**Marzec**	**9**

Zapiski:

☉ W 6.2 Z 17.31 ☽ W 6.45 Z 21.16	40 męczenników	Piątek	**Marzec**	**10**

Zapiski:

Marzec **11**	Sobota	Konstan-tego W	☉ W 6.8 Z 17.33 ☽ W 6.56 Z 22.30

Zapiski:

Marzec **12**	Niedziela	Grzegorza Wielk. P.	☉ W 5.58 Z 17.35 ☽ W 7.10 Z 23.45

Zapiski:

Marzec **13**	Poniedziałek	Krystyny P. M.	☉ W 5.56 Z 17.36 ☽ W 7.28 Z — —

Zapiski:

☉ W 5.54 Z 17.38 ☽ W 7.54 Z 1.0	Matyldy Kr. M.	Wtorek	**Marzec**	**14**

Zapiski:

☉ W 5.51 Z 17.42 ☽ W 8.52 Z 2.10	Klemensa H	Środa	**Marzec**	**15**

Zapiski:

☉ W 5.48 Z 17.42 ☽ W 9.26 Z 3 9	Abrahama Pustel.	Czwartek	**Marzec**	**16**

Zapiski:

Marzec 17	Piątek	Gertrudy	☉ W 5.46 Z 17.44 ☽ W 10.37 Z 3.55

Zapiski:

Marzec 18	Sobota	Gabryela Arch.	☉ W 5.44 Z 17.45 ☽ W 12.1 Z 4.27

Zapiski:

Marzec 19	Niedziela	Józefa Obl. N. M. P.	☉ W 5.42 Z 17.47 ☽ W 13.31 Z 4.49

Zapiski:

☉ W 5.40 Z 17.48 ☽ W 15.2 Z 5.6	Klazudji	Poniedziałek	Marzec	20

Zapiski:

☉ W 5.38 Z 17.56 ☽ W 16.33 Z 5.20	Benedykta Op.	Wtorek	Marzec	21

Zapiski:

☉ W 5 45 Z 17.52 ☽ W 18.5 Z 5.31	Katarzyny Szw.	Środa	Marzec	22

Zapiski:

Marzec 23	Czwartek	Wiktorji i Pelagji	☉ W 5.32 Z 17.54 ☽ W 19.39 Z 5.43

Zapiski:

Marzec 24	Piątek	Marka i Tymoteusza	☉ W 5.30 Z 17.56 ☽ W 21.14 Z 5.36

Zapiski:

Marzec 25	Sobota	Zwiastow. N. M. P.	☉ W 5.28 Z 17.57 ☽ W 22.51 Z 6.13

Zapiski:

☉ W 5.26 Z 17.59 ☽ W — — Z 6.34	Dyzmy	Niedziela	Marzec	26

Zapiski:

☉ W 5.23 Z 18.0 ☽ W 0.23 Z 7.7	Wielkanoc Jana Dam.	Poniedziałek	Marzec	27

Zapiski:

☉ W 5.21 Z 18.2 ☽ W 1.43 Z 7.56	Pon. Wielk. Jana Kap.	Wtorek	Marzec	28

Zapiski:

Marzec 29	Środa	Eustazego	☉ W 6.18 Z 18.4 ☽ W 2.43 Z 9.2

Zapiski:

Marzec 30	Czwartek	Gwiryna	☉ W 5 16 Z 18.6 ☽ W 3.22 Z 10.20

Zapiski:

Marzec 31	Piątek	Balbiny P.	☉ W 5.14 Z 18.8 ☽ W 3.48 Z 11.41

Zapiski:

☉ W 5.12 Z 18.9 ☽ W 4.6 Z 13.1	Teodory	Sobota	Kwiec.	1

Zapiski:

☉ W 5.10 Z 18.11 ☽ W 4.19 Z 14.17	Franciszka	Niedziela	Kwiec.	2

Zapiski:

☉ W 5.7 Z 18.12 ☽ W 4.30 Z 15.31	Ryszarda	Poniedziałek	Kwiec.	3

Zapiski:

Kwiec.	**4**	Wtorek	Izydora	☉ W 5.4 Z 18.14 ☽ W 4.38 Z 16.42

Zapiski:

Kwiec.	**5**	Środa	Wincentego	☉ W 5.2 Z 18.16 ☽ W 4.47 Z 17.53

Zapiski:

Kwiec.	**6**	Czwartek	Wilhelma	☉ W 5.0 Z 18 18 ☽ W 4.55 Z 19.4

Zapiski:

☉ W 4.58 Z 18 20 ☽ W 5.5 Z 20.17	Epifanjusza	Piatek	**Kwiec.**	**7**

Zapiski:

☉ W 4.56 Z 18.21 ☽ W 5.18 Z 21.33	Dyonizego B.	Sobota	**Kwiec.**	**8**

Zapiski:

☉ W 4.54 Z 18.23 ☽ W 5.34 Z 22.47	Marcelego	Niedziela	**Kwiec.**	**9**

Zapiski:

Kwiec.	**10**	Poniedziałek	Ezechiela	☉ W 4.51 Z 18.25 ☽ W 5.56 Z 23.58

Zapiski:

Kwiec.	**11**	Wtorek	Leona Wielkiego	☉ W 4.48 Z 18.17 ☽ W 6.29 Z — —

Zapiski:

Kwiec.	**12**	Środa	Wiktora	☉ W 4.46 Z 18.28 ☽ W 7.17 Z 1.1

Zapiski:

☉ W 4.44 Z 18.30 ☽ W 8.21 Z 1.51	Hermenegil Król. M.	Czwartek	Kwiec.	13

Zapiski:

☉ W 4.42 Z 18.31 ☽ W 9.37 Z 2.26	Walerjana i Justyna	Piątek	Kwiec.	14

Zapiski:

☉ W 4.40 Z 18.33 ☽ W 11.2 Z 2.62	Anastazji	Sobota	Kwiec.	15

Zapiski:

Kwiec.	**16**	Niedziela	**Zmartw. Chryst. P.**	☉ W 4.38 Z 18.35 ☽ W 12.30 Z 3.10

Zapiski:

Kwiec.	**17**	Poniedziałek	**Wielkanoc**	☉ W 4.35 Z 18.37 ☽ W 13.58 Z 3.25

Zapiski:

Kwiec.	**18**	Wtorek	Apolonjusza	☉ W 4.33 Z 18.39 ☽ W 15.27 Z 3.36

Zapiski:

☉ W 4.31 Z 18.40 ☽ W 17.0 Z 3.48	Tymona M.	Środa	**Kwiec.**	**19**

Zapiski:

☉ W 4.29 Z 18.42 ☽ W 18.35 Z 4.1	Wiktora	Czwartek	**Kwiec.**	**20**

Zapiski:

☉ W 4.27 Z 18.43 ☽ W 20.13 Z 4.15	Anzelma B.	Piątek	**Kwiec.**	**21**

Zapiski:

Kwiec.	**22**	Sobota	Sotera	☉ W 4.25 Z 18.45 ☽ W 21.51 Z 4.35

Zapiski:

Kwiec.	**23**	Niedziela	Wojciecha B. M.	☉ W 4.22 Z 18.47 ☽ W 23.22 Z 5.3

Zapiski:

Kwiec.	**24**	Poniedziałek	Fidelisa	☉ W 4.20 Z 18.49 ☽ W — — Z 5.45

Zapiski:

☉ W 4.18 Z 18.51 ☽ W 0.32 Z 6.47	Marka Ewang.	Wtorek	Kwiec.	25

Zapiski:

☉ W 4.16 Z 18.52 ☽ W 1.21 Z 8 3	Kleta i Marc.	Środa	Kwiec.	26

Zapiski:

☉ W 4.14 Z 18.54 ☽ W 1.52 Z 9.27	Teofila i Tertuljana	Czwartek	Kwiec.	27

Zapiski:

Kwiec.	**28**	Piątek	Pawła od Krzyża W.	☉ W 4.12 Z 18.56 ☽ W 2.13 Z 10.48

Zapiski:

Kwiec.	**29**	Sobota	Pawła M.	☉ W 4.10 Z 18.58 ☽ W 2.27 Z 12.6

Zapiski:

Kwiec.	**30**	Niedziela	Katarzyny Seneńsk.	☉ W 4.8 Z 18.59 ☽ W 2.39 Z 13.20

Zapiski:

☉ W 4.6 Z 19.1 ☽ W 2.48 Z 14.32	Filipa i Jakóba Ap.	Poniedziałek	Maj	1

Zapiski:

☉ W 4.4 Z 9.1 ☽ W 2.56 Z 15.43	Zygmunta Kr. M.	Wtorek	Maj	2

Zapiski:

☉ W 4.3 Z 19.4 ☽ W 3 5 Z 16.54	**Roczn. Konst.**	Środa	Maj	3

Zapiski:

Maj	**4**	Czwartek	Florjana	☉ W 4.1 Z 19.5 ☽ W 3.15 Z 18.6

Zapiski:

Maj	**5**	Piątek	Wniebowst.	☉ W 3.59 Z 19.7 ☽ W 3.26 Z 19.20

Zapiski:

Maj	**6**	Sobota	Jana Apost. i Ew. w Ol.	☉ W 3.57 Z 19.9 ☽ W 3.41 Z 20.35

Zapiski:

☉ W 3.55 Z 19.11 ☽ W 4.2 Z 21.49	Domiceli i Eufrozyny	Niedziela	Maj	7

Zapiski:

☉ W 3.53 Z 19.12 ☽ W 4.32 Z 22.55	Stanisława B.M.P.K.P.	Poniedziałek	Maj	8

Zapiski:

☉ W 3.51 Z 19.14 ☽ W 5.14 Z 23.48	Grzegorza	Wtorek	Maj	9

Zapiski:

Maj	10	Środa	Izydora	☉ W 3.49 Z 15.38 ☽ W 6.13 Z — —

Zapiski:

Maj	11	Czwartek	Mamerta	☉ W 3.47 Z 19.17 ☽ W 7.25 Z 0.27

Zapiski:

Maj	12	Piątek	Pankracego	☉ W 3.46 Z 19.19 ☽ W 8.45 Z 0.55

Zapiski:

☉ W 3.45 Z 19.21 ☽ W 10.9 Z 1.15	Serwacego	Sobota	Maj	13

Zapiski:

☉ W 3.43 Z 19.22 ☽ W 11.34 Z 1.30	Bonifacego	Niedziela	Maj	14

Zapiski:

☉ W 3.41 Z 19.24 ☽ W 13.0 Z 1.43	Zofji Wd.	Poniedziałek	Maj	15

Zapiski:

Maj	16	Wtorek	Jana Nep.	☉ W 3.40 Z 19.25 ☽ W 14.27 Z 1.54

Zapiski:

Maj	17	Środa	Paschalisa	☉ W 3.39 Z 19.26 ☽ W 15.58 Z 2.5

Zapiski:

Maj	18	Czwartek	Feliksa	☉ W 3.37 Z 19.28 ☽ W 17.33 Z 1.18

Zapiski:

☉ W 3.36 Z 19.29 ☽ W 19.12 Z 2.35	Piotra Celestyna	Piątek	Maj	19

Zapiski:

☉ W 3.34 Z 19.31 ☽ W 20.47 Z 2.58	Bernardyna Seneńsk. W.	Sobota	Maj	20

Zapiski:

☉ W 3.33 Z 19.33 ☽ W 22.10 Z 3.33	Wiktora M.	Niedziela	Maj	21

Zapiski:

Maj	22	Poniedziałek	Św. Trójcy Heleny P.	☉ W 3.32 Z 19.34 ☽ W 23.11 Z 4.28

Zapiski:

Maj	23	Wtorek	Dezyderego B. M.	☉ W 3.30 Z 19.25 ☽ W 23.51 Z 5.40

Zapiski:

Maj	24	Środa	Joanny	☉ W 3.29 Z 19.37 ☽ W — — Z 7.3

Zapiski:

☉ W 3 28 Z 19.38 ☽ W 0.16 Z 8.29	Wnieb. P.	Czwartek	Maj	25

Zapiski:

☉ W 3.27 Z 19.39 ☽ W 0.33 Z 9.51	Filipa	Piątek	Maj	26

Zapiski:

☉ W 3.26 Z 19.14 ☽ W 0.46 Z 11.7	Bedy W.	Sobota	Maj	27

Zapiski:

Maj	28	Niedziela	Augustyna B. W.	☉ W 3.25 Z 19.42 ☽ W 0.56 Z 12.21

Zapiski:

Maj	29	Poniedziałek	Marji Magd.	☉ W 3.24 Z 19.44 ☽ W 1.4 Z 13.32

Zapiski:

Maj	30	Wtorek	Feliksa P. M.	☉ W 3.23 Z 19.45 ☽ W 1.13 Z 14.42

Zapiski:

☉ W 3.22 Z 19.46 ☽ W 1.23 Z 15.54	Aniell P.	Środa	Maj	31

Zapiski:

☉ W 3.21 Z 19.47 ☽ W 1.34 Z 17.8	Bl. Jakóba	Czwartek	Czerw.	1

Zapiski:

☉ W 3.0 Z 19.4 8 ☽ W 1.48 Z 18.23	Marcelina i Blandyny	Piątek	Czerw.	2

Zapiski:

Czerw. 3	Sobota	Erazma B. M.	☉ W 3.19 Z 19.49	☽ W 2.7 Z 19.37

Zapiski:

Czerw. 4	Niedziela	Zesłanie Ducha	☉ W 3.19 Z 19.50	☽ W 2.34 Z 20.46

Zapiski:

Czerw. 5	Poniedziałek	Bonifacego B. M.	☉ W 3.18 Z 19.51	☽ W 3.13 Z 21.44

Zapiski:

☉ W 3.17 Z 19.52 ☽ W 4.7 Z 22.28	Norberta i Klaudjusza	Wtorek	Czerw.	6

Zapiski:

☉ W 3.16 Z 19.53 ☽ W 5.16 Z 22.59	Roberta Op.	Środa	Czerw.	7

Zapiski:

☉ W 3.16 Z 19.54 ☽ W 6.35 Z 23.20	Medarda	Czwartek	Czerw.	8

Zapiski:

Czerw. **9**	Piątek	Felicjana	☉ W 3.15 Z 19.56 ☽ W 9.50 Z 23.50

Zapiski:

Czerw. **10**	Sobota	Małgorzaty Kr.	☉ W 3.15 Z 19.56 ☽ W 9.50 Z 23.50

Zapiski:

Czerw. **11**	Niedziela	Trójcy św.	☉ W 3.15 Z 19.56 ☽ W 10.44 Z — —

Zapiski:

☉ W 3.14 Z 19.57 ☽ W 12.8 Z 0.1	Jana	Poniedziałek	Czerw.	**12**

Zapiski:

☉ W 3.14 Z 19.57 ☽ W 13.34 Z 0.12	Antoniego Padew. W.	Wtorek	Czerw.	**13**

Zapiski:

☉ W 3.14 Z 19.58 ☽ W 15.3 Z 0.24	Bazylego Wielk.	Środa	Czerw.	**14**

Zapiski:

Czerw.	**15**	Czwartek	**Boże Ciało**	☉ W 3.14 Z 19.59 ☽ W 16.37 Z 0.38

Zapiski:

Czerw.	**16**	Piątek	Aliny Bennona B.	☉ W 3.14 Z 19.59 ☽ W 18.13 Z 0.58

Zapiski:

Czerw.	**17**	Sobota	Innocenteg. Adolfa E.	☉ W 3.14 Z 19.59 ☽ W 19.43 Z 1.26

Zapiski:

☉ W 3.14 Z 20.00 ☽ W 20 55 Z 2.10	Marka i Marcelina	Niedziela	Czerw.	18

Zapiski:

☉ W 3.14 Z 20.00 ☽ W 21.44 Z 3.16	Gerwazego i Protazego	Poniedziałek	Czerw.	19

Zapiski:

☉ W 3.14 Z 20.00 ☽ W 22.16 Z 4.36	Sylwerjusza P. M.	Wtorek	Czerw.	20

Zapiski:

Czerw. 21	Środa	Alojzego Gonz.	☉ W 3.14 Z 20.1	☽ W 22.36 Z 6.3

Zapiski:

Czerw. 22	Czwartek	Paulina B. W.	☉ W 3.15 Z 20.1	☽ W 22.51 Z 7.28

Zapiski:

Czerw. 23	Piątek	Agrypiny P. M.	☉ W 3.15 Z 20.1	☽ W 23.3 Z 8.49

Zapiski:

☉ W 3.15 Z 20.1 ☽ W 23.12 Z 10.5	Narodzenie św. Jana Ch.	Sobota	Czerw.	24

Zapiski:

☉ W 3.16 Z 20.1 ☽ W 23.21 Z 11.18	Prospera B. W.	Niedziela	Czerw.	25

Zapiski:

☉ W 3.16 Z 20.1 ☽ W 23.30 Z 12.29	Jana i Pawła	Poniedziałek	Czerw.	26

Zapiski:

Czerw. 27	Wtorek	Władysława Kr. W.	☉ W 3.16 Z 20.1 ☽ W 23.40 Z 13.41

Zapiski:

Czerw. 28	Środa	Leona II W. P.	☉ W 3.17 Z 20.1 ☽ W 23.53 Z 14.53

Zapiski:

Czerw. 29	Czwartek	Ś. Ś. Piotra i Pawła A.	☉ W 3.17 Z 20.1 ☽ W — — Z 16.18

Zapiski:

☉ W 3.18 Z 20.1 ☽ W 0.10 Z 17.23	Wspom. Św. Pawla Ap.	Piątek	Czerw.	30

Zapiski:

☉ W 3.18 Z 20.1 ☽ W 0.34 Z 18.3	Najśw. Krwi P. Jez.	Sobota	Lipiec	1

Zapiski:

☉ W 3.19 Z 20.0 ☽ W 1.9 Z 19.37	Nawiedzen. N. M. P.	Niedziela	Lipiec	2

Zapiski:

Lipiec	3	Poniedziałek	Anatoljusza i Heljodora	☉ W 3.20 Z 20.0 ☽ W 1.58 Z 20.26

Zapiski:

Lipiec	4	Wtorek	Teodora	☉ W 3.21 Z 19.59 ☽ W 3.4 Z 21.1

Zapiski:

Lipiec	5	Środa	Antoniego Żak.	☉ W 3.22 Z 19.59 ☽ W 4.21 Z 21.26

Zapiski:

☉ W 3.23 Z 19.58 ☽ W 5.44 Z 21.44	Izajasza Pr.	Czwartek	Lipiec	6

Zapiski:

☉ W 3.24 Z 19.57 ☽ W 7.9 Z 21.58	Cyryla i Metodego	Piątek	Lipiec	7

Zapiski:

☉ W 3.25 Z 19.56 ☽ W 8.33 Z 22.9	Elżbiety Kr. Wd.	Sobota	Lipiec	8

Zapiski:

Lipiec	9	Niedziela	Weroniki P.	☉ W 3.26 Z 19.56 ☽ W 9.56 Z 22.19

Zapiski:

Lipiec	10	Poniedziałek	7 br. męcz. Aleks.	☉ W 3.27 Z 19.55 ☽ W 11.20 Z 22.31

Zapiski:

Lipiec	11	Wtorek	Pelagji P. M.	☉ W 3.28 Z 19.54 ☽ W 12.46 Z 22.44

Zapiski:

☉ W 3.29 Z 19.54 ☽ W 14.16 Z 23.0	Jana Gwalberta	Środa	Lipiec	12

Zapiski:

☉ W 3.30 Z 19.53 ☽ W 15.49 Z 23.23	Małgorzaty P. M.	Czwartek	Lipiec	13

Zapiski:

☉ W 3.31 Z 19.52 ☽ W 17.19 Z — —	Bonawent B. W. D. K.	Piątek	Lipiec	14

Zapiski:

Lipiec	15	Sobota	Rozesłanie Apost.	☉ W 3.32 Z 19.51 ☽ W 18.38 Z 0.1

Zapiski:

Lipiec	16	Niedziela	N.M.P. Szkaplerz	☉ W 3.34 Z 19.49 ☽ W 19.35 Z 0.55

Zapiski:

Lipiec	17	Poniedziałek	Aleksego W.	☉ W 3.35 Z 19.48 ☽ W 20.14 Z 2.8

Zapiski:

☉ W 3.36 Z 19.47 ☽ W 20.39 Z 3.33	Szymona z Lipnicy	Wtorek	Lipiec	**18**

Zapiski:

☉ W 3.37 Z 19.46 ☽ W 20.56 Z 5.1	Wincentego a Paulo	Środa	Lipiec	**19**

Zapiski:

☉ W 3.39 Z 19.45 ☽ W 21.9 Z 5.25	CzesławaW.	Czwartek	Lipiec	**20**

Zapiski:

Lipiec	21	Piątek	Praksedy P. M	☉ W 3.40 Z 19.44 ☽ W 21.18 Z 7.44

Zapiski:

Lipiec	22	Sobota	Marji Magdaleny	☉ W 3.41 Z 19.43 ☽ W 21.28 Z 9.0

Zapiski:

Lipiec	23	Niedziela	Apolinarego B. M.	☉ W 3.42 Z 19.41 ☽ W 21.37 Z 10.13

Zapiski:

☉ W 3.44 Z 19.40 ☽ W 21.47 Z 11.25	Bł. Kunegundy P.	Poniedziałek	Lipiec	24

Zapiski:

☉ W 3.46 Z 19.38 ☽ W 21.58 Z 12.37	Jakuba Apost.	Wtorek	Lipiec	25

Zapiski:

☉ W 3.47 Z 19.37 ☽ W 22.13 Z 13.52	Anny Mat. N.M.P.	Środa	Lipiec	26

Zapiski:

Lipiec	27	Czwartek	Natalji M.	☉ W 3.48 Z 19.35 ☽ W 22.35 Z 15.7

Zapiski:

Lipiec	28	Piątek	Innocent. i Wiktora	☉ W 3.50 Z 19.36 ☽ W 23.4 Z 16.20

Zapiski:

Lipiec	29	Sobota	Marty P.	☉ W 3.52 Z 19.33 ☽ W 23.47 Z 17.27

Zapiski:

☉ W 3.53 Z 19.31 ☽ W — — Z 18.21	Julity i Donatylli	Niedziela	**Lipiec**	**30**

Zapiski:

☉ W 3.54 Z 19.29 ☽ W 0.47 Z 19.1	Ignacego Lojoli W.	Poniedziałek	**Lipiec**	**31**

Zapiski:

☉ W 3.56 Z 19.28 ☽ W 2.1 Z 19.29	Piotra Ap. w Okowach	Wtorek	**Sierpień**	**1**

Zapiski:

Sierpień 2	Środa	N. M. P. Aniel.	☉ W 3.58 Z 19.26	☽ W 3.25 Z 19.29

Zapiski:

Sierpień 3	Czwartek	Znalez. rel. św. Szczep	☉ W 3.59 Z 19.24	☽ W 4.51 Z 20.4

Zapiski:

Sierpień 4	Piątek	Dominika w.	☉ W 4.01 Z 19.22	☽ W 6.16 Z 20.17

Zapiski:

☉ W 4.2 Z 19.21 ☽ W 7.42 Z 20.28	N. M. P. Śnieżnej	Sobota	**Sierpień**	**5**

Zapiski:

☉ W 4.04 Z 19.19 ☽ W 9.7 Z 20.39	Przemien. Pańskie	Niedziela	**Sierpień**	**6**

Zapiski:

☉ W 4.06 Z 19.17 ☽ W 10.33 Z 20.51	Kajetana W.	Poniedziałek	**Sierpień**	**7**

Zapiski:

Sierpień	**8**	Wtorek	Cyrjaka	☉ W 4.07 Z 19.17 ☽ W 12.2 Z 21.7

Zapiski:

Sierpień	**9**	Środa	Romana	☉ W 4.09 Z 19.13 ☽ W 13.34 Z 21.27

Zapiski:

Sierpień	**10**	Czwartek	Wawrzyńca M.	☉ W 4.10 Z 19.11 ☽ W 15.5 Z 21.58

Zapiski:

☉ W 4.12 Z 19.9 ☽ W 16.26 Z 22.44	Zuzanny i Dagny P.	Piątek	Sierpień	11

Zapiski:

☉ W 4.13 Z 19.7 ☽ W 17.29 Z 23.49	Klary P.	Sobota	Sierpień	12

Zapiski:

☉ W 4.15 Z 19.5 ☽ W 18.13 Z — —	Hipolita i Kasjana	Niedziela	Sierpień	13

Zapiski:

Sierpień **14**	Poniedziałek	Euzebjusza K. M.	☉ W 4.17 Z 19.3	☽ W 18.42 Z 1.10

Zapiski:

Sierpień **15**	Wtorek	Wniebowz. N. M. P.	☉ W 4.19 Z 19.1	☽ W 19.1 Z 2.36

Zapiski:

Sierpień **16**	Środa	Joach. O. N. M. P.	☉ W 4.20 Z 18.59	☽ W 19.15 Z 4.1

Zapiski:

☉ W 4.22 Z 18.57 ☽ W 19.27 Z 5.23	Jacka Wyz.	Czwartek	**Sierpień**	**17**

Zapiski:

☉ W 4.23 Z 19.55 ☽ W 19.35 Z 6.40	Firminy B. W.	Piątek	**Sierpień**	**18**

Zapiski:

☉ W 4.25 Z 18.53 ☽ W 19.45 Z 7.54	Juljusza	Sobota	**Sierpień**	**19**

Zapiski:

Sierpień	**20**	Niedziela	Bernarda Op. D. K.	☉ W 4.27 Z 18.51 ☽ W 19.54 Z 9.7

Zapiski:

Sierpień	**21**	Poniedziałek	Joanny Fremiot W.	☉ W 4.29 Z 18.49 ☽ W 20.4 Z 10.20

Zapiski:

Sierpień	**22**	Wtorek	Symforjana i Tymot. M.	☉ W 4.30 Z 18.47 ☽ W 20.18 Z 11.34

Zapiski:

☉ W 4.32 Z 18.45 ☽ W 20.36 Z 12.49	Filipa Benic	Środa	Sierpień	**23**

Zapiski:

☉ W 4.33 Z 18.43 ☽ W 21.1 Z 14.4	Bartłomieja Ap.	Czwartek	Sierpień	**24**

Zapiski:

☉ W 4.35 Z 18.40 ☽ W 21.38 Z 15.12	Ludwika Kr. Francusk.	Piątek	Sierpień	**25**

Zapiski:

Sierpień	**26**	Sobota	N. M. P. Jasnogórsk.	☉ W 4.37 Z 18.38 ☽ W 22.30 Z 16.12

Zapiski:

Sierpień	**27**	Niedziela	Przenies. rel. św. Kaz.	☉ W 4.39 Z 18.35 ☽ W 23.37 Z 16.58

Zapiski:

Sierpień	**28**	Poniedziałek	Augustyna B. W. D. K.	☉ W 4.40 Z 18.33 ☽ W — — Z 17.30

Zapiski:

☉ W 4.42 Z 18.31 ☽ W 0.58 Z 17.53	Ścięcie gł. ś. Jan. Chrz.	Wtorek	**Sierpień**	**29**

Zapiski:

☉ W 4.43 Z 18.29 ☽ W 2.24 Z 18.10	Róży Lim. P..	Środa	**Sierpień**	**30**

Zapiski:

☉ W 4.45 Z 18.26 ☽ W 3.51 Z 18.24	Rajmunda W.	Czwartek	**Sierpień**	**31**

Zapiski:

Wrzesień 1	Piątek	Idziego Op.	☉ W 4.47 Z 18.24 ☽ W 5.18 Z 18.35

Zapiski:

Wrzesień 2	Sobota	Stefana Kr. Węg.	☉ W 4.49 Z 18.22 ☽ W 6.46 Z 18.46

Zapiski:

Wrzesień 3	Niedziela	Szymona Słupnika	☉ W 4.50 Z 18.20 ☽ W 8.14 Z 18.58

Zapiski:

☉ W 4.52 Z 18.17 ☽ W 9.45 Z 19.13	Rozalji P.	Poniedziałek	Wrzesień	**4**

Zapiski:

☉ W 4.53 Z 18.15 ☽ W 11.19 Z 19.32	Wawrzyńca Just. B. W.	Wtorek	Wrzesień	**5**

Zapiski:

☉ W 4 55 Z 18.13 ☽ W 12.51 Z 20.0	Zacharjasza Pr.	Środa	Wrzesień	**6**

Zapiski:

Wrzesień **7**	Czwartek	Jana M.	☉	W 4.56 Z 18.11
			☽	W 14.17 Z 20.40

Zapiski:

Wrzesień **8**	Piątek	Narodzenie N. M. P.	☉	W 4.58 Z 18.08
			☽	W 15.25 Z 21.39

Zapiski:

Wrzesień **9**	Sobota	Sergjusza P. W.	☉	W 5.00 Z 18.06
			☽	W 16.14 Z 22.55

Zapiski:

☉ W 5.2 Z 18.3 ☽ W 16.46 Z — —	Mikołaja z Tolent W.	Niedziela	Wrzesień	10

Zapiski:

☉ W 5.3 Z 18.1 ☽ W 17.8 Z 0.19	Prota i Jacka M.	Poniedziałek	Wrzesień	11

Zapiski:

☉ W 5.5 Z 17.59 ☽ W 17.23 Z 1.43	Imienia N. M. P.	Wtorek	Wrzesień	12

Zapiski:

Wrzesień 13	Środa	Eugenji P.	☉ W 5.6 Z 17.57 ☽ W 17.35 Z 3.5

Zapiski:

Wrzesień 14	Czwartek	Podwyż. Krzyża św.	☉ W 5.8 Z 17.54 ☽ W 17 44 Z 4.22

Zapiski:

Wrzesień 15	Piątek	N. M. P. Bolesnej	☉ W 5.10 Z 17.52 ☽ W 17.53 Z 5.37

Zapiski:

☉ W 5.12 Z 17.49 ☽ W 18.2 Z 6.51	Euzebji P. M.	Sobota	**Wrzesień 16**

Zapiski:

☉ W 5.13 Z 17.47 ☽ W 18.13 Z 8.4	Stygmy Św. Franc.	Niedziela	**Wrzesień 17**

Zapiski:

☉ W 5.15 Z 17.45 ☽ W 18.24 Z 9.17	Józefa W.	Poniedziałek	**Wrzesień 18**

Zapiski:

Wrzesień 19	Wtorek	Januarjusza B.	☉ W 5.16 Z 17.42 ☽ W 18.40 Z 10.33

Zapiski:

Wrzesień 20	Środa	Eustachjusza M.	☉ W 5.18 Z 17.40 ☽ W 19.2 Z 11.46

Zapiski:

Wrzesień 21	Czwartek	Mateusza Apos'.	☉ W 5.20 Z 17 37 ☽ W 19.33 Z 12.58

Zapiski:

☉ W 5.22 Z 17.35 ☽ W 20.18 Z 14.1	Tomasza B. W.	Piątek	**Wrzesień 22**

Zapiski:

☉ W 5.23 Z 17.33 ☽ W 21.18 Z 14.52	Tekli P. M.	Sobota	**Wrzesień 23**

Zapiski:

☉ W 5.25 Z 17.31 ☽ W 22.32 Z 15.29	N. M. P. od wyk.niewol.	Niedziela	**Wrzesień 24**

Zapiski:

Wrzesień 25	Poniedziałek	Ładysława z Gielniowa	☉ W 5.26 Z 17.28 ☽ W 23.54 Z 15.55

Zapiski:

Wrzesień 26	Wtorek	Cyprjana i Justyny	☉ W 5.28 Z 17.26 ☽ W — — Z 16.14

Zapiski:

Wrzesień 27	Środa	Kosmy i Dam.	☉ W 5.29 Z 17.24 ☽ W 1.20 Z 16.29

Zapiski:

☉ W 5.31 Z 17.21 ☽ W 2.46 Z 16.41	Wacława Kr. M.	Czwartek	Wrzesień	28

Zapiski:

☉ W 5.33 Z 17.19 ☽ W 4.15 Z 16.53	Michała Archanioła	Piątek	Wrzesień	29

Zapiski:

☉ W 5.35 Z 17.16 ☽ W 5.44 Z 17.5	Hieronima Kapłana W.	Sobota	Wrzesień	30

Zapiski:

Paźdz.	**1**	Niedziela	Bł. Jana z Dukli	☉ W 5.36 Z 17.14 ☽ W 7.16 Z 17.18

Zapiski:

Paźdz.	**2**	Poniedziałek	Aniołów Stróżów	☉ W 5.38 Z 17.12 ☽ W 8.51 Z 17.35

Zapiski:

Paźdz.	**3**	Wtorek	Teresy i Ewalda	☉ W 5.39 Z 17.10 ☽ W 10.28 Z 18.0

Zapiski:

☉ W 5.41 Z 17.7 ☽ W 12.0 Z 18.37	Franciszka Ser.	Środa	**Paźdz.**	**4**

Zapiski:

☉ W 5.43 Z 17.5 ☽ W 13.18 Z 19.32	Placyda M.	Czwartek	**Paźdz.**	**5**

Zapiski:

☉ W 5.45 Z 17.2 ☽ W 14.14 Z 20.44	Brunona W.	Piątek	**Paźdz.**	**6**

Zapiski:

Paźdz.	7	Sobota	Wincentego Kadłubka	☉ W 5.47 Z 17.0 ☽ W 14.50 Z 22.7

Zapiski:

Paźdz.	8	Niedziela	Pelagji i Brygidy	☉ W 5.48 Z 16.58 ☽ W 15.14 Z 23.30

Zapiski:

Paźdz.	9	Poniedziałek	Dyonizego B. M.	☉ W 5.50 Z 16.56 ☽ W 15.31 Z — —

Zapiski:

☉ W 5.51 Z 16.54 ☽ W 15.43 Z 0.53	Franciszka Borg. W.	Wtorek	**Paźdz.**	**10**

Zapiski:

☉ W 5.53 Z 16.51 ☽ W 15.54 Z 2.10	Brunona	Środa	**Paźdz.**	**11**

Zapiski:

☉ W 5.55 Z 16.49 ☽ W 16.2 Z 3.24	Maksymil. B. W.	Czwartek	**Paźdz.**	**12**

Zapiski:

Paźdz.	13	Piątek	Edwarda Kr. W.	☉ W 5.57 Z 16.47 ☽ W 16.11 Z 4.38

Zapiski:

Paźdz.	14	Sobota	Kaliksta P. M.	☉ W 5.59 Z 16.45 ☽ W 16.22 Z 5.50

Zapiski:

Paźdz.	15	Niedziela	Teresy P.	☉ W 6.0 Z 16.43 ☽ W 16.33 Z 7.3

Zapiski:

☉ W 6.2 Z 16.41 ☽ W 16.48 Z 8.18	Martynjana I Sat. M.	Poniedziałek	Paźdz.	16

Zapiski:

☉ W 6.4 Z 16.38 ☽ W 17.7 Z 9.32	Wiktora B.	Wtorek	Paźdz.	17

Zapiski:

☉ W 6.6 Z 16.36 ☽ W 17.34 Z 10.45	Łukasza Ew.	Środa	Paźdz.	18

Zapiski:

Paźdz. 19	Czwartek	Piotra z Alkantary	☉ W 6.8 Z 16.34	☽ W 18.13 Z 11.51

Zapiski:

Paźdz. 20	Piątek	Jana Kant. Ireny	☉ W 6.9 Z 16.32	☽ W 19.7 Z 12.45

Zapiski:

Paźdz. 21	Sobota	Urszuli P. M.	☉ W 6.11 Z 16.30	☽ W 20.14 Z 13.27

Zapiski:

☉ W 6.13 Z 16.28 ☽ W 21.31 Z 13.56	Korduli i Alodji	Niedziela	Paźdz.	22

Zapiski:

☉ W 6.14 Z 16.25 ☽ W 22.53 Z 14.18	Seweryna i Ignacego	Poniedziałek	Paźdz.	23

Zapiski:

☉ W 6.16 Z 16.23 ☽ W — — Z 14.34	Rafała Arch.	Wtorek	Paźdz.	24

Zapiski:

Paźdz.	**25**	Środa	Kryspina	☉ W 6.18 Z 16.21 ☽ W 0.16 Z 14.47

Zapiski:

Paźdz	**26**	Czwartek	Ewarysta P. M	☉ W 6.20 Z 16.19 ☽ W 1.41 Z 14.58

Zapiski:

Paźdz.	**27**	Piątek	Sabiny P. M.	☉ W 6.22 Z 16.17 ☽ W 3.9 Z 15.10

Zapiski:

☉ W 6.23 Z 16.15 ☽ W 4.39 Z 15.22	Szymona i Tadeusza	Sobota	**Paźdz.**	**28**

Zapiski:

☉ W 6.25 Z 16.13 ☽ W 6.13 Z 15.38	Narcyza B. W.	Niedziela	**Paźdz.**	**29**

Zapiski:

☉ W 6.27 Z 16.11 ☽ W 7.51 Z 16.0	Edmunda	Poniedziałek	**Paźdz.**	**30**

Zapiski:

Paźdz.	31	Wtorek	Antonina	☉ W 6.29 Z 16.9 ☽ W 9.29 Z 16.31

Zapiski:

Listop.	1	Środa	Wszystkich Św.	☉ W 16.31 Z 16.8 ☽ W 10.58 Z 17.20

Zapiski:

Listop.	2	Czwartek	Dzień Zaduszny	☉ W 6.33 Z 16.6 ☽ W 12.5 Z 18.28

Zapiski:

☉ W 6.34 Z 16.4 ☽ W 12.50 Z 19.50	Huberta B. W.	Piątek	**Listop.**	**3**

Zapiski:

☉ W 6.36 Z 16.2 ☽ W 13.18 Z 22.17	Karola Boromeusza	Sobota	**Listop.**	**4**

Zapiski:

☉ W 6.38 Z 16.0 ☽ W 13.38 Z 22.40	Zacharjasza i Elżbiety	Niedziela	**Listop.**	**5**

Zapiski:

Listop.	6	Poniedziałek	Leonarda W.	☉ W 6.40 Z 15.58 ☽ W 13.51 Z — —

Zapiski:

Listop.	7	Wtorek	Nikandra	☉ W 6.42 Z 15.57 ☽ W 14.2 Z 0.0

Zapiski:

Listop.	8	Środa	Gotfryd i i Maur.	☉ W 6.44 Z 15.55 ☽ W 14.11 Z 1.14

Zapiski:

☉ W 6.45 Z 15.54 ☽ W 14.21 Z 2.28	Teodora i Oresta M.	Czwartek	Listop.	9

Zapiski:

☉ W 6.47 Z 15.52 ☽ W 14.30 Z 3.39	Andrzeja z Awelinu	Piątek	Listop.	10

Zapiski:

☉ W 6.49 Z 15.51 ☽ W 14.41 Z 4.51	Marcina B. W.	Sobota	Listop.	11

Zapiski:

Listop. 12	Niedziela	Marcina P. M.	⊙ W 6.50 Z 15.49	☽ W 14.55 Z 6.4

Zapiski:

Listop. 13	Poniedziałek	Stanisława Kostki	⊙ W 6.52 Z 15.47	☽ W 15.22 Z 7.20

Zapiski:

Listop. 14	Wtorek	Jukunda B. W.	⊙ W 6.54 Z 15.46	☽ W 15.37 Z 8.33

Zapiski:

☉ W 6.56 Z 15.44 ☽ W 16.13 Z 9.41	Leopolda W.	Środa	Listop.	15

Zapiski:

☉ W 6.58 Z 15.43 ☽ W 17.2 Z 10.40	Edmunda B. W.	Czwartek	Listop.	16

Zapiski:

☉ W 7.0 Z 15.42 ☽ W 18.5 Z 11 25	Grzegorza Cudotw. B.	Piątek	Listop.	17

Zapiski:

Listop. 18	Sobota	Odona P.	☉ W 7.1 Z 15.40	☽ W 19.18 Z 11.58

Zapiski:

Listop. 19	Niedziela	Elżbiety Kr. Wd.	☉ W 7.3 Z 15.39	☽ W 20.36 Z 12.21

Zapiski:

Listop. 20	Poniedziałek	Feliksa	☉ W 7.5 Z 15.38	☽ W 21.56 Z 12.39

Zapiski:

☉ W 7.7 Z 15.37 ☽ W 23.17 Z 12.52	Alberta	Wtorek	Listop.	**21**

Zapiski:

☉ W 7.8 Z 15.35 ☽ W — — Z 13.4	Cecylji P. M.	Środa	Listop.	**22**

Zapiski:

☉ W 7.10 Z 15.34 ☽ W 0.41 Z 13 15	Klemensa P. M.	Czwartek	Listop.	**23**

Zapiski:

Listop. **24**	Piątek	Jana od Krzyża W.	☉ W 7.11 Z 15.33	☽ W 2.5 Z 13.27

Zapiski:

Listop. **25**	Sobota	Katarzyny P. M.	☉ W 7.13 Z 15.32	☽ W 3.34 Z 13.40

Zapiski:

Listop. **26**	Niedziela	Piotra P. M.	☉ W 7.14 Z 15.31	☽ W 5.9 Z 13.58

Zapiski:

☉ W 7.16 Z 15.31 ☽ W 6.48 Z 14.24	Wirgiljusza B. W.	Poniedziałek	Listop.	27

Zapiski:

☉ W 7.17 Z 15.30 ☽ W 8.23 Z 15.5	Mansweta Zdzisławy	Wtorek	Listop.	28

Zapiski:

☉ W 7.19 Z 15.29 ☽ W 10.41 Z 17.24	Saturnina	Środa	Listop.	29

Zapiski:

Listop. 30	Czwartek	Andrzeja Apost.	☉ W 7.21 Z 15.28	☽ W 10.41 Z 17.24

Zapiski:

Grudz. 1	Piątek	Eligjusza B. W.	☉ W 7.22 Z 15.27	☽ W 11.17 Z 18.52

Zapiski:

Grudz. 2	Sobota	Biblanny	☉ W 7.24 Z 15.2	☽ W 11.41 Z 20.21

Zapiski:

☉ W 7.25 Z 15.26 ☽ W 11.57 Z 21.44	Franciszka Ksaw. W.	Niedziela	Grudz.	3

Zapiski:

☉ W 7.26 Z 15.26 ☽ W 12.10 Z 23.2	Barbary P. M.	Poniedziałek	Grudz.	4

Zapiski:

☉ W 7.27 Z 15.26 ☽ W 12.19 Z — —	Anastazji	Wtorek	Grudz.	5

Zapiski:

Grudz.	6	Środa	Mikołaja B.	☉ W 7.29 Z 15.25 ☽ W 12.29 Z 0.17	

Zapiski:

Grudz.	7	Czwartek	Ambrożego B. W. D. K.	☉ W 7.30 Z 15.25 ☽ W 12.38 Z 1.29

Zapiski:

Grudz.	8	Piątek	Niepokal. Pocz.N.MP.	☉ W 7.31 Z 15.25 ☽ W 12.48 Z 2.41

Zapiski:

☉ W 7.32 Z 15.24 ☽ W 13.2 Z 3.53	Walerji i Leokadji	Sobota	Grudz.	**9**

Zapiski:

☉ W 7.33 Z 15.24 ☽ W 13.18 Z 5.8	N.M.P. Loretańsk.	Niedziela	Grudz.	**10**

Zapiski:

☉ W 7.34 Z 15.24 ☽ W 13.40 Z 6.21	Damazego P. W.	Poniedziałek	Grudz.	**11**

Zapiski:

Grudz. 12	Wtorek	Aleksandra M.	☉ W 7.36 Z 15.24	☽ W 14.12 Z 7.32

Zapiski:

Grudz. 13	Środa	Łucji P. M.	☉ W 7.37 Z 15.24	☽ W 14.58 Z 8.34

Zapiski:

Grudz. 14	Czwartek	Dyoskora i Herona	☉ W 7.38 Z 15.24	☽ W 15.57 Z 9.24

Zapiski:

☉ W 7.39 Z 15.24 ☽ W 17.8 Z 10.0	Walerjana I Ireneusza	Piątek	Grudz.	**15**

Zapiski:

☉ W 7.40 Z 15.24 ☽ W 18.25 Z 10.26	Euzebjusza B. M.	Sobota	Grudz.	**16**

Zapiski:

☉ W 7.40 Z 15.24 ☽ W 19.45 Z 10.44	Łazarza B.	Niedziela	Grudz.	**17**

Zapiski:

Grudz.	**18**	Poniedziałek	Gracjana B. W.	☉ W 7.41 Z 15.24 ☽ W 21.5 Z 10.59

Zapiski:

Grudz.	**19**	Wtorek	Darjusza	☉ W 7.42 Z 15.25 ☽ W 22.25 Z 11.11

Zapiski:

Grudz.	**20**	Środa	Teofila	☉ W 7.42 Z 15.25 ☽ W 23.45 Z 11.21

Zapiski:

☉ W 7.43 Z 15.25 ☽ W — — Z 11.33	Tomasza Apost.	Czwartek	Grudz. **21**

Zapiski:

☉ W 7.43 Z 15.26 ☽ W 1.9 Z 11.44	Honorata M.	Piątek	Grudz. **22**

Zapiski:

☉ W 7.44 Z 15.26 ☽ W 2.38 Z 12.0	Wiktorji P.	Sobota	Grudz. **23**

Zapiski:

Grudz.	24	Niedziela	Wigilja Irminy P.	☉ W 7.44 Z 15.27 ☽ W 4.11 Z 12.21

Zapiski:

Grudz.	25	Poniedziałek	Narodz. Chr. Pana	☉ W 7.45 Z 15.28 ☽ W 5.46 Z 12.52

Zapiski:

Grudz.	26	Wtorek	Szczepana i Męcz.	☉ W 7.45 Z 15.28 ☽ W 7.15 Z 13.41

Zapiski:

☉ W 7.45 Z 15.29 ☽ W 8.24 Z 14.51	Jana Apost. Ewang.	Środa	Grudz.	27

Zapiski:

☉ W 7.45 Z 15.30 ☽ W 9.11 Z 16.18	Młodzlank.	Czwartek	Grudz.	28

Zapiski:

☉ W 7.45 Z 15.32 ☽ W 9.40 Z 17.50	Tomasza B.	Piątek	Grudz.	29

Zapiski:

Grudz.	30	Sobota	Eugenjusza B. W.	☉ W 7.45 Z 15.32 ☽ W 10.0 Z 19.18

Zapiski:

Grudz.	31	Niedziela	Sylwestra P. W.	☉ W 7.45 Z 15.33 ☽ W 10.15 Z 20.41

Zapiski:

Kalendarzyk myśliwski.

Czasy ochronne obowiązujące na terenie Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

(Czas ochronny oznaczony jest polami czarnemi).

RODZAJ ZWIERZYNY	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październ.	Listopad	Grudzień
Łosie — byki	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Jelenie — byki, daniele — rogacze	■	■	■	■	■	■	■	■	▌15		■	■
Sarny — kozły	■	■	■	■	▌15						■	■
Sarny — kozy, łanie jeleni i danieli	▌14	16▌	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zające — szaraki	15▌	■	■	■	■	■	■	■	■	▌20		
Zające — bielaki		15▌	■	■	■	■	■	■	■	■		
Niedźwiedzie	15▌	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	▌15
Rysie	15▌	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	▌15
Borsuki	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		■
Wiewiórki			■	■	■	■	■	■	■	■	■	
Głuszce — koguty	■	■	▌15		15▌	■	■	■	■	■	■	■
Cietrzewie — koguty						■	■	▌15				
Cietrzewie — kury w woj.: Wileńskiem, Białostock., Nowogródzkiem, Poleskiem, Wołyńskiem	■	■	■	■	■	■	■	▌15	15▌	■	■	■
Jarząbki, pardwy		■	■	■	■	■	■	▌15				
Bażanty — koguty		■	■	■	■	■	■	■	■	■		
Bażanty — kury	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		■
Kuropatwy w wojew.: Wil., Białost., Nowogr., Polesk., Wołyńsk., Krak., Lwowsk., Stanisł., Tarnop.	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■
Kuropatwy w województwach pozostałych	■	■	■	■	■	■	■	■				■

(dokończenie)

RODZAJ ZWIERZYNY	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październ.	Listopad	Grudzień
Przepiórki		od przylotu		■	■	■	■	■				
Słonki					15▌	■	■	▌15				
Bataljony						■	▌10					
Dzikie kaczory						■	▌15					
Dzikie kaczki (samice i młode) oraz inne ptactwo wodne i błotne			■	■	■	■	▌15					
Dropie, dropie — kamionki (strepety)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkoty		■	■	■	■	■	■	▌15				
Dzikie łabędzie, dzikie gęsi					15▌	■	■					
Dzikie indyki — samce					15▌	■	■	■	■	▌15		
Dzikie indyki — samice	■	■	■	■	■	■	■	■	■	▌15		
Ptaki krukowate i drapieżne z wyjątkiem jastrzębi — gołębiarzy, krogulców, wron i srok		■	■	■	■	■	■	▌15				
Dziki			■	■								
Żbiki		15▌	■	■	■	■	■	■	■	■	■	
Kuny leśne (tumaki) i porki			■	■	■	■	■	■	■	■	■	

Cyfry w tabelce oznaczają pierwszy i ostatni dzień czasu ochronnego.

Wszystkie terminy ochronne rozumieć należy włącznie.

Uwaga: Tabelka niniejsza podana w układzie Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich: Warszawa, Nowy Świat Nr. 35.

Wyciąg z ustawy.

Art. 47. Nie wolno polować w czasie między zachodem a wschodem słońca. Wyjątek stanowi polowanie na słonki w czasie ciągu, na głuszce i cietrzewie w czasie toku, na łosie i jelenie na

rykowisku, na kaczki na zlotach i przelotach oraz na dziki, wilki, lisy i wydry na czatach.

Art. 48. Zabrania się polować na żubry, bobry, kozice, świstaki, na samice i cielęta: łosia, jelenia, daniela, na sarny-kozy i koźlęta, na niedźwiedzie od niedźwiedziątek, na głuszce-kury, bażanty-kury, czarne bociany, oraz w województwach: pomorskiem, poznańskiem, warszawskiem, łódzkiem, kieleckiem, lubelskiem, krakowskiem, tarnopolskiem i stanisławowskiem na cietrzewie-kury.

Za cielęta: łosia, jelenia, daniela i koźlęta-sarny uważa się młode zwierzęta tych gatunków w czasie do końca lutego następnego roku po ich urodzeniu.

Art. 50. Przez cały rok wolno polować na: wilki, wydry, kuny domowe (kamionki), tchórze, gronostaje, łasice, króliki, jastrzębie-gołębiarze, krogulce, sroki i wrony oraz podbierać jaja, wybierać pisklęta i niszczyć gniazda wymienionych ptaków.

Zwierzęta wymienione w ustępie poprzednim może zabijać i chwytać każdy na własnym gruncie w obrębie swojej zagrody i w bezpośredniem jej sąsiedztwie aż do stu metrów odległości od zabudowań.

Miary i wagi.

Miary długości.

Polskie:

Pręt = 7,5 łokciom = 15 stopom
Łokieć = 2 stopom
Stopa = 12 calom
Cal = 12 linjom.

Metryczne:

Kilometr = 1000 metrom
Hektometr = 100 metrom
Metr = 100 centymetrom
Decymetr = 10 centymetrom
Centymetr = 10 milimetrom.

Porównanie miar polskich z metrycznemi.

14 wiorst = 15 kilometrom
Pręt = 4 metrom i 32 centymetrom
Łokieć = 57,6 centymetrom
Stopa = 28,8 centymetrom
Cal = 2,4 centymetrom
Kilometr = 14/15 wiorsty
Metr = 41,6 calom = niespełna 3½ stopy
Centymetr = 0,415 (trochę więcej niż 4/10) cala.

Miary powierzchni.

Polskie:

Włóka = 30 morgom
Mórg = 300 prętom kwadratowym
Pręt kw. = 56¼ łokcia kw. = 225 stopom kw.
Stopa = 144 calom kwadratowym.

Metryczne:

Hektar (ha) = 100 arom — 10.000 metrom kw.
Ar = 100 metrom kw.

Porównanie miar powierzchni.

Mórg = 5.755 metrom kw. — niespełna 6/10 hektara
Pręt kw. = 18,66 metrom kw.
Hektar (ha) = 1.786 morga, trochę więcej niż 1¾ morga = 536 prętom kw.
Ar = 5,36 prętom kw. = nieco więcej niż 5¼ prętom kw.

Miary objętości.

Polskie:

Korzec = 4 ćwiartkom = 32 garncom
Ćwierć = 8 garncom
Garniec = 4 kwartom
Kwarta = 4 kwaterkom.

Metryczne:

Hektolitr = 100 litrom
Litr = 10 dl.
1 dl. = 10 cl.

Porównanie miar objętości.

Korzec = 1 hektolitrowi i 28 litrom
Garniec = 4 litrom
Kwarta = 1 litrowi
Hektolitr = 0,78 litra.

Wagi.

Metryczne dziesiętne:

Tonna = 1000 kg.
Kwintal metr. = 100 kg.
Kilogram = 1000 gr.
Hektogram = 100 gr.
Dekagram = 10 gr.

Uwaga: Gram jest to waga 1 cm. sześciennego, a kilogram 1000 centm. sześciennych wody destylowanej przy temperaturze 4° C.

Wagi aptekarskie.

1 funt aptek. = 7/8 handl. — 12 uncji = 359 gr.
1 uncja = 8 drachmom = 30 gr.
1 drachma = 3 skrupułom = 3,7326 gr.
1 skrupuł = 20 granom = 1,2442 gr.
1 gran = 0,0622 gr.

Porównanie wag.

Centnar metryczny (2) = 244 funtom
Kilogram (kilo) = 1,44 (niecałe 2½) funtom
Funt = 409 gramom
Łut = 12,8 gramom
100 funtów = 41 kilogram.

PORÓWNANIE MIAR I WAG

dawnych polskich, metrycznych, rosyjskich oraz dawnych austryjackich i pruskich.

I. Miary długości.	Cale polskie	Millm.	Cale austrj.	Cale rosyjsk.	Cale pruskie
a) drobniejsze:					
Polska Stopa = 12 calom = 144 linjom	12	228	10,94	11,34	11,03
Francja Metr = 10 dcm. 100 ctm. = 1000 mm.	41,66	1000	37,99	39,37	38,28
Austrja Stopa wied. = 12 calom = 144 linjom	13,17	316,08	12,—	12,55	12,10
Rosja Arszyn = 28 calom = 16 werszkom	29,67	711,19	22,51	28,—	37,26
Prusy Stopa = 12 calom = 144 linjom	13,07	331,85	12,92	12,36	12,—

b) drożne:	Sążnie polskie	Metry	Sążnie wiedeń.	Sążnie rosyjsk.	Pręty pruskie
Polska Dawna mila polska	4938	8534,2	4497,8	—	2268,8
Francja Kilometr = 1000 metrom	531,8	1000,0	527,2	468,7	265,6
Rosja Wiorsta = 500 sążniom	617,2	1066,8	562,2	500	283,3
Prusy Mila = 200 prętom ..	435,6	7532,5	3936,5	35,3	2000

II. Miary powierzchni.	Morgi polsk.	Hektary	Morgi wied.	Dzies. rosyjsk.	Morgi magd.
Polska Mórg nowop. = 300 prętom kw.	1,000	0,5599	0,973	0,512	2,192
Francja Hektar = 100 arom	1,786	1,000	1,738	0,915	3,917
Austrja Mórg wied. = 1600 sążniom	1,028	0,5755	1,000	0,528	2,254
Rosja Desiatina praw. = 2400 sążni rosyjsk.	1,951	1,0925	1,898	1,000	4,279
Prusy Mórg magdeb. (pruski) = 137 pręt. kw.	0,456	0,2553	0,444	2,233	1,000
Kresy półn.-wsch. Mórg lit. = 1600 sąż. ros.	1,301	0,728	1,266	0,667	2,853

III. Miary objętości. a) płynów:	Garniec polski	Litr	Wiadro austr.	Garn. litewski	Wiadro pruskie
Polska Garniec = 4 kwartom = 16 kwaterkom	1,—	4,—	0,72	1,30	0,056
Francja Hektolitr = 100 litrom	25,—	100,—	1,767	32,52	1,458
Rosja Wiadro = 100 sztofom = 100 krużkom = 100 czarkom	3,073	11,299	0,230	4,—	1,179
Kresy półn.-wsch. Garniec lit. = 4 kwart. lit.	0,769	3,07	0,035	1,—	0,045
Prusy Wiadro (Eimer) = 60 kwartom	17,175	68,702	0,25	22,33	1,—

b) zbóż:	Korce polskie	Hektolitry	Miarki austrj.	Czetw. rosyjsk.	Szefle pruskie
Polska Korzec = 4 ćwierciom = 36 garncom	1,—	1,280	2,085	0,610	4,329
Francja Hektolitr = 100 litrom	0,791	1,—	1,623	0,476	1,819
Rosja Czetwiert' = 2 ośminom = 8 czetwierkom = 64 garncom	1,640	2,099	3,410	1,—	3,917
Prusy Szefel = 4 viertelom = 16 massom.	0,422	0,550	0,897	0,262	1,—

IV. Wagi.	Funt polski	Kilogram	Funt austrj.	Funt rosyjsk.	Funt pruski
Polska Funt = 32 łutom ..	1,—	0,405	0,720	0,999	0,910
Francja Kilogram = 10 hektogramom = 100 dekagramom	2,469	1,000	1,786	2,442	2,—
Rosja Funt = 32 łutom = 96 zołotnikom = 3216 dolom	1,010	0,409	0,731	1,000	0,819
Prusy Funt = 32 łutom ...	1,235	0,500	0,893	1,221	1,—

Taryfa pocztowa.

PRZESYŁKI LISTOWE.	miejscowe	zamiejscowe
Listy:	groszy	
a) prywatne do 20 g	15	30
ponad 20 do 250 g	30	60
ponad 250 do 500 g	40	80
b) urzędowe do 20 g	15	30
ponad 20 do 250 g	30	60
ponad 250 do 2000 g	35	70
Za polecenie przesyłek listowych	60	60
Za doręczenie pośpieszne przesyłek listowych	80	80
Listy wartościowe, opłata jak za list polecony odpowiedniej wagi, a ponadto należność asekuracyjna za każde zadeklarowane 100 zł.	10	10
oraz opłata dodatkowa	10	10

Rozmiar listów w każdym kierunku 45 cm. Rulony długość do 75 cm., średnica do 10 cm.

Karty pocztowe:

pojedyńcze	10	20
z opłaconą odpowiedzią	20	40

Wymiary kart pocztowych: największy 15 × 10,5 cm.
najmniejszy 10 × 7 cm.

Druki prywatne:

	do		25 g.		5 gr.
ponad	25	,,	50 ,,		10 ,,
,,	50	,,	100 ,,		15 ,,
,,	100	,,	250 ,,		25 ,,
,,	250	,,	500 ,,		50 ,,
,,	500	,,	1000 ,,		60 ,,
,,	1000	,,	2000 ,,		
(tylko pojedyńczo wysyłane tomy)					70 ,,

Druki urzędowe: do 25 g. 5 gr.

ponad	25	„	50 „	10	„
„	50	„	100 „	15	„
„	100	„	250 „	25	„
„	250	„	2000 „	40	„

Najwyższa waga 2 klg.
Wymiary jak dla listów.

W obrocie zagranicznym:

Do Austrji, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier listy sty zwykłe do 20 g. .... 50 groszy
Do innych państw .... 60 „
Za każde dalsze 20 g. .... 30 „
Najwyższa dopuszczalna waga 2 klg.
Waga całych tomów może wynosić 3 kg.
Druki za każde 50 g. .... 10 „

PACZKI ZWYKŁE.

Waga	Strefa			
	1	2	3	4
	do 100 klm.	ponad 100 do 300 klm.	ponad 300 do 600 klm.	ponad 600 klm.
1 kg.	0,70	0,90	1,10	1,30
3 „	0,90	1,30	1,70	2,10
5 „	1,30	1,90	2,50	3,10
10 „	1,90	2,70	4,10	6,10
15 „	2,60	4,10	6,10	8,10
20 „	3,60	6,10	8,10	10,10

PRZEKAZY POCZTOWE ZWYKŁE, POBRANIOWE I ZLECENIOWE W OBROCIE WEWNĘTRZNYM.

		do	10 zł.	0,20 zł.
ponad	10	„	25 „	0,35 „
„	25	„	50 „	0,50 „
„	50	„	100 „	0,70 „
„	100	„	250 „	0,95 „
„	250	„	500 „	1,35 „
„	500	„	750 „	1,80 „
„	750	„	1000 „	2,20 „
„	1000	„	1250 „	2,55 „
„	1250	„	1500 „	2,90 „
„	1500	„	1750 „	3,25 „
„	1750	„	2000 „	3,55 „

PRZEKAZY TELEGRAFICZNE.

Oprócz należności jak wyżej, należność manipulacyjna za sporządzenie telegramu przekazowego 20 gr.; pozatem a) należność telegraficzna za telegram przekazowy i ew. korespondencję osobistą, b) oraz za pośpieszne doręczenie, jeżeli nie chodzi o przekazy adresowane poste restante lub do miejscowości, należącej do zamiejscowego okręgu doręczeń.

Taryfa telegraficzna.

Za telegramy miejscowe (państwowe i prywatne) zwykłe: opłata od wyrazu	zł.	0.05
Nadto od każdego telegramu zasadnicza opłata	„	0.25
Za telegramy zamiejscowe (państwowe i prywatne) zwykłe: opłata od wyrazu	„	0.15
Nadto od każdego telegramu zasadnicza opłata	„	0.50
Za telegramy prywatne pilne = D = opłata od wyrazu	„	0.45
Nadto od każdego telegramu zasadnicza opłata	„	0.50
Za zapłaconą odpowiedź = RPx = opłata w dowolnej wysokości.		
Za telegramy prasowe: opłata od wyrazu	„	0.075
Nadto od każdego telegramu zasadnicza opłata	„	0.25
Za telegramy prasowe Polskiej Agencji Telegraf.: opłata od wyrazu	„	0.08
Nadto od każdego telegramu zasadnicza opłata	„	0.25
Za telegramy listowe = LT = opłata od wyrazu	„	0.05
Najmniej jednak za 20 wyrazów t. j.	„	1.00
Nadto od każdego telegramu zasadnicza opłata	„	0.25

Za telegramy o kilku adresach = TMx = oprócz normalnej opłaty za telegram dopłata za każdy odpis 50 wyrazów lub części tychże:

Za telegram zwykły	zł.	0.50
Za telegram pilny	„	1.00
Za telegramy nadawane telefonem przez abonentów za każde 100 słów lub część tychże	„	0.50
Za cofnięcie telegramu jeszcze nieodtelegrafowanego	„	0.30
Za doręczenie telegramu z adresem niedokładnym	„	0.30

Blankiety nadawcze wydaje się bezpłatnie.

Taryfa telefoniczna.

Opłata wynosi za rozmowy miejscowe trwające do 3 minut prowadzone z rozmównicy	zł.	0.15

Za rozmowy międzymiastowe zwykłe 3 minutowe:

na odległość do 25 km.	„	0.60
na odległość do 50 km.	„	1.20
na odległość do 100 km.	„	2.00
na odległość do 200 km.	„	3.60
i za każde dalsze 100 km.	„	0.60

Za rozmowy pilne pobiera się opłatę potrójną.

Oprócz wyżej wykazanych opłat obowiązuje od każdej międzymiastowej rozmowy państwowej lub prywatnej opłata dodatkowa, a mianowicie:

Za wezwanie do rozmównicy osoby, nie abonującej telefonu, zamieszkałej w miejscowym okręgu doręczeń, oprócz opłaty za rozmowę piątą część opłaty, przypadającej na 3 minutową rozmowę zwykłą do danej miejscowości oraz za posłańca 1 zł.

Za cofnięcie zgłoszonej rozmowy pobiera się 1/5 opłaty, przypadającej za jednostkę zwykłej rozmowy.

Za połączenie poza godzinami urzędowemi:
jednorazowo podczas przerwy bądź obiadowej bądź nocnej zł. 0.40

Taryfa kolejowa.

Ceny biletów na pociągi osobowe w złotych							
Km.	Kl. I.	Kl. II.	Kl. III.	Km.	Kl. I.	Kl. II.	Kl. III.
1	1,00	0.60	0,40	470	69,00	41,40	27,60
10	2,00	1,20	0,80	480	70,00	42,00	28,00
20	3,50	2,10	1,40	490	71,00	42,60	28,40
30	5,50	3,30	2,20	500	72,00	43,20	28,80
40	7,00	4,20	2,80	510	73,00	43,80	29,20
50	8,50	5,10	3,40	520	74,00	44,40	29,60
60	10,50	6,30	4,20	530	75,50	45,30	30,20
70	12,00	7,20	4,80	540	76,50	45,90	30,60
80	14,00	8,40	5,60	550	77,50	46,50	31,00
90	15,50	9,30	6,20	560	78,50	47,10	31,40
100	17,00	10,20	6,80	570	79,50	47,70	31,80
110	19,00	11,40	7,60	580	81,00	48,60	32,40
120	20,50	12,30	8,20	590	82,00	49,20	32,80
130	22,00	13,20	8,80	600	83,00	49,80	33,20
140	23,50	14,10	9,40	610	83,50	50,10	33,40
150	25,50	15,30	10,20	620	84,50	50,70	33,80
160	27,50	16,50	11,00	630	85,00	51,00	34,00
170	29,00	17,40	11,60	640	86,00	51,60	34,40
180	30,50	18,30	12,20	650	86,50	51,90	34,60
190	32,00	19,20	12,80	660	87,50	52,50	35,00
200	34,00	20,40	13,60	670	88,00	52,80	35,20
210	35,00	21,00	14,00	680	89,00	53,40	35,60
220	36,50	21,90	14,60	690	90,00	54,00	36,00
230	38,00	22,80	15,20	700	90,50	54,30	36,20
240	39,50	23,70	15,80	710	91,50	54,90	36,60
250	41,00	24,60	16,40	720	92,00	55,20	36,80
260	42,00	25,20	16,80	730	93,00	55,80	37,20
270	43,50	26,10	17,40	740	93,50	56,10	37,40
280	45,00	27,00	18,00	750	94,50	56,70	37,80
290	46,50	27,90	18,60	760	95,00	57,00	38,00
300	47,50	28,50	19,00	770	96,00	57,60	38,40
310	49.00	29,40	19,60	780	96,50	57,90	38,60
320	50,50	30,30	20,60	790	97,50	58,50	39,00
330	52,00	31,60	20,80	800	98,00	58,80	39,20
340	53 50	32,10	21,40	810	99,00	59,40	39,60
350	54,50	32,70	21,80	820	99,50	59,70	39,80
360	56,00	33,60	22,40	830	100,50	60,30	40,20
370	57,50	34,50	23,00	840	101,00	60,60	40,40
380	58,50	35,10	23,40	850	102.00	61,20	40,80
390	60,00	36,00	24,00	860	103,00	61,80	41.20
400	61,50	36,90	24,60	870	103,50	62,10	41,40
410	62,50	37,50	25,00	880	104,50	62,70	41,80
420	63,50	38,10	25,40	890	105,00	63,00	42,00
430	65,00	39,00	26,00	900	106,00	63,60	42,40
440	66,00	39,60	26,40	910	106,50	63,90	42,60
450	67,00	40,20	26,80	920	107,50	64,50	43.00
460	68,00	40,80	27,20	930	108,00	64,80	43,20

Ceny biletów na pociągi osobowe w złotych

Km.	Kl. I.	Kl. II.	Kl. III.	Km.	Kl. I.	Kl. II.	Kl. III.
940	109.00	65.40	43.60	1000	113.50	68.10	45.40
950	109.50	65.70	43.80	1010	114.00	68.40	45.60
960	110.50	66.30	44.20	1020	115.00	69.00	46.00
970	111.00	66.60	44.40	1030	116.00	69.60	46.40
980	112.00	67.20	44.80	1040	116.50	69.90	46.60
990	112.50	67.50	45.00	1050	117.50	70.50	47.00

Dopłata do pociągów pospiesznych w zł.

Km.	Kl. I.	Kl. II.	Kl. III.	Km.	Kl. I.	Kl. II.	Kl. III.
1—100	4.50	2.70	1.80	601— 700	23.00	13.80	9.20
101—200	8.50	5.10	3.40	701— 800	24.50	14.70	9.80
201—300	12.00	7.20	4.80	801— 900	27.00	16.20	10.80
301—400	15.50	9.30	6.20	901—1000	28.50	17.10	11.40
401—500	18.50	11.10	7.40	1001—1050	50.50	18.50	12.20
501—600	21.00	12.60	8.40				

Taryfy ubezpieczeń społecznych.

TARYFA SKŁADEK KAS CHORYCH.

Wysokość składki ustalana przez władze Kas Chorych.

Przy założeniu Kasy składki wynoszą 6½% płacy ustawowej.

Członkowie ubezpieczeni w Kasie płacą 2/3 przypadającej za nich składki, a ich pracodawcy 3/5 składki.

Za terminatorów i praktykantów, nie pobierających żadnego wynagrodzenia, składki opłacają pracodawcy. Również za osoby, pobierające wynagrodzenie w naturze, płacą w całości pracodawcy (art. 46 i 47 ustawy z dn. 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby D. U. Nr. 44, poz. 272).

TARYFA OPŁATY

ZA UBEZPIECZENIA OD WYPADKÓW.

obowiązująca w województwach centralnych, południowych i wschodnich i na Śląsku Cieszyńskim, zatwierdzona reskryptem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 grudnia 1926 r. Nr. 6525/U. II.

Kategorja	Klasa	Oplata cd każdych 100 jednostek monetarnych zarobku
Niebezpieczeństwa		
A	1	0,05
	2	0,10
	3	0,15
B	3	0,15
	4	0,20
	5	0,25
I	4	0,20
	5	0,25
	6	0,30
	7	0,35
	8	0,40
II	7	0,35
	8	0,40
	9	0,45
	10	0,50
	11	0,55
III	10	0,50
	11	0,55
	12	0,60
	13	0,65
	14	0,70
IV	13	0,65
	14	0,70
	15	0,75
	16	0,80
	17	0,85
	18	0,90
	19	0,95

Kategorja	Klasa	Oplata od każdych 100 jddnostek monetarnych zarobku
Niebezpieczeństwa		
V	16	0,80
	17	0,85
	18	0,90
	19	0,95
	20	1,00
	21	1,05
	22	1,10
	23	1,15
	24	1,20
VI	20	1,00
	21	1,05
	22	1,10
	23	1,15
	24	1,20
	25	1,25
	26	1,30
	27	1,35
	28	1,40
	29	1,45
	30	1,50
VII	25	1,25
	26	1,30
	27	1,35
	28	1,40
	29	1,45
	30	1,50
	31	1,55
	32	1,60
	33	1,65
	34	1,70
	35	1,75
	36	1,80
	37	1,85

(ciąg dalszy)

Kategorja Niebezpieczeństwa	Klasa Niebezpieczeństwa	Opłata od każdych 100 jednostek monetarnych zarobku
VIII	31	1,55
	32	1,60
	33	1,65
	34	1,70
	35	1,75
	36	1,80
	37	1,85
	38	1,90
	39	1,95
	40	2,00
	41	2,05
	42	2,10
	43	2,15
	44	2,20
	45	2,25
	46	2,30
	47	2,35
IX	39	1,95
	40	2,00
	41	2,05
	42	2,10
	43	2,15
	44	2,20
	45	2,25
	46	2,30
	47	2,35
	48	2,40
	49	2,45
	50	2,50
	51	2,55
	52	2,60
	53	2,65
	54	2,70
	55	2,75
	56	2,80
	57	2,85
X	48	2,40
	49	2,45
	50	2,50
	51	2,55
	52	2,60
	53	2,65
	54	2,70
	55	2,75

Kategorja Niebezpieczeństwa	Klasa Niebezpieczeństwa	Opłata od każdych 100 jednostek monetarnych zarobku
X	56	2,80
	57	2,85
	58	2,90
	59	2,95
	60	3,00
	61	3,05
	62	3,10
	63	3,15
	64	3,20
	65	3,25
	66	3,30
	67	3,35
	68	3,40
	69	3,45
	70	3,50
XI	59	2,95
	60	3,00
	61	3,05
	62	3,10
	63	3,15
	64	3,20
	65	3,25
	66	3,30
	67	3,35
	68	3,40
	69	3,45
	70	3,50
	71	3,55
	72	3,60
	73	3,65
	74	3,70
	75	3,75
	76	3,80
	77	3,85
	78	3,90
	79	3,95
	80	4,00
	81	4,05
	82	4,10
	83	4,15
	84	4,20
	85	4,25
	86	4,30
	87	4,35

Kategorja Niebezpieczeństwa	Klasa Niebezpieczeństwa	Opłata od każdych 100 jednostek monetarnych zarobku	Kategorja Niebezpieczeństwa	Klasa Niebezpieczeństwa	Opłata od każdych 100 jednostek monetarnych zarobku
XII	73	3,65	XII	87	4,35
	74	3,70		88	4,40
	75	3,75		89	4,45
	76	3,80		90	4,50
	77	3,85		91	4,55
	78	3,90		92	4,60
	79	3,95		93	4,65
	80	4,00		94	4,70
	81	4,05		95	4,75
	82	4,10		96	4,80
	83	4,15		97	4,85
	84	4,20		98	4,90
	85	4,25		99	4,95
	86	4,30		100	5,00

TARYFA WKŁADEK FUNDUSZU BEZROBOCIA.

Podstawą wymiaru wkładek jest faktyczny zarobek robotnika.

Wysokość wkładki, obliczanej od każdorazowo wypłacanych zarobków, wynosi 2% sumy, służącej za podstawę do wymiaru wkładek.

Przypadającą za zabezpieczenie robotnika wkładkę dzieli się między pracodawcę a robotnika w ten sposób, że 1,5% płaci pracodawca z własnych funduszów, zaś 0,5% robotnik.

Wkładka za podlegającego obowiązkowi zabezpieczenia robotnika sezonowego wynosi 4% i dzieli się między pracodawcę a robotnika w ten sposób, że 2% płaci pracodawca a 2% robotnik.

Sumy poniżej 50 groszy zaokrągla się do 50 groszy, a wyżej 50 groszy zaokrągla się do 1 złotego (art. 7 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia z dn. 17.III.1932 r. Dz. U. Nr. 39/32, poz. 399).

TARYFA SKŁADEK
ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

Jeżeli rzeczywiste wynagrodzenie miesięczne pracownika wynosi: od — do włącznie	Zalicza się go do grupy zarobkowej	Odpowiadająca grupom zarobkowym płaca podstawowa (ubezpieczone pobory)		Pełna składka miesięczna wynosi na ubezpieczenie		Składka za ubezpieczenie				
							emerytalne		na wypadek braku pracy	
							przypada do opłaty na:			
				emerytalne	na wypadek braku prcy	przy poborach	pracodawcę	pracownika	pracodawcę	pracownika
*) zł. gr.										
60— 89.99	A.	60 zł.		4.80	1.20	do 60 zł.	4.80	—	1.20	—
						ponad 60 zł.	2.90	1.90	0.70	0.50
90—119.99	B.	90 „		7.20	1.80		4.30	2.90	1.10	0.70
120—149.99	C.	120 „		9.60	2.40		5.80	3.80	1.40	1.—
150—179.99	D.	150 „		12.—	3.—		7.20	4.80	1.80	1.20
180—219.99	E.	180 „		14.40	3.60		8.60	5.80	2.20	1.40
220—259.99	F.	220 „		17.60	4.40		10.60	7.—	2.60	1.80
260—299.99	G.	260 „		20.80	5.20		12.50	8.30	3.10	2.10
300—359.99	H.	300 „		24.—	6.—		14.40	9.60	3.60	2.40
360—419.99	I.	360 „		28.80	7.20	do zł. 400	17.30	11.50	4.30	2.90
						ponad zł. 400	14.40	14.40	3.60	3.60
420—479.99	J.	420 „		33.60	8.40		16.80	16.80	4.20	4.20
480—559.99	K.	480 „		38.40	9.60		19.20	19.20	4.80	4.80
560—639.99	Ł.	560	560[2]	44.80	11.20		22.40	22.40	5.60	5.60
640—719.99	M.	640	560	51.20	11.20		25.60	25.60	5.60	5.60
720 i wyżej	N.	720	560	57.60	11.20	do zł. 800	28.80	28.80	5.60	5.60
						ponad zł. 800	23.—	34.60	4.50	6.70

Uwaga: *) Pracownika, który nie otrzymuje żadnego wynagrodzenia, lub niższe od 60.— złotych miesięcznie zalicza się do najniższej grupy zarobkowej „A".

2) Płaca podstawowa na wypadek braku pracy.

ZASADY OPŁATY SKŁADEK POWSZECHNEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH.

Wszystkie budowle mieszkalne i gospodarcze we wsiach i miastach podlegają w całem państwie — z wyjątkiem województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego — przymusowemu ubezpieczeniu od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych. Ubezpieczenie następuje na podstawie oszacowania, które winno uwzględnić miejscowe ceny materjałów budowlanych i robocizny. Oszacowanie przeprowadza z urzędu Powszechny Zakład, właściciel budowli ma jednak prawo nie zgodzić się na oszacowanie, dokonane przez Powszechny Zakład i wskazać swoją sumę oszacowania. Gdyby do porozumienia nie doszło, właściciel może żądać powołania komisji szacunkowej, której ponosi połowę kosztów.

Właściciel budowli poza zgłaszaniem nowych budowli obowiązany też jest do zgłoszenia organom Powszechnego Zakładu (może to czynić za pośrednictwem urzędu gminnego) wszelkich zmian w budowli, zwłaszcza jeśli pociągają one za sobą zmianę wartości budowli. Gdyby wreszcie uważał, że suma ubezpieczenia jego budowli nie odpowiada ich wartości — a więc jest zbyt wysoka lub zbyt niska — może żądać przeszacowania swych budowli, podając powód swego żądania i wartość budowli według swego zdania.

Składkę za ubezpieczenie budowli właściciele opłacają za pośrednictwem urzędów gminnych w dwuch równych ratach w kwietniu i w październiku.

Opłaty za ubezpieczenie budowli w Powszechnym Zakładzie zależą od konstrukcji, czyli materjału ścian i pokrycia budowli oraz od jej położenia, a więc w mieście lub na wsi, przytem odróżnia się zabudowanie zwarte i luźne. Z uwagi na różny przebieg palności, stawki zróżniczkowane są według województw centralnych, wschodnich i południowych. Poniższa tabliczka zawiera stawki od 1.000 zł. sumy ubezpieczenia dla budowli, położonych na wsi o zwykłem zabudowaniu szeregowem (nie kolonjami) z rozróżnieniem materjału ścian i pokrycia, przytem za twarde pokrycie przyjmuje się blachę, dachówkę, dobrą papę, za miękkie — gont i deski.

Składka od 1.000 zł. sumy ubezpieczenia w złotych.

Konstrukcja ścian	Pokrycie	Woj. Centralne	Woj. Wschodnie	Woj. Południowe
Murowane	twarde	0.88	0.80	0.70
	miękkie	3.85	3.50	3.10
	słoma	5.50	5.00	4.40
Drewniane	twarde	2.86	2.60	2.30
	miękkie	5.17	4.70	4.20
	słoma	7.37	6.70	5.90

Składka w woj. centralnych była do roku 1932 ta sama, co i dla woj. wschodnich, lecz od roku 1932 z powodu bardzo wysokiej palności poddniesiono ją w woj. centralnych o 10%. Podwyżka ta będzie cofnięta, o ile palność na tym terenie spadnie do poziomu pozostałych województw.

Tablica zawiera tylko najczęściej spotykane konstrukcje budowli, bywają jeszcze pozatem budowle mieszane, zbudowane częściowo z materjałów niepalnych, częściowo z drzewa. Z porównania stawek widać, że właściciele budowli murowanych, krytych twardo, poza ich trwałością uzyskują opłaty za ubezpieczenie tych budowli przeszło osiem razy niższe niż za budowle drewniane. Również w razie zabudowy kolonjami składki za te same budowle są zgórą o piątą część niższe, niż przy zwykłej zabudowie.

Poza przymusowem ubezpieczeniem budowli od ognia Powszechny Zakład prowadzi również ubezpieczenie ruchomości rolnych i domowych, przytem na mocy uchwał sejmików powiatowych może być zaprowadzony przymus ubezpieczenia od ognia plonów i ruchomości rolnych na terenie całego powiatu. Opłatę za takie ubezpieczenie z uwagi na ich masowy charakter są trzykrotnie niższe, niż przy ubezpieczaniu się na podstawie dobrowolnej umowy i wynoszą obecnie 6,00 zł. od 1.000 zł. sumy ubezpieczenia. Ponieważ przeciętna suma ubezpieczenia ruchomości rolnych w jednem gospodarstwie wynosi obecnie niespełna 1.500 zł., więc i opłata nie jest zbyt wysoka. Gospodarz uzyskuje natomiast za to możność odkupienia zniszczonego inwentarza i ziarna, unikając pogrążenia się w nędzę, co w braku ubezpieczenia czeka go często w razie pożaru.

Taryfy podatkowe.

TARYFA OPŁAT NA RZECZ FUNDUSZU POMOCY BEZROBOTNYM.

I. Opłaty od kwitów komornianych:

1) od komornego do 99 zł. 99 gr.	0,25 zł.
2) od komornego 100 do 150 zł.	0,50 „
3) od komornego 150 do 200 zł.	0,75 „
4) od komornego ponad 200 zł.	1,00 „

Opłatom powyższym nie podlegają kwity komorniane od mieszkań 1 i 2-izbowych.

II. Opłaty od biletów wstępu na wszelkiego rodzaju publiczne zabawy. rozrywki. widowiska i zawody sportowe:

1) od biletów w cenie od 50 gr. do 99 gr.	0,05 zł.
2) od „ „ „ „ 1 zł. do 1,99 gr.	0,10 „
3) od „ „ „ „ 2 zł. do 2,99 gr.	0,20 „
4) od „ „ „ „ 3 zł. do 4,99 gr.	0,30 „
5) od „ „ „ „ 5 zł. i wyżej	0,50 „

Opłatom tym nie podlegają bilety wstępu na amatorskie zawody sportowe, na wyścigi konne, a ponadto na zabawy, rozrywki i widowiska:

a) urządzane wyłącznie dla żołnierzy i

b) urządzane przez zakłady naukowe, opiekuńcze i wychowawcze dla młodzieży szkolnej, lub które za zezwoleniem władz szkolnych urządzane są wyłącznie dla młodzieży tych zakładów i ich rodzin.

III. Opłaty od stawek we wzajemnych zakładach (totalizatorze), urządzanych przez towarzystwa wyścigów konnych 1%.

IV. Opłaty od cukru, wprowadzonego na rynek wewnętrzny i obciążonego podatkiem spożywczym wynoszą 50 gr. od 1 q.

V. Opłaty od piwa, wprowadzonego na rynek wewnętrzny i obciążonego podatkiem spożywczym wynoszą 25 gr. od 1 hektolitra.

VI. Opłaty od schowków (safes'ów) wynoszą po 5 zł. miesięcznie od jednego schowka (safes'u).

VII. Opłaty od żarówek elektrycznych wynoszą po 20 gr. od każdej żarówki wprowadzonej na rynek wewnętrzny do sprzedaży; opłacie tej nie podlegają żarówki regenerowane.

VII. Opłaty od domowego spożycia gazu w lokalach, nie posiadających charakteru przemysłowego, wynoszą 5% od sumy należności, wskazanej na rachunku, bez opłat za używanie gazomierzy i innych dodatkowych należności.

IX. Opłata za przebywanie od 24 do 6 godziny w zakładach gastronomicznych i salach bilardowych wynosi 50 gr. od osoby. Postanowienie to nie ma zastosowania do osób przebywających w restauracjach i bufetach kolejowych oraz do osób zarządzających i zatrudnionych w wymienionych wyżej przedsiębiorstwach.

•

Opłaty od kwitów komornianych uiszczają właściciele nieruchomości; opłaty od cukru i piwa uiszczają osoby, obowiązane do zapłaty podatku spożywczego od cukru i piwa; we wszystkich innych wypadkach odpowiadają za ściągnięcie i wpłacenie opłat przedsiębiorcy. (art. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23 sierpnia 1932 r. o pomocy bezrobotnym D. U. Nr. 74, poz. 664).

SKALA PODATKU DOCHODOWEGO OD UPOSAŻEŃ SŁUŻBOWYCH, EMERYTUR I WYNAGRODZEŃ ZA NAJEMNĄ PRACĘ.

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w zł.		Normalna stopa procentowa podatku	Kryzysowy dodatek (ust. z 22. X. 31 r. Dz. U. Nr. 99, poz. 760)
	ponad	do		
1	2.500	2.600	1,5	do 3.600 zł. 0,5%
2	2.600	2.700	1,6	
3	2.700	2.800	1,7	
4	2.800	2.900	1,8	
5	2.900	3.000	1,9	
6	3.000	3.100	2,0	
7	3.100	3.200	2,1	
8	3.200	3.400	2,2	
9	3.400	3.600	2,3	
10	3.600	3.800	2,4	od 3.600 do 10.400 zł. 1%
11	3.800	4.000	2,5	
12	4.000	4.200	2,6	
13	4.200	4.400	2,7	
14	4.400	4.800	2,8	
15	4.800	5.200	2,9	
16	5.200	5.600	3,0	
17	5 600	6.000	3,1	
18	6.000	6.400	3,2	
19	6.400	6.800	3,3	

(dok.)

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w zł.		Normalna stopa procentowa podatku	Kryzysowy dodatek (ust. z 22. X. 31 r. Dz. U. Nr. 99, poz. 760)
	ponad	do		
20	6.800	7.200	3,4	od 3.600 do 10.400 zł. 1%
21	7.200	7.600	3,5	
22	7.600	8.000	3,6	
23	8.000	8.800	3,9	
24	8.800	9.600	4,1	
25	9.600	10.400	4,3	
26	10.400	11.200	4,6	od 10.400 do 36.000 zł. 2%
27	11.200	12.000	4,9	
28	12.000	13.000	5,3	
29	13.000	14.000	5,7	
30	14.000	15.000	6,1	
31	15.000	16.000	6,5	
32	16.000	17.000	6,8	
33	17.000	18.000	7,1	
34	18.000	19.000	7,4	
35	19.000	20.000	7,7	
36	20.000	22.000	8,0	
37	22.000	24.000	8,3	
38	24.000	26.000	8,6	
39	26.000	28.000	8,9	
40	28.000	30.000	9,2	
41	30.000	32.000	9,5	
42	32.000	34.000	9,9	
43	34.000	36.000	10,3	
44	36.000	38.000	10,7	od 36.000 do 60.000 zł. 2,5%)*
45	38.000	40.000	10,1	

*) Dodatek ten (którego okres obowiązywania uzależniony jest od uznania Rady Ministrów, a zaczyna się go pobierać, poczynając od 1 stycznia 1932 roku), rośnie progresywnie aż do 10% — proporcjonalnie do sumy wypłaconego uposażenia (wynagrodzenia). Dodatku tego nie płacą funkcjonarjusze państwowi i ci pracownicy samorządowi, których uposażenie dostosowane jest do upos. funkc. państw. Rozp. wykon. z dn. 29.XII.1931 r. do ustawy o dod. kryzys. ob. w Dz. U. z r. 1932 Nr. 8, poz. 51.

Poza tem obowiązuje t. zw. komunalny podatek dochodowy (ustawa z dnia 7.XI.1931 r., Dz. U. Nr. 101, poz. 771 i rozp. wykon. z 29.XII.1931 r., Dz. U. z r. 1932 Nr. 8, poz. 50). Polega on na tem, że osoby, otrzymujące wynagrodzenie od różnych służbodawców, obowiązane są po upływie każdego roku kalendarzowego uiścić różnicę, pomiędzy pod. doch. od upos., przypadającym do zapłaty według skali art. 111, od łącznego wynagr., otrzymanego w ciągu ub. roku od wszystkich służbodawców razem, a sumą pod., potrąconego w ciągu ub. roku przez poszczególnych służbodawców.

SKALA PODATKU DOCHODOWEGO OD DOCHODÓW FUNDOWANYCH.

Stopień dochodu	Wysokość dochodów w złotych		Podatek w złotych	Stopień dochodu	Wysokość dochodów w złotych		Podatek w złotych
	ponad	do			ponad	do	
1	1.500	1.550	31	38	19.000	20.000	1.540
2	1.550	1.600	33	39	20.000	22.000	1.760
3	1.600	1.700	37	40	22.000	24.000	1.992
4	1.700	1.800	41	41	24.000	26.000	2.236
5	1.800	1.900	45	42	26.000	28.000	2.492
6	1.900	2.000	50	43	28.000	30.000	2.760
7	2.000	2.100	54	44	30.000	32.000	3.040
8	2.100	2.200	59	45	32.000	34.000	3.366
9	2.200	2.400	67	46	34.000	36.000	3.708
10	2.400	2.600	75	47	36.000	38.000	4.066
11	2.600	2.800	84	48	38.000	40.000	4.440
12	2.800	3.000	93	49	40 000	44.000	5.060
13	3.000	3.200	102	50	44.000	48 000	5.712
14	3.200	3.400	112	51	48.000	52.000	6,396
15	3.400	3.600	122	52	52.000	56,000	7.860
16	3.600	3.800	133	53	56,000	60.000	7.112
17	3.800	4.000	144	54	60.000	64.000	8.704
18	4.000	4.400	162	55	64.000	68.000	9.588
19	4.400	4.800	182	56	68.000	72.000	10.512
20	4.800	5.200	202	57	72.000	76.000	11.476
21	5.200	5.600	224	58	76.C00	80,000	12.480
22	5.600	6.000	246	59	80.000	88,000	14.168
23	6.000	6.600	283	60	88,000	96.000	15.936
24	6.600	7.200	324	61	96,000	104.000	17,888
25	7.200	7.800	366	62	104.000	112.000	19.936
26	7.800	8.400	411	63	112.000	120.000	22.080
27	8.400	9.200	469	64	120.000	128,000	24.320
28	9.200	10.000	530	65	128.000	136.000	24,653
29	10.000	11.000	6C5	66	136.000	144,000	29.088
30	11.000	12.000	684	67	144.000	152,000	31.616
31	12.000	13,000	767	68	152.000	164.000	34.400
32	13.000	14.000	854	69	160.000	168.000	37.296
33	14.000	15.000	945	70	168.000	176.000	40.304
34	15.000	16·000	1.040	71	176.000	184.000	43.424
35	16.000	17.000	1.156	72	184.000	192.000	46.656
36	17.000	18.000	1.278	73	192.000	200.000	50.000
37	18.000	19.000	1.406				

Przy dochodzie ponad 200.000 zł. podatek wynosi 50.000 zł. i oprócz tego 2.000 zł. od każdych pełnych 8.000 zł. ponad 200.000 złotych.

Do podatku dolicza się o ile chodzi o dochody osób fizycznych i spadków nieobjętych

ponad	200.000 zł.	do	300.000	1½	procent
„	300.000 „	„	400.000	2½	„
„	400.000 „	„	500.000	4	„
„	500.000 „	„	600.000	5½	„
„	600.000 „	„	800.000	7	„
„	800.000 „	„	1.100.000	9	„
„	1.100.000 „	„	1.500.000	11	„
„	1.500.000 „	„	2.000.000	13	„
„	2.000.000 „			15	„

od całego podlegającego podatkowi dochodu.

Podatek należy jednak wymierzać w ten sposób, aby z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia, po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

O ile z dochodu ustalonego do wymiaru podatku po potrąceniu przypadającej kwoty podatkowej pozostaje mniej niż wynosi najwyższy dochód wolny od podatku, należy podatek wymierzyć i pobrać tylko w wysokości nadwyżki dochodu ponad tę najniższą granicę.

Dodatek kryzysowy.

Jak to uwidoczniono w taryfie podatku dochod. od uposażeń, wprowadzony został na okres przejściowy t. zw. dodatek kryzysowy do państw. pod. dochodowego.

Od dochodów fundowanych wynosił on:

przy doch.	rocznym	ponad	1.500 —	3.600	zł.	—	0,5%
„	„	„	3.600 —	10.000	„	—	1%
„	„	„	10.000 —	36.000	„	—	2%
„	„	„	36.000 —	60.000	„	—	2,5%
„	„	„	60.000 —	160.000	„	—	3%
„	„	„	160.000 —			—	4%

dochodu.

Dodatek pobiera się, poczynając od dochodów, ustalonych dla wymiaru pod. na 1932 rok podatkowy, zaś termin jego wygaśnięcia określi Rada Ministrów.

Dodatki komunalne do pod. dochodowego.

Do stawek państwowego podatku dochodowego nie mogą być ustanawiane dodatki na rzecz związków komunalnych.

Na obszarze jednak b. dzielnicy pruskiej i górnośląskiej części województwa śląskiego gminy i pow. zw. kom. mogą pobierać na podstawie uchwał organów uchwalających dodatki do państwowego podatku dochodowego.

A. Dodatki te nie mogą przekraczać przy dochodzie podatkowym według skali art. 23 (od dochodów fundowanych):

ponad 1.500 zł. do 24.000	4	procent	dochodu
„ 24.000 „ „ 88.000	4,5	„	„
„ 88.000 „ „	5	„	„

B. Dodatki te wynoszą według skali art. 111 (od uposażeń) — 3% dochodu, poczynając od 15 stopnia tejże skali (od 4.800 zł. rocznie).

Dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłacanych z funduszów Państwa oraz związków komunalnych, nie podlegają dodatkowi na rzecz związków komunalnych (art. 2 ustawy z dnia 17.III.1932 r., Dz. U. Nr. 25, poz. 223).

TARYFY PODATKU PRZEMYSŁOWEGO.

Podatek przemysłowy opiera się na ustawie o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca 1925 r. w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 27 stycznia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 110).

Podatek przemysłowy opłaca się:

1) w formie świadectw przemysłowych,
2) w postaci podatku od obrotu.

I. PODATEK OD ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.

Taryfa świadectw przemysłowych.

Kategorja	We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach klasy I	II	III	IV
A. Dla przedsiębiorstw handlowych.						
I Dla zakładów handl.	2000	—	—	—	—	—
II " " "	—	400	330	270	200	130
III " " "	--	80	65	50	40	25
IV " " "	—	30	25	20	15	10
V-a Dla handlu rozwożn.	50	—	—	—	—	—
V-a Dla handlu obnośn.	15	—	—	—	—	—
B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych.						
I	6000	—	—	—	—	—
II	4000	—	—	—	—	—
III	2000	—	—	—	—	—
IV	600	—	—	—	—	—
V	200	—	—	—	—	—
VI	—	120	100	80	60	40
VII	—	60	50	40	20	20
VIII	—	15	15	10	6	4

C. Dla handlu jarmarcznego.

	Dla handlu hurtowego	Dla handlu detalicznego
	Złotych	
Na jarmarkach trwających ponad 21 dni	250	70
" " " od 7 do 21 dni	125	35
" " " od 3 do 7 dni	100	25

Kategorja	Oznaczenie zajęcia przemysłowego	Cena w zł.
I.	Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych biur i pomocników handlowych, lecz trudniący się osobiście z polecenia osób trzecich cleniem w urzędach celnych towarów wysyłanych zagranicę lub otrzymywanych z zagranicy:	
	1) urzy urzędach celnych, znajdujących się przy głównych linjach kolei żelaznych	400
	1) przy urzędach celnych, znajdujących się przy bocznych linjach kolei żelaznych	300
	3) przy urzędach celnych nie położonych przy linjach kolejowych	250
II.	a) pośrednicy giełdowi (maklerzy):	
	1) na giełdzie warszawskiej	400
	2) na innych giełdach	250
	b) wszelkiego rodzaju inni pośrednicy handlowi:	
	1) w Warszawie i w miejscowościach I klasy	150
	2) w miejscowościach II klasy	100
	3) w miejscowościach III i IV klasy	30
III.	Inspektorzy i ajenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych przewozowych, komunikacyjnych oraz instytucyj kredytowych, o ile prowadzą operacje bez utrzymywania biur:	
	1) w Warszawie i w miejscowościach I klasy	60
	2) w miejscowościach II klasy	40
	3) w miejscowościach III i IV klasy	20
IV.	Pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie)	100
	Cena karty rejestracyjnej	10

Dodatki do cen świadectw przemysłowych.

Do cen świadectw przemysłowych podanych powyżej dolicza się nadto:

a) 30% dodatek na rzecz związków komunalnych;

b) 25% dodatek na rzecz szkół zawodowych;

c) 15% dodatek na rzecz Izb Handlowych i Przemysłowych oraz Izb Rolniczych;

d) 10% dodatek nadzwyczajny na cele budżetowe.

Stopa podatkowa.

Nowela do ustawy o podatku przemysłowym z dnia 19.XII. 1931 r. (Dz. U. Nr. 112, poz. 881) wprowadziła dość głęboko sięgającą reformę w zakresie stawki podatku od obrotu. Reforma ta polega na większem, niż dotychczas zróżniczkowaniu stawki podatkowej (0,5 — 1 — 1,25 — 1,5 — 1,75 — 2 i 4%), częściowo także na jej obniżeniu (dotychczasowa maksymalna 5%-owa stawka podatku od obrotów przedsiębiorstw komisowych i pośrednictwa handlowego zastąpiona została stawką 4%-ową), poza tem zaś — na ustaleniu stawek podatkowych dla niektórych przedsiębiorstw i zawodów w różnych wysokościach w poszczególnych latach na okres czasu od 1.I.1932 r. do 1.I.1937 r. (ob. art. 7 ustawy w brzmieniu wymienionego na początku obwieszczenia Ministra Skarbu).

Nadto nowela upoważniła Ministra Skarbu (przez stosowne uzupełnienie art. 76 ustawy) do wprowadzenia od poszczególnych towarów scalonego podatku przemysłowego od wszelkiego rodzaju obrotów. Na tej podstawie wydał Min. Skarbu dwa rozporządzenia, jedno z 28.5.1932 roku, drugie z 22.6.1932 roku (oba zamieszczone w Dz. U. z r. 1932 Nr. 54, poz. 529 i 531); pierwsze dotyczy poboru scalonego podatku przemysł. od obrotu artykułami, objętemi Mon. Tyt., wyrobami Państw. Mon. Spiryt., solą kuchenną (jadalną), bydlęcą i przemysłową oraz losami loterji państw., drugie — poboru pod. scalonego od cementu. Sposób podziału dodatku do scalonego podatku przemysłowego na rzecz związków komunalnych (który to dodatek od czasu scalenia nie jest przekazywany związkom komunalnym) ustalić ma osobne rozporządzenie, które dotychczas nie zostało wydane.

Wolne zawody.

Podatek przemysłowy tylko w formie podatku od obrotu opłacają samodzielne wolne zajęcia zawodowe: lekarzy, dentystów, weterynarzy, felczerów, adwokatów, notarjuszy, obrońców sądowych, architektów, inżynierów, innych techników i inne samodzielne wolne zajęcia zawodowe, które ustala w drodze rozporz. Min. Skarbu w poroz. z właśc. ministrem (art. 9).

Spółdzielnie.

Ustawa o państwowym podatku przemysłowym przyznaje ulgi spółdzielniom, działającym na zasadzie ustawy z dnia 29 października 1920 roku o spółdzielniach (D. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), należącym do związków rewizyjnych (ob. art. 95 ustawy o pod. przem.).

TARYFA PODATKU OD SPADKÓW I DAROWIZN.

Pozycja	Określenie podatku według jego znamion osobistych w szczególności według jego stosunku do spadkodawcy lub darującego	Czysta wartość otrzymanego majątku w złotych														
		Do 3 tysięcy	Ponad 3 do 5 tysięcy	Ponad 5 do 10 tysięcy	Ponad 10 do 20 tysięcy	Ponad 20 do 50 tysięcy	Ponad 50 do 100 tysięcy	Ponad 100 do 200 tys.	Ponad 200 do 500 tys.	Ponad 500 do 1 miljona	Ponad 1 do 2 miljon.	Ponad 2 do 5 miljon.	Ponad 5 do 10 miljon.	Ponad 10 do 20 miljon.	Ponad 20 do 50 miljon.	Ponad 50 miljon
		Podatek wymierza się według poniższej stopy proc.														
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
1	Małżonek, zstępny . .	—	—	—	2	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2	Wstępny przysposobiony zięć lub synowa .	—	6	7	8	9	10	11	12	13	15	17	19	21	23	25
3	Rodzeństwo rodzone lub przyrodnie. Dzieci rodzeństwa. Pasierb . .	—	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36
4	Krewni do 4 stopnia, wyżej niewymienieni (rodzeństwo rodziców, rodzeństwo dziadków, wnukowie rodzeństwa, rodzeństwo stryjeczne lub cioteczne) . . .	—	14	16	18	20	22	24	26	28	30	33	36	39	42	45
5	Inni	—	20	22	25	28	31	34	37	40	43	46	49	52	56	60

Taryfa opłat stemplowych.

(na podstawie ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych w brzmieniu obwieszczenia Min. Skarbu z 25.IV.1932 r., Dz. U. Nr. 41, poz. 413; rozp. wykonawcze z dn. 10.X.1932 r. — ob. Dz. U. Nr. 99, poz. 842).

SAMORZĄD.

Nie podlegają opłacie:

1. (art. 120, punkt 1) obligacje oraz innego rodzaju obligi związków samorządowych;

2. (art. 120, punkt 2) obligacje (listy zastawne, obligacje komunalne i innego rodzaju obligacje fundowane) wydane związkowi samorządowemu przez instytucję, emitującą tytułem pożyczki;

3. (art. 140, ustęp drugi) podania, wnoszone do urzędów samorządowych w sprawach, należących do ich zakresu działania, nie podlegają opłatom w myśl ustawy o opłatach stmplowych, nawet w tym wypadku, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy jest niezbędny udział władzy państwowej;

4. (art. 142 p. 2 i art. 160 p. 1) podania wnoszone do urzędów państwowych w sprawach wyborów do ciał reprezentacyjnych i samorządowych, oraz świadectwa urzędowe, wydawane przez urzędy państwowe w tych sprawach;

5. (art. 144, punkt 2) podania wnoszone przez związki samorządowe do urzędów państwowych;

6. (art. 154) świadectwa wydawane przez związki samorządne z wyjątkiem wyciągów i innych świadectw z aktów stanu cywilnego;

7. (art. 160, punkt 3) świadectwa urzędowe wydawane związkom samorządowym przez urzędy państwowe — z wyjątkiem wtóropisów, odpisów i wyciągów.

KOŚCIOŁY I GMINY WYZNANIOWE.

(Art. 144 p. 3; art. 160, p. 3) podania, wnoszone przez kościoły i gminy wyznaniowe przez państwo polskie uznane, i świadectwa urzędowe, im wydawane, z wyjątkiem wtóropisów, odpisów i wyciągów — oplacie nie podlegają.

N i e p o d l e g a j ą o p ł a c i e:

1. (Art. 54 punkty 4 i 5). Umowy sprzedaży wzgl. kontrakty zamiany oraz akty wywłaszczenia — na mocy których gmina:

a) nabywa nieruchomości celem budowy domów mieszkalnych (art. 4, 6 rozp. Prez. R. P. z dn. 22.IV.1927 r. Dz. U. Nr. 42, poz. 372),

b) nabywa grunty niezbędne do wykonania planu regulacji ulic, zatwierdzonego przez właściwą władzę, albo do budowy szkół i domów ludowych,

c) na mocy których związek komunalny lub inna osoba prawna nabywa nieruchomości na budowę lub umieszczenie szpitala (art. 5 lit. a rozp. Prez. R. P. z 22.III.1928 r. Dz. U. Nr. 38 poz. 382) albo nieobliczonej na zysk przychodni (art. 1 lit. b oraz art. 63 powołanego rozporządzenia).

2. (art. 54, punkty 6 i 7). Sprzedaż budynku niewykończonego, jeżeli pismo, stwierdzające sprzedaż sporządzono w ciągu 8 lat od dnia rozpoczęcia budowy, t. j. od dnia rozpoczęcia robót technicznych celem położenia fundamentów, jak również pierwsza po ukończeniu budowy sprzedaż budynku wykończonego, jeżeli pismo stwierdzające sprzedaż, sporządzono w ciągu lat 8 od dnia, w którym zaczęto budynku używać.

Uwolnienie to tyczy się budynków mieszkalnych, oraz budynków, przeznaczonych do celów przemysłowych i handlowych, obejmuje również grunt, na którym budynek stoi, oraz podwórze; nie tyczy się nadbudówek i przybudówek. Osoba, powołująca się na uwolnienie od opłaty ma udowodnić warunki uwolnienia, a mianowicie: przedstawić zaświadczenie właściwego urzędu pierwszej instancji, mającego nadzór nad budownictwem.

3. (art. 69, p. 6). Sprzedaż materjałów budowlanych przewidziana w ustawie o rozbudowie miast.

4. (art. 73, punkt 5). Rachunek, stwierdzający wykonanie umowy, wymienionej wyżej w punkcie 3.

5. a) (art. 120, punkt 4). Listy zastawne oraz obligacje mieszkaniowe, wydawane na mocy art. 19 rozp. Prez. R. P. o rozbudowie miast z dnia 22 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 372),

b) (art. 120, p. 4) obligi w przedmiocie kredytu budowlanego udzielonego na mocy powołanego art. 19.

c) (art. 122), weksle własne nie na zlecenie wystawiane w granicach tegoż kredytu,

d) (art. 120, punkt 4) obligi w przedmiocie kredytu amortyzacyjnego, długoterminowego, udzielonego celem konwersji kredytu, wymienionego w punktach b i c.

7. (art. 137, punkt 7, art. 139). Pokwitowania, stwierdzające spłatę kapitału, lub odsetek w przypadkach, wymienionych wyżej w punkcie 6, jak również — w tychże przypadkach — zezwolenie na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej.

SPÓŁDZIELNIE [1]).

Nie podlegają opłacie:

1. (art. 139). Dokumenty umowne, ustalające stosunek między spółdzielnią a jej członkiem, a mianowicie: oświadczenie (deklaracja) w przedmiocie przystąpienia do spółdzielni, oraz deklaracje co do dalszych wkładów (art. 17 ustawy o spółdzielniach), jak również pismo, stwierdzające przyjęcie do spółdzielni (art. 20 ustawy o spółdzielniach):

a) zasadniczo,

b) jeżeli są sporządzone lub uwierzytelnione notarjalnie lub sądownie.

2. Wpłaty na udziały członków.

3. (art. 118, 136, 137, punkty 10, 13, 14). Pokwitowanie, którem:

a) spółdzielnia stwierdza wpłatę na udział (art. 16 i 21 ustawy o spółdzielniach) albo

b) dopłatę (art. 58 ustęp 2 ust. o spółdz.),

c) którem członek spółdzielni potwierdza zwrot udziału (art. 27 ust. o spółdz.) albo

d) zwrot dopłaty (art. 58 ustęp 5 ust. o spółdz.) albo

e) wypłacenie udziału w zyskach (art. 57 ust. o spółdz),

f) którem spółdzielnia kredytowa potwierdza całkowitą, lub częściową spłatę pożyczki, udzielonej członkowi, albo uiszczenie odsetek przy takiej pożyczce,

g) pokwitowanie w przedmiocie należności spółdzielni za towary, dostarczone, lub dostarczyć się mające członkowi, albo nale-

---

[1]) Ustawa o spółdzielniach z dn. 29.X.1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733).

żności członka za towary, oddane spółdzielni do komisowej sprzedaży (chćby członek był spółdzielnią), w szczególności znaczki, wydawane przez spółdzielnię celem kontroli zakupów członkowskich, jako też pokwitowania w przedmiocie sumy, wypłaconej przez spółdzielnię członkowi wzamian za towar jej zwrócony — pod warunkiem, że sprzedaż lub zakupno towaru przez spółdzielnię mieści się w granicach jej działalności podstawowej, określonej statutem,

h) wogóle pokwitowania, tyczące się stosunków prawnych między spółdzielnią a jej członkami, o ile te stosunki mieszczą się w granicach działalności podstawowej, określonej statutem,

i) pokwitowania, tyczące się obrotu oszczędnościowego i czekowego spłdzielni, należących do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy o spółdz.), w szczególności też pisma, któremi spółdzielnia taka stwierdza przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie.

4. (art. 73 i 74). Rachunek, stwierdzający:

a) należności za towary sprzedane członkowi lub za towary przez spółdzielnię od kogokolwiek kupione albo otrzymane w komis — o ile sprzedaż względnie kupno mieści się w granicach podstawowej działalności, określonej statutem.

Podlegają opłacie:

5. Obligi i weksle (art. 114, 116, 117, 124).

a) pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od „instytucji drobnego kredytu", t. j. od spółdzielni, należącej do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ust. o spółdzielniach), której podstawowem zadaniem statutowem jest udzielanie członkom pożyczek oraz przyjmowanie wkładów pieniężnych, podlegają opłacie w wysokości 0.3% od sumy zobowiązania, dopóki wysokość krdeytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi (art. 46 punkt 2 ust. o spółdz.) nie przewyższa kwoty, którą określi rozporządzenie; p. nadto niżej lit. c. d.,

b) oblig, stwierdzający otrzymanie pożyczki od spółdzielni, ale nie posiadający cech, wymienionych w punkcie a), podlega opłacie według zasad, podanych pod hasłem obligi ze zmianami, podanemi niżej pod literami c i d. (zasady, podane pod literą c, d, tyczą się również obligów wymienionych pod literą a),

c) Minister Skarbu może na wniosek związku rewizyjnego zezwolić, aby spółdzielnie, należące do związku i mogące udzielać pożyczek tylko swym członkom, uiszczały opłaty (w wysokości 0.5%

lub 0.3%) gotówką za pośrednictwem związku rewizyjnego; zezwolenie może być jednak każdego czasu odwołane,

d) Minister Skarbu może zezwolić, aby spółdzielnie kasowały znaczki stemplowe na obligach przez przepisanie datą skasowania oraz odciskiem swej pieczęci jak również, aby kasowały znaczki stemplowe na wekslach.

W o l n e o d o p ł a t y.

e) Poręka przy pożyczce, udzielonej przez spółdzielnię członkowi.

6. (art. 142 punkt 13). Podania, wnoszone przez spółdzielnie i przez związki rewizyjne do Rady Spółdzielczej w zakresie jej właściwości, jakoteż wnoszone przez związki rewizyjne do innych władz państwowych w sprawach spółdzielni.

REFORMA I MELJORACJE ROLNE.

W o l n e o d o p ł a t y:

1. (art. 52, p. 1, 6; art. 54 p. 2, 8; art. 58; art. 61; nadto art. 1 rozp. Prez. R. P. z dn. 7.II.1928 r., Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 126). Umowy oraz orzeczenia władz ziemskich, stanowiące tytuł przejścia własności nieruchomości,

a) tyczące się nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub przez Państw. Bank Rolny na zasadzie przepisów o reformie rolnej;

b) mające na celu regulację struktury gospodarstw rolnych, jako to: scalanie gruntów, likwidację serwitutów, zamianę gruntów, jeżeli podlegają zatwierdzeniu przez władze ziemskie.

P o d l e g a j ą o p ł a c i e:

c) stanowiące tytuł przejścia własności przy parcelacji, przeprowadzonej na zasadzie przepisów o reformie rolnej; od ceny sprzedaży — 1%;

2. sprzedaż karłowatego gospodarstwa celem uzupełnienia innego karłowatego gospodarstwa, jeżeli przedstawiono zaświadczenie okręgowego urzędu ziemskiego, stwierdzające, że sprzedawcy przyznano kredyt na zasadzie ustępu 2 art. 74 ustawy z dn. 28.XII.

1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1 poz. 1): od ceny sprzedaży 1%;

3. pismo, stwierdzające kupno nieruchomości przez instytucję, upoważnioną do parcelacji, zawarte pod warunkami, które określi rozporządzenie, — od ceny kupna 1%.

W o l n e o d o p ł a t y.

4. (art. 120, p. 4). Obligacje oraz innego rodzaju obligi, tyczące się pomocy kredytowej, przewidzianej w ustawach: o wykonaniu reformy rolnej, o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego oraz o scalaniu gruntów.

5. (art. 137, p. 7; art. 139). Pokwitowania, stwierdzające spłatę kapitału lub odsetek w przypadkach, przewidzianych w punkcie 3 oraz zezwolenia na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej w tychże przypadkach.

6. (art. 142, punkty 9 i 10). Podania w sprawie przyjęcia przez Skarb Państwa nieruchomości na cele parcelacji i osadnictwa, wnoszone przez osoby, których majątek ulega przejęciu, w sprawie nadania ziemi na mocy ustawy o wykonaniu reformy rolnej, jakoteż w sprawach, tyczących się pomocy kredytowej dla osadników.

7. (art. 120, p. 4; art. 137, p. 7; art. 139; art. 142, p. 1; art. 160, p. 1);

a) obligi, stwierdzające otrzymanie pożyczki z „państwowego funduszu kredytu na meljoracje rolne" (ustawa z dnia 22.VII.1925 roku. Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 609),

b) pokwitowania, stwierdzające spłatę kapitału, lub odsetek— przy pożyczce wymienionej w p. 1, jak również zezwolenie na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej,

c) podania i świadectwa urzędowe w sprawie meljoracyj rolnych.

PODANIA

W n o s z o n e d o u r z ę d ó w p a ń s t w o w y c h.

1. Zasadniczo podlegają opłacie 5 zł. od każdego załącznika, jako też dalszego egzemplarza (duplikatu) podania i odpisu podania, wraz z niem złożonych po 50 gr. Ilość arkuszy jest bez znaczenia.

2. Podanie ponowne, przy którem jedynie zostają złożone załączniki, potrzebne do załatwienia pierwszego podania, nie podlega opłacie; od załączników opłaca się jednak po 50 gr.

N i e p o d l e g a j ą o p ł a c i e (art. 142):

3. Podania, zawierające wnioski w sprawach publicznych albo wiadomości, udzielone w sprawie publicznej w myśl obowiązującego przepisu lub na żądanie władzy — w szczególności podania w sprawach budowy szkół, regulacji rzek, zabudowania górskich potoków, meljoracyj rolnych, budowy mostów i t. p.

4. Podania: tyczące się wyborów do Sejmu i Senatu, do ciał reprezentacyjnych, samorządowych i do komisyj podatkowych;

5. w sprawach służby wojskowej, osobistych świadczeń wojennych i obowiązku odstępowania na rzecz państwa zwierząt pociągowych i wozów;

6. osób, które pozostają lub pozostawały w służbie państwa lub związków samorządowych oraz członków rodzin tych osób, w sprawach tyczących się stosunku służbowego, jak również podania o posady w urzędach państwowych;

7. w sprawach nauki, szkolnictwa i oświaty pozaszkolnej;

8. tyczące się ustawowo nakazanych zwolnień, obniżeń lub odroczeń w zakresie danin publicznych;

9. o zwrot daniny publicznej, nienależnie pobranej, jeżeli ją uiszczono bez wymiaru urzędowego lub w kwocie wyższej niż ustalona urzędownie;

10. w sprawach nadania ziemi na mocy ustawy o wykonaniu reformy rolnej, nadania ziemi żołnierzom wojska polskiego lub indalidom wojennym, jako też w sprawach tyczących się pomocy kredytowej dla osadników i reemigrantów;

11. w sprawach przymusowego wywłaszczenia na użytek publiczny, jak również w sprawie przejęcia przez skarb państwa nieruchomości na cele parcelacji i osadnictwa, wnoszone przez osoby, których majątek ulega wywłaszczeniu lub przejęciu;

12. tyczące się ubezpieczeń przymusowych;

13. w sprawach, należących do zakresu działania Min. Pracy i Op. Sp. i podwładnych temuż Ministerstwu urzędów, o ile zawierają prośbę o pracę, ochronę lub opiekę, albo zgłoszenie zapotrzebowania pracowników, lub o ile tyczą się rejestracji związków

zawodowych i pracowniczych kas przezorności, jak również w sprawach, tyczących się umów zbiorowych;

14. wnoszone przez spółdzielnie i przez związki rewizyjne do Rady Spółdzielczej w zakresie jej właściwości, jako też wnoszone przez związki rewizyjne do innych władz państwowych w sprawach spółdzielni;

15. tyczące się spraw, należących do zakresu działania instruktora stowarzyszeń przemysłowo - rzemieślniczych;

16. tyczące się czynów, za które grozi kara, przewidziana w kodeksie karnym, albo w przepisach administracyjnych lub skarbowych, w szczególności też występków i wykroczeń służbowych;

17. osób, których stan niezamożności jest niewątpliwie znany urzędowi, mającemu załatwić podanie, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe, bez dotkliwego uszczerbku majątkowego;

18. osób, dotkniętych klęską żywiołową o zapomogi lub ulgi;

19. w sprawach pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych, lub uszkodzonych na skutek działań wojennych;

20. wnoszone na mocy ustawy o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 143 z r. 1920) w sprawie świadczeń przymusowych, wywłaszczenia, lub regulacji działek budowlanych;

21. w sprawach publicznych zgromadzeń i wykładów;

22. o wydanie świadectw, których posiadanie jest nakazane przez obowiązujące przepisy ze względów publicznych, świadectw szczepienia ospy, oraz świadectw ubóstwa;

23. o zaświadczenie na wtóropisie, odpisie lub tłumaczeniu, iż opłatę stemplową od pisma pierwszego uiszczono;

24. wnoszone przez urzędy państwowe imieniem skarbu Rzeczypospolitej;

25. wnoszone przez związki komunalne i inne związki przymusowe, mające siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej;

26. podania kościołów i gmin wyznaniowych, przez państwo polskie uznanych;

27. fundacyj, zakładów i zrzeszeń, prawnie istniejących i posiadających siedzibę w Polsce, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie kultu religijnego, albo działalność naukowa, oświatowa lub dobroczynna;

28. podania o zatwierdzenie statutu fundacji, zakładu, lub zrzeszenia wymienionego w punkcie 27;

29. gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych;

30. w postępowaniu tyczącem się uregulowania struktury drobnych gospodarstw rolnych (scalania gruntów, podziału wspólnot, likwidacji lub ścisłego określenia rozmiaru serwitutów, zamiany gruntów) oraz w postępowaniu Urzędów Ziemskich, obejmującem prace techniczne (art. 81 ustawy z dn. 11.VIII.1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706);

31. osób odznaczonych za zasługi publiczne, jeżeli podanie tyczy się odznaczenia;

32. tyczące się nabycia i utraty obywatelstwa drogą opcji, oparte na traktacie międzypaństwowym;

33. o zezwolenie na urządzenie widowiska lub koncertu publicznego, jeżeli dochód przeznaczony jest w całości na cele społeczne, oświatowe lub kulturalne;

34. o zezwolenie na przekazanie waluty obcej zagranicę, jeżeli kwota, która ma być przekazana, nie przewyższa 200 zł.;

35. komunalnych kas oszczędności i istniejących przy nich zakładów zastawniczych (art. 28, p. 3 rozp. Prez. R. P. z dn. 18. IV.1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339);

36. o wydanie wyciągów i innych świadectw z akt stanu cywilnego.

GMINNE KASY POŻYCZKOWO - OSZCZĘDNOŚCIOWE.

1. (art. 116) pisma stwierdzające otrzymanie pożyczki od gminnej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej; od sumy zobowiązania opłata wynosi 0,3%.

Wolne od opłaty:

2. (art. 118) pisma, stwierdzające przyjęcie przez gminną kasę pożyczkowo-oszczędnościową pieniędzy na oprocentowanie;

3. (art. 137, punkt 13) pokwitowania tyczące się obrotu oszczędnościowego gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych;

4. (art. 144, punkt 5) podania gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych oraz

5. (art. 160) świadectwa urzędowe im wydawane — z wyjątkiem wtóropisów, odpisów i wyciągów.

PODPISY (ART. 158).

Poświadczenie własnoręczności podpisów lub znaków ręcznych:

1. podlega — jeśli własnoręczność poświadczył sąd — przepisom o opłatach sądowych;

2. jeżeli poświadczył notarjusz, to poświadczenie własnoręczności jak również dokonane jednocześnie poświadczenie zdolności osobistej jest wolne od opłaty;

3. jeżeli poświadczył inny urząd państwowy, to opłata wynosi za każdy podpis 1 zł. 50 gr., za podpisy na jednym dokumencie nie może jednak przekraczać 5 zł.

RACHUNKI (ART. 72 — 74, 90, 91).

Pismo, stwierdzające całkowite lub częściowe wykonanie przez sprzedawcę umowy o sprzedaż rzeczy ruchomej, jeżeli wymienia należność za rzecz sprzedaną, podlega opłacie w wysokości:

a) 0,2% od sumy należności, jeżeli bądź sprzedawca bądź nabywca zawarł umowę sprzedaży w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku — z wyjątkiem przypadków kupna lasu na wyrąb;

b) 1% od sumy należności — w innych przypadkach.

Należność, nie przewyższająca 20 zł., nie podlega opłacie.

Taka sama opłata (0,2%, 1%) obowiązuje od pism, stwierdzających umowę o świadczenie usług.

POKWITOWANIA

art. 72, 87, 90, 93, 114, 118, 136 — 139 oraz 1. lit. c) i d) rozp. Prez. R. P. z dn. 7.X.1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 804).

Pokwitowanie z odbioru pieniędzy i papierów wartościowych:

1. zasadniczo 25 gr.

Wolne od opłaty:

2. gdy pokwitowanie stwierdza odbiór pieniędzy, lub papierów wartościowych, których wartość nie przewyższa 50 zł.

3. pokwitowania, tyczące się obrotu gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych i spółdzielni, należących do związku rewizyjnego, kwoty, do której uiszczenia ubezpieczający jest obowiązany wobec zakładu ubezpieczeń; wypłatę sumy ubezpieczenia lub bonusu; zwrot sum, zapłaconych zakładowi ubezpieczeń — a mianowicie, zwrot na skutek niedojścia do skutku ubezpieczenia, albo na skutek rozwiązania lub zmiany stosunku ubezpieczeniowego.

4. pokwitowania, stwierdzające odbiór wynagrodzenia za świadczenie, stanowiące obowiązek publiczno - prawny i t. d.

WEKSLE (ART. 122 — 125).

Weksle wystawione w Polsce: zasadniczo:

przy	sumie	wekslowej			do	50	zł.	0,20	zł.
„	„	„	ponad	50	„	100	„	0,30	„
„	„	„	„	100	„	200	„	0,60	„
„	„	„	„	200	„	300	„	0,90	„
„	„	„	„	300	„	400	„	1,20	„
„	„	„	„	400	„	500	„	1,50	„
„	„	„	„	500	„	600	„	1,80	„
„	„	„	„	600	„	700	„	2,10	„
„	„	„	„	700	„	800	„	2,40	„
„	„	„	„	800	„	900	„	2,70	„
„	„	„	„	900	„	1000	„	3,—	„
„	„	„	„	1000	„	2000	„	6,—	„
„	„	„	„	2000	„	3000	„	9,—	„
„	„	„	„	3000	„	4000	„	12,—	„
„	„	„	„	4000	„	5000	„	15,—	„
„	„	„	„	5000	„	6000	„	18,—	„
„	„	„	„	6000	„	7000	„	21,—	„
„	„	„	„	7000	„	8000	„	24,—	„
„	„	„	„	8000	„	9000	„	27,—	„
„	„	„	„	9000	„	10000	„	30,—	„

Przy sumie wekslowej przewyższającej 10.000 zł. należy uiścić po 3 zł. od każdego pełnego lub zaczętego tysiąca sumy wekslowej.

Do wymienionych opłat dochodzi nadto 10%-owy dodatek na rzecz Skarbu Państwa.

Tabela poborów funkcjonarjuszów państwowych i samorządowych.

Punktem wyjścia dla obliczenia poborów miesięcznych jest następująca tabela punktów uposażeniowych (podana w art. 3 ustąwy z dn. 9.X.1923 r., Dz. U. Nr. 116, poz. 924):

Grupa uposaże-nia	Szczeble uposażenia						
	a	b	c	d	e	f	g
I	2.600	—	—	—	—	—	—
II	2.200	2.300	2.400	—	—	—	—
III	1.800	1.900	2.000	2.100	—	—	—
IV	1.400	1.500	1.600	1.700	1.800	—	—
V	1.100	1.200	1.300	1.400	1.500	1.600	—
VI	800	875	950	1.025	1.100	1.175	—
VII	600	660	720	780	840	900	—
VIII	480	520	560	600	640	680	—
IX	390	420	450	480	510	540	—
X	330	350	370	390	410	430	450
XI	270	290	310	330	350	370	390
XII	240	255	270	285	300	315	330
XIII	210	225	240	255	270	285	300
XIV	180	195	210	225	240	255	270
XV	150	165	180	195	210	225	240
XVI	130	140	150	160	170	180	190

Do liczby punktów właściwego szczebla odnośnej grupy dodaje się (bez względu na wysokość szczebla i grupy): 60 punktów tytułem dodatku regulacyjnego i (dla żonatych wzgl. mających dzieci) po 44 punkty na każdego członka rodziny, t. j. na żonę i dzieci (najwyżej na 5 członków rodziny). Otrzymaną w ten sposób sumę punktów mnoży się przez 43 gr. (obecna mnożna), iloczyn stanowi zasadniczą wysokość poborów. Od tych poborów

oblicza się i następnie dolicza do nich dodatki (dodatek komunalny dla pracowników samorządowych, dodatek reprezentacyjny dla burmistrzów i prezydentów miast wzgl. wiceprezydentów). Do obliczonej w ten sposób sumy poborów dodaje się jeszcze dodatek mieszkaniowy. Wysokość jego podaje następująca tabela:

GRUPA UPOSAŻENIA	Miejscowości (b. zab. ros.)				
	Warszawa	mające mieszkańców			
		więcej. niż 80.000 kl. I	więcej. niż 40.000 kl. II	więcej. niż 10.000 kl. III	mniej. niż 10.000 kl. IV
I i II utrzymujący rodzinę III i IV	242,86	167,44	150,43	133,43	116,43
utrzymujący rodzinę V	168,58	114,30	101,29	89,29	76,29
samotni III, IV i V utrzymujący rodzinę VI i VII	96,68	65,00	58,00	51,00	44,00
samotni VI i VII, utrzymujący rodzinę VIII — XII	60,00	42,67	37,67	33,67	28,67
utrzymujący rodzinę XII — XVI	38,00	30,00	27,00	24,00	22,00
samotni VIII — XVI	26,00	20,00	18,00	16,00	15,00

Tabela wymiaru emerytury pracowników komunalnych.

(na podstawie wzorowego statutu emer. wydanego przez M. S. Wewn.).

Poniżej 10 lat, zaliczalnych do wysługi emerytalnej, należy się zasadniczo jedynie odprawa w wysokości miesięcznych poborów za każdy rok służby, najmniej 3 miesięczna odprawa. Wyjątki od tej zasady, t. j. wypadki nabycia prawa do emerytury bez posiadania zaliczalnych do wysługi emeryt. 10 lat służby, przewiduje § 8 1) po 5 latach z powodu trwałej niezdolności do wyko-

nywania zawodu, spowodowanej kalectwem lub chorobą, nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby, 2) bez względu na okres czasu, zalicz. do wysł. emer., wskutek trwałej niezdoln. do wykon. zawodu z powodu: a) nieszczęśl. wyp. z powodu lub w czasie pełn. obow. służb., b) choroby zawodowej lub zakaźnej, nabytej w czasie lub naskutek pełn. ob. sł., c) działań woj. w miejscu służb. pobytu, d) chorób zakaźnych, panujących w miejscu służb. pob. wzgl. w wojsku).

Do 10 lat włącznie emerytura wynosi 40,0% podstawy wymiaru emer.

Za	11	"	służby	"	"	42,4%	"	"	"
"	12	"	"	"	"	44,8%	"	"	"
"	13	"	"	"	"	47,2%	"	"	"
"	14	"	"	"	"	49,6%	"	"	"
"	15	"	"	"	"	52,0%	"	"	"
"	16	"	"	"	"	54,4%	"	"	"
"	17	"	"	"	"	56,8%	"	"	"
"	18	"	"	"	"	59,2%	"	"	"
"	19	"	"	"	"	61,6%	"	"	"
"	20	"	"	"	"	64,0%	"	"	"
"	21	"	"	"	"	66,4%	"	"	"
"	22	"	"	"	"	68,8%	"	"	"
"	23	"	"	"	"	71,2%	"	"	"
"	24	"	"	"	"	73,6%	"	"	"
"	25	"	"	"	"	76,0%	"	"	"
"	26	"	"	"	"	78,4%	"	"	"
"	27	"	"	"	"	80,8%	"	"	"
"	28	"	"	"	"	83,2%	"	"	"
"	29	"	"	"	"	85,6%	"	"	"
"	30	"	"	"	"	88,0%	"	"	"

Za 31 lat służby emerytura wynosi 90,4% podstawy wymiaru emer.

"	32	"	"	"	"	92,8%	"	"	"
"	33	"	"	"	"	95,2%	"	"	"
"	34	"	"	"	"	97,6%	"	"	"
"	35	"	"	"	"	100,0%	"	"	"

Podstawę wymiaru emerytury stanowi całkowite uposażenie, pobierane ostatnio przez pracownika wraz ze wszystkiemi stałemi dodatkami i świadcz. w naturze, z wyłączeniem dod. reprezent. i samorządowego.

Pracownikowi, który wskutek wypadków, wymienionych we wstępie od a) do d) utracił również zdolność do zarobkowania, dolicza się do jego wysługi emerytalnej:

przy utracie zdolności	od 35% do 54%	— 4 lata,
	od 55% do 74%	— 8 lat,
	od 75% do 84%	— 10 lat,
	od 85% do 94%	— 12 lat,
	od 95% do 100%	— 15 lat.

Tabela diet i kosztów podróży.

(według rozp. Rady Min. z dn. 17 września 1927 r. w brzmieniu obwieszczenia Min. Skarbu z dnia 6 lipca 1932 r. Dz. U. Nr. 71, poz. 651).

Diety wynoszą dziennie (§ 3 rozp. R. M.):

według grupy	II	30 zł.
„ „	III i IV	25 „
„ „	V	20 „
„ „	VI	15 „
„ „	VII	12 „
„ „	VIII	10 „ 50 gr.
„ „	IX	9 „ 50 „
„ „	X — XII	8 „ 50 „
„ „	XIII — XV	6 „ — „

Jednostką obliczania diet (§ 5 rozp. R. M.) jest 24-godzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tegoż miejsca, przyczem:

a) Jeżeli pobyt poza zwykłem miejscem służbowem trwa dłużej niż 24 godziny, należy się za końcowy okres czasu, o ile on wynosi więcej niż 12 godzin, cała dieta, o ile zaś wynosi więcej niż 6 godzin — połowa diety;

b) Jeżeli pobyt poza zwykłem miejscem służbowem trwa krócej niż 24 godziny, należy się połowa diety, o ile pobyt ten trwa

dłużej niż 6 godzin, zaś cała dieta tylko w tym wypadku, gdy pobyt poza zwykłem miejscem służbowem, trwający dłużej niż 6 godzin, przypada na porę nocną, między 21 a 6 godziną.

Przy przejazdach koleją lub statkiem zwraca się (§ 10):

a) cenę biletu I klasy — funkcjonarjuszom, pobierającym uposażenie według grupy I — V,

b) cenę biletu II klasy — funkcj., pob. upos. według gr. VI — IX,

c) cenę biletu III klasy — funkcj., pob. upos. według gr. X — XVI.

Osoby, pobierające upos. według gr. VI i wyżej, mogą otrzymać zwrot kosztów użycia wagonu sypialnego, jeżeli podróż koleją trwała dłużej niż 6 godzin między 21 a 6 godziną, miała charakter nagły i zachodziła konieczność pełnienia następnego dnia czynności urzędowych. Do rachunku kosztów podróży trzeba dołączyć oryginalny kupon, uprawniający do zajęcia miejsca w wag. syp.

Zwraca się udowodnione koszty przewozu osobistego bagażu podróżnego o wadze:

a) do 50 kg. przy podróżach służbowych (komisjach), trwających conajmniej 6 dni,

b) do 100 kg. przy podróżach, trwających dłużej niż 30 dni oraz przy delegacjach (§ 11).

Na koszty dojazdu z miasta do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej przyznaje się za każdy dojazd wzgl. odjazd ryczałt (§ 14) w wysokości po:

w grupie upos.	I — IV	2 zł.,
„ „	V — IX	1 „ 50 gr.,
„ „	X — XVI	— 90 „

Gdy podróż służbowa odbywa się do kilku miejscowości, należy się ryczałt za dojazdy w każdej miejscowości.

Tabela danin komunalnych,

PRZYSŁUGUJĄCYCH GMINOM WIEJSKIM I MIEJSKIM ORAZ POWIATOWYM ZWIĄZKOM KOMUNALNYM.

Osią systemu podatków i opłat komunalnych jest ustawa z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747). Od czasu wydania — ustawa ta doznała już szeregu zmian, dokonanych bądź w formie nowel, wydanych do tejże ustawy, bądź też w innych późniejszych ustawach. Nowele do ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych były trzy: z dn. 1.VI.1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 448), z dn. 22.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 335) i z dnia 17.III.1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 223). Inne ważniejsze zmiany w tej ustawie wprowadzone zostały: ustawą z dnia 31.VII.1924 r. o monopolu spirytusowym (zmiana art. art. 10 i 25), ustawą z dnia 22.XII.1925 r. o zapewnieniu równowagi Skarbu Państwa (zmiana art. 9), oraz ustawą z dnia 2.VIII.1926 r. o podatku od lokali (zmiana art. 7). w Dzienniku Ustaw Nr. 106 z r. 1932 ogłoszony został jednolity tekst ust. o fin. kom. z uwzględnieniem dokonanych w niej zmian zaś w Dz. U. Nr. 113 z r. 1932 — jednolity tekst rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy.

Ustawa o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych pozostawiła jednakże bez zmiany przepisy innych ustaw o komunalnych opłatach na cele specjalne (art. 30 ustawy). Najważniejszem źródłem dochodowem, wykorzystywanem na tej podstawie przez powiatowe związki komunalne, są opłaty drogowe, oparte na art. 19 ustawy drogowej, jak również — przysługujące gminom wiejskim i miejskim — świadczenia drogowe w naturze, które mogą być za-

stąpione ekwiwalentem pieniężnym (art. art. 29 i nast. ustawy drogowej).

Poza ustawą o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych i po jej wejściu w życie otwarto dla gmin wiejskich dość poważne źródło dochodowe w postaci podatku wyrównawczego (ostatnio podatek ten unormowany został ustawą z dn. 20.III.1931 r. Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 172); na podstawie art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361), mogą związki komunalne pobierać opłaty za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa; na podstawie znowelizwoanego w r. 1931 art. 90 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym mogą gminy wiejskie i miejskie pobierać część podatku wojskowego, t. zw. zasadniczy podatek wojskowy (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24.VIII.1931 r. Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 697).

Podatki komunalne dzielą się na 3 grupy: 1) samoistne podatki komunalne, które wymierzają i pobierają związki komunalne we własnym zakresie, 2) udział w podatkach państwowych (w podatku dochodowym) i 3) dodatki komunalne do podatków państwowych. Na uboczu niejako stoi podatek komunalny od zaprotestowanych weksli, który nie jest dodatkiem do podatku państwowego, ale nie jest także wymierzany i pobierany przez związki komunalne, lecz przez organa, które dokonują protestu weksli.

Pod pojęcie danin komunalnych — poza podatkami — podpadają opłaty i dopłaty komunalne. Opłaty pobierają związki komunalne od poszczególnych swoich członków za świadczenia na ich rzecz, dopłaty mają charakter udziału zainteresowanych członków związku komunalnego w kosztach budowy i utrzymania zakładów i urządzeń komunalnych.

Rodzaj i wydajność danin komunalnych w poszczególnych rodzajach związków komunalnych ilustruje następujące zestawienie:

L. p.	Rodzaj daniny	Nazwa i stawka daniny, obowiązującej w województwach			
		środkowych	wschodnich	zachodnich	południowych
1	Podatki samoistne2) —	Samoistny podatek kom. od gruntów państwowych		—	—
2		Podatek od kopalń			
3		Podatek od zbytku mieszkaniowego			
4		Podatek hotelowy			
5		Podatek wyrównawczy			
6		Podatek od plakatów, szyldów i anonsów			
7		Podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk			
8		Podatek od prawa polowania			
9		Zasadniczy podatek wojskowy			
10	Dodatki komunalne do podatków państwowych	40%-owy dodatek do państw. pod. gruntowego (bez podwyżki z r. 1924), nadto — za zezwoleniem wydz. pow. — 50%-owa podwyżka tego dod. — bez progresji			
11		40%-owy dodatek do państw. pod. od budynków dochodowych i zarobkowych			
12		połowa sumy, przypadającej pow. zw. kom. na obszarze danej gminy tytułem dod. do państw. pod. przemysłowego			

1) Według preliminarzy budżetowych na r. 1932/33; sumy śląskiego, sumy wpływów dla gmin wiejskich wojew. śląskiego po ureg. fin. kom. analogiczna do ustawy z dnia 11.VII.1923 r.

2) Wśród samoistnych podatków nie wymieniamy podatku 1934/35) został on zamieniony na dodatek do podatku państwowe poż. - zapom.

Podstawa prawna	Wydajność roczna w tys zł. 1)	U w a g i
ustęp 2, art. 2 ustawy o fin. kom.	535.6 (10.4)	
art. 5 ust. o fin. kom.	424,0 (—)	
ust. 4a art. 7 ust. o fin kom.	24,7 (—)	
ustępy 4b i 5 art. 7 ust. o fin. kom.	44,6 (12,3)	
ust. z 20.III.31 r. (Dz. U. Nr. 27, p. 172)	38.288,4 (—)	
art. 17 ust. o fin. kom.	302,6 (10.4)	
art. 18 ust.. o fin. kom.	84,5 (202,8)	
art. 19 ust. o fin. kom.	586,0 (16,3)	
rozp. R. M. z24.8 1931 r. Dz. U. Nr. 89, p. 697	niewiadoma	nowy podatek
art. art. 2 i 3 ust. o fin. kom. i art. 14 ustawy z 15.VI. 23 r. (Dz. U. Nr. 65, p. 505)	15.777,7 (338,7)	
art. art. 2 i 3 ust. o fin. kom. i rozp. Prez. R. P. z d. 17.VI.24 r. (Dz. U. Nr. 51, poz. 523)	317,6 (—)	
znoweliz. art. 8 ust. o fin. kom.	5.227,5 (1.982,8)	

wpływów podatkowych podane są dla gmin wiejskich bez wojew. dane są w nawiasach. W woj. śląskiem obowiązuje ustawa o tymcz.

od spadków i darowizn, gdyż na 3 okresy budżetowe (1932/33 — go, a wpływy z niego przekazane na ten czas kom. funduszowi

(Ciąg dalszy).

<table>
<tr><th rowspan="2">L. p.</th><th rowspan="2">Rodzaj daniny</th><th colspan="4">Nazwa i stawka daniny, obowiązującej w województwach</th></tr>
<tr><th>środkowych</th><th>wschodnich</th><th>zachodnich</th><th>południowych</th></tr>
<tr><td>13</td><td rowspan="3">Dodatki komunalne do podatk. państw.</td><td colspan="4">⅓ część sumy otrzymywanej przez pow. zw. kom. z dodatków do państwowych pod. od spożycia, zużycia względnie produkcji</td></tr>
<tr><td>14</td><td colspan="4">½ wpływów, otrzymywanych z dotyczących gmin przez pow. zw. kom. z tytułu dodatków do opłat od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, napojów wódczanych i spirytusowych</td></tr>
<tr><td>15</td><td colspan="4">½ wpływów, otrzymywanych z dotyczących gmin przez pow. zw. kom. z tytułu dodatków do opłat stemplowych od pism, stwierdzających przeniesienie własności rzeczy nieruchomych</td></tr>
<tr><td>16</td><td>Inne podatki</td><td colspan="4">Podatek od zaprotestowanych weksli</td></tr>
<tr><td>17</td><td rowspan="7">Opłaty i dopłaty</td><td colspan="4">Opłaty za korzystanie z gminnych zakładów i urządzeń</td></tr>
<tr><td>18</td><td colspan="4">Opłaty administracyjne</td></tr>
<tr><td>19</td><td colspan="4">Myta</td></tr>
<tr><td>20</td><td colspan="4">Specjalne opłaty za szczególne korzyści z dróg i nadmierne ich zużycie</td></tr>
<tr><td>21</td><td colspan="4">Specjalne dopłaty na pokrycie kosztów założenia i utrzymania gminnych urządzeń i zakładów dobra publicznego</td></tr>
<tr><td>22</td><td colspan="4">Opłaty, jako ekwiwalent świadczeń w naturze, specjalnie zaś świadczeń drogowych</td></tr>
<tr><td>23</td><td colspan="4">Opłaty za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa</td></tr>
</table>

Podstawa prawna.	Wydajność roczna w tys. zł.	Uwagi
znoweliz. art. 10 ust. o fin. kom.	4.433,6 (538,1)	
ustęp 4 art. 11 ust. o fin. kom.	niewiadoma	ankietą M. S. Wewn. podatek ten nie był objęty.
znowelizow. art. 13 ust. o fin. kom.	2.620,7 (121,9)	
art. 14 ust. o fin. kom.	339,5 (—)	
art. 27 ust. o fin. kom.	2.553,9 (1.942,1)	
j. w.	3.567,1 (130,9)	
art. 24 ust. drog.	niewiadoma	mogą być wprowadzane w wyjątkowych wypadkach — za spec. zezw. władz. centr.
art. 23 ust. drog.	j. w.	suma tych opłat mieści się niewątpliwie w rubr. 17
art. 31 ust. o fin. kom.	1.562,7 (363,1)	
art. 31 ust. drog.	niewiadoma	
art. 19 rozp. Prez. R. P. o badaniu zwierz. i mięsa	j. w.	suma tych opłat mieści się zapewne w rubr. 18

L. p.	Rodzaj daniny	Nazwa i stawka daniny, obowiązującej w miastach	
		niewydzielonych z pow. zw. kom.	wydzielonych z pow. zw. kom.
1	Podatki samoistne 4)	Samoistny podatek od gruntów, wolnych od pod. państw.	
2		Samoistny podatek od budynków	
3		Podatek od kopalń	
4		Podatek od zbytku mieszkaniowego	
5		Podatek hotelowy	
6		Podatek od towarów przywożonych drogami żelaznemi	
7		Podatek od plakatów, szyldów i anonsów	
8		Podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk	
9		Podatek od prawa polowania	
10		Podatek od psów	
11		Podatek inwestycyjny	
12		Ew. inne samoistne podatki komunalne nie określone wyraźnie w ust. o fin. kom.	
13		Zasadniczy podatek wojskowy	
14	Udział w pod. państw.	Udział w państw. podatku dochodowym	

3) Sumy bez nawiasów dotyczą gmin miejskich bez wojew. miejskich w wojew. śląskiem.

4) Co do pod. od spadków i darowizn — ob. uwagę 2.

Podstawa prawna	Wydajność roczna w tys. zł. 3)	U w a g i
ust. 2 art. 4 ust. fin. kom.	21,7 (9,8)	aktualny tylko w woj. środk. i wschodnich
ustęp 4 art. 6 ust. o fin. kom.	niewiadoma	nie był wyszczególniony w ankiecie; pod. od budynków może być pobier. także jako dod. do pod. od nieruchomości
art. 5 ust. o fin. kom.	662,0 (555,9)	wespół z pow. zw. kom. w miastach niewydziel.
ustęp 4 a art. 7 ust. o fin. kom.	631,5 (—)	
ustęp 4 b i 5 art. - ust. o fin. kom.	1.581,1 (91,1)	
ustęp 1 art. 12 ust. o fin. kom.	niewiadoma	nie był wyszczególniony w ankiecie; pobierają tylko te miasta, które analogiczny podatek miały przed wejściem w życie ust. o fin. kom.
art. 17 ust. o fin. kom.	1.131,3 (15,6)	
art. 18 ust. o fin. kom.	10.758,8 (467,9)	
art. 19 ust. o fin. kom.	31,3 (0,3)	
art. 20 ust. o fin. kom.	1.082,8 (101,3)	
art. 21 ust. o fin. kom.	2.153,4 (—)	
art. 20 ust. o fin. kom.	niewiadoma	
rozp. R. M. z dn. 24.VIII.31 (Dz. U. Nr. 89 poz. 697).	niewiadoma	nowy podatek
nowelizowany art. 9 ust. o fin. kom.	33.622,2 (5.592,1)	

śląskiego, sumy w nawiasach oznaczają wpływy podatkowe gmin

(Ciąg dalszy).

L. p.	Rodzaj daniny	Nazwa i stawka daniny, obowiązującej w miastach niewydzielonych z pow. zw. kom.	Nazwa i stawka daniny, obowiązującej w miastach wydzielonych z pow. zw. kom.
15	Dodatki komunalne do podatków państwowych	a) w wojew. środk. wschodn. i połudn. 70%-owy dod. do państw. pod. grunt. (bez podw. z r. 1924) + 50%-owa podwyżka tegoż dod. — bez progresji b) w wojew. zachodnich Jak wyżej + 5%-owy udział samorządu wojew. (przed wprowadzeniem jego w życie) wraz z 50%-ową podw. tegoż udziału (bez progresji)	a) w wojew. środk., wschodn. i zachodn. 100%-owy dodatek jak obok (w tem 5% za sam. woj. + 50%-owa podwyżka tegoż dodatku b) w wojew. południ. 90%-owy dod. jak wyżej + 50% podw. tegoż dodatku
16		80% państw. pod. od nieruchomości a w miastach, budujących kanalizacje i wodociągi oraz w miastach, podejmujących inwestycje dla zatrudnienia bezrobotnych — 55% Na przekroczenie tych stawek może zezwolić Min. Spr. Wewn. w poroz. z Min. Skarbu	82½% państw. pod. od nieruch. a w miastach, budujących kanaliz. i wodoc. oraz podejmujących inwestycje dla zatr. bezrobotnych — 57½%. Na przekroczenie tych stawek może zezwolić Min. Spr. Wewn. w poroz. z Min. Skarbu
		Podział dodatków jak w rubr. 17.	
17		25%-owy dodatek do państw. podatku od obrotu i 30%-owy dodatek do cen świadectw przemysł. i kart rejestracyjnych	
		Miasta niewydzielone w woj. zachodnich zabierają te dodatki w całości dla siebie, w innych województwach 10% tych dodatków, należnych samorządowi wojew. zabierają pow. zw. kom. (wzgl. w woj. połudn. T. W. S. w likwidacji)	Poza województwami południowemi, gdzie T. W. S. w likwid. zabiera 10% tych dodatków, miasta wydzielone w innych woj. pobierają te dodatki w całości dla siebie

Podstawa prawna	Wydajność roczna w tys. zł.	Uwagi
ustępy 1, 5 i 7 art. 4 oraz art. 24 ust. o fin. kom. i art. 14 ust. z dn. 15.VI.1923 r. (Dz. U. Nr. 65, poz. 505).	1.223,7 (19,7)	może być pobrany również jako podatek samoistny; miasta jednakże samoistnego pod. od gruntów (poza wolnemi od pod. państw.) nie wprowadzają. W miastach niewydziel. wojew. zach. oraz w miastach wydziel. wojew. środk., wsch. i zach. drugie 5% za sam. wojew. zabierają izby rolnicze (p. 28 art. 1 rozp. Prez. R. P. z 27.X.1932 r. Dz. U. Nr. 94, poz. 817)
ustęp 4 art. 6 i art. 22 — 24 ust. o fin. kom.	22.268,6 (—)	Podatek ten może być pobrany także jako samoistny pod. miejski. Stawka dodatku w ustawie nie jest określona, została ona ustalona w okólnikach M. S. Wewn. w poroz. z Min. Skarbu.
art. 8 i art. 22 — 24 ust. o fin. kom.	48.797,2 (8.949,0)	

(Ciąg dalszy).

L. P.	Rodzaj daniny	Nazwa i stawka daniny, obowiązującej w miastach niewydzielonych z pow. zw. kom.	Nazwa i stawka daniny, obowiązującej w miastach wydzielonych z pow. zw. kom.
18	Dodatki komunalne do podatków państwowych	Dodatek do państw. podatku od placów niezabudowanych	
19		Dodatek do państw. podatku dochod. w wojew. zachodnich	
20		Dodatek do państw. pod. od spożycia zużycia wzgl. produkcji	
21		Dodatek do państw. opłat od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, napojów wódczanych i spirytusowych	
22		Dodatek do państw. pod. od energji elektrycznej	
23		dodatek do państw. opłat stempl. od pism stwierdz. przeniesienie własności rzeczy nieruchomych.	
24		Dodatek do państw. opłat stempl. od aktów notarjalnych o stawkach niestałych	
25	Inne podatki	Podatek od zaprotestowanych weksli	
26	Opłaty i dopłaty	Opłaty za korzystanie z miejskich zakładów i urządzeń dobra publicznego	
27		Opłaty administracyjne	
28		Opłaty mytnicze i kopytkowe	
29		Specjalne opłaty za szczególne korzyści z dróg i nadmierne ich zużycie	
30		Ekwiwalent pieniężny zamiast świadczeń w naturze w pierwszym rzędzie za świadczenia drogowe w naturze	
31		Opłaty targowe	
32		Specjalne dopłaty na pokrycie kosztów założenia i utrzymania miejsk. urządzeń i zakł. dobra publ.	
33		Opłaty za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa	

Podstawa prawna	Wydajność roczna w tys. zł. 3)	Uwagi
znowelіz. ust. 5 art. 6 ust. o fin. kom.	977,1 (153,8)	
art. 9 ust. o fin. kom. i art. 24 ust. o pod. dochod.	11.019,7 (2.027,7)	
znowelizowany art. 10 ust. o fin. kom.	12.903,8 (490,0)	
znowelizowany art. 11 ust. o fin. kom.	niewiadoma	nie został wyszczególniony w ankiecie.
art. 1 ustawy z dnia 17.XII.1931 r. (Dz. U. Nr. 112, poz. 880).	niewiadoma	dod. niedawno wprowadzony, przysługuje tylko miastom ponad 25.000 mieszk., i nie obowiązuje w wojew. wschodnich, nadto w tarnopolskiem, stanisł. i częściowo pomorskiem.
znowelizowany art. 13 ust. o fin. kom.	4.746,5 (259,9)	
znowelizowany art. 15 ust. o fin. kom.	niewiadoma	
art. 14 ust. o fin. kom.	4.945,7 (—)	
art. 27 ust. o fin. kom.	22.676,2 (3.012,5)	
j. w.	6.870,0 (251,0)	
art. 24 ust. drogowej	niewiadoma	
art. 28 ustawy drogowej	j. w.	w odpowiedziach na ankietę, opłaty te, nie wyszczególnione w ankiecie, zostały zapewne objęte opłatami wykazanemi w rubr. 26.
art. 31 ustawy drogowej	j. w.	
art. 30 ust. o fin. kom.	j. w.	ob. uwagę do rubr. 29.
art. 31 ust. o fin. kom.	1.870,8 (524,2)	
rozp. Prez. R. P. z 22.III.1928 r. o bad. zw. rzeźn. i mięsa	niewiadoma	

L.p.	Rodzaj daniny	Nazwa i stawka daniny, obowiązującej na obszarze województw: środkowych i wschod.	zachodnich	południowych
1	Podatki samoistne 6)	Samoistny pod. od gruntów na obsz. gmin wiejskich.	—	—
2		Podatek od kopalń		
3		Podatek od wykon. prawa polowania		
4		Podatek od psów		
5		Inne samoistne podatki, nieokreślone wyraźnie w ustawie		
6		Podatek inwestycyjny		
7		Opłaty drogowe		
8	Udział w pod. państw.	15%-owy udział w państw. pod. dochodowym, przypisanym w gminach wiejskich.		
		—	takiż udział w pod. doch. przypis z obszarów dworskich	—
9	Dod. kom. do pod. państw.	50%-owy dodatek do państw. pod. grunt. w gm. wiejskich (bez podwyżki z r. 1924) + 50%-owa podwyżka tego dodatku (bez progresji)		
		—	90%-owy dod. j. w. z 50%-ową jego podwyżką na obszarach dworskich	—
		20%-owy udział w miejskim pod. grunt. na obsz. miast niewydz.		
		5%-owy udział sam. wojew. (do czasu wprow. go w życie) w pod. grunt. na obszarze gmin wiejskich i miast niewydzielonych	5%-owy udział — jak obok — w obrębie gmin wiejskich i obszarów dworskich	—

5) Sumy bez nawiasów oznaczają wpływy powiatowych wy pow. zw. kom. w woj. śląskiem.

6) Uwaga 2 dotyczy i tutaj podatków od spadków i darowizn. skich. Po zamierzonem znowelizowaniu rozp. Rady Min. o podatku powiatowych — podatek wojskowy (zasadniczy) z obszarów

Podstawa prawna	Wydajność roczna w tys. zł. 5)	Uwagi
ustęp 2 art. 2 ust. o fin. kom.	757,6	
art. 5 ust. o fin. kom.	588,9 (637,1)	wespół z gm. wiejskiemi i miejsk. niewydziel.
art. 19 ust. o fin. kom.	166,2 (—)	
art. 20 ust. o fin. kom.	535,0 (36,0)	
art. 20 ust. o fin. kom.	niewiadoma	
art. 21 ust. o fin. kom.	878,7 (—)	
art. 19 ust. drog.	42.872,9 (—)	
znowelizow. art. 9 ust. o fin. kom.	6.141,3 (588,9)	
art. art. 2 i 3, ustęp 7 art. 4, art. art. 22 — 24 ust. o fin. kom., art. 14 ustawy z 15.VI.1923 r. (Dz. U. Nr. 65, poz. 505)	21.596,9 (326,1)	drugie 5% udziału samorządu wojew. zabierają (od 1.IV.1933 r.) izby rolnicze (p. 28 art. 1 rozp. Prez. R. P. z dn. 27.X. 1932 r. Dz. U. Nr. 94, poz. 817).

związków kom. bez wojew. śląskiego, sumy w nawiasach — wpły-

pobieranego przez pow. zw. kom. wojew. zach. z obszarów dwor- wojskowym przybędzie natomiast w grupie samoistnych podatków dworskich.

(Ciąg dalszy).

<table>
<tr><th rowspan="2">L.p.</th><th rowspan="2">Rodzaj daniny</th><th colspan="3">Nazwa i stawka daniny, obowiązującej na obszarze województw:</th></tr>
<tr><th>środkowych i wschod.</th><th>zachodnich</th><th>południowych</th></tr>
<tr><td rowspan="3">10</td><td rowspan="13">Dodatki komunalne do podatków państwowych</td><td colspan="3">50%-owy dod. do państw. pod. od budynków dochod. i zarobkowych na obszarze gmin wiejskich</td></tr>
<tr><td>—</td><td>90%-owy dod. do pow. podatku z obszarów dworskich</td><td>—</td></tr>
<tr><td>10%-owy udział sam. woj. w pod. bud. (od nieruch.) w gm. wiejsk. i miastach niewydz.</td><td>10%-owy dział — jak obok — w obrębie gmin wiejsk. i obsz. dworsk.</td><td>—</td></tr>
<tr><td rowspan="3">11</td><td colspan="3">45% wpływów z dod. do państwowego pod. przemysłowego, pobranego w gm. wiejskich</td></tr>
<tr><td>—</td><td>100% wpływów — j. w. — z obszarów dworskich</td><td>—</td></tr>
<tr><td>10%-owy udział sam. woj. w dod. do pod. przemysł. w gminach wiejskich i miastach niewydz.</td><td>10%-owy udział — jak obok — w gm. wiejskich</td><td>—</td></tr>
<tr><td>12</td><td>—</td><td>Dodatek do państw. pod. dochod. w gminach wiejskich i obsz. dw.</td><td>—</td></tr>
<tr><td>13</td><td colspan="3">2/3 wpływów z dodatków do państw. pod. od spożycia, zużycia wzgl. produkcji</td></tr>
<tr><td rowspan="2">14</td><td colspan="3">½ wpływów z dod. do państw. opłat od patentów na wyrób i sprzed. trunków, przetworów wódcz. i spirytusowych, pobranych w gminach wiejskich</td></tr>
<tr><td>—</td><td>Pełne wpływy z pow. dod. na obszarach dworsk.</td><td>—</td></tr>
<tr><td rowspan="2">15</td><td colspan="3">Połowa wpływów z kom. dodatku do państw. opłat stempl. od pism, stwierdzających przejście własności, rzeczy nieruchomych</td></tr>
<tr><td>—</td><td>Pełny wpływ z tego dod. w obrębie obszarów dworskich</td><td>—</td></tr>
<tr><td>16</td><td>Inne podatki</td><td>—</td><td>Podatek od zaprot. weksli z obszarów dworskich</td><td>—</td></tr>
</table>

Podstawa prawna	Wydajność roczna w tys. zł. 3)	Uwagi
art. art. 2, 3, 22 — 24 ust. o fin. kom., rozp. Prez. R. P. z 17.VI.24 r. o pod. od nieruch.	460,3 (—)	
art. art. 8, 22 — 24 ust. o fin. kom.	6.260,8 (1.069,2)	
art. 9 ust. o fin. kom. i art. 24 ust. o pod. dochod.	5.161,0 (276,8)	
znowelizowany art. 11 ust. o fin. kom.	5.215,6 (293,9)	
znowelizowany art. 10 ust. o fin. kom.	niewiadoma	nie wyszczególniono w ankiecie.
znowelizowany art. 13 ust. o fin. kom.	3.635,1 (80,1)	
art. 14 ust. o fin. kom.	0,7 (—)	

(Dokończenie).

L. p.	Rodzaj daniny	Nazwa i stawka daniny obowiązującej na obsz. województw: środkowych i wschod	zachodnich	południowych
17	Opłaty i dopłaty	Opłaty za korzystanie z zakł. i urządzeń dobra publicznego		
18		Opłaty administracyjne		
19		Specjalne opł. za szczególne korzyści i nadmierne zużycie dróg		
20		Opłaty mytnicze		
21		Specjalne dopłaty na pokrycie kosztów założenia i utrzymania pow. zakładów i urządzeń dobra publicznego		
22		Opłaty za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa		

Fr. G.

Roczny terminarz płatności pań

Miesiąc	Nazwa po			
	Gruntowe	Od nieruchomości miejskich i niekt. wiejsk.	Przemysłowy: Od przedsiębiorstw prowadzących prawidłowe księgi handlowe i przedsiębiorstw sprawozdawczych	Przemysłowy: Od przedsiębiorstw nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych oraz zajęć przemysłowych
Styczeń			Do 15-go wpłata podatku od obrotu osiągniętego w m-cu grudniu r. ub. przez przedsiębiorstwa handl. I i II kat. i przemysł. I—V kat. prowadzące prawidł. księgi handlowe. oraz przedsiębiorstwa sprawozd.	Do 15-go wpłata zaliczki za IV kwartał r.ub. w wysokości 1/5 kwoty podatku wymierzonego za rok poprzedni, przez przedsięb.handl. i przemysł. nie prowadzące prawidł. ksiąg handl. oraz zajęcia przemysł.
Luty		Za IV kwartał rok. poprzedn.	ditto — od obrotu osiągniętego w styczniu	

Uwaga. *) Podatek wojskowy zasadniczy przypada gminom wiej

Podstawa prawna	Wydajność roczna w tys. zł.	U w a g i
art. 27 ust. o fin. kom.	2.578,0 (75,5)	
art. 27 ust. o fin. kom.	423,5 (72,5)	
art. 23 ust. drog.	niewiadoma	wpływy z tych opłat mieszczą się niewątpliwie bądź w opł. drogowych, bądź też w rubr. 17.
art. 24 ust. drog.	j. w.	
art. 81 i 82 ust. o fin. kom.	1.624,1 (46,5)	
art. 19 rozp. Prez. R. P. o bad. zw. rzeźn. i mięsa.	niewiadoma	

stwowych podatków bezpośrednich.

d a t k u.						
D o c h o d o w y				W o j s k o w y		
Od doch z uposaż. sł. emerytur i wynagr. za naj. pracę	Od dochodów fundowanych osób fizycznych	Od dochodów fundowanych osób prawnych	Od skumulowan.doch. z uposażeń emerytur i wynagrodz.	Zasadn.	dodatek do podatku dochodow.	Od kapitałów i rent
W ciągu 7-miu dni od daty wyplacenia uposażenia				*)		Patrz w kolumnie na stronie 199
ditto						

skim i miejskim.

(Ciąg dalszy).

Miesiąc	N a z w a p o			
	Gruntowe	Od nieruchomości miejskich i niekt. wiejskich	Przemysłowy: Od przedsiębiorstw prowadzących prawidłowe księgi handlowe i przedsiębiorstw sprawozdawczych	Przemysłowy: Od przedsiębiorstw nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych oraz zajęć przemysłowych
Marzec			ditto — od obrotu osiągniętego w lutym	
Kwiecień	I-sza rata		ditto — od obrotu osiągniętego w marcu	
Maj		Za I-szy kwartał roku bieżąc	ditto — od obrotu osiągniętego w kwietniu	1. Do 15-go wpłata podatku od obrotu za rok poprzedni przez wszystkie przedsięb. handl. i przemysł. oraz zajęcia w wysokości kwot wymienionych w nakazach płatnicz. 2. Do 15-go wpłata zaliczki za I-szy kwartał roku bieżącego
Czerwiec			ditto — od obrotu osiągniętego w maju	
Lipiec			ditto — od obrotu osiągniętego w czerwcu	Do 15-go wpłata zaliczki za II-gi kwartał roku bieżącego

Uwaga. *) Podatek wojskowy zasadniczy przypada gminom wiej

d a t k u						
Dochodowy				Wojskowy		Od kapitałów i rent
Od doch. z uposaż sł. emerytur i wynagr. za naj. prace	Od dochodów fundowanych osób fizycznych	Od dochodów fundowanych osób prawnych	Od skumulowan. doch. z uposażeń emerytur i wynagrodz.	Zasadn.	dodatek do podatku dochodow.	
ditto			Do 5-go 1|4 różnicy kwoty podatku potrąc. za rok ub. a przypadającego do zapłac. od łącznego wynagrodz.	*)		1. W ciągu 14 dni, od terminu płatności procentów względnie od daty zamkn. rachunków od wszystkich wypłaconych procentów oraz od przychodów z państwowych papierów procentowych (procenty i wygrane). 2. W ciągu 2 mies. po upływie roku operacyjnego - od rachunków kontokorentowych.
ditto						
ditto	Do 1-go wpłata podatku w wysokości połowy tej kwoty, która przypada w|g skali od wykazanego w zeznaniu dochodu, względnie połowy podatku wymierzonego za rok poprzedni o ile zeznania o dochodzie nie złożono w terminie					
ditto			ditto—jak w marcu			
ditto						

skim i miejskim.

(Dokończenie).

Miesiąc	N a z w a p o			
	Gruntowy	Od nieruchomości miejskich i niekt. wiejskich	Przemysłowy	
			Od przedsiębiorstw prowadzących prawidłowe księgi handlowe i przedsiębiorstw sprawozdawczych	Od przedsiębiorstw nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych oraz zajęć przemysłowych
Sierpień		Za II-gi kwartał roku bieżącego	ditto — od obrotu osiągniętego w lipcu	
Wrzesień			ditto — od obrotu osiągniętego w sierpniu	
Październik	II-ga rata od 15-go		ditto — od obrotu osiągniętego we wrześniu	Do 15-go wpłata zaliczki za III-ci kwartał roku bieżącego.
Listopad	II-ga rata od 15-go	Za III-ci kwartał roku bieżącego	1. ditto — od obrotu osiągniętego w październiku. 2. Nabywanie świadectw przemysłowych na rok następny.	Nabywanie świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok następny.
Grudzień			1. ditto — od obrotu osiągniętego w listopadzie. 2. Nabywanie świadectw przemysłowych na rok następny.	Nabywanie świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok następny.

Uwaga. *) W razie doręczenia nakazu po 15-ym października, płat

d a t k u.

Dochodowy: Od doch. z uposaż. sł. emerytur i wynagr. za naj. pracę	Dochodowy: Od dochodów fundowanych osób fizycznych	Dochodowy: Od docho. dów fundowanych osób prawnych	Dochodowy: Od skumulowan. doch. z uposażeń emerytur i wynagrodz.	Wojskowy: Zasadn.	Wojskowy: dodatek do podatku dochodow.	Od kapitałów i rent.
ditto						Patrz w kolumnie na stronie 199.
ditto			ditto — jak w marcu			
ditto						
ditto	Do 1-go wpłata reszty podatku wymienionego w nakazie płatniczym.*)				Do 1-go o ile nakaz płatniczy został doręczony przed 15-ym października*)	
ditto			ditto — jak w marcu			

ność podatku przypada najpóźniej w 30 dni od daty doręczenia nakazu·

Terminarz podatkowy i budżetowy

A. TERMINARZ PODATKOWY.

A. DODATKI KOMUNALNE DO PODATKÓW PAŃSTWOWYCH.

Zgodnie z ust. 2-im art. 54 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (D. U. N. 94/1923 r. poz. 747) terminy płatności dodatków komunalnych do podatków państwowych są równocześnie z terminami płatności podatków państwowych, z wyjątkiem tych dodatków na rzecz związków komunalnych w b. dzielnicy pruskiej, których wymiaru dokonują same związki komunalne.

Termin	Nazwa podatku:	Podstawa prawna:
1—30	I rata państw. podatku gruntowego.	art. 1 ust. z 12.2.1930 (Dz. U. Nr. 14 poz. 102).
15 paźdz. —15 listop.	II rata państw. podatku gruntowego.	Jak wyżej
do 15 dnia	następnego miesiąca po upływie każdego miesiąca kalendarzowego powinny wpłacić zaliczkę na poczet podatku przemysłowego od obrotu w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w ubiegłym miesiącu: a) oddzielnie zakłady wzgl. przedsiębiorstwa przemysłowe, zaliczone do 5 pierwszych kategoryj; b) oddzielnie zakłady wzgl. przedsiębiorstwa handlowe, zaliczone do I i II kategorji.	art. 56 ust. z 15. 7. 1925 r. (Dz. U. z 1932 r. Nr. 17 poz. 110).

Termin:	Nazwa podatku:	Podstawa prawna:
do 15 dnia	po upływie każdego kwartału kalendarzowego w wysokości conajmniej 1/8 kwoty podatku, wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy — inni płatnicy pod. przemysł. od obrotu, przyczem mogą oni także płacić co miesiąc 1/15 kwoty podatku, wymierzonego za rok ubiegły.	Jak wyżej
do 15 maja	płatna wymieniona wyżej zaliczka (1/8 pod. przem. od obrotu) za I kwartał.	art. 56 ust. z 15. 7. 1925 r. (Dz. U. z 1932 r. Nr. 17 poz. 110).
do 15 maja	roku bezpośrednio następującego po roku podatkowym płatny podatek przemysłowy, obliczony przez Komisje szacunkowe.	art. 81 ust. z 15. 7. 1925 r. (Dz. U. z 1932 r. Nr. 17 poz. 110).
listopad i grudzień, poprzedzające rok podatkowy	miesiące, w których należy nabywać świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne.	art. 30 ust. z 15. 7. 1925 r. (Dz. U. z 1932 Nr. 17 poz. 110).
koniec maja, sierpnia, listopada, lutego	termin płatności raty pod. od nieruch. za I kwartał termin płatności raty pod. od nieruch. za II kwartał termin płatności raty pod. od nieruch. za III kwartał termin płatności raty pod. od nieruch. za IV kwartał	art. 5 ust. z 1.4.1925 r. (Dz. U. Nr. 48 poz. 296) i §: 4 rozp. Ministra Skarbu z 30. 4. 1925 r. (Dz. U. Nr. 48 poz. 338).
luty, maj, sierpień i listopad	miesiące, w których należy płacić raty kwartalne podatku od lokali za bieżący kwartał.	art. 6 ust. z 2. 8. 1926 r. (Dz. U. Nr. 94 poz. 550).
co 1 listopada, wzgl. do 30 dni po dorącz nakazu	termin płatności zasadniczego podatku wojskowego.	§: 14 Rozp. Rady Ministrów z dn. 24. 8. 1931 (Dz. U. Nr. 89 poz. 697).

Termin:	Nazwa podatku:	Podstawa prawna:
równocześnie z uiszczen. opłaty stemplowej	pobiera się dodatek na rzecz związków komunalnych od pism tyczących się przeniesienia własności rzeczy nieruchomych.	art. 13 ust. z 11. 8. 1923 (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106 poz. 884).

B. UDZIAŁ W PODATKU DOCHODOWYM.

1 maja 1 listopada	Terminy płatności państwowego podatku dochodowego.	art. 87 ust. z 30. 4. 1925 r. (Dz. U. Nr. 58, poz. 411).

C. PODATKI SAMOISTNE.

Terminy płatności samoistnych danin komunalnych zgodnie z §: 54 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. Nr. 94, poz. 747) o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych zasadniczo ustanawiają same związki komunalne.

Termin:	Oznaczenie czynności względnie podatku:	Podstawa prawna:
w ciągu 2 pierwszych miesięcy roku budżetowego	Płatnik powinien być powiadomiony równocześnie o wysokości i terminach płatności wszystkich samoistnych danin komunalnych, wymierzonych w stosunku rocznym; wyjątek stanowią wypadki, kiedy podstawa wymiaru samoistnej daniny komunalnej powstanie dopiero w ciągu roku budżetowego.	art. 5 rozp. Prezydenta z 22. 3. 1928 r. (Dz. U. Nr. 36, poz. 335).
przed 1 kwietnia	powinno nastąpić uwiadomienie, jak wyżej, co do samoistnych danin komunalnych, obciążających grunty.	Jak wyżej

Termin:	Oznaczenie czynności względnie podatku	Podstawa prawna:
kwiecień 15.X.—15.XI.	termin płatności pierwszej raty, termin płatności drugiej raty samoistnych danin komunalnych, obciążających grunty; daniny te bowiem mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych.	art. 6 rozp. Prezydenta z 22. 3. 1928 r. (Dz. U. Nr. 36, poz. 335).
kwiecień maj wrzesień październik	I termin II termin płatności innych samoistnych danin komunalnych.	terminy zalecane przez Ministra Spraw Wewnętrznych.
1 stycznia 1 lipca każdego roku	termin płatności I półrocznej raty, termin płatności II półrocznej raty podatku od wykonywania prawa polowania (raty płatne zgóry).	terminy wskazane w statucie wzorowym wydanym przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Terminy płatności niektórych samoistnych danin komunalnych, niewymierzanych w stosunku rocznym, wedle wzorowych statutowych danin:

1 i 16 każdego miesiąca	zainkasowane kwoty podatków od plakatów i szyldów oraz od anonsów winni właściciele przedsiębiorstw reklamowych oraz administracje czasopism wnosić do kasy gminnej.	terminy wskazane w statucie wzorowym wydanym przez Ministra Spraw Wewnętrznych.
do dn. 20 miesiąca do dn. 5 miesiąca	za pierwszą połowę miesiąca za drugą połowę poprzedniego miesiąca osoby, odpowiedzialne za pobór podatku hotelowego, powinny wnieść wpływ z podatku do kasy miejskiej przy odpowiednim wykazie.	Jak wyżej

Termin:	Oznaczenie czynności względnie podatku:	Podstawa prawna:
w ciągu 2 dni po dniu zabawy	winien być wpłacony do kasy gminnej podatek od biletów wstępu na publiczne zabawy, rozrywki i widowiska względnie podatek ryczałtowy, zainkasowany przez przedsiębiorcę.	Jak wyżej

Terminy uchwalania i zatwierdzania podatków:

w ciągu dni 15 po powzięciu uchwały §	uchwała, podlegająca zatwierdzeniu powinna być wraz z odpowiedniemi danemi skierowana bezpośrednio do przełożonej władzy nadzorczej.	art. 39 ust. z 11. VIII. 1923 (Dz. U. Nr. 94, poz. 747).
w ciągu dni 15 od dnia powzięcia	uchwały nie podlegające zatwierdzeniu powinny być przedkładane w 1 egzemplarzu do wiadomości bezpośrednim władzom nadzorczym.	§ 1. Rozporz. Min. Spraw Wewnętrz. z 18. II.1924 r. (Dz. U. Nr. 31, poz. 317).
przynajmniej na 1 miesiąc przed rozpoczęciem okresu budżetowego	uchwały, określające wysokość dodatków komunalnych do państwowych podatków (opłat) powinny zarządy związków komunalnych udzielać do wiadomości organom, powołanym do wymiaru właściwych podatków państwowych.	Jak wyżej

Termin:	Oznaczenie czynności względnie podatku:	Podstawa prawna:
do 1 października roku, poprzedzającego okres budż.	uchwały, określające wysokość dodatków do ceny świadectw przemysłowych powinny zarządy związków komunalnych udzielać do wiadomości organom, powołanym do wymiaru.	Jak wyżej

B. TERMINARZ BUDŻETOWY.

Objaśnienia skrótów:

R. P. R. = Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 17 czerwca 1924 r. (Dz. U. Nr. 51/1924 r., poz. 522) o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne.

R. I. = Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 28-go czerwca 1926 r. (Dz. U. Nr. 75/1926 r. poz. 433) wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne.

R. II = Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 24-go września 1926 r. (Dz. U. Nr. 101/1926 r. poz. 587) wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie niektórych zmian w „R. I."

O. M. = Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 24-go września 1926 r. w sprawie budżetów związków komunalnych.

Termin:	Czynność, której w tym terminie należy dokonać.	Podstawa prawna
	Zarząd związku komunalnego układa preliminarz budżetowy w takim czasie, by mógł być uchwalony i zatwierdzony przed rozpoczęciem roku obrachunkowego.	§ 53 ust. 1. R. I.

Termin	Czynność, której w tym terminie należy dokonać.	Podstawa prawna:
14 dni przed wniesieniem preliminarza pod obrady organu uchwalającego	należy wyłożyć tenże preliminarz do publicznej wiadomości i o wyłożeniu ogłosić w sposób w danej miejscowości przyjęty (np. rozplakatowanie, wybębnienie, ogłoszenie wójta przed kościołem wzgl. cerkwią i t. p.) a to celem umożliwienia płatnikom danin komunalnych przeglądania preliminarza i wnoszenia zarzutów i zastrzeżeń.	§ 53 ust. 2. R. I.
7 dni	powinien być preliminarz wyłożony do przeglądu.	§ 53 ust. 2. R. I.
1 stycznia	prekluzyjny (ostateczny) termin uchwalenia i przedłożenia władzy nadzorczej do zatwierdzenia preliminarzy budżetowych gmin wiejskich i krajowych związków komunalnych: pomorskiego i poznańskiego.	§ 3 ust. 1. R. II.
1 lutego	termin — jak wyżej — dla gmin miejskich.	§ 3 ust. 2. R. II.
1 marca	termin — jak wyżej — dla powiatowych związków komunalnych.	§ 8 ust. 2. R. II.
31 marca	wygasają wszelkie kredyty ubiegłego okresu budżetowego (dopuszczalne jednak po tym terminie likwidowanie na rachunek ubiegłego okresu budżetowego faktycznych długów, wyniklych z wykonania budżetu).	§ 46 ust. 1. R. I.

Termin	Czynność, której w tym terminie należy dokonać.	Podstawa prawna:
2 kwietnia	prekluzyjny termin sporządzenia „listy wierzycieli".	§ 46 R. I. i O. M. 95.
kwiecień	okres czasu, w którym powinny być zlikwidowane na rachunek budżetu ubiegłego okresu obrachunkowego wszelkie zaległości bierne, objęte listą wierzycieli.	§ 48 R. I. i § 2. R. II.
30 kwietnia	należy zamknąć księgę ubiegłego okresu obrachunkowego i ustalić sumę tych zaległości biernych, które nie mogły być zrealizowane z przyczyn niezależnych od zarządu związku komunalnego.	§ 48 R. I. i § 2. R. II.
31 lipca	ostateczny termin, do którego zarząd związku komunalnego powinien złożyć organowi uchwalającemu do rozpoznania sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu za ubiegły okres obrachunkowy. Termin 31 lipca obowiązuje w tym wypadku, jeśli związek komunalny nie korzysta z t. zw. okresu ulgowego.	art. 9, ust. 2. R. P. R.
31 sierpnia	ostateczny termin, do którego zarząd związku komunalnego powinien złożyć organowi uchwalającemu do rozpoznania sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu za ubiegły okres obrachunkowy. Termin 31 sierpnia obowiązuje w wypadku korzystania z t. zw. okresu ulgowego.	art. 9, ust. 2. R. P. R.

Edmund Kopczyński.
Inspektor Samorządu Gminnego
na pow. Błoński

Terminarz ważniejszych czynności gmin wiejskich i miejskich niewydzielonych.

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
	Styczeń.		
1	Przesłanie Wydziałowi Powiatowemu do zatwierdzenia preliminarzy budżetowych gmin wiejskich.	§ 3 Rozp. Min. Spr. Wewn. z dn. 24.IX. 1926 (D. U. Nr. 101 z 1926 r. poz. 58).	gmin wiejskich
1	Termin płatności I półrocznej raty podatku od wykonywania prawa polowania.	Termin podany w statucie wzorowym (patrz wyd. „Skarbowość samorządu terytorjalnego w Polsce" w opracow. Porowskiego, Horszowskiego, Pastuszyńskiego i Hujdy, str. 443).	gmin miejskich i wiejskich
1	Termin płatności raty kwartalnej opłat Państwowego Funduszu Drogowego.	§ 10 rozp. wyk. z dn. 17 marca 1931 (D. U. Nr. 26 p. 160).	gmin miejskich
styczeń	Wysłanie do inspektora powiatowego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych wykazu doprowadzonych do stanu używalności budowli, których właściciele nie zgłosili do ubezpieczenia (za IV kwartał).	Art. 22 p. 1 Rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 27 paźdz. 1932 r. (D. U. Nr. 94 poz. 813).	gmin miejskich i wiejskich
1—15	Wyłożenie spisów poborowych na przeciąg 2 tygodni do publicznego przeglądania.	Art. 27 ustawy o służbie wojskowej (D. U. Nr. 46 z 1928 r. poz. 458).	„ „

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
5	Sporządzić kwartalne zestawienie rachunkowe kasy gminnej za IV kwartał.	§ 37 Rozporządzenia M. S. W. i M. Sk. z dn. 28.III.1927 r. (D. U. Nr. 38 p. 345).	gmin miejskich i wiejskich
6	Sporządzić i przesłać Wydz. Pow. sprawozdanie kwartalne za IV kw. gm. kasy poż. oszczędn.	Reskrypt Min. Spr. Wewn. z dn. 5.VII. 1927 r. Nr. 1743.	gmin wiejskich
do 15	Otrzymanie od prowadzących akta stanu cywilnego wyciągów z aktów stanu cywilnego dotyczących wypadków urodzenia, zgonu lub zawarcia związku małżeńskiego w ub. kwartale.	§ 37 rozporządzenia wykonawczego z dn. 16.X.1930 r. (D. U. Nr. 84 poz. 853).	gmin miejskich i wiejskich
15	Doręczenie nakazów płatniczych na podatek od lokali.	§ 8 Rozp. Min. Skarbu z dnia 29.XII.1926 r. (D. U. Nr. 12 p. 95).	gmin miejskich
15	Przesłać Wydz. Pow. sprawozdanie półroczne z działalności gminnej kasy poż. oszczędn.	Rozp. Wojewody Warszawsk. z dn. 8.X.1929 r. Nr. SF. III 9 — 1.	gmin wiejskich
15	Przesłanie 1 egz. spisów poborowych do Starostwa.	§ 105 rozp. wykon. z dn. 16.III.1930 r. (D. U.. Nr. 31 poz. 270).	gmin miejskich i wiejskich
do 15	Przesłać Urzędowi woj. dane co do wymierzonych opłat Państw. Przesłać Urzędowi Woj. Fund. Drog. uiszczeniu zaległości.	§ 3 Rozp. Wykonawcz. z dn. 17 marca 1931 r. (D. U. Nr. 25 p. 150).	gmin miejskich
do 15	Przesłać Starostwu wykaz statystyczny, zapisanych w księgach kont. wg. stanu z dn. 1 stycznia.	Instrukcja z dnia 23 lutego 1931 r. wydana zgodnie z Rozp. z dnia 23 marca 1928 r. i 8 grudnia 1928 r. (D. U. Nr. 44 z 1928 r. poz. 425 i Nr. 94 z 1930 r. poz. 740).	gmin miejskich i wiejskich
15	Sprawozdanie dla Głównego Urzędu Statystycznego o ruchu budowlanym.	§ 5 Rozp. Rady Min. z dn. 10.IX.1930 r. (D. U. Nr. 65 poz. 514).	gmin miejskich i wiejskich, które oznaczy Główny Urząd Statystyczny

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
25	Przesłanie do Starostwa kwartalnego wykazu uboju zwierząt dokonanego poza nadzorem weter.	§ 3 Rozp. Rady Min. z dnia 20.V.1927 r. (D. U. Nr. 49 poz. 441).	gmin miejskich i wiejskich
styczeń	Uchwalenie preliminarza budżetowego przez Radę Miejską.	§ 53 Rozp. Min. Spr. Wewn. z dn. 28.VI. 1926 r. (D. U. Nr. 75 1926 r. poz. 433).	gmin miejskich
"	Przyjmowanie do 1/II zgłoszeń na ogierów podlegających opłacie.	§ 2 instrukcji Min. Roln. z dn. 12.VI. 1931 r.	gmin miejskich i wiejskich
"	Podać do wiadomości publ. wysokość opłat, jakie wolno pobierać za odchowanie ogierów premjowanych z klaczami.	§ 12 Rozp. Min. Roln. z dn. 13.II.1931 r. (D. U. Nr. 44 poz. 389).	" "

Luty.

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
1	Przesłanie Wydz. Pow. projektu preliminarza budżetowego uchwalonego w miastach.	§ 3 Rozp. Min. Spr. Wewn. z dn. 24.IX. 1926 r. (D. U. Nr. 101 z 1926 r. poz. 587).	gmin miejskich
1	Sporządzić bilans i sprawozdanie roczne z działalności gminnej kasy poż. oszcz. i uzyskać zatwierdzenie przez Radę Gminną (Termin przesłania Wydz. Pow. najpóźniej 15 kwietnia).	§ 59 Statutu normalnego dla gminnych kas poż. oszcz. (D. U. Nr. 35 1925 r. p. 239).	gmin wiejskich
do 1-go	Zgłoszenie ogierów podlegających opłacie od ogierów przez posiadaczy ogierów w zarządzie gminy.	Ustawa z dn. 21 marca 1931 r. (D. U. Nr. 39 p. 339).	gmin miejskich i wiejskich
2.7	Sprawdzić czy w gminie niema ogierów pominiętych w spisie.	§ 3 instr. Ministra Roln. z dn. 12.VI.31 r.	" "
7-28	Doręczenie wezwań posiadaczom ogierów do uiszczenia opłaty.	§ 4 instrukcji Min. Roln. z dnia 12.VI. 1931 r.	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
luty	Wpłata I raty podatku od lokali.	§ 12 Rozp. z dnia 29.XII.1926 r. (D. U. Nr. 12 z 1927 r. poz. 95).	gmin miejskich
koniec lutego	Termin płatności raty podatku od nieruchomości za IV kwartał.	Art. 5 ustawy z dn. 1.IV.1925 r. (D. U. Nr. 43 poz. 296).	" "
	Marzec.		
1—15	Sporządzenie wykazów osób, podlegających ochronnemu szczepieniu ospy.	Rozp. z dn. 19.VII. 1919 (D. U. Nr. 63 poz. 372).	gmin miejskich i wiejskich
1—30	Wymiar, sporządzenie i doręczenie nakazów płatności państw. podatku od nieruchomości (wraz z dod. kom.).	4 Rozp. Min. Skarb. z dn. 30.IV.1925 r. (D. U. Nr. 48 poz. 333).	gmin miejskich
1—15	Sporządzenie rozkładów imiennych na 1 ratętę podatku gruntowego. Wypełnienie kwitarjuszy dla sołtysów na pobór I raty podatku gruntowego. Doręczenie rozkładów i kwitarjuszy na podatek gruntowy sołtysom celem dokonania poboru podatku.	Art. 122, 135 zbioru praw rosyjskich tom V wyd. 1893 § 2 rozp. z dnia 28.III.1927 r. o kasow. i rachunkowości związków komun. (D. U. Nr. 38 poz. 345).	gmin wiejskich
marzec	Termin płatności (do 1 kwietnia) opłat od ogierów, nieposiadających świadectw uznania.	§ 5 instrukcji Min. Roln. z dnia 12.VI. 1931 r.	gmin miejskich i wiejskich
15	Przesłanie do Starostwa wykazów osób, podlegających szczepieniu ospy.	Rozp. z dnia 19.VII. 1919 (D. U. Nr. 63 poz. 372).	" "
15—30	Sporządzić i doręczyć nakazy płatnicze podatku od gruntów państwowych. Termin płatności od 1 do 30.IV.	Art. 6 Rozp. Prez. Rz. z dn. 22.III.1928 r. (D. U. Nr. 36 p. 335).	" "
15—30	Zwołanie Zebrania Gminnego.	Art. 206 Ustawy gminnej z 1864 r.	gmin wiejskich

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
31	Wygasają wszelkie kredyty ubiegłego okresu budżetowego (dopuszczalne jest tylko regulowanie zobowiązań długów) wynikłych z wykonania budżetu t. z. zaległości bierne).	§ 46 rozp. Wykonawcz. M. S. W. z dn. 28.VI.1926 r. (D. U. Nr. 75 p. 433).	gmin miejskich i wiejskich
31	Ostateczny termin doręczenia nakazów płatniczych na państw. podatek od nieruchomości (wraz z dodatkiem komunalnym).	§ 4 Rozp. Min. Skarbu z dn. 30.IV.1925 r. (D. U. Nr. 48 p. 338).	gmin miejskich
do 1-go	Dla dokonania wymiaru podatku wyrównawczego Urzędy Gminne otrzymują od urzędów skarbowych dane liczbowe, dotyczące zasadniczego podatku gruntowego oraz cen wykupionych przez płatników świadectw przemysłowych i kart rejestrac. Od Wydziałów Powiatowych Urzędy Gminne otrzymują dane liczbowe dotyczące państwowego podatku od budynków.	Rozporządzenie wykonawcze Min. Spraw Wewnętrznych z dn. 20 sierpnia 1931 r. (D. U. Nr. 86 poz. 673).	gmin wiejskich
	Kwiecień.		
1	Otrzymanie od Wydz. Pow. zatwierdzonego budżetu.	§ 8 Rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 17.VI. 1924 r. (D. U. Nr. 51 z 1924 r. poz. 522) ze zmianą wprowadzoną Rozp. z dnia 1.VI. 1927 r. (D. U. Nr. 50 z 1927 r. poz. 448).	gmin miejskich i wiejskich
1—30	Wymiar niżej wymienionych podatków oraz powiadomienie płatników o terminie i wysokości wymiaru: 1. podatku od gruntów państw.	Art. 5 Rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 22.3 1928 r. (D. U. Nr. 36 poz. 355).	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
	2. podatku od zbytku mieszkaniowego. 3. podatku od wykonywania prawa polowania. 4. podatku od plakatów, szyldów i anonsów.		
1	Termin płatności kwartalnej raty opłat Państwowego Funduszu Drogowego.	§ 10 rozporządz. wykonawczego z dn. 17 marca 1931 r. (D. U. Nr. 25 poz. 150).	gmin miejskich
1	Termin płatności opłaty od ogierów nie posiadających świadectw uznania.	Ustawa z dnia 21.III. 1931 r. (D. U. Nr. 39 poz. 339).	gmin miejskich i wiejskich
1—30	Termin płatności I raty składki ogniowej.	Art. 2 ustawy z dn. 12 lutego 1930 r. (D. U. Nr. 14 poz. 102)	" "
1—30	Termin płatności I raty (półrocznej) podatku gruntowego.	Art. 1 ustawy z dn. 12 lutego 1930 r. (D. U. Nr. 14 poz. 102).	" "
kwiecień	Wysłać do inspektora powiatowego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych wykaz budowli doprowadzonych do stanu używalności, których właściciele nie zgłosili do ubezpieczenia (I kwartał).	Art. 22 p. 1 Rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 27 marca 1932 r. D. U. Nr. 94 poz. 818).	" "
2	Prekluzyjny termin ustalenia zaległości biernych (listy wierzycieli).	§ 46 rozp. wykonawczego M. S. W. z dn. 28 marca 1926 (D. U. Nr. 75 poz. 433).	" "
5	Sporządzić zestawienie kwartalne o stanie kasy gminnej za I kwartał danego roku.	§ 37 Rozp. Min. Spr. Wewn., Skarbu z dn. 28 marca 1927 r. (D. U. Nr. 38 poz. 345).	" "
5	Sporządzić sprawozdanie kwartalne za I kwartał gm. kasy poż. oszcz.	Reskrypt Min. Spr. Wewn. z dn. 5 lipca 1927 r. Nr. 1743.	gmin wiejskich

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
do 15	Przesłać Starostwu: a) wypełnione spisy ogierów, b) spis posiadaczy ogierów, którzy nie dokonali zgłoszenia w terminie przepisanym, c) cyfrowe zestawienie wyników ściągniętych opłat.	§ 9 instrukcji Ministra Rolnictwa z dnia 12.VI.1931 r.	gmin miejskich i wiejskich.
do 15	Przesłać Urzędowi Wojewódzkiemu dane co do wymierzonych opłat Państw. Funduszu Drogowego uiszczenia zaległości.	§ 3 Rozp. Wykonawczego z dnia 17 marca 1931 r. (D. U. Nr. 25 poz. 150).	gmin miejskich
1—30	Termin płatności I raty podatku wyrównawczego.	Ustawa z dnia 20 marca 1931 r. (D. U. Nr. 27 poz. 172).	gmin wiejskich
kwiecień	Okres ulgowy dla likwidowania zaległości biernych objętych listą wierzycieli.	§ 47 rozporządzenia M. S. W. z dn. 28.III. 1926 r. (D. U. Nr. 75 poz. 433).	" "
30	Zamknięcie ksiąg rachunkowych ubiegłego okresu obrachunkowego oraz ustalenie sumy zaległości biernych, które nie mogły być zrealizowane z przyczyn niezależnych od zarządu zw. komunalnego.	§ 48 Rozp. wykonawczego M. S. W. z dn. 28.III.1926 r. (D. U. Nr. 75 poz. 433).	" "
15	Sprawozdanie dla Głównego Urzędu Statystycznego o ruchu budowlanym.	§ 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10.IX.1930 r. (D. U. Nr. 65 poz. 514).	gmin miejskich i wiejskich, które oznaczy Główny Urząd Statystyczny
25	Przesłanie do Starostwa kwartalnego wykazu uboju zwierząt dokonanego poza nadzorem weterynaryjnym.	§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 20.V.1927 r. (Dz. U. Nr. 49 poz. 414).	gmin miejskich i wiejskich

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
do 15	Otrzymanie od prowadzących akta stanu cywilnego wyciągów z aktów stanu cywilnego dotyczących wypadków urodzenia, zgonu lub zawarcia związku małżeńskiego w ubiegłym kwartale.	§ 37 rozporządzenia wykonawczego z dn. 16.X.1930 r. (D. U. Nr. 84 poz. 853).	gmin wiejskich i miejskich
	Maj.		
1	Termin płatności państwowego podatku dochodowego.	Art. 87 ust. o państw. pod. dochod. (D. U. Nr. 58 z 1925 r. poz. 411).	gmin miejskich i wiejskich
1--30	Sporządzić spisy koni od czterech lat na spęd do obdzielenia dowolami tożsamości koni.	Rozp. Prezyd. Rzplitej z dn. 8.XI.1927 r. o obowiązku odstęp. zwierząt pociągowych § 2 instrukcji o prowadzeniu ewidencji.	" "
1—30	Pobór rekruta przez Komisję poborową.	Art. 33 ustawy o powszechnym obow. służ. wojsk. (D. U. Nr. 46 z 1928 r. poz. 458).	" "
1—30	Wpłata II raty podatku od lokali.	§ 2 Rozp. z dn. 29.XII. 1927 r. poz. 95.	gmin miejskich
do 15	Ogłosić przypomnienie o obowiązku niszczenia ostu.	§ 3 rozp. Ministra Rol. z dn. 27 marca 1931 r. (D. U. Nr. 41 poz. 363).	gmin miejskich i wiejskich
15	Wpłata do Kasy Skarbowej zaliczki na poczet podatku przemysłowego ⅙ podatku przemysłowego od obrotu za I kw.	Art. 56 ust. z dn. 15.VII.1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (D. U. Nr. 79 z 1925 r. poz. 550).	" "
15	Wykonanie robót szarwarkowych na drogach gminnych. Zakończenie robót 15.VI. Roboty szarwarkowe mogą być wykonywane i w porze jesiennej w wolnym od zajęć polowych czasie.	Art. 29 z dn. 10.XII. 1920 r. ust. o budowie i utrzymaniu dróg (D. U. Nr. 6 z 1921 r. poz. 32).	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
15—20	Szczepienie ospy.	Rozp. z dn. 19.VII. 1919 r. (D. U. Nr. 63 poz. 372).	gmin miejskich i wiejskich.
koniec maja	Termin płatności raty podatku od nieruchomości za I kw.	Art. 5 ustawy z dn. 1.VI.1925 r. (D. U. Nr. 43 p. 296).	gmin miejskich
do 15	Powołanie komisji gminnych dla dokonania szacunku powierzchni zasiewów dla gospodarstw o obszarze ogólnym powyżej 50 ha oraz plonów.	§ 4 instrukcji w sprawie statystyki produkcji rolnej (Monitor Polski Nr. 120 z 1932 r. poz. 151).	gmin miejskich i wiejskich.
w ciągu tygodnia po powołaniu komisji o której wyżej	Zebrać informacje o powierzchni zasiewów.	§ 7 jak wyżej.	" "
w ciągu następnego tygodnia po powołaniu komisji o której wyżej	Winno się odbyć posiedzenie Komisji celem oszacowania powierzchni zasiewów poszczególnych upraw.	§ 7 jak wyżej.	" "
do 27 maja	Kierownicy gospodarstw posiadających 50 ha i więcej ogólnego obszaru doręczają zarządowi gminy formularz „Aw." (do rejestracji powierzchni zasiewów).	§ 11 jak wyżej.	" "

Czerwiec.

15—30	Zwołanie zebrania gminnego.	Art. 206 ustawy gminnej z 1864 r.	gmin wiejskich
25	Sporządzić wykaz dowodów koni padłych. Termin przesłania do Starostwa 1 lipca).	Instrukcja o prowadzeniu ewidencji koni.	gmin wiejskich i miejskich

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
10	Zakończenie czynności związanych z szacunkiem powierzchni zasiewów w gospodarstwach poniżej 50 ha.	§ 9 instrukcji z dn. 21 maja 1932 r. w sprawie statystyki produkcji rolnej (Monitor Polski Nr. 120, 1932, poz. 151).	gmin miejskich i wiejskich.
Do 5	Zakończenie sprawdzania i zaświadczenia formularzy „Aw" (do rejestracji powierzchni zasiewów).	§ 12 jak wyżej.	" "
od 5 do 10	Zamknięcie obliczenia wszystkich zasiewów na formularz „Aw".	§ 13 jak wyżej.	" "
od 10 do 15	Wpisane do formularza „a" danych o zasiewach w gospodarstwach od 50 ha.	§ 14 jak wyżej.	" "
do 15	Odsyłka formularzy gminnych „a" do Starostwa wraz z formularzami „Aw" a również „Am".	§ 15 jak wyżej.	" "

Lipiec.

1	Termin płatności I półrocznej raty podatku od wykonywania prawa polowania.	Termin podany we wzorowym statucie (patrz wydanie Skarbowość Samorządu Terytorjalnego w Polsce w oprac. Porowskiego i innych, str. 443).	gmin miejskich i wiejskich
lipiec	Wysłać do Inspektora Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych wykaz doprowadzonych do stanu używalności budowli, których właściciele nie zgłosili do ubezpieczenie (za II kw.).	Art. 22 p. 1 Rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 27 paźdz. 1932 r. (D. U. Nr. 94, poz. 813).	" "
1	Termin płatności raty kwartalnej opłat Państwowego Funduszu Drogowego.	§ 10 rozp. wykonawczego z dn. 17 marca 1931 r. (D. U. Nr. 25, poz. 150).	gmin miejskich

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
5	Sporządzić kwartalne zestawienie rachunkowe kasy gminnej za II kw.	§ 37 Rozp. Min. Spr. Wewn. i Min. Skarbu z dn. 28.III.1927 r. (D. U. Nr. 38, poz. 345).	gmin miejskich i wiejskich
5	Sporządzić sprawozdanie kwartalne gm. Kasy poż. oszcz. za II kw.	Reskrypt Min. Spr. Wewn. z dn. 5 lipca 1927 r. Nr. 1475.	gmin wiejskich
10	Sporządzić rozkład podatku gruntowego do zastosowania degresji. Termin przedłożenia Urzędowi Skarbowemu 1 sierpnia.	Rozp. Min. Sk. w por. z Min. Spr. Wewn. z dn. 15.III.1923 r. (D. U. Nr. 78).	gmin miejskich i wiejskich
15	Przesłać Wydz. Pow. sprawozdanie półroczne z działalności gminnej kasy poż. oszcz.	Rozp. Woj. Warsz. z dn. 8.X.1929 r. Nr. SF. III-9-1.	" "
15	Sprawozdanie dla Głównego Urzędu Statystycznego o ruchu budowlanym.	§ 5 rozp. Rady Min. z z dn. 10.IX.1930 r. (D. U. Nr. 65, poz. 514).	gmin miejskich i wiejskich które oznaczy Główny Urząd Statystyczny.
do 15	Przesłać Urzędowi Wojewódzkiemu dane co do wymierzonych opłat Państwowego Funduszu Drogowego uiszczeniu i zaległości.	§ 3 rozp. wykonawczego z dn. 17 marca 1931 r. (D. U. Nr. 25, poz. 150).	gmin miejskich
25	Przesłanie do Starostwa kwartalnego wykazu uboju zwierząt dokonanego poza nadzorem wet.	§ 3 Rozp. Rady Min. z dn. 20.V.1927 r. (D. U. Nr. 49, poz. 441).	gmin miejskich i wiejskich
od 1 do 20 lipca	Dokonanie spisu zwierząt gospodarskich.	§ 19 instrukcji z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie statystyki produkcji rolnej (Monitor Polski Nr. 120/1932, poz. 151).	" "
od 20 lipca do 5 sierpnia	Sprawozdanie danych zebranych podczas spisu zwierząt gospodarskich.	§ 21 instrukcji z dn. 21 maja 1932 r. w sprawie statystyki produkcji rolnej (Monitor Polski Nr. 120/1932, poz. 151).	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
do 15	Otrzymanie od prowadzących akta stanu cywilnego wyciągów z aktów stanu cywilnego, dotyczących wypadków urodzenia, zgonu lub zawarcia związku małżeńskiego w ubiegłym kwartale.	§ 87 rozporządzenia wykonawczego z dn. 16.X.1930 r. (D. U. Nr. 84, poz. 653).	gmin miejskich i wiejskich.
	Sierpień.		
sierpień	Wpłata III raty podatku od lokali.	§ 12 rozp. z dn. 29. XII.1926 r. (D. U. Nr. 12 z 1927 r., poz. 95).	gmin miejskich
koniec sierpnia	Termin płatności raty podatku od nieruchomości za II kwartał.	Art. 5 Ustawy z dnia 1.IV.1925 r. (D. U. Nr. 43, poz. 296).	" "
do 15	Urzędy gminne i magistraty otrzymują od urzędników stanu cywilnego wyciągi z metryk urodzenia i zmarłych płci męskiej, które w danym roku kalendarzowym ukończyły, ukończą, lub ukończyłyby gdyby żyły 18 lat.	Art. 23 ustawy o służbie wojskowej (D. U. Nr. 46 z 1926 r., poz. 458 oraz § 75 rozp. z dn. 16.III.1930 r. (D. U. Nr. 31, poz. 270).	gmin miejskich i wiejskich
do 15	Wezwanie w drodze ogłoszenia osób, podlegających powszechnemu, obowiązkowi służby wojskowej, które w danym roku skończą lat 18 życia do zgłoszenia danych personalnych potrzebnych do ujęcia w ewidencji.	§ 77 rozp. wykonawczego z dn. 16.III.1930 r. (D. U. Nr. 31, poz. 270).	" "
do 15 sierpnia 1933 r.	Wygasa termin odroczenia powstałych przed dn. 1 października 1931 r. zaległości rolników w podatkach państwowych wraz z dodatkami państwowemi i samorządowemi.	§ 2 rozp. Ministra Skarbu z dn. 15 marca 1932 r. (D. U. Nr. 31, poz. 319).	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
15 sierpnia 1933 r.	Wygasa termin zniżki z 5% do 3% kosztów egzekucyjnych od kwot zaległości podatkowych powstałych przed 14. IV.1932 r.	§ 3 rozp. Ministra Skarbu z dn. 15 marca 1932 r. (D. U. Nr. 31, poz. 319).	gmin miejskich i wiejskich.
5 sierpnia	Zakończenie sprawdzenia danych, zebranych podczas spisu zwierząt gospodarskich, sporządzenie gminnego zestawienia na formularzach „b" oraz przesłanie formularzy do Starostwa.	§ 21 i 22 instrukcji z dn. 21 maja 1932 r. w sprawie statystyki produkcji rolnej (Monitor Polski Nr. 120/1932, poz. 151).	" "
16	Pierwsze posiedzenie komisji gminnej celem oszacowania przeciętnych plonów ziemiopłodów wymienionych w formularzu „c".	§ 24 instrukcji z dnia 28 maja 1932 r. w sprawie statystyki produkcji rolnej (Monitor Polski Nr. 120 z 1932 r., poz. 151).	" "
	Wrzesień.		
1	Sporządzić spis ogierów (licencja ogierów). Termin przesłania Starostwu 15 września.	Ustawa z dnia 23.I. 1925 r. o państw. nadzorze nad ogierami (D. U. Nr. 17, poz. 113).	gmin miejskich i wiejskich
15—30	Zwołanie Zebrania gminnego.	Art. 206 ustawy gminnej z 1864 r.	gmin wiejskich
od 25	Sporządzić rozkłady imienne na II ratę podatku gruntowego i wypełnić kwitarjusze dla sołtysów na pobór II raty podatku gruntowego. (Termin płatności od 15 października do 15 listopada).	§ 2 Rozp. z dn. 28.III. 1927 r. o kasowości i rachunkowości Zw. Kom. (D. U. Nr. 38, poz. 345).	gmin miejskich i wiejskich
1—30	Sporządzić rejestry 18 letnich na podstawie wykazów otrzymanych od urzędników stanu cywilnego oraz zgłoszeń osób podlegających rejestracji.	Art. 24 ustawy o służbie wojskowej (D. U. Nr. 46 z 1928 r., poz. 458) oraz § 78, 79 i 83 rozp. z dn. 16 marca 1930 r. (D. U. Nr. 81, poz. 270).	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
do 15	Dozory szkolne obowiązane są przesłać Radom Szkolnym budżety wydatków szkolnych na następny rok.	Rozp. Min. Wyz. Rel. iOśw. Publ. z dn. 6 czerwca 1931 r. (Dz. U. Nr. 70, poz. 570).	gmin miejskich i wiejskich.

Październik.

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
1-go	Przesłać Wydz. Pow. sprawozdanie z wykonania budżetu wraz z materjałami finansowemi oraz uchwałami organu uchwalającego. (Zebrania Gminnego, Rady Miejskiej) stwierdzającą przyjęcie sprawozdania i uznania je za rzetelne.	§ 48 i 49 Rozp. Min. Spr. Wewn. z Min. Sk. z dn. 28 marca 1927 r. (D. U. Nr. 38, poz. 345).	gmin miejskich i wiejskich.
1	Poczynić przygotowania do zebrań kontrolnych rezerwistów i pospolitego ruszenia (sprawdzić ewidencję, zawiadomić zainteresowanych o terminie stawiennictwa). Zebrania kontrolne odbywają się w październiku i listopadzie.	Art. 96 ustawy o powszechnym obow. służby wojsk. D. U. Nr. 46 z 1928 r. poz. 458).	" "
1 (1933)	Wygasają uprawnienia Izb Skarbowych do odraczania wzgl. rozkładania na raty zaległoś- podatkowych powstałych od 1.X.1931 r. do do 14.IX.1932 r.	§ 4 rozp. Ministra Skarbu z dn. 15.III. 1932 r. (D. U. Nr. 31 poz. 319).	" "
1	Sporządzić rozkłady na II ratę podatku drogowego. Terminy płatności od 15 października do 15 listopada.	Art. 6 Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 22 marca 1928 r. (D. U. Nr. 36, poz. 335).	" "
1	Termin płatności raty kwartalnej opłat Państwowego Funduszu Drogowego.	§ 10 rozp. wyk. z dn. 17 marca 1931 r. (D. U. Nr. 25 p. 150).	gmin miejskich

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
od 1.X roku poprzedzającego okres budżetowy	Zarządy Związków Komunalnych mają obowiązek udzielania do wiadomości organom powołanym do wymiaru dodatków do ceny świadectw przemysłowych, uchwał określających wysokość tych dodatków.	Ust. 4 § 1 Rozp. II Min. Spr. Wewn. z dn. 18.III.1924 r. (D. U. Nr. 31, poz. 317).	gm. miejskich i wiejskich.
5	Sporządzić kwartalne zestawienie rachunkowe kasy gminnej za III kwartał danego roku.	§ 37 Rozp. M. S. W. i M. S. z dn. 28.III. 1927 r. (D. U. Nr. 38 poz. 345).	" "
5	Sporządzić sprawozdanie kwartalne gm. kasy poż. oszcz. za III kw.	Reskrypt Min. S. W. z dn. 5.VII.1927 r. Nr. 1743.	gm. wiejskich
październik	Wysłać Inspektorowi Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych wykaz doprowadzonych do stanu używalności budowli, których właściciele nie zgłosiły do ubezpieczenia za III kw.	Art. 22 p. 1 Rozp. Prez. Rz. z dn. 27 paźdz. 1932 r. (D. U. Nr. 94 poz. 813).	gm. miejskich i wiejskich.
od 15	Początek terminu płatności podatku wyrównawczego (koniec terminu 15 listopada).	Ustawa z dn. 20 marca 1931 r. (D. U. Nr. 27, poz. 172).	tylko gmin wiejskich
od 15	Termin płatności 2 raty składki ogniowej (od 15.X do 15.XI).	Art. 2 ustawy z dn. 12 lutego 1930 r. (D. U. Nr. 14/30 poz. 102).	gm. miejskich i wiejskich.
od 15	Termin płatności 2 półrocz. raty podatku gruntowego od 15.X do 15.XI.).	Art. 1 ustawy z dn. 12 lutego 1930 r. (D. U. Nr. 14 poz. 102).	gmin miejskich i wiejskich
15	Sprawozdanie dla Gł. Urzędu Statystycznego o ruchu budowlanym.	§ 5 Rozp. Rady Ministrów z dn. 10.IX.1930 r. (D. U. Nr. 65 poz. 514).	gmin miejskich i wiejskich, które oznaczy Gł. Urząd Stat.
do	Doręczenie nakazów płatniczych na podatek wojskowy.	§ 14 Rozp. Rady Min. z dn. 24 sierpnia 1931 r. (D. U. Nr. 89, poz. 697).	gm. miejskich i wiejskich

Termin (miesiąc) dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
do 15	Przesłać Urzędowi Wojewódzkiemu dane co do wymierzonych opłat Państw. Fund. Drogowego uiszczeniu zaległości.	§ 3 rozp. wykonawczego z dn. 17 marca 1931 r. (D. U. Nr. 25, poz. 150).	gm. miejskich
15	Początek terminu płatności II raty podatku wyrównawczego (koniec 15 listopada).	Ustawa z dn. 20.III. 1931 r. (D. U. Nr. 27, poz. 172).	gm. wiejskich
15	Drugie posiedzenie komisji gminnej celem ustalania przeciętnego plonu pszenicy i innych ziemiopłodów.	§ 24 instrukcji z dn. 28 maja 1932 r. w sprawie statystyki produkcji rolnej Monitor Polski Nr. 120 z 1932 poz. 151).	gm. miejskich i wiejskich.
31	Trzecie posiedzenie komisji gminnej celem ustalenia przeciętnego plonu ziemiopłodów.	jak wyżej..	" "
do 15	Otrzymanie od prowadzących akta stanu cywilnego wyciągów z aktów stanu cywilnego dotyczących wypadków urodzenia, zgonu lub zawarcia związku małżeńskiego w ubiegłym kwartale.	§ 37 rozporządzenia wykonawczego z dn. 16.X.1930 r. (D. U. Nr. 84, poz. 853).	" "

Listopad.

1	Termin płatności podatku wojskowego.	§ 14 Rozp. Rady Min. z dn. 24 sierpnia 1931 r. (D. U. Nr. 89, poz. 697).	gmin miejskich i wiejskich.
1	Termin płatności państwowego podatku dochodowego.	Art. 87 ust. o państw. pod. doch. (D. U. Nr. 58 z 1925 poz. 411).	" "
1—15	Koniec poboru II raty podatku gruntowego (od 15.X. do 15.XI.)	Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 22.III.1928 r. (D. U. Nr. 36, poz. 335).	" "
1—15	Opracowanie materjału budżetowego przez poszczególne komisje każda w swoim dziale.	§ 53 Rozp. M.S.W. z dnia 28.VI.1926 r. (D. U. 75, poz. 433).	gmin wiejskich

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
listopad	Z dn. 1 listopada komisje radzieckie przystępują do ułożenia projektu preliminarza budżetowego, każda komisja w swoim dziale, a więc komisja drogowa objeżdża drogi i mosty sporządzając krótkie kosztorysy, komisja opieki społecznej sporządza zestawienie kredytów potrzebnych na wydatki połączone z wykonaniem obowiązku opieki społecznej i t. p. Następnie komisja finansowa na podstawie zebranego materjału sporządza plan preliminarza budżetowego który wnosi się pod obrady Rady Gminnej.	§ 53 Rozp. M. S. W. z dnia 28 czerwca 1926 .r (D. U. Nr. 75, poz. 433).	gmin wiejskich
listopad	Wpłaty IV raty podatku od lokali.	§ 12 Rozp. z dn. 29. XII.1926 r. (D. U. Nr. 12 1927, poz. 95).	gmin miejskich
1-go	Nadesłanie władzom gminnym przez Radę Szkolną Powiatową budżetu wydatkowania na potrzeby szkolnictwa powszechnego.	Rozp. z dn. 6 czerwca (D. U. Nr. 70, poz. 570).	gmin miejskich i wiejskich.
15	Koniec terminu płatności podatku wyrównawczego (początek od 15.X).	Ustawa z dnia 20.III. 1931 r. (D. U. Nr. 27, poz. 172).	gmin wiejskich
15—30	Zebranie przez komisję budżetową materjału dostarczonego przez poszczególne komisje i opracowanie projektu preliminarza budżetowego.	§ 53 Rozp. M.S.W. z dnia 28 czerwca 1926 r. (D. U. Nr. 75, poz. 433).	" "
15	Koniec płatności 2 raty składki ogniowej (początek 15.X.).	Art. 2 Ustawy z dnia 12.II.1930 r. D. U. Nr. 14, poz. 102).	gmin wiejskich i miejskich.

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
15	Koniec płatności 2 półrocznej raty podatku gruntowego (początek 15.X.).	Art. 1 ustawy z dn. 12 lutego 1930 r. D. U. Nr. 14, poz. 102).	gmin miejskich i wiejskich
do 15	Przeprowadzenie dochodzeń co do obecnego miejsca stałego zamieszkania osób zamieszczonych w wyciągu metryk urodzenia otrzymanego od urzędnika stanu cywilnego i przesłanie wyciągów do właściwych urzędów.	§ 76 Rozp. z dn. 16.III 1930 r. D. U. Nr. 31 z 1930, poz. 270).	" "
	Grudzień.		
1	Ułożenie przez Zarząd gminnej Kasy poż. oszczędn. preliminarza budżetowego kasy na rok następny i uzyskanie zatwierdzenia przez Radę Gminną.	p. 6 § 49 statutu normalnego dla gm. kas poż. oszczędn. (D. U. Nr. 35 z 1925 r. poz. 239).	gmin wiejskich
1	Preliminarz gminy uchwalony przez Radę Gminną wykłada się na 14 dni przed wniesieniem preliminarza pod obrady zebrania gminnego na przeciąg dni 7 do publicznej wiadomości ogłaszając o wyłożeniu w sposób w danej miejscowości przyjęty (przez rozplakatowanie, ogłoszenie przed kościołem) w celu umożliwienia płatnikom danin komunalnych przeglądania formularza i wnoszenia zarzutów i zastrzeżeń.	§ 53 Rozp. M. S. W. z dnia 28.VI.1926 r. D. U. Nr. 75, poz. 433).	" "
1—15	Rozpatrzenie i przyjęcie projektu preliminarza budżetowego przez magistrat.	§ 53 Rozp. M. S. W. z dnia 28.VI.1926 r. (D. U. N. 75, poz. 433).	gmin miejskich

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
1—30	Wymiar podatku od lokali na podstawie posiadanych danych względnie na podstawie spisów zażądanych od właścicieli nieruchomości.	§ 4 i 5 Rozp. Min. Skarbu z dnia 29.XII. 1926 r. (D. U. Nr. 12, poz. 95).	gmin miejskich
1—15	Sporządzenie nakazów płatniczych na wymierzony podatek od lokali.	§ 8 jak wyżej.	" "
1—15	Wymiar podatku od wykonywania prawa polowania oraz doręczenie podatnikom nakazów płatniczych.	Art. 19 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. (D. U. Nr. 94, poz. 747).	gmin miejskich i wiejskich
15—30	Zwołanie zebrania gminnego.	Art. 206 ustawy gminnej z 1864 r.	gmin wiejskich
15—30	Preliminarz budżetowy winien być uchwalony przez zebranie gminne.	§ 56 Rozp. M. S. W. z dn. 28.VI.1926 r. D. U. Nr. 75, poz. 433).	" "
30	Wyłożenie uchwalonego przez Magistrat projektu preliminarza budżetowego na 14 dni przed wniesieniem preliminarza pod obrady Rady Miejskiej na przeciąg dni 7 do publicznej wiadomości ogłaszając o wyłożeniu w sposób w danej miejscowości przyjęty.	§ 53 rozp. M. S. W. z dn. 28.VI.1926 r. D. U. Nr. 75. poz. 433).	gmin miejskich
30	Sporządzić liczbowy wykaz koni zapisanych do ksiąg ewidencyjnych i wykaz koni padłych. Termin przesłania do 1 stycznia.	Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5. XI.1927 r. D. U. Nr. 98, poz. 859).	gmin miejskich i wiejskich.
30	Sporządzenie spisów poborowych.	§ 100 Rozporządzenia z dn. 16.III.1930 r. D. U. Nr. 31, poz. 270.	" "
grudzień	Rozplakatować obwieszczenia o opłatach od ogierów nieposiadających świadectw uznania	§ 1 instrukcji Ministra Rolnictwa z dnia 12.VI.1931 r. (D. Woj. Warsz. Nr. 9) 31 r.	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
	Terminy ogólne.		
do dn. 15 każdego m-ca	Wpłata do Kasy Skarbowej zaliczki na poczet podatku przemysł. od obrotu w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w ubiegłym m-cu a) przez zakłady wzgl. przedsiębiorstwa przemysłowe zaliczone do 5-iu pierwszych kategorji, b) przez zakłady wzgl. przedsiębiorstwa handlowe, zaliczone w taryfie do I i II kat.	Art. 56 ust. z dn. 15 lipca 1925 r. państw. podatku przemysł. (D. U. Nr. 17 1932 r., poz. 110).	gmin miejskich i wiejskich
od 15 dnia po upływie każdego kwartału kalendarzowego	Wpłata do Kasy Skarb. conajmniej 1/5 kwoty podatku przemysłowego wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy przez innych nie wymienionych wyżej płatników podatku przemysłowego. Uwaga: Można także wpłacać co miesiąc 1/15 kwoty podatku przemysł. wymierzonego za rok ubiegły.	"	" "
w mies. listopadzie i grudn.	Należy nabywać świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne.	Art. 30 ust. z dn. 15 lipca 1925 r. o państw. podatku przemysł. D. U. Nr. 17 z 1932 r. poz. 110.	" "
w ciągu 10 pierwszych dni każdego m-ca	Należy zakomunikować Izbie Skarbowej jaką ogólną kwotę podatku od lokali na rzecz państwowego funduszu rozbudowy miasta, jako też na rzecz funduszu kwaterunkowego wojskowego w ubiegłym miesiącu kalendarzowym przypisano, umorzono, uiszczono przez płatników w kasach magistratu i wpłacono do Kasy Skarbowej.	§ 9 Rozp. Min. Skar. z dn. 29.XII.1926 r. D. U. Nr. 12, poz. 95).	gmin miejskich

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
do 14 dni	Po otrzymaniu wpływów z podatku dochodowego Kasy Skarbowe są obowiązane wypłacić udział należny związkom komunalnym.	Art. 58 ust. 2 ustawy o tym. ureg. fin. kom. (D. U. Nr. 94 z 1928 poz. 747).	gmin miejskich i wiejskich
1 i 16 każdego m-ca	Termin wpłaty do kas gminnych podatku od plakatów i szyldów oraz od anonsów zainkasowanego przez właścicieli przedsiębiorstw oraz administracje czasopism:	Statut wzorowy dołączony do § II rozp. z dn. 18.III.1924 r. (D. U. Nr. 31, poz. 317).	" "
do dn. 20 każdego m-ca	a) Za I połowę miesiąca.	Wzorowy statut podatku hotelowego (patrz „Skarbowość samorządu terytorjalnego" w opr. Porowskiego i innych str. 426).	" "
do dn. 5 każdego m-ca	b) Za II połowę miesiąca wpłata do kasy gminnej podatku hotelowego, przez osoby odpowiedzialne za pobór tegoż podatku.		
1 i 15 każdego m-ca	Wpłata do kasy miejskiej. podatku od oświetlenia elektrycznego i gazowego.	Jak wyżej str. 430.	" "
w ciągu 2 dni po dniu zabawy	Tak samo podatku od biletów wstępu na publiczne zabawy, rozrywki i widowiska, zainkasowanego przez przedsiębiorstwa.	Wzorowy statut podatku hotelowego (patrz Skarbowość samorządu terytorjalnego w opr. Porowskiego i innych, str. 435).	" "
po upływie każdego m-ca	Wpłacić składki należne Kasie Chorych.	Art. 52 ustawy z dn. 19 maja 1920 r. (D. U. Nr. 44 p. 272).	" "
w ciągu dni 15 po powzięciu uchwały podatkowej	Uchwała podlegająca zatwierdzeniu powinna być wraz z odpowiedniemi danemi skierowana bezpośrednio władzy nadzorczej.	Ust. 1 art. 39 Ust. tymcz. ureg. fin. kom. (D. U. Nr. 94 z 1923 r poz. 747).	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
w ciągu dni 7 od dnia otrzymania	Władza której niewłaściwie przedłożono uchwałę powinna ją skierować do władz właściwych.	Jak wyżej.	gmin miejskich i wiejskich
w ciągu 60 dni od dnia otrzymania	Termin wyznaczony władzy nadzorczej dla zatwierdzenia uchwały.	Ust. 2 art. 39 ust. o tym. ureg. fin. kom. (D U. Nr. 94 z 1923 r. poz. 747).	" "
w ciągu dni 15 od dnia powzięcia uchwały	Uchwała nie podlegająca zatwierdzeniu powinna być przedłożona w 1 egz. do wiadomości bezpośrednio władzom nadzorczym.	Ust. 1 § 1 rozp. II Min. Spr. Wewn. z dn. 18.3.1924 r. (D U. Nr. 31, poz. 317).	" "
przynajmniej na 1 mc. przed rozpoczęciem okresu budżetowego	Uchwały określające wysokość dodatków komunalnych do państw. podatku (opłat) zarządy związków komunalnych powinny udzielać do wiadomości organom powołanym do wymiaru właściwych podatków państw.	Ust. 4 § 1 jak wyżej.	" "
codziennie	Uzgodnienie kasy gminnej.	§ 15 Rozp. z dn. 28.3 1927 r. (D. U Nr. 38, poz. 345).	" "
w dni ustalone przez Magistraty wzgl. Rady Gminne	Wpłata do kas gminnych wpływów zainkasowywanych przez poborców.	§ 19 jak wyżej.	" "
1—5 każdego m-ca	Kontrola kasy gminnej i rachunkowości przez Komisję Rewizyjną.	§ 52 rozp. z dn. 28.III. 1927 r. (D. U. Nr 38, p. 345).	" "
przynajmniej raz na mc.	Posiedzenia Rad Miejskich oraz posiedzenia Rad gminnych.	Art. 24 Dekretu o samorządzie Miejskim (D. Pr. Nr. 13 1919 r. poz. 140). Art. 8 Dekretu o Radach Gminnych z dn. 28.XI.1918 r.	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
przynajmniej co 2 tygodnie	Zebranie sołtysów w urzędach gminnych.	Potrzeba załatwienia spraw oraz celem instruowania i pouczenia sołtysów.	gmin wiejskich
w 7 dni po uchwale Rady Miejsk. i Rady Gminnej	Wysłanie odpisu uchwały do Wydziału Powiatowego.	Art. 37 Dekretu o samorządzie Miejskim oraz § 27 instrukcji dla Rad Gmin. z dn. 24 marca 1919 r.	gmin miejskich i wiejskich
do dni 7 po dokonaniu potrącenia	Wpłata do Kasy Skarb. podatku od uposażeń służbowych, potrąconego przy wypłacie uposażenia.	Art. 112 ustawy o państwowym podatku dochodowym (D. U. Nr. 58 z 1925, poz. 411).	" "
po każdorazowej wypłacie poborów miesięcznych	Wpłata do Fund. Emerytalnego opłat i dopłat emerytalnych.	Statut wzorowy dołączony do okólnika Min. Spr. Wewn. z 18.VII.1929 r. Nr. SS. 2823/9.	" "
w terminie miesięcznym po zawarciu umów	Należy przesłać Urzędom Skarbowym wiadomości o zawarciu umów o dokonaniu robót i dostaw tudzież umów o wydzierżawienie prawa poboru specjalnych opłat.	Art. 46 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państw. podatku przemysłowym (D. U. Nr. 17 z 1932 r. poz. 110).	" "
w miarę potrzeby	Przesłanie do Prezesa Sądu Okręgowego rachunków należności za doręczenie wezwań sądowych w sprawach cywilnych.	§ 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 31.III.1932 r. (D. U. Nr. 27 poz. 270).	" "
w 5 dni po publicznej zabawie rozryw-	Wpłata do kasy gminnej przez właściciela przedsiębiorstwa urządzającego publiczną zabawę, rozrywkę lub	§ 3 rozp. Min. Spr. Wewn. z dn. 4.V.1932 (D. U. Nr. 43/32 poz. 422).	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
ce lub widowisku	widowisko opłaty na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.		
Do 5 i 20 każdego miesiąca	Opłaty wyżej wymienione zarządy gmin wpłacają do P. K. O. względnie do Urzędu Pocztowego na konto Polskiego Czerwonego Krzyża Nr. 5600.	§ 7 jak wyżej.	gmin miejskich i wiejskich
Niezwłocznie	W razie zgłoszenia w kasie samorządowej znaku pieniężnego sfałszowanego, podrobionego lub budzącego wątpliwość sporządzić kwestjonarjusz w 5 egzemplarzach do Banku Polskiego.	§ 7 rozp. Ministra Skarbu z dn. 23 marca 1932 r. (D. U. Nr. 16 poz. 440).	" "
niezwłocznie	Urząd gminy zawiadamia Starostwo oraz zakład ochrony roślin wymieniony w § 19 Rozporządzenia z dn. 3 sierpnia 1932 r. o zwalczaniu raka ziemniaczanego (D. U. Nr. 71/32 poz. 644 o każdym wypadku zgłoszenia o wystąpieniu objawów pojawienia się raka ziemniaczanego dołączając jednocześnie próbkę ziemniaków w szczelnem opakowaniu do zbadania.	§ 15 rozp. Min. Roln. i Reform Rolnych z dnia 3 sierpnia 1932 r. (D. U. Nr. 71/32 poz. 644).	" "
15 dni po otrzymaniu pieniędzy	Urzędy gminne wpłacają do P. K. O. opłaty od kwitów komornianych na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym.	§ 2 rozp. Prezesa Rady Ministrów z dn. 26 sierpnia 1932 r. (D. U. Nr. 74 poz. 670).	" "
Do 5 i 20 każdego miesiąca	Wpłata przez zarządy gmin do P. K. O. wpływu z opłat na rzecz Funduszu Pomocy bezrobotnym od:	Rozp. Prezesa Rady Ministrów z dn. 26 sierpnia 1932 r. (D. U. Nr. 74 poz. 670).	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
	a) biletów wstępu na publiczne zabawy, rozrywki i widowiska. b) stawek we wzajemnych zakładach (totalizatorze), c) domowego spożycia gazu, d) przebywania w godzinach nocnych w zakładach gastronomicznych i w salach bilardowych.		
Niezwłocznie	Urząd gminy zawiadamia inspektora powiatowego P. Z. U. W. o zgłoszeniu przez właściciela budowli do ubezpieczenia.	Art. 22 punkt 1 Rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 27.X.1932 r. (D. U. Nr. 94 poz. 813).	gmin miejskich i wiejskich
do dwóch tygodni od pobrania	Wpłacenie pobranej składki ogniowej do kas skarbowych bezpośrednio lub za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszcz.	Art. 32 punkt 3 tamże.	" "
Niezwłocznie	Zawiadomienie inspektora powiatowego o zmianach w budowlach.	Art. 33 ustęp 1 i 3 tamże.	" "
w 24 godziny po 3 dniach pobytu	Podlega zameldowaniu w gminie każdy kto przebywa w jakiejkolwiek miejscowości dłużej niż 3 dni.	Art. 7 ustawy z dn. 15.III.1932 r. poz. 390.	" "
przed upływem 48 godzin od chwili przyb	Winno nastąpić zameldowanie w miejscowościach uzdrowiskowych.	Jak wyżej.	" "
" opuszczenia mieszkania	Winno nastąpić wymeldowanie każdego kto opuszcza swoje miejsce zamieszkania i przenosi się do innej miejscowości lub przeprowadza się do innego domu w obrębie tej samej miejscowości.	Jak wyżej.	" "

Termin (miesiąc dzień)	Wymienienie prac	Odnośne przepisy	Jakich gmin dotyczy
Przez 14 dni	Winny być wyłożone w urzędach zainteresowanych gmin plany budowy znaczenia miejscowego użytku publicznego.	Art. 5 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (D. U. Nr. 38 poz. 391).	gm. wiejskich i miejskich

Władze centralne.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Prezydent Rzeczypospolitej jest najwyższym organem Narodu w zakresie władzy wykonawczej. Prezydent spełnia władzę wykonawczą przez odpowiedzialnych przed Sejmem ministrów. Prezydent jest najwyższym zwierzchnikiem sił zbrojnych Państwa w czasie pokoju.

Stałem miejscem zamieszkania Prezydenta jest Zamek w Warszawie. Mieszczą się tam istniejące przy Prezydencie Kancelarja Cywilna i Wojskowa Adjutantura Generalna.

SEJM I SENAT RZECZYPOSPOLITEJ.

Władza ustawodawcza i kontrolująca należy do Sejmu i Senatu. Reprezentują: Sejm — Marszałek Sejmu, Senat — Marszałek Senatu.

Biura Sejmu i Senatu mieszczą się przy ul. Wiejskiej n-ry 4, 6, 8. Telefon — centrala telefoniczna Sejmu i Senatu 551-20.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI PAŃSTWA.

Kontrolę administracji państwowej pod względem finansowym wykonywuje Najwyższa Izba Kontroli Państwa. Na jej czele stoi prezes, wraz z dwoma wiceprezesami. Izba dzieli się na 4 departamenty. Organami prowincjonalnemi Izby są Okręgowe Izby Kontroli Państwa.

Adres: Żórawia 44, tel. centrala 555-73. Nadto: Departament I — Nowogrodzka 21, Departament III — Złota 22, Departament IV — Długa 50.

RADA MINISTRÓW.

Rada Ministrów jest właściwym organem, rozstrzygającym o kierunku polityki rządu. Jest to organ kolegjalny złożony z ministrów, pozostających pod przewodnictwem Prezesa Rady Ministrów.

PREZES RADY MINISTRÓW.

Prezes Rady Ministrów przewodniczy Radzie Ministrów i kieruje ogólnie działalnością Rządu.

Prezesowi Rady Ministrów bezpośrednio podlega Prezydjum Rady Ministrów, złożone z Biura Prezydjum, oraz Gabinetu Prezesa Rady Ministrów.

Adres: Krakowskie Przedmieście n-r 46-48.

Tel. Centrala 555-00.

Prezesowi Rady Ministrów podlegają nadto następujące instytucje:

NAJWYŻSZY TRYBUNAŁ ADMINISTRACYJNY.

Podlega pod względem administracyjnym.

Adres: Miodowa 22.

Tel. biuro prezydjalne 602-35, (1172-35).

NAJWYŻSZA KOMISJA DYSCYPLINARNA.

Adres: Pałac Rady Ministrów, Krakowskie Przedmieście nr. 46/48.

Tel.: Centrala Prezydjum Rady Ministrów.

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA (P. A. T.)

Adres: Dyrekcja — Królewska 6.
Tel.: 552-80.
Redaktor dyżurny tel. 313-41.

MONITOR POLSKI.

Dziennik — wydawnictwo urzędowe.
Adres: Miodowa 22.
Tel.: Dyrektora 11.44-05.
„ Ekspedycja 11.75-28.

KOMISJA DLA USPRAWNIENIA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ.

Od roku 1928 działa przy Prezesie Rady Ministrów specjalna komisja, zwana Komisją dla usprawnienia administracji publicznej, mająca na celu przygotowanie i opracowanie materjałów i wniosków w zakresie wskazanym w tytule Komisji. Na czele Komisji stoi prezes, powołany przez Radę Ministrów.

Adres: Prezydjum Rady Ministrów.
Tel.: Centrala Prezydjum Rady Ministrów.

FUNDUSZ POMOCY BEZROBOTNYM.

Tel.: Centrala Prezydjum Rady Ministrów.

MINISTERSTWA.

Na czele poszczególnych ministrów stoją ministrowie odpowiedzialni indywidualnie za działalność w zakresie swego urzędu.

Podajemy poniżej podział poszczególnych ministerstw na departamenty i wydziały, wraz z obszerniejszemi informacjami, dotyczącemi tych ministerstw i departamentów w których zakresie działania leży załatwianie spraw, obchodzących bezpośrednio samorząd.

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Statut organizacyjny Min. Spraw Wewnętrznych — Monitor Polski 148 z 1932 r.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dzieli się na 4 Departamenty: I. Polityczny, II. Samorządu, III. Administracyjny, IV. Techniczno-Budowlany, oraz Gabinet Ministra, Biuro Personalne, Biuro Wojskowe i Biuro Aprowizacyjne.

Adres: Całe Min. Spraw Wewn. mieści się przy ul. Nowy-Świat 67/69, z wyjątkiem Głównego Urzędu Statystycznego.

Tel.: Minister 318-84.

„ Podsekretarz Stanu do spraw polityczno-admin. 203-25.

„ „ „ „ „ polityczno-gospod. 652-87.

„ Biuro informacyjno-podawcze 662-50 (czynny od 8-20).

„ Szef sekretarjatu Ministra 649-05.

Departament Polityczny obejmuje sprawy: ogólno - polityczne, narodowościowe i bezpieczeństwa.

Departament Samorządu obejmuje sprawy organizacji związków komunalnych, oraz ich organów, wykonywanie nadzoru nad administracją samorządową związków komunalnych ze szczególnem uwzględnieniem gospodarki finansowej i działalności ekonomicznej tych związków, jako też sprawy administracyjno-budowlane.

Tel. 652-87.

Departament Administracyjny obejmuje sprawy wykonywania ustaw i rozporządzeń z zakresu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, nieprzekazane innym Departamentom, załatwia orzecznictwo w toku instancji i wykonywa nadzór nad przestrzeganiem przepisów przez podległe Ministerstwu urzędy.

Tel. 663-33.

Departament Techniczno - Budowlany obejmuje sprawy o przeważającym charakterze technicznym z zakresu nadzoru budowlanego i zabudowania osiedli, techniki budowlanej i sanitarnej, oraz ogólnego zarządu gmachów i placów państwowych.

Gabinet Ministra obejmuje sprawy, związane z kierownictwem Ministerstwa, władz i urzędów podległych, sprawy nadzoru nad pracami ustawodawczemi w Ministerstwie, sprawy nieobjęte zakresem działania innych komórek organizacyjnych, sprawy Sekretarjatu Osobistego Ministra, oraz sprawy, związane z budżetowo - gospodarczą obsługą Ministerstwa i urzędów podległych, sprawy prasowe, wydawnictw, bibljoteki, Składnicy Akt i Kancelarji Ministerstwa.

Tel. 649-05.

Biuro Personalne obejmuje sprawy osobowe funkcjonarjuszów Ministerstwa i podległych mu władz, urzędów i instytucyj.

Biuro Wojskowe obejmuje sprawy, związane z poborem wojskowym, z mobilizacją i demobilizacją, sprawy osobistych i rzeczowych świadczeń wojennych i zasiłków wojskowych i sprawy, związane z przysposobieniem wojskowem.

Biuro Aprowizacyjne obejmuje sprawy pieczy nad stanem zaopatrzenia ludności w artykuły żywnościowe i inne przedmioty powszechnego użytku, zwalczanie lichwy, nadzór nad gospodarką aprowizacyjną związków komunalnych, sprawy mobilizacji gospodarczej dla celów wojskowych.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY.

G. U. S. utworzony został na podstawie ustawy z dn. 21.X. 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) o organizacji statystyki.

Nowy Statut G. U. S. ogłoszony został w Monitorze Polskim Nr. 277 z 1930 r.

Główny Urząd Statystyczny ma za zadanie zbierać, opracowywać i ogłaszać dane statystyczne, dotyczące Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydział Statystyki Samorządu Terytorjalnego i Finansów Publicznych opracowuje statystykę prac samorządu terytorjalnego, statystykę finansów państwowych i samorządowych, oraz kieruje organizacją biur statystycznych miejskich, powiatowych i wojewódzkich.

G. U. S. wydaje „Wiadomości Statystyczne" oraz szereg wydawnictw perjodycznych i miesięczniki, kwartalniki i roczniki statystyczne.

Adres: Al. Jerozolimskie 32.

Tel. Biura Informacyjnego — 655-85.

„ Dyrektora G. U. S. 690-82.

„ Naczelnika Wydziału Statystyki Samorządu Terytorjalnego i Finansów Publicznych 536-92. Referenci 639-83.

PAŃSTWOWA RADA SAMORZĄDOWA.

Państwowa Rada Samorządowa utworzoną została na podstawie rozp. Rady Ministrów z dn. 7.III.1927 r. jako organ doradczy w sprawach samorządu przy Ministrze Spraw Wewnętrznych. Składa się z członków mianowanych przez Ministra z pośród osób,

przedstawionych przez zrzeszenia związków samorządowych oraz z pośród działaczy samorządowych. Statut Rady ogłoszony został w Monitorze Polskim w nr. 66 z 1927 roku.

PAŃSTWOWA RADA SPOŻYWCÓW.

Jako organ doradczy w sprawach zabezpieczenia podaży arttykułów pierwszej potrzeby na rynku wewnętrznym (aprowizacji ludności) działa przy Ministrze Spraw Wewnętrznych Rada Spożywców, utworzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 28 czerwca 1924 r. (Monitor Polski nr. 148 poz. 451). Zmiany w organizacji Rady wprowadza nowe rozporządzenie z dn. 28-go lutego 1927 r. (Monitor Polski — nr. 55, poz. 119). Do tego rozporządzenia dodany został statut Rady.

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH.

Statut Organizacyjny Ministerstwa Spraw Zagranicznych — Monitor Polski nr. 48 z 1931 r.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych dzieli się na Gabinet Ministra i 3 Departamenty: I — Administracyjny, II — Polityczno - Ekonomiczny, III — Konsularny oraz Protokuł Dyplomatyczny.

Przydzielono do Ministerstwa Spraw Zagranicznych agendy zagraniczne Urzędu Emigracyjnego.

Adres: Wierzbowa 1.

Tel. Centrala — 555-60.

„ Informacja — 418-35.

MINISTERSTWO SKARBU.

Statut organizacyjny Ministerstwa Skarbu — Monitor Polski Nr. 32 z 1932 r.

Ministerstwo Skarbu dzieli się na Biuro Personalne i 6 departamentów: Ogólny, Obrotu Pieniężnego, Budżetowy, Ceł, Podatków i Opłat, Akcyz i Monopoli, oraz Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń i Naczelny Inspektorat Straży Celnej.

Wszystkie departamenty mieszczą się razem: ul. Rymarska 3/5. Tel.: Centrala — 556-14. Minister 11-58-55.

Biuro Personalne.

Tel.: Szefa Biura 12-12-54.

Departament Ogólny.

Departament ogólny załatwia sprawy: wynikające ze stosunku Ministerstwa do Prezydenta, ciał ustawodawczych, Prezesa Rady Ministrów. Specjalny Wydział polityki finansowo - gospodarczej zajmuje się sprawami stosunków finansowo - gosp. z państwami ościennemi i Ligą Narodów, sprawami bilansu handlowego i płatniczego, oraz statystyką finansową. Specjalny wydział emerytalny zajmuje się sprawami emerytur.

Tel.: Dyrektor 12-12-94.

Departament Obrotu Pieniężnego.

Departament Obrotu Pieniężnego załatwia sprawy, związane ze sprawami walutowemi, bankowością, kredytem publicznym, polityką kredytową Państwa oraz Rady Spółdzielczej i nadzoru nad bankami.

Tel.: Dyrektor — 12-12-22.

Departament Budżetowy.

Departament Budżetowy zajmuje się sprawami związanemi z budżetem, oraz polityką budżetową Państwa. Wydział Polityki Budżetowej załatwia m. innemi i sprawy pomocy finansowej dla samorządu terytorjalnego.

Tel.: Dyrektor — 12-12-09.

Departament Podatków i Opłat.

Departament Podatków i Opłat zajmuje się sprawami podatków, oraz polityką podatkową.

Wydział Podatków Realnych i Finansów Samorządowych załatwia wszystkie sprawy, dotyczące podatków realnych, oraz fi-

nansów samorządowych, więc i te, które wymagają zgodnego działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu.

Tel.: Dyrektor — 12-12-20.

Departament Ceł.

Tel.: Dyrektor — 12-12-31.

Departament Akcyz i Monopoli.

Tel.: Dyrektor — 11-36-69.

URZĘDY PODLEGŁE.

Prokuratorja Generalna. Ul. Kopernika 36-40. Tel.: Centrala — 556-89.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń. Ul. Kopernika 36-40. Tel.: Dyrektor — 310-17. Ogólny 231-02.

Komenda Straży Celnej. Ul. Rymarska 3/5. Tel.: Komendant — 11-27-03.

Generalna Dyrekcja Loterji Państwowej. Nalewki Nr. 2. Tel.: Dyrektor — 11-45-00.

Biuro Sprzedaży Soli. Moniuszki 3. Tel.: Dyrektor — 716-53.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytuniowego. Nowy Świat 4. Tel.: Dyrektor naczelny — 9-25-41. Kancelarja — 9-57-51.

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego. Ul. Leszno 1. Tel.: Dyrektor — 11-34-28. Biuro ogólne — 11-94-42.

Mennica Państwowa. Adres: Markowska 18. Tel.: Centrala — 10-15-93.

ORGANA DORADCZE PRZY MIN. SKARBU.

Państwowa Rada Spółdzielcza, organ powołany na podstawie ustawy z dn. 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. Ustaw Nr. 111, poz. 703) ma za zadanie spółdziałać z Ministrem Skarbu w zakresie spraw spółdzielczych. Składa się w 2/3 z osób. przedstawionych Ministrowi do nominacji przez spółdzielcze związki rewizyjne. Organizacyjnie Rada Spółdzielcza łączy się z Min. Skarbu przez Wydział Rady Spółdzielczej w Dept. Obrotu Pieniężnego.

Rada Finansowa, organ doradczy przy Ministrze Skarbu, powołany rozp. Prezydenta z dn. 10 grudnia 1926 r. (Dz. Ustaw

Nr. 121, poz. 696) składa się z członków nominowanych przez Prezydenta. Zadaniem Rady jest wydawanie opinji w ważniejszych kwestjach finansowych, oraz w sprawach ustawodawstwa skarbowego. Rozp. Prez. Rzp. z dn. 19.XI.1927 r. (D. U. Nr. 103 p. 896) zwiększyło liczbę członków Rady do 10.

Państwowa Rada Ubezpieczeniowa. Jest to organ doradczy w zakresie ubezpieczeń ekonomicznych. Współdziała z Państwowym Urzędem Kontroli Ubezpieczeń. Utworzony został na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24-go października 1921 r. (Monitor Polski Nr. 256 z 1921 r.). Zmiana częściowa: rozporządzenie z dn. 3-go września 1925 r. (Monitor Polski Nr. 220 z 1925 r.).

Państwowa Rada Rozbudowy Miast. Jest to organ doradczy Ministra Skarbu w zakresie gospodarowania państwowemi funduszami: Budowlanym i Rozbudowy Miast. Składa się z przedstawicieli 7 wielkich miast, przedstawicieli Związku Miast Polskich, Spółdzielni Spożywców, Ministerstw: Spraw Wewnętrznych i Robót Publicznych oraz Banku Gosp. Krajowego. Powołanie tej Rady przewidziane zostało rozporządzeniem Prezydenta z dn. 22-go kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. U. Nr. 42, poz. 372).

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI.

Ministerstwo Sprawiedliwości dzieli się na departamenty: I. Ustawodawczy, II. Administracyjny, III. Karny.

Adres: ul. Długa 7. Tel.: Sekretarjat ministra — 12-08-13.

Departament Ustawodawczy. Tel.: Kancelarja — 12-09-61.

Departament Administracyjny. Tel.: Dyrektor — 12-14-66.

Departament Karny. Długa 50. Tel.: Dyrektor — 11-19-81. Kancelarja — 310-83.

Dziennik Ustaw. Długa 50. Tel.: Redacja — 683-42. Administracja — 11-10-83.

Komisja Kodyfikacyjna. Mokotowska 14. Tel.: 8-91-82.

Sąd Najwyższy. Plac Krasińskich 5. Tel.: nacz. sekretarjatu prezyd. 11-10-75.

MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Statut organizacyjny Min. W. R. i Ośw. Publiczn. — Monitor Polski Nr. 213 z 1931 r.

Ministerstwo W. R. i O. P. dzieli się na Biuro Personalne i pięć departamentów: 1) Ogólny, 2) Szkolnictwa ogólno - kształcącego, 3) Szkolnictwa zawodowego, 4) Nauki i Sztuki, 5) Wyznań Religijnych oraz nie włączony do żadnego departamentu Wydział Archiwów Państwowych.

Adres: Wszystkie Departamenty Al. Szucha 25. Tel.: Centrala 8-02-20. Minister 8-38-56. Biuro informacyjno - podawcze 8-02-20.

Departament Ogólny.

Wydziały: 1) Organizacyjno - Prawny, 2) Budżetowo - Rachunkowy, 3) Polityki Oświatowej, 4) Programowy, 5) Wychowania Fizycznego i Higjeny Szkolnej; nadto w skład tego departamentu wchodzi Sekretarjat Ministra. W skład **Wydziału Programowego** wchodzi **Oddział Budownictwa** Szkolnego, który opracowuje przepisy i instrukcje w zakresie budownictwa szkolnego z punktu widzenia potrzeb szkolnych i w zakresie wewnętrznego urządzenia szkół różnego typu, opracowuje typowe szkice, projekty, kosztorysy i t. p. budynków szkolnych i ich wewnętrznego urządzenia oraz opinjuje sprawy związane z budownictwem szkolnem.

Departament Szkolnictwa Ogólnokształcącego.

Wydziały: 1) Szkolnictwa powszechnego, 2) Szkolnictwa średniego i 3) Oświaty pozaszkolnej.

Wydział Szkolnictwa Pawszechnego obejmuje sprawy wynikające z nadzoru nad szkołami powszechnemi i specjalnemi, dokształcania nauczycieli i sprawy związane z wychowaniem przedszkolnem.

Wydział Szkolnictwa Średniego obejmuje sprawy wynikające z nadzoru nad szkolnictwem średniem ogólnokształcącem.

Wydział Oświaty Pozaszkolnej obejmuje sprawy związane z pracą oświatową pozaszkolną prowadzoną przez instytucje państwowe, samorządowe i społeczne.

Departament Szkolnictwa Zawodowego.

Wydziały: 1) szkół techniczno - przemysłowych, 2) szkół rzemieślniczo - przemysłowych, 3) szkół handlowych i gospodarczych.

Do Departamentu szkolnictwa zawodowego przydzielono szkoły rolnicze.

Departament Nauki i Sztuki.

Wydziały: 1) Nauki i szkół wyższych, 2) Sztuki.

Departament Wyznań Religijnych.

Załatwia sprawy wynikające ze stosunku Państwa do wyznania katolickiego, innych wyznań chrześcijańskich i wyznań niechrześcijańskich.

Wydział Archiwów Państwowych.

Adres: Długa 13, tel.: Dyrektora 12-24-52.

INSTYTUCJE PRZY MINISTERSTWIE W. R. I O. P.

Przy Ministerstwie działają następujące instytucje pomocnicze: Państw. Rada Ośw. Publ. (powołana rozp. Min. W. R. i O. P. z 25.X.1932 r.), Państw Komisja Oświaty Zawodowej, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Rada Sztuk Pięknych, grono konserwatorów zabytków przedhistorycznych.

MINISTERSTWO ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH.

Statut Organizacyjny Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych — Monitor Polski nr. 148 z 1932 r.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych dzieli się na 3 Departamenty: I. Ekonomiczny, II. Produkcji Rolnej i Weterynarji, III. Urządzeń Rolnych, oraz Gabinet Ministra, Biuro Personalne i Biuro Wojskowe.

Nadto w skład Ministerstwa wchodzi Naczelna Dyrekcja Lasów Państwowych, której organizację normują osobne przepisy.

Departament Ekonomiczny obejmuje sprawy potrzeb rolnictwa w zakresie obrotu, zbytu i przerobu produktów rolnych, w zakresie ceł, taryf, podatków, kredytów, ubezpieczeń i zagadnień socjalnych, oraz potrzeb rolnictwa w zakresie gospodarczych umów międzynarodowych.

Tel. 639-66.

Departament Produkcji Rolnej i Weterynarji obejmuje sprawy podniesienia kultury rolniczej wsi i racjonalizacji wytwórczości rolnej, a w szczególności: sprawy wytwórczości gospodarstw wiejskich i ich organizacji oraz stosunku Ministerstwa do zrzeszeń rolników, weterynaryjne i leśnictwa, oraz państwowych zakładów chowu koni.

Departament Urządzeń Rolnych obejmuje sprawy przebudowy ustroju rolnego i finansowania tej przebudowy, oraz regulowania stosunków wodnych dla potrzeb rolnictwa, a w szczególności: sprawy scalania, znoszenia służebności, regulacyj rolnych, parcelacji i obrotu ziemią, meljoracji, budownictwa, sprawy wodne oraz pomiarowe.

W skład Departamentu Urządzeń Rolnych wchodzi Biuro Głównej Komisji Ziemskiej, które załatwia sprawy, związane z postępowaniem przed Główną Komisją Ziemską.

Tel. 8-85-15.

Gabinet Ministra obejmuje sprawy nadzoru nad pracami ustawodawczemi w Ministerstwie, sprawy Sekretarjatu Osobistego Ministra, oraz sprawy związane z budżetowo - gospodarczą obsługą Ministerstwa i urzędów podległych, sprawy prasowe, bibljoteki, wydawnictw, Składnicy Akt i Kancelarji Ministerstwa.

W skład Gabinetu Ministra wchodzi Główny Inspektor Weterynarji.

Tel. 639-63.

Biuro Personalne obejmuje sprawy osobowe funkcjonarjuszów Ministerstwa oraz wszystkich podległych władz, urzędów i instytucyj oraz sprawy organizacyjne.

Tel. 617-43.

Biuro Wojskowe obejmuje sprawy przygotowania rolnictwa, leśnictwa i weterynarji do potrzeb obrony Państwa.

ORGANA DORADCZE PRZY MINISTERSTWIE ROLNICTWA.

Państwowa Rada Rolnicza utworzona na podstawie ustawy z dnia 17-go marca 1925 r. (Dz. Ustaw Nr. 41, poz. 278) składa się z członków mianowanych przez Ministra Rolnictwa na przedstawienie organizacyj rolniczo - gospodarczych. Zadaniem Rady jest współdziałanie w zakresie wytyczania linji państwowej polityki rolnej. Regulamin Rady ogłoszony został rozporządz. Min. Roln. i Dóbr Państw. z dn. 18.XI.1925 r. Monitor Polski Nr. 275 poz. 1158.

GŁÓWNA RADA NAPRAWY USTROJU ROLNEGO. Przy Ministrze Reform Rolnych działa, jako organ doradczy, Główna Rada Naprawy ustroju rolnego, powołana na podstawie rozp. Prezydenta z dn. 4.I.1928 r. (Dz. Ustaw nr. 3, poz. 14).

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu dzieli się na pięć departamentów: Górniczo - Hutniczy, Przemysłowy, Handlowy, Morski oraz Gabinet Ministra. Biura: Personalne, Wojskowe i Elektryfikacji.

Adres: wszystkie departamenty mieszczą się razem: ulica Elektoralna 2. Centrala tel.: 547-20.

URZĘDY PODLEGŁE I DORADCZE MINISTERSTWA.

Eksportowy Państwowy Instytut. Elektoralna 2. Kancelarja tel. 220-09.

Państwowy Instytut Geologiczny. Ul. Rakowiecka 4. Tel.: Kancelarja 8-14-46.

Główny Urząd Probierczy. Ul. Złota 22. Tel.: Dyrektora — 688-89.

Główny Urząd Miar. Ul. Elektoralna 2. Tel.: centrala — 547-87.

Urząd Patentowy. Ul. Elektoralna 2. Tel.: Prezes — 710-21. Kancelarja — 710-16.

Państwowa Rada Elektryczna utworzona na podstawie rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 4-go marca 1927 r. Jest organem doradczym w sprawach elektryfikacji. W skład jej wchodzi 3-ch przedstawicieli Związku Miast. Statut Rady ogłoszony został w n-rze 58 Monitora Polskiego z 1927 r.

MINISTERSTWO KOMUNIKACJI.

Statut organizacyjny ogłoszony w N-rze 161 i 180 Monitora Polskiego z 1932 r.

Ministerstwo Komunikacji dzieli się na Gabinet Ministra, na departamenty: Ogólny, Finansowy, Handlowo-Taryfowy, Kolejowy, Utrzymania i Budowy Kolei, Mechaniczny i Zasobów Kolejowych, Dróg Kołowych, Lotnictwa Cywilnego oraz biura: Personalne, Wojskowe, Dróg Wodnych, Sanitarno-Kolejowe, Pomiarowe.

Adres: ul. Nowy Świat 14.

Tel.: Centrala — 555-86.

Departament Ogólny.

Wydziały: 1) organizacyjny, 2) prawny, 3) traktatowy, 4) politvki komunikacyjnej i koncesyj, 5) turystyki ogólnej.

Departament Finansowy.

Wydziały: 1) budżetowy, 2) dochodów, 3) rozchodów, 4) księgowo'ci, nadto kasa główna.

Departament Handlowo - Taryfowy.

Wydziały: 1) ogólny i taryf osobowych. 2) taryf towarowych wewnętrznych, 3) taryf towarowych zagranicznych, 4) przewozowy.

Departament Ruchu Kolejowego.

Wydziały: 1) ogólno-ruchowy, 2) pasażerski, 3) towarowy. 4) kolei wąskotorowych i tramwajów.

Departament Utrzymania i Budowy Kolei.

Wydziały: 1) nawierzchni, 2) budynków, 3) mostów, 4) zabezpieczenia ruchu pociągów, 5) inwestycyjny.

Departament Mechaniczny i Zasobów Kolejowych.

Wydziały: 1) mechaniczno-trakcyjny, 2) warsztatowy, 3) budowy i zakupu taboru, 4) zasobów i zakupów.

Departament Dróg Kołowych.

1) **Wydział Ruchu Drogowego** załatwia sprawy gospodarki drogowej, administruje Państwowym Funduszem Drogowym, załatwia sprawy ruchu kołowego, sprawy przedsiębiorstw przewozowych oraz sprawy środków lokomocji urzędów państwowych.

2) **Wydział Budowy i Utrzymania Dróg Kołowych** załatwia sprawy budowy i utrzymania dróg i mostów państwowych i samorządowych.

Departament Lotnictwa Cywilnego.

Tel. 9-74-58.

INST. PRZY MIN. KOMUNIKACJI.

Państwowy Instytut Meteorologiczny, Nowy Świat 72.

Tel. Kancelarja 665-01.

Państwowa Rada Kolejowa, utworzona na podstawie ustawy z dnia 15-go kwietnia 1921 r. (Dz. Ustaw Nr. 38, poz. 226) jest organem doradczym Ministra Komunikacji w sprawach polityki kolejowej. Jednolity tekst ze zmianami został ogłoszony w Dz. U. Nr. 43 poz. 443 z r. 1932.

MINISTERSTWO PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ.

Statut organizacyjny Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej — Monitor Polski nr. 148 z 1932 r.

Adres: Kredytowa 9. Tel. ogólny 667-69.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej dzieli się na 4 Departamenty: I. Pracy, II. Ubezpieczeń Społecznych, III. Opieki Społecznej i IV. Służby Zdrowia oraz Gabinet Ministra i Biuro Personalne.

Główny Inspektorat Pracy wchodzi organizacyjnie jako wydział Inspekcji Pracy do Departamentu Pracy. Na czele Departamentu Pracy stoi Główny Inspektor Pracy.

Tel. 12-19-67.

Departament Pracy obejmuje sprawy, związane z zagadnieniami polityki i ochrony pracy najemnej we wszystkich jej dziedzinach, sprawy inspekcji pracy i urzędów rozjemczych pracy oraz sprawy pośrednictwa pracy, bezrobocia, migracji wewnętrznej i sprawy emigracyjne w kraju i transportu migrantów.

Departament Ubezpieczeń Społecznych obejmuje sprawy ubezpieczeń społecznych: na wypadek choroby, inwalidztwa, starości, śmierci, od wypadków przy pracy oraz ubezpieczenia na wypadek braku pracy pracowników umysłowych.

Tel. 699-58.

Departament Opieki Społecznej obejmuje sprawy opieki społecznej nad dorosłymi, dziećmi i młodzieżą, sprawy opieki nad osobami, względem których Państwo ma specjalne obowiązki z tytułu publicznego, zwłaszcza nad inwalidami wojennymi, sprawy profilaktyki w zakresie opieki społecznej oraz sprawy samopomocy społecznej.

Departament Służby Zdrowia obejmuje sprawy z zakresi administracji zdrowia publicznego, lecznictwa, profilaktyki i higjeny, sprawy zarządu państwowych zakładów, uzdrowisk i instytucyj działających w tym zakresie oraz sprawy pomocy lekarskiej dla pracowników państwowych.

Gabinet Ministra obejmuje sprawy, związane z kierownictwem Ministerstwa, władz i urzędów podległych, sprawy nadzoru nad pracami ustawodawczemi w Ministerstwie, sprawy nieobjęte zakresem działania innych komórek organizacyjnych, sprawy Sekretarjatu Osobistego Ministra oraz sprawy, związane z budżetowo - gospodarczą obsługą Ministerstwa i urzędów podległych, sprawy prasowe, bibljoteki, wydawnictw, Składnicy Akt i Kancelarji Ministerstwa.

Tel. 11-19-12.

Biuro Personalne obejmuje sprawy osobowe funkcjonarjuszów Ministerstwa i podległych mu władz, urzędów i instytucyj.

PAŃSTWOWA NACZELNA RADA ZDROWIA.

Państwowa Naczelna Rada Zdrowia utworzoną została na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 7-go stycznia 1926 r. o Państwowych: Naczelnej oraz Wojewódzkich i Powiatowych Radach Zdrowia. Rozporządzenie ogłoszone zostało w N-rze 18, poz. 52 Monitora Polskiego z 1926 r., częściową zmianę wprowadziło nowe rozporządzenie z dnia 18 listopada 1927 roku. (Monitor — Nr. 281, poz. 771).

Państwowa Naczelna Rada Zdrowia jest organem doradczym przy Ministrze Spraw Wewnętrznych. W skład jej wchodzi jeden przedstawiciel samorządu miejskiego i — 1 powiatowego, delegowani przez centralne zrzeszenia związków samorządowych.

INSTYTUCJE PRZY MIN. OPIEKI SPOŁECZNEJ.

Fundusz Bezrobocia, instytucja autonomiczna, podległa nadzorowi Ministra Op. Społ., załatwia sprawy związane z przeprowadzeniem ubezpieczenia na wypadek bezrobocia, oraz z państwową akcją doraźną dla bezrobotnych.

Adres: Czerniakowska 231. Tel.: Dyrektora — 918-76.

INNE INSTYTUCJE PRZY MINISTRZE OP. SP.

Państwowy Zakład Higjeny, wraz z Państwową Szkołą Higjeny.

Adres: Chocimska 24. Tel.: Kancelarja — 8-08-42.

Państwowe Zakłady Badania Żywności.

Adres: Chocimska 24. Tel.: Kancelarja — 8-98-22.

ORGANA DORADCZE PRZY MIN. OP. SPOŁECZNEJ.

Rada Opieki Społecznej — utworzona na podstawie ustawy z dnia 18.II.1925 r. o Radzie Opieki Społecznej (Dz. Ustaw nr. 26, poz. 71), jest organem doradczym Ministra Pracy i Opieki Społecznej w zakresie spraw opieki społecznej.

Rada Ubezpieczeń Społecznych, utworzona na podstawie rozp. Min. Pracy i Op. Społecznej z dn. 1.XI.1925 r. (Dz. Ustaw nr. 118, poz. 850) jest organem doradczym Ministra Pracy i Op. Społ. w zakresie spraw ubezpieczeniowych. Regulamin Rady został ogłoszony rozp. Min. Skarbu w Monitorze Polskim Nr. 37 p. 72 z 1929 r.

Rada Ochrony Pracy, utworzona na podstawie rozp. Prezydenta z d. 17.IX.1927 r. (Dz. Ustaw r. 83, poz. 740) jest organem doradczym Min. Pracy i Op. Społecznej we wszystkich sprawach dotyczących pracy.

MINISTERSTWO POCZT I TELEGRAFÓW.

Statut organizacyjny Ministerstwa Poczt i Telegrafów — Monitor Polski nr. 143 z 1931 r.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów dzieli się na departamenty: I — Administracyjny, II — Pocztowy, III — Techniczny, oraz na istniejące na prawach departamentów: Biuro Personalne i Wydział Wojskowy. Ponadto przy Min. Poczt i Telegrafów istnieje Instytut Techniczny, podległy bezpośrednio Ministrowi.

Adres: Pl. Napoleona 8. Tel.: Centrala — 555-20.

Organizacja urzędów administracji ogólnej.

WOJEWÓDZTWO BIAŁOSTOCKIE.

Wojewoda — Zyndram-Kościałkowski Marjan.
Wicewojewoda — Michałowski Stanisław.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Kaczyński Stanisław.
Inspektor samorządowy — Rączaszek Antoni.
Naczelnik Wydziału Pracy i Op. Sp. i Zdrowia Publicznego dr. Brodowicz Zygmunt.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Wolański Walenty.
Dyrektor Robót Publicznych — inż. Wąsowski Juljan.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Stankiewicz Mieczysław.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa — Jastrzębski Włodzimierz.
Naczelnik Wydziału Weterynarji — p. o. Jędrzejewski Antoni.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego (z wyboru).

Jabłoński Jerzy — pow. Łomża.
Sokołowski Zygmunt — pow. Szczuczyn.
Wańkowicz Karol — pow. Sokółka.

Członkowie Rady Wojewódzkiej.

Klukowski Witold — pow. Augustów.
Jaroszewicz Michał — pow. Białystok.
Erdman Alfons — pow. Bielsk-Podlaski.
de Virion Jerzy — pow. Grodno.
Madrak Aleksander — pow. Kolno.
Jabłoński Jerzy — pow. Łomża.
Borkowski Mieczysław — pow. Ostrołęka.
Lipski Stanisław — pow. Ostrów-Mazowiecka.
Krzywicki Konstanty — pow. Suwałki.
Wańkowicz Karol — pow. Sokółka.
Sokołowski Zygmunt — pow. Szczuczyn.
Bitner-Glindzicz Adolf — Wołkowysk.
Stępczyński Szczęsny — pow. Wysokie-Mazowieckie.
Kulikowski Wiktor Czesław — miasto Białystok.
Kuryłłowicz Antoni Ks. — miasto Grodno.
Świderski Władysław — miasto Łomża.
Gałaj Wawrzyniec — miasto Suwałki.

Starostowie.

augustowskie,	Śliwik Kazimierz,
białostockie,	Michałowski Stanisław,
bielskie,	Januszkiewicz Żelisław,
grodzieńskie,	Drożański Józef,
łomżyńskie,	Syska Mieczysław,
ostrołęckie,	Kulikowski Franciszek,
ostrowskie,	Muszyński Juljan,
sokólskie,	Wolski Stefan,
suwalskie	Malinowski Olgierd,
szczuczyńskie,	Olejniczakowski Eugenjusz,
wołkowyskie,	Kaczmarczyk Alojzy.
wysoko-mazowieckie,	Demidowicz Adam,

Starostwo grodzkie białostockie. Kier. Dr. Żak Józef.

Wojewoda — Paciorkowski Jerzy.

Wicewojewoda — Bratkowski Aleksander.

Naczelnik Wydziału Samorządowego — dr. Serafin Marcin.

Inspektor Samorządowy — Serednicki Roman.

Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Dziewulski Franciszek.

Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — wacat.

Naczelnik Wydziału Pracy i Opieki Społecznej — Zwoliński Franciszek.

Dyrektor Robót Publicznych — inż. Krug Kazimierz.

Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Pacławski Jan.

Naczelnik Wydziału Rolnictwa — p. o. Nowolecki Władysław.

Naczelnik Wydziału Weterynarji — Płachecki Stefan.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego (z wyboru).

Długosz Wacław — pow. Iłża, Massalski Edmund — pow. Kielce, Ostachowski Józef — pow. Olkusz.

Członkowie Rady Wojewódzkiej.

Vacat — pow. Będzin.

Baner Bolesław — pow. Częstochowa.

Długosz Wacław — pow. Iłża.

Sobczyk Piotr — pow. Jędrzejów.

ks. Jankowski Aleksander — pow. Kielce.

Kotarski Stefan — pow. Końskie.

Janeczek Michał — pow. Kozienice.

Kozłowski Tomasz — pow. Miechów.

Ostachowski Józef — pow. Olkusz.

Morawski Stanisław — pow. Opatów.

Kurzyk Antoni — pow. Opoczno.

Karwacki Wacław — pow. Pińczów.

Gawroński Stanisław — pow. Radom.

dz. Stanisław Krawczyński — pow. Sandomierz.

Radziwiłł Krzysztof — pow. Stopnica.

Ledwoch Jan — pow. Włoszczowa.

Steinhagen Aleksander — pow. Zawiercie.

dr. Piwowar Adam — miasto Dąbrowa Górnicza.

Massalski Edmund — miasto Kielce.

Radwan Mieczysław — miasto Ostrowiec.
Vacat — miasto Będzin.
,, — ,, Częstochowa.
,, — ,, Radom.
,, — ,, Sosnowiec.
,, — ,, Zawiercie.

Starostowie.

będzińskie,	Boksa Józef,
częstochowskie,	Eustachiewicz Kazimierz,
iłżeckie,	Orłowski Gustaw,
jędrzejowskie,	Zaufall Jan,
kieleckie,	Porembalski Stanisław,
koneckie,	Mikrowicz Franciszek,
kozienickie,	Kowalski Czesław,
miechowskie,	Piątkowski Leopold,
olkuskie,	Gliszczyński Stanisław,
opatowskie,	Wodnicki Józef,
opoczyńskie,	Krauze Adolf,
pińczowskie,	Kaluba Włodzimierz,
radomskie,	Maćkowski Zdzisław,
sandomierskie,	Dr. Polanowski Leon,
stopnickie,	Tarnogórski Feliks,
włoszczowskie,	Rychłowski Eugenjusz,
zawierciańskie,	Konopacki Stanisław.

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE.

Wojewoda — Świdziński Bolesław Jerzy.
Wicewojewoda — Długocki Władysław.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Szaynowski Marjan.
Inspektor Samorządowy — Haciewicz Marjan.
Naczelnik Wydziału Pracy Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego — dr. Danielski Jan.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Kosiński Andrzej.
Dyrektor Robót Publicznych — inż. Jankowski Konrad.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Skopiński Ludwik.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Weteryn. — p. o. inż. Stachowicz Stanisław.
Insp. Weterynarji — Popper Leon.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego (z wyboru).

Tatarczak Stefan — pow. Lubartów.
Wnuk Bolesław — pow. Zamość.
Feist Aleksander — miasto Siedlce.

Członkowie Rady Wojewódzkiej.

Bancarzewski Szymon — pow. Biała-Podlaska.
Matraś Wacław — pow. Biłgoraj.
Lechnicki Felicjan — pow. Chełm-Lubelski.
Zalewski Jan — pow. Garwolin.
Gąsior Bronisław — pow. Hrubieszów.
Kupiec Walenty — pow. Janów-Podlaski.
Kamiński Antoni — pow. Konstantynów.
Vacat — pow. Krasnystaw.
Tatarczak Stefan — pow. Lubartów.
Koter Andrzej — pow. Lublin.
Kruczek Stanisław — pow. Łuków.
Górski Czesław — pow. Radzyń.
Korpet Władysław — pow. Puławy.
Niedbalski Aleksander — pow. Siedlce.
Grzymała Feliks — pow. Sokołów.
Ligowski Kazimierz — pow. Tomaszów-Lubelski.
Dmowski Bolesław — pow. Węgrów.
Prawdzic-Tell Juljusz — pow. Włodawa.
Wnuk Bolesław — pow. Zamość.
Piechota Józef — miasto Lublin.
Feist Aleksander — miasto Siedlce.
Dziekan Bolesław — miasto Chełm-Lubelski.

Starostowie.

bialskie,	**Skarzyński Witold,**
biłgorajskie,	**Szałowski Tadeusz,**
chełmskie,	**Woronowicz Edward,**
garwolińskie,	**Bieńkiewicz Henryk,**
hrubieszowskie,	**Marek Stanisław,**
janowskie,	**Pohoski Karol,**
krasnostawskie,	**Kocuper Eugenjusz,**
lubartowskie,	**Kossobudzki Konstanty,**
lubelskie,	**Łabudzki Jan,**

łukowskie,	Dr. Siokało Jan,
puławskie,	Dr. Lutman Mieczysław,
radzyńskie,	Banaszkiewicz Henryk,
siedleckie,	Guliński Stanisław,
sokołowskie,	Chyliński Kazimierz,
węgrowskie,	Wiszniewski Aleksander,
włodawskie,	Suchecki Andrzej,
zamojskie,	Zamecznik Leon.

Starostwo grodzkie lubelskie. Kier. Olearczyk Franciszek.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE.

Wojewoda — Jaszczołt Władysław.
Wicewojewoda — Potocki Antoni.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — dr. Jellinek Józef.
Inspektor Samorządowy — Kozłowski Kazimierz.
Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Skalski Stanisław.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Ładyński Stefan.
Naczelnik Wydziału Pracy Opieki Społecznej — Jagiełło Kazimierz.
Dyrektor Wydziału Robót Publicznych — inż. Szczygieł Franciszek.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Byliński Jan.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa — inż. Szostak Zygmunt.
Naczelnik Wydziału Weterynarji — Taniewski Bolesław.

Członkowie Wydziału Województwa (z wyboru).

Świniarski Tadeusz inż. — pow. Konin.
Ziemięcki Bronisław — miasto Łódź.
Paplewski Feliks — miasto Pabjanice.

Członkowie Rady Wojewódzkiej.

Stopczyński Tadeusz — pow. Brzeziny.
Piechota Szczepan — pow. Kalisz.
Rakowski Kazimierz — pow. Koło.
Świniarski Tadeusz inż. — pow. Konin.
Leopold Stanisław inż. — Łask.
Kosiński Tadeusz — pow. Łęczyca.
Andrzejak Marjan — pow. Łódź.
Fijałkowski Władysław — pow. Piotrków.
Pleszczyński Ludwik — pow. Radomsko.
Mąkowski Ignacy — pow. Sieradz.

Chrzanowski Janusz — pow. Słupca.
Nowicki Witold — pow. Wieluń.
Stawicki Franciszek — pow. Turek.
Dołęga-Kowalewski Jerzy — miasto Kalisz.
Ziemięcki Bronisław — miasto Łódź.
Vacat — miasto Piotrków.
Papiewski Feliks — miasto Pabjanice.
Smulski Wacław — miasto Tomaszów-Mazowiecki.

Starostowie.

brzezińskie,	inż. Stachowski Jan,
kaliskie,	Ostaszewski Henryk,
kolskie,	Szer Stanisław,
konińskie,	Wejngarten Józef,
łaskie,	Wallas Jan,
łęczyckie,	Dr. Pajdak Zygmunt,
łódzkie,	Rżewski Aleksy,
piotrkowskie,	Strzemiński Ignacy,
radomszczańskie,	Woyciechowski Karol,
sieradzkie,	inż. Boryssowicz Stanisław,
tureckie,	Borysławski Leopold,
wieluńskie,	Niżankowski Tadeusz.

Starostwo grodzkie łódzkie. Podobiński Kazimierz.
Ekspozytury starostw: brzezińskiego. Ślósarski Roman.
grodzkiego łódzkiego. I. Krzyżanowski Władysław.
,, ,, II. Czernichowski Józef.

WOJEWÓDZTWO POLESKIE.

Wojewoda — Biernacki Wacław.
Wicewojewoda — Witkowski Lucjan.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Sochacki Włodzimierz.
Inspektor Samorządowy — Sokołowski Antoni.
Naczelnik Wydziału Pracy i Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego — Czaki Tytus.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Mataszewski Otto.
Dyrektor Robót Publicznych — inż. Moszyński Jan.
Kierownik Oddziału Drogowego — Walentowski Mikołaj.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Weterynarji — p. o. inż. Januszewicz Witold.
Inspektor weterynarji — vacat.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego (z wyboru).

Hanebach Antoni — pow. Brześć n/B.
Świda Tadeusz — pow. Prużana.
Zawadzki Michał — pow. Kobryń.

Członkowie Rady Wojewódzkiej.

Hanebach Antoni — pow. Brześć n/B.
Kajdański Tomasz — pow. Kamień-Koszyrski.
Zawadzki Michał — pow. Kobryń.
Minicz Stefan — pow. Kosów-Poleski.
Niemirowicz-Szczyt Krzysztof — pow. Łuniniec.
Skirmunt Roman — pow. Pińsk.
Świda Tadeusz — pow. Prużana.
Szpiganowicz Antoni — pow. Stolin.
Bogórski Aleksander — Drohiczyn.
Olewiński Piotr — miasto Pińsk.
dr. Kagan Icko — miasto Brześć n/B.

Starostowie.

brzeskie,	Chilry Adam,
drohickie,	Strowski Jerzy,
kobryńskie,	Plackowski Jan,
kosowskie,	Wolk Stanisław,
koszyrskie,	Salmonowicz Antoni,
łuninieckie,	Cedżyński Eugenjusz,
pińskie,	Boldok Wacław,
prużańskie,	Bukowski Bolesław,
stolińskie,	Kozieradzki Józef.

WOJEWÓDZTWO NOWOGRODZKIE.

Wojewoda — Świderski Stefan.
Wicewojewoda — Godlewski Franciszek.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Galasiewicz Celestyn.
Inspektor Samorządowy — p. o. Wójcik Marjan.
Naczelnik Wydziału Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego — dr. Maciulewicz Edmund.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Rogiński Władysław.

Dyrektor Wydziału Robót Publicznych — inż. Ubysz Henryk.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Ubysz Henryk.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa — Bokun Edward.
Naczelnik Wydziału Weterynarji — p. o. dr. Mockus Zygmunt.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego (z wyboru).

Jeleński Olgierd — pow. Nieśwież.
Malski Władysław — pow. Lida.
Stark Józef — pow. Nowogródek.

Członkowie Rady Wojewódzkiej.

Krupski Czesław — pow. Stołpce.
Godlewski Józef — pow. Słonim.
Jeleński Olgierd — pow. Nieśwież.
Malski Władysław — pow. Lida.
Przedpełski Wiktor — pow. Szczuczyn.
Wołczacki Mieczysław — pow. Wołożyn.
Pietruszewicz Stanisław — pow. Baranowicze.
Małynicz Juljan — pow. Nowogródek.

Starostowie.

baranowickie,	Neugebauer Jerzy,
lidzkie,	Bogatkowski Henryk,
nieświeskie,	Czachowski Konstanty,
nowogródzkie,	Winczewski Antoni,
słonimskie,	Koślacz Edmund,
stołpeckie,	Kulwieć Antoni Ignacy,
szczuczyńskie,	Siellawo Józef,
wołożyńskie.	Wiesiołowski Bronisław.

WOJEWÓDZTWO WARSZAWSKIE.

Wojewoda — Twardo Stanisław.
Wicewojewoda — Włoskowicz Władysław.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Przybyszewski Józef.
Inspektor Samorządowy — Eytner Tadeusz.
Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Żmigrod Bolesław.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Klamrzyński Piotr.
Naczelnik Wydziału Opieki Społecznej — Mitarnowski Franciszek.

Dyrektor Robót Publicznych — inż. Tryliński Władysław.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Borowski Leon.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa — Tustanowski Jan.
Naczelnik Wydziału Weterynarji — Zaniewski Zbigniew.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego (z wyboru).

Dziewanowski Kazimierz — pow. Płock.
Ciechomski Wojciech — pow. Włocławek.
Bojańczyk Jerzy — miasto Włocławek.

Członkowie Rady Wojewódzkiej.

Kulisiewicz Jan Szczepan — pow. Błonie.
Bojanowski Michał — pow. Ciechanów.
Wodziński Michał — pow. Gostynin.
Czarkowski Roman — pow. Grójec.
Łubieński Zenon — pow. Kutno.
Różycki Kazimierz — pow. Lipno.
Boski Zdzisław — pow. Łowicz.
Olszewski Zygmunt — pow. Maków.
Ludwiński Stanisław — pow. Mińsk Mazowiecki.
Biernacki Karol — pow. Mława.
Kulpa Feliks — pow. Nieszawa.
Dziewanowski Kazimierz — pow. Płock.
Bafeltowski Jan — pow. Płońsk.
Budny Józef — pow. Przasnysz.
Ks. Trzaskoma Jan — pow. Pułtusk.
Składanowski Marjan — pow. Radzymin.
Pracki Lucjan — pow. Rawa Mazow.
Siemiątkowski Jerzy — pow. Rypin.
Dramiński Leopold — pow. Sierpc.
Kornacki Jan — pow. Skierniewice.
Glezmer Stanisław — pow. Sochaczew.
Bagniewski Piotr — pow. Warszawa.
Ciechomski Wojciech — pow. Włocławek.
Zgliczyński Stanisław — miasto Płock.
Bojańczyk Jerzy — miasto Włocławek.
Zieliński Stefan — miasto Żyrardów.

błońskie,	Gajzler Czesław,
ciechanowskie,	Dr. Oborski Tadeusz,
gostynińskie,	Grabowski Bolesław,
grójeckie,	Grochowski Roman,
kutnowskie,	Pełczyński Witold,
lipnowskie,	kier. Kawczyński Feliks,
łowickie,	Wiąckowski Kazimierz,
makowskie,	Kowalski Tadeusz,
mińskie,	Gadomski Jan,
mławskie,	Wyszkowski Włodzimierz,
nieszawskie,	Wasiak Stanisław,
płockie,	Klotz Aleksander Alfons,
płońskie,	Bederski Adam,
przasnyskie,	Wojciechowski Antoni,
pułtuskie,	Kaczorowski Bohdan,
radzymińskie,	Morawski Stefan,
rawskie,	Rozmarynowski Władysław,
rypińskie,	Staszewski Władysław,
sierpeckie,	Różałowski Leon,
skierniewickie,	Dr. Łazarz Jan,
sochaczewskie,	Reindl Tadeusz,
warszawskie,	Wardejn Zagórski Tadeusz,
włocławskie,	Murmyłło Michał.

WOJEWÓDZTWO WILEŃSKIE.

Wojewoda — Beczkowicz Zygmunt.
Wicewojewoda — Jankowski Marjan Władysław.
Naczelnik Wydziału Samorząd. — Rakowski Józef.
Inspektor Samorządowy — Żyłko Aleksander.
Naczelnik Wydziału Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego — dr. Rudziński Henryk.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Przylagowski. Marjan i dr. Błahuszewski Ludwik.
Dyrektor Robót Publicznych — inż. Zubelewicz Aleksander.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Sokołowski Tadeusz.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Weterynarji — Szaniawski Wacław.
Inspektor Weterynarji — Rymkiewicz Mieczysław.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego (z wyboru).

Engiel Mieczysław, Ruszczyc Zygmunt, Zawadzki Feliks — z poza grona Rady Wojewódzkiej.

Członkowie Rady Wojewódzkiej.

Folejewski Józef — miasto Wilno.
Wędziagolski Bronisław — pow. Wilno — Troki.
Żyliński Aleksander — pow. Oszmiana.
Bac-Krzyżanowski Władysław — pow. Mołodeczno.
Borowski Jan — pow. Wilejka.
Gumowski Marjan — pow. Postawy.
Józefowicz Piotr — pow. Dzisna.
Kwinto Witold — pow. Brasław.
Bortkiewicz Zygmunt — pow. Święciany.

Starostowie.

brasławskie,	Trytek Stanisław,
dziśnieńskie,	Stefanus Erazm,
mołodeckie,	Olszewski Mirosław,
oszmiańskie,	Suszyński Wiktor,
postawskie,	Niedźwiedzki Wiktor,
święciańskie,	Mydlarz Stefan,
wilejskie,	Przepałkowski Zygmunt,
wileńsko - trockie,	de Tramecourt Jerzy Albin,

Starostwo grodzkie wileńskie. Kowalski Wacław.

WOJEWÓDZTWO WOŁYŃSKIE.

Wojewoda — Józefski Henryk.
Wicewojewoda — Sleszyński Józef.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Godlewski.
Inspektor Samorządowy — Chmielewski Jan.
Naczelnik Wydziału Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego — Titow Konstanty.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — vacat.
Dyrektor Robót Publicznych — inż. Księżopolski Franciszek.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Gordziałkowski Wacław.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Weteryn. — inż. Tędziagolski Józef.
Inspektor Weterynarji — Zaręba Stefan.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego (z wyboru).

Czerwiński Zygmunt — pow. Łuck.
Knysz Michał — pow. Horochów.
Barzach Srul Izrael — miasto Łuck.

Członkowie Rady Wojewódzkiej.

Mroczkiewicz Józef — pow. Dubno.
Knysz Michał — pow. Horochów.
Szewczyk Józef — pow. Kostopol.
Filuk Michał — pow. Kowel.
Puławski Ignacy — pow. Krzemieniec.
Trofimowicz Antoni — pow. Luboml.
Galik Paweł — pow. Łuck.
Bura Nikita — pow. Równe.
Jaroszuk Andrzej — pow. Sarny.
Stempowski Hubert — pow. Włodzimierz.
Sierczyszyn Mikołaj — miasto Zdołbunów.
Jelenkowski Stanisław — miasto Kowel.
Fryszberg Kelman — miasto Łuck.
Kahan Lejbisz — miasto Równe.

Starostowie.

dubieńskie,	Kański Adam,
horochowskie,	Buyko Tadeusz,
kostopolskie,	Galusiński Mieczysław,
kowelskie,	Weber Włodzimierz Jerzy,
krzemienieckie,	Czarnocki Stefan,
lubomelskie,	Maciejewski Witold,
łuckie,	Bonkowicz Sittauer Jerzy,
rówieńskie,	Bogusławski Stanisław Robert,
sarneńskie,	Dr. Grzesik Franciszek,
włodzimierskie,	Kubicki Zygmunt,
zdołbunowskie,	Wiewiorowski Władysław.

Ekspozytury starostw: rówieńskiego. Korozo Konstanty. zdołbunowskiego. Kier. Bieńkowski Jan.

KOMISARJAT RZĄDU M. ST. WARSZAWY.

Komisarz Rządu — Jaroszewicz Władysław.
Wice-Komisarz Rządu — Olpiński Józef.
Naczelnik Wydziału Administracyjnego — Tarnowski Tadeusz.

Inspektor Administracyjny — Radoliński Stefan.

Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Eberhardt Maksymiljan.

Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Borkowski Wiktor, dr. Rajer Edmund, dr. Muszyński Stanisław i dr. Stembrowicz Kazimierz.

Naczelnik Wydziału Pracy i Opieki Społecznej — Wilczyński Stefan.

Kierownik Oddziału Drogowego — Olechnowicz Eugenjusz.

Inspektor Weterynarji — Brzezicki Władysław.

Starostwo grodzkie.

poł.-warsz.	Bartoszewicz Józef.
północno-warsz.	Wasylkiewicz Jan.
prasko-warsz.	Lichtensztejn Gustaw.
śródmiejsko-warsz.	Miklaszewski Tadeusz.

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE.

Wojewoda — Kirtiklis Stefan.

Wicewojewoda — dr. Seydlitz Mieczysław.

Naczelnik Wydziału Samorządowego — Zakrzewski Mikołaj.

Inspektor Samorządowy — Biały Bronisław.

Naczelnik Wydziału Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego — dr. Pietraszewski Stanisław.

Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Lewszecki Zygmunt.

Dyrektor Robót Publicznych — inż. Maćkowski Kazimierz.

Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Lewandowski Kazimierz p. o.

Kierownik Wydziału Rolnictwa — Ceceniowski Konstanty.

Kierownik Wydziału Weterynarji — p. o. Ziegert Franciszek.

Starosta Krajowy — Łącki Wincenty.

Członkowie Izby Wojewódzkiej (z wydziału wojewódzkiego).

Szychowski Juljan — miasto Grudziądz.

ks. Sadowski Anastazy — pow. Kartuzy.

Chwastek Antoni — miasto Toruń.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego.

Szychowski Juljan (przewodniczący) — miasto Grudziądz.

Prądzyński Łucjan (Vice-przewodniczący) — pow. Sępolno.

Chwastek Antoni — pow. Wąbrzeźno.
Dąbrowski Stefan — pow. Morski.
Kentzner Tadeusz — pow. Toruń.
Malinowski Walenty — pow. Toruń.
Nowakowski Władysław — miasto Grudziądz.
Pawlak Wojciech — miasto Toruń.
ks. Sadowski Anastazy — pow. Kartuzy.
Włodek Józef — miasto Grudziądz.

Członkowie Sejmiku Wojewódzkiego.

Antczak Antoni — miasto Toruń.
Borzyszkowski Teodor — pow. Tuchola.
Ceyrowski Gracjan — pow. Świecie.
Chmarzyński Konrad — pow. Gniew.
Chojnowski Antoni — pow. Brodnica.
Cienciała Jan — pow. Kościerzyna.
Czarnecki Albin — pow. Toruń.
Chwastek Antoni — pow. Wąbrzeźno.
Chwiłkowski Wojciech — pow. Starogard.
Dr. Dandelski Zdzisław — miasto Toruń.
Dąbrowski Stefan — pow. Morski.
Głodek Jan — pow. Starogard.
Jaśtak Jakób — pow. Tuchola.
Dr. Konrad Sidowski — pow. Brodnica.
Kamiński Aleksander — pow. Działdowo.
Kentzner Tadeusz — pow. Toruń.
Kikulski Feliks — pow. Świecie.
Kikulski Jan — pow. Świecie.
Koziorzemski Franciszek — pow. Lubawa.
Kufel Stanisław — pow. Świecie.
Łącki Andrzej — pow. Kościerzyna.
Maciejewski Władysław — pow. Tczew.
Malinowski Walenty — pow. Toruń.
Marchewicz Franciszek — pow. Kościerzyna.
Nagórski Czesław — pow. Starogard.
Nowak Jan — miasto Grudziądz.
Odrowski Tadeusz — pow. Chełmno.
Ossowski Bolesław — pow. Lubawa.
Parczewski Tadeusz — pow. Świecie.
Pawłowski Jan — pow. Tczew.
Poćwiardowski Florjan — pow. Kartuzy.
Prądzyński Łucjan — pow. Sępolno.

Przybyszewski Tadeusz — pow. Wąbrzeźno.
Reder Ignacy — pow. Grudziądz.
Ks. Sadowski Anastazy — pow. Kartuzy.
Saldat Jan — pow. Morski.
Samson Feliks — pow. Kartuzy.
Sarnowski Roman — pow. Brodnica.
Schmidt Jan — pow. Kartuzy.
Schweitzer Bolesław — pow. Sępolno.
Ks. Wrycza Józef — pow. Chojnice.
Skwierawski Franciszek — pow. Chojnice.
Sielski Franciszek — miasto Grudziądz.
Dr. Sobierajczyk Alojzy — pow. Chojnice.
Staśkiewicz Wincenty — pow. Grudziądz.
Stróżyński Andrzej — pow. Morski.
Szychowski Juljan — miasto Grudziądz.
Tebinka Zygmunt — pow. Morski.
Wiencek Fran. — miasto Toruń.
Wildenheim Ludwik — pow. Chełmno.
Wiśniewski Franciszek — pow. Lubawa.
Wódkowski Franciszek — pow. Gniew.
Wrzesiński Franciszek — pow. Wąbrzeźno.
Zaleski Antoni — pow. Grudziądz.
Dr. Zemke Antoni — pow. Chojnice.

Starostowie.

brodnickie.	Winimer Józef.
chełmińskie.	Biały Bronisław.
chojnickie.	Mieszkowski Jan.
działdowskie.	Montwill Teodor.
grudziądzkie.	Niepokulczycki Hipolit.
kartuskie.	Czarnocki Jerzy.
kościerskie.	Graff Henryk.
lubawskie.	Dr. Tomczyński Wojciech.
morskie.	Wendorff Stefan.
sępoleńskie.	Ornass Jan.
starogardzkie.	Weiss Seweryn.
świeckie.	Krawczyk Stanisław.
tczewskie.	Muchniewski Zygmunt.
toruńskie.	Rogowski Bazyli.
tucholskie.	Hryniewski Jerzy.
wąbrzeskie.	Kalkstein Zygmunt.

Komisarjat Rządu w Gdyni. Kier. Czerwiński Seweryn.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE.

Wojewoda — Raczyński Roger.
Wicewojewoda — Kaucki Stanisław.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Trzciński Aleksander.
Inspektor Samorządowy — Skalski Józef.
Ncazelnik Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Zaroski Józef.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Jakliński Henryk.
Naczelnik Wydziału Opieki Społecznej — dr. Maćko Józef.
Dyrektor Robót Publicznych — inż. Zakrzewski Bernard.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Trampler Józef.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa — Morzycki Zoroaster.
Naczelnik Wydziału Weterynarji — dr. Krygicz Maksymiljan.
Starosta Krajowy — Begale Ludwik.

Członkowie Izby Wojewódzkiej (z Wydziału Wojewódzkiego).

dr. Czarnecki Zygmunt — pow. Krotoszyn.
dr. Matuszewski Seweryn — pow. Śrem.
Antoniewicz Michał — pow. Gostyń.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego.

dr. Trzciński Juljusz (przewodniczący) — pow. Strzelno.
Barciszewski Leon (v.-przewodniczący) — miasto Gniezno.
Buczkowski Feliks — pow. Bydgoszcz.
Jankowski Franciszek — pow. Grodzisk.
Michalski Antoni — pow. Żnin.
Kasprzak Feliks — pow. Kępno.
Faustyniak Jan — miasto Bydgoszcz.
dr. Czarnecki Zygmunt — pow. Krotoszyn.
Mazur Jan — pow. Środa.
Kosowski Michał — miasto Poznań.
Ballenstedt Adam — miasto Poznań.
dr. Matuszewski Seweryn — pow. Śrem.
Antoniewicz Michał — pow. Gostyń.
Piątek Mieczysław — pow. Ostrzeszów.

Członkowie Sejmiku Wojewódzkiego.

Adamezewski Franciszek — pow. Szamotuły.
Antoniewicz Michał — pow. Gostyń.
Bajon Jan — pow. Wolsztyn.

Ballenstedt Adam — miasto Poznań.
Banaszak Antoni — pow. Ostrów.
Biestek Marjan — pow. Krotoszyn.
Boczoń Ludwik — pow. Poznań.
Bogajewski Ignacy — pow. Jarocin.
Brzeziński Ludwik — pow. Szamotuły.
Buczkowski Feliks — pow. Bydgoszcz.
Chłapowski Mieczysław — pow. Wyrzysk.
dr. Chrzanowski Stefan — pow. Gniezno.
Dolata Ludwik — pow. Ostrów.
Domagalski Czesław — pow. Wolsztyn.
Drozdowski Jan — pow. Poznań.
Droździk Wojciech — pow. Śrem.
Faustyniak Jan — miasto Bydgoszcz.
Gościniak Wawrzyn — pow. Poznań.
Grabski Edward — pow. Września.
Grec Franciszek — pow. Oborniki.
Hensel Maksymiljan — miasto Gniezno.
Jakubowicz Józef — miasto Poznań.
Jankowski Franciszek — pow. Koźmin.
Jarusz Franciszek — pow. Koźmin.
dr. Jerzykowski Zbigniew — pow. Chodzież.
Jezierski Antoni — pow. Kościan.
Kaczór Walenty — pow. Kępno.
Kasprzak Feliks — pow. Kępno.
Klera Jan — pow. Czarnków.
Knast Ignacy — pow. Gniezno.
Kochanowski Walenty — pow. Września.
Kosik Jan — pow. Odolanów.
Kowaliński Stanisław — pow. Wągrowiec.
Kowalewski Franciszek — miasto Poznań.
Tylczyński Józef — miasto Poznań.
dr. Krysiewicz Bolesław — miasto Poznań.
Kucharski Stanisław — miasto Poznań.
Krzyżaniak Walenty — pow. Oborniki.
Kwiatkowski Leon — pow. Szubin.
Lewandowski Antoni Bolesław — miasto Bydgoszcz.
Luch Jan — pow. Międzychód.
Łąkowski Józef — pow. Koźmin.
Maćkowiak Jan — pow. Gostyń.
Makowiecki Stanisław — pow. Pleszew.
dr. Matuszewski Seweryn — pow. Śrem.

Matuszewski Tadeusz — miasto Bydgoszcz.
Mazur Jan — pow. Środa.
Michalski Antoni — pow. Żnin.
Mielcarek Józef — miasto Inowrocław.
Mocek Leon — pow. Kościan.
Modrzejewski Stanisław — pow. Rawicz.
Musiał Stanisław — pow. Nowy-Tomyśl.
Nosek Jan — pow. Śmigiel.
Nowacki Stanisław — pow. Pleszew.
Nowak Michał — pow. Środa.
Palędzki Stanisław — pow. Bydgoszcz.
Pernak Józef — pow. Rawicz
Drzazga Stanisław — pow. Ostrzeszów.
dr. Piechocki Stefan — miasto Poznań.
Płóciennik Jan — pow. Śmigiel.
dr. Brodnicki Bolesław — pow. Inowrocław.
Poślednik Jakób — pow. Leszno.
Prell Antoni — pow .Czarnków.
Przybył Szymon — pow. Wągrowiec.
Samulski Seweryn — miasto Poznań.
Siciński Michał — pow. Ostrzeszów.
Słaby Władysław — pow. Mogilno.
Sobecki Michał — pow. Mogilno.
Spychała Władysław — pow. Szamotuły.
Ks. Stachowiak Kazimierz — pow. Chodzież.
Stachowiak Wojciech — pow. Poznań.
Szczerbiński Marjan — pow. Żnin.
Szyszka Piotr — pow. Jarocin.
Szubert Stanisław — pow. Grodzisk.
dr. Trzciński Juljusz — pow. Strzelno.
Tyczyński Stanisław — pow. Krotoszyn.
Wala Piotr — pow. Odolanów.
Walkowski Hipolit — pow. Szubin.
Weimann Narcyz — miasto Bydgoszcz.
Wojtyniak Mikołaj — pow. Inowrocław.
Wujek Ignacy — pow. Wyrzysk.
Wyborski Andrzej — pow. Strzelno.
Zabór Stanisław — pow. Nowy Tomyśl.
Zenkteler Edmund — pow. Leszno.
Żychliński Józef — pow. Bydgoszcz.

bydgoskie.	Dr. Nowak Józef.
chodzieskie.	Sickierzyński Kazimierz.
czarnkowskie.	Boguszewski Stefan.
gnieźnieńskie.	Suski Juljan.
gostyńskie.	Wolfarth Juljusz.
inowrocławskie.	Wilczek Romuald.
jarocińskie.	Libucha Józef.
kępińskie.	Dąbrowiecki Nicefor.
kościańskie.	Narajewski Adam.
krotoszyńskie.	Kasprzak Feliks.
leszczyńskie.	Zenkteler Edmund.
międzychodzkie.	Zenkteler Stanisław.
mogileńskie.	Stępiński Wacław.
nowotomyskie.	Dr. Cichowski Andrzej.
obornickie.	Kozłowski Jan.
ostrowskie.	Kier. Dr. Łobos Stanisław.
poznańskie.	Dr. Jędrzykowski Zbigniew.
rawickie.	Ekkert Józef.
szamotulskie.	Karpiński Tadeusz.
szubińskie.	Dąbrowski Józef.
średzkie.	Różankowski Jan.
śremskie.	Krykiewicz Jan.
wągrowieckie.	Dr. Rościszewski Kazimierz.
wolsztyńskie.	Kaczorowski Józef.
wrzesińskie.	Gallas Leon.
wyrzyskie.	Wujek Ignacy.
żnińskie.	Szczerbiński Marjan.

Starostwo grodzkie poznańskie. Bożydar Podhorodzeński Marjan.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.

Wojewoda — dr. Grażyński Michał.
Wicewojewoda — dr. Saloni Tadeusz.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — dr. Dworzański Marjan.
Inspektor Samorządowy — dr. Trzeciak Roman.
Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Orszulok Paweł.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Różalski Marjan.
Naczelnik Wydziału Opieki Społecznej — dr. Helmski Ludwik.
Naczelnik Robót Publicznych — inż. Kaufman Stefan.
Kierownik Oddziału Drogowego — p. o. inż. Nowakiewicz Edmund.

Inspektor Weterynarji — Wojcicki Bronisław.
Inspektor Rolnictwa — inż. Lipski Roman.

Członkowie Rady Wojewódzkiej (z wyboru).

Janta Józef — miasto Katowice.
ks. Szwajnoch Stefan — miasto Chorzów.
Michatz Leopold — Tarnowskie Góry.
Mildner Jan — miasto Katowice.
Płonka Bartłomiej — Wielka Dąbrówka.

Starostowie.

bielskie,	Palla Bocheński Władysław,
cieszyńskie,	Kutzner Władysław,
katowickie,	Dr. Seidler Wilhelm,
lublinieckie,	Biolik Franciszek,
pszczyńskie,	Dr. Jarosz Tadeusz,
rybnickie,	Wyolenda Jan,
tarnogórskie,	Korol Józef,
świętochłowickie,	Szaliński Tadeusz.

Dyrekcja policji bielska. Kłeczek Ludwik.

WOJEWÓDZTWO KRAKOWSKIE.

Wojewoda — dr. Kwaśniewski Mikołaj.
Wicewojewoda — Bilek Mieczysław.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Osiecki Ludwik.
Inspektor Samorządowy — Buszek Stefan.
Naczelnik Wydziału Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego — dr. Salak Bolesław.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Kocwa Juljusz i dr. Paklikowski Bronisław.
Dyrektor Robót Publicznych — inż. Siła Nowicki Stefan.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Raczyński Aleksander.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa — p. o. Mederski Kazimierz.
Naczelnik Wydziału Weterynarji — p. o. Tafasz Stefan.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego.

(powołani z pośród obywateli na podstawie Rozp. Prez. R. P. z dnia 19 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11).

inż. Rolle Karol — b. prezydent m. Krakowa, senator, miasto Kraków.
dr. Bobrowski Emil — senator, miasto Kraków.
Zapała Józef Melchjor — pow. limanowski, Lubomierz.

Starostowie.

bialskie,	Dr. Alberti Stanisław,
bocheńskie,	Fiala Kazimierz,
brzeskie,	Baranowski Włodzimierz,
chrzanowskie,	Dr. Łęcki Mieczysław,
dąbrowskie,	Dr. Dorosz Jan,
garlickie,	Dr. Czuszkiewicz Józef,
jasielskie,	Marossanyi Juljusz,
krakowskie,	Dr. Wnęk Władysław,
limanowskie,	Małkowski Ludwik,
mieleckie,	Balicki Marjan,
myślenickie,	Hanik Adolf,
nowosądeckie,	Dr. Łach Maciej,
nowotarskie,	Korniak Mateusz,
ropczyckie,	Celewicz Tadeusz,
tarnowskie,	Dr. Döllinger Zygmunt,
wadowickie,	Dr. Müller Roman,
żywieckie,	Skalecki Stanisław.

Starostwo grodzkie krakowskie. Pałosz Władysław.

WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE.

Wojewoda — dr. Różniecki Józef.
Wicewojewoda — Dychdalewicz Jan.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Tejszerski Romuald.
Inspektor Samorządowy — Aulich Artur.
Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Majewski Wacław.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Chuderski Franciszek.
Naczelnik Wydziału Pracy i Opieki Społecznej — dr. Szkodziński Franciszek.
Dyrektor Robót Publicznych — p. o. inż. Maliszewski Stanisław.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Tołłoczko Wiktor.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa — Gnatkowski Stefan.
Naczelnik Wydziału Weterynarji — p. o. Hajdukiewicz Józef.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego.

(powołani z pośród obywateli na podstawie Rozp. Prez. R. P. z dn. 19 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11).

Dolański Seweryn — pow. Tarnobrzeg maj. Grębów.
Decykiewicz Włodzimierz — miasto Lwów.
dr. inż. Kozicki Jerzy — miasto Drohobycz.

bobreckie,	Chmielewski Tadeusz,
brzozowskie,	Nazimek Bronisław,
dobromilskie,	Kassala Henryk,
drohobyckie,	Emeryk Jan,
gródeckie,	Frączkowski Franciszek,
jarosławskie,	Wąs Piotr Henryk,
jaworowskie,	Białostocki Jan,
kolbuszowskie,	Dr. Pomiankowski Jan,
krośnieńskie,	Stępień Kazimierz,
leskie,	Dr. Gąsiorowski Roman,
lubaczowskie,	Dr. Kaszubski Stanisław,
lwowskie,	Eckhardt Czesław,
łańcuckie,	Chrzanowski Leonard,
mościskie,	Sienkiewicz Michał,
niżańskie,	Henszel Władysław,
przemyskie,	Remiszewski Adam,
przeworskie,	Petzelt Władysław,
rawskie,	Hawrot Stanisław,
rudeckie,	Koczyński Wojciech,
rzeszowskie,	Dr. Friedrich Artur,
samborskie,	Lenczewski Kazimierz,
sanockie,	Dr. Skwarczyński Bolesław,
sokalskie,	Sarnecki Jakób,
tarnobrzeskie,	Czernik Franciszek,
turczańskie,	Dr. Doboszyński Eugenjusz,
żółkiewskie,	Bernatowicz Stefan.

Starostwo grodzkie lwowskie. Dr. Klimow Romuald.

WOJEWÓDZTWO STANISŁAWOWSKIE.

Wojewoda — Jagodziński Zygmunt.
Wicewojewoda — Sokół Franciszek Stefan.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Kazimierz Kühn.
Inspektor Samorządowy — Kubisztal Antoni.
Naczelnik Wydziału Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego — dr. Krysiński Andrzej.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Olszański Tadeusz.
Dyrektor Robót Publicznych — p. o. inż. Południewski Franciszek.
Kierownik Oddziału Drogowego — inż. Herzog Zygmunt.

Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Weterynarji — inż. Burzyński Stanisław.
Inspektor Weterynarji — dr. Michelini Hnaubert.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego.

(powołani z pośród obywateli na podstawie Rozp. Prez. R. P. z dn. 19 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11).

Burzyński Tadeusz — Uhrynów-Górny.
Chowaniec Wacław — miasto Stanisławów.
dr. Okuniewski Teofil — pow. Horodenka.

Starostowie.

dolińskie,	Brzostyński Czesław,
horodeńskie,	Skrzyński Edward,
kałuskie	Kostołowski Wojciech,
kołymyjskie,	Skłodowski Władysław,
kosowskie,	Galotzy Zdzisław,
nadwórniańskie,	Hübner Włodzimierz,
rohatyńskie,	Dr. Janecki Gustaw,
stanisławowskie,	Pajączkowski Antoni,
stryjskie,	Harmata Stanisław,
śniatyńskie,	Wieser Jan Leopold,
tłumackie,	Świątkowski Rudolf,
żydaczowskie,	Rusiński Antoni.

Ekspozytura starostwa stryjskiego. Kier. Lisowski Mieczysław.

WOJEWÓDZTWO TARNOPOLSKIE.

Wojewoda — Moszyński Kazimierz.
Wicewojewoda — Gintowt-Dziewałtowski Kazimierz.
Naczelnik Wydziału Samorządowego — Żórawski Witold.
Inspektor Samorządowy — Piechurski Marjan.
Naczelnik Wydziału Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego — dr. Kujawski Czesław.
Inspektor Wydziału Zdrowia Publicznego — dr. Felt Henryk.
Dyrektor Robót Publicznych — inż. Burgielski Władysław.
Kierownik Oddziału Drogowego — p. o. inż. Szuba Stanisław.
Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Weterynarji — inż Juszczyk Józef.
Inspektor Weterynarji — Kotowicz Adam.

Członkowie Wydziału Wojewódzkiego.

(powołani z pośród obywateli na podstawie Rozp. Prez. R. P. z dn. 19 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11).

Jaworczykowski Kazimierz — miasto Tarnopol.
Brykowicz Hilary — miasto Tarnopol.
Zagórski Stanisław — pow. Skałat.

Starostowie.

borszczowskie,	Wasiewicz Jan,
brodzkie,	Dr. Kaczkowski Jan,
brzeżańskie,	Dr. Golczewski Emil,
buczackie,	Fedorowicz Jackowski Adam,
czortkowskie,	Goliński Kazimierz,
kamioneckie,	Kulpiński Robert,
kopyczynieckie,	Grodecki Piotr,
podhajeckie,	Woroszyński Roman,
przemyślańskie,	Grodowski Mieczysław,
radziechowskie,	Michalski Bronisław,
skałackie,	Bulicz Roman,
tarnopolskie,	Malicki Tomasz,
trembowelskie,	Schreiber Ludwik,
zaleszczyckie,	Krzyżanowski Józef,
zbaraskie,	Muszyński Jerzy,
zborowskie,	Kocół Alfred,
złoczowskie,	Płachta Jan.

Centralne związki samorządowe.

ZWIĄZEK POWIATÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Warszawa, Marszałkowska 81a, m. 7. Tel.: Prezesa 9-06-66. Dyrektora 9-61-92 i ogólny 9-61-92.

I. Charakter i zadania Związku.

Związek Powiatów jest organizacją, reprezentującą ogół Powiatowych Związków Komunalnych na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej. Statut Związku uchwalony na posiedzeniu Rady Zjaz-

dów Samorządu Ziemskiego w dniu 21 czerwca 1930 r., zatwierdzony został przez Pana Ministra Spraw Wewnętrznych w dniu 6 czerwca 1932 r. Siedzibą Związku jest miasto stołeczne Warszawa.

Zadaniem Związku jest: 1) zabiegać o zapewnienie ziemskiemu samorządowi terytorjalnemu najodpowiedniejszych prawnych i faktycznych warunków istnienia i rozwoju, 2) ustalać opinję samorządu ziemskiego w sprawach, które go dotyczą i reprezentować tę opinję na zewnątrz, 3) stwarzać pomoc wzajemną związków powiatowych w spełnianiu ich zadań.

Członkiem Związku może być każdy powiatowy związek komunalny w Rzeczypospolitej Polskiej, który nadeśle w tej sprawie uchwałę sejmiku powiatowego (rady powiatowej) oraz opłaci składkę w wysokości ustalanej corocznie przez Zjazd Główny.

II. Organa Związku.

Organami Związku są: 1) Zjazd Główny, 2) Rada, 3) Zarząd, 4) Prezes Związku, 5) Zjazdy wojewódzkie.

Zjazd Główny odbywa się raz na rok; powiatowe związki komunalne reprezentowane są na Zjeździe każdy przez 2-ch delegatów (jeden wybrany przez Sejmik i jeden przez Wydział Powiatowy).

Do zakresu działania Zjazdu Głównego należy: wypowiadanie się w zasadniczych sprawach, dotyczących samorządu ziemskiego, przyjmowanie sprawozdań Rady i Zarządu, zmiana wysokości rocznej składki członkowskiej, wybór części członków Rady oraz decyzja o likwidacji Związku.

Rada. — Naczelny organ uchwalający — składa się z członków, wybieranych po dwóch z każdego województwa przez zjazdy wojewódzkie, z 9-ciu członków, wybranych przez Zjazd Główny i z 6-ciu członków, powołanych drogą kooptacji przez Radę.

Do kompetencji Rady należy: wypowiadanie się we wszystkich aktualnych sprawach, dotyczących samorządu ziemskiego, zmiana statutu, wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, delegowanie przedstawicieli Związku do stałych instytucyj rządowych, uchwalanie wszelkich regulaminów oraz budżetu Związku.

Zarząd — organ wykonawczy Związku składa się z Prezesa i 2-ch Wiceprezesów, 6-ciu członków oraz dyrektora Biura Związku i redaktora pisma, będącego naczelnym organem Związku.

Do kompetencji Zarządu należy przygotowywanie spraw pod obrady innych organów Związku oraz nadzór nad tokiem bieżących spraw Związku.

Zjazdy wojewódzkie odbywają się raz do roku w każdem województwie z udziałem delegatów powiatów oraz ich zastępców, którzy zostali wybrani delegatami na Zjazd Główny. Do zadań tych zjazdów należy wybór przedstawicieli w Radzie Związku, wypowiedzenie się w imieniu samorządu ziemskiego danego województwa we wszystkich sprawach aktualnych samorządu.

Związek Powiatów bierze udział przez swych delegatów, reprezentujących samorząd powiatowy, w następujących instytucjach państwowych i społecznych:

1. Komisja Funduszu Pożyczkowo - Zapomogowego — 2 członków.

2. Komisja opinjodawcza dla Państwowego Funduszu Drogowego — 1 członek.

3. Państwowa Rada Samorządowa — 8 członków.

4. Państwowa Rada Zdrowia — 1 członek.

5. Państwowa Rada Spożywców — 1 członek.

6. Rada Opieki Społecznej — 5 członków.

7. Rada Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych — 4 członków.

8. Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia — 2 członków.

9. Naczelny Komitet dla Spraw Bezrobocia — 1 członek.

10. Komitet dla spraw kredytu komunalnego przy Banku Gospodarstwa Kraj. — 3 członków.

11. Komitet Studjum Administracji Komunalnej przy Wolnej Wszechnicy Polskiej — 1 członek.

12. Komisja Porozumiewawcza ze Związkiem Miast — 3 członków.

13. Rada Naczelna Związków Straży Pożarnych — 1 członek.

14. Rada naczelna do spraw pomocy akademikom — 1 członek.

15. Samorządowa Komisja Zdrowia — 3 członków.

16. Samorządowy Instytut Wydawniczy — 1 członek.

17. Zarząd Studjum Pracy Oświatowej przy Wolnej Wszechnicy Polskiej — 1 członek.

18. Zarząd Fundacji Polskiego Komitetu Pomocy Dzieciom — 1 członek.

19. Związek Związków Komunalnych Kas Oszczędności — 1 członek.

20. Komisja Włókiennicza Polsk. Komitetu Normalizacyjnego — 1 członek.

21. Rada Organizacyjna Polaków z zagranicy (Komisja Pomocy Bezrobotnym Emigrantom we Francji) — 1 członek.

22. Rada Opiekuńcza Instytutu Handlowo - Gosp. w Wilnie — 1 członek.

23. Państwowa Rada Kolejowa — 1 członek.

Naczelnym organem prasowym Związku jest tygodnik „Samorząd". Prócz wyżej wymienionego tygodnika Związek wydaje przy współudziale Związku Miast Polskich kwartalnik „Samorząd Terytorjalny" jako organ poświęcony naukowemu omawianiu zagadnień samorządowych, teoretycznych i praktycznych.

III. Członkowie, władze Związku i skład Biura.

W dniu 1 grudnia 1932 r. do Związku Powiatów należało 233 powiatowych związków komunalnych na ogólną liczbę 239.

Skład członków Rady Związku jest następujący:

Grupa terytorjalna:

W o j. B i a ł o s t o c k i e.

1. Franciszek Kulikowski — starosta w Ostrołęce.

2. Ludwik Choynowski — członek Wydziału Powiatowego w Grajewie.

W o j. K i e l e c k i e.

3. Edward Kleszczyński — członek Wydziału Powiatowego w Miechowie.

4. Kazimierz Kühn — naczelnik wydziału samorządowego w Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie, poprzednio starosta w Częstochowie.

W o j. K r a k o w s k i e.

5. Wincenty Hyla — członek Wydziału Powiatowego w Białej-Małopolskiej.

6. Edward Zajączek — burmistrz m. Kęty.

W o j. L u b e l s k i e.

7. Felicjan Lechnicki — członek Wydziału Powiatowego w Chełmie.

8. Bolesław Wnuk — członek Wydziału Powiatowego w Zamościu.

W o j. L w o w s k i e.

9. Kazimierz Lenczewski — starosta w Samborze.

10. Dr. Roman Stroynowski — Lwów, Pl. Marjacki 7.

W o j. Ł ó d z k i e.

11. Stanisław Leopold — członek Wydziału Powiatowego w Łasku.

12. Aleksander Rżewski — starosta w Łodzi.

W o j. N o w o g r ó d z k i e.

13. Jerzy Czarnocki — starosta w Kartuzach (poprzednio w Nieświeżu).

14. Władysław Malski — członek Wydziału Powiatowego w Lidzie.

W o j. P o l e s k i e.

15. Edward Dunin-Markiewicz poseł — Sejm.

16. Jerzy Osmołowski — członek Wydziału Powiatowego w Pińsku.

W o j. P o m o r s k i e.

17. Bolesław Lipski — Toruń, ul. Rejtana 4.

18. Leon Ossowski — starosta w Chełmnie.

W o j. P o z n a ń s k i e.

19. Feliks Kasprzak — starosta w Krotoszynie.

20. Aleksander Trzciński — naczelnik Wydziału Samorządowego w woj. poznańskiem.

W o j. S t a n i s ł a w o w s k i e.

21. Władysław Dzieduszycki — członek Wydziału Powiatowego w Stanisławowie.

22. Vacat.

W o j. Ś l ą s k i e.

23. Władysław Bocheński — starosta w Bielsku.

24. Jan Koj — członek Wydziału Powiatowego w Pszczynie.

W o j. T a r n o p o l s k i e.

25. Władysław Cieński — członek Wydziału Powiatowego w Kopyczyńcach.

26. Jan Płachta — starosta w Złoczowie.

W o j. W a r s z a w s k i e.

27. Stanisław Czekanowski — członek Wydziału Powiatowego w Grójcu.

28. Kazimierz Dziewanowski — członek Wydziału Powiatowego w Płocku.

W o j. W i l e ń s k i e.

29. Marjan Jankowski — Wicewojewoda Wileński.

30. Witold Kwinto — członek Wydziału Powiatowego w Brasławiu.

W o j. W o ł y ń s k i e.

31. Antoni Hermaszewski — członek Wydziału Powiatowego w Równem.

32. Jan Podstrygacz — członek Wydziału Powiatowego w Równem.

Grupa Ogólna:

33. Aleksander Bogusławski, poseł — Warszawa, ul. Wspólna 66.

34. Stanisław Deptuła — członek Wydziału Powiatowego w Pułtusku.

35. Dominik Dratwa, poseł — Warszawa, ul. Kredytowa 16 m. 20.

36. Wacław Gajewski — Warszawa, Żoliborz, Marymoncka Nr. 3.

37. Dr. Maurycy Zdzisław Jaroszyński — Warszawa, ul. Brzozowa 2.

38. Antoni Pacholczyk, poseł — Warszawa, ul. Żórawia 27, Związek Prac. Admin. Gminnej.

39. Wilhelm Seidler — starosta w Katowicach.

40. Vacat.

41. Vacat.

Grupa kooptowanych:

42. Seweryn Dolański — p. Grębów, powiat Tarnobrzeg.

43. Dr. Kazimierz Duch, poseł — Warszawa, ul. Nowowiejska 43.

44. Stanisław Gliszczyński — starosta w Olkuszu.

45. Jan Strzelecki — Warszawa, Al. Jerozolimskie 32, Główny Urząd Statystyczny.

46. Dr. Juljusz Trzciński — p. Chełmce - Kruszwica, Ostrów n/Gopłem.

47. Juljusz Zdanowski — Warszawa, Pl. Napoleona 7.

W skład obecnego Zarządu wchodzą pp.:

1) Dr. Maurycy Zdzisław Jaroszyński — Prezes Związku.
2) Edward Dunin - Markiewicz — Wiceprezes Związku.
3) Wacław Gajewski — Wiceprezes Związku

Członkowie Zarządu:

4) Aleksander Bogusławski.
5. Jerzy Czarnocki.
6) Dr. Kazimierz Duch.
7) Władysław Dzieduszycki.
8) Bolesław Lipski.
9) Dr. Wilhelm Seidler.
10) Dr. Juljusz Trzciński.
11) Franciszek Branny.

Organem wykonawczym Zarządu Związku jest Biuro. Bieżącemi pracami Biura kierują każdy w swoim zakresie, Dyrektor oraz Redaktor naczelnego organu Związku, pod bezpośrednim nadzorem Prezesa.

Dyrekotr Związku — p. Franciszek Branny. Personel Biura stanowią pp.: Fr. Grela, S. Grzeszczak, St. Iłowiecki, Dr. K. Łazarowicz, J. Pałkoń, I. Sidorowiczowa, W. Wasik oraz stały doradca prawny W. Dulinicz.

Przy Biurze Związku istnieje archiwum akt oraz bibljoteka samorządowa, licząca przeszło 3.500 tomów, z której korzystają słuchacze wyższych uczelni, samorządowcy, oraz inne osoby studjujące zagadnienia samorządowe.

ZWIĄZEK MIAST POLSKICH.

Warszawa, Al. Ujazdowskie 47.
Telefony: 8.11-91 (dod.) — dyrektor,
8.11-91 zast. dyrektora,
8.81-73 (dod.) referenci,
8.11-51 — ogólny,
8.81-73 — redakcja i administracja „Samorządu Miejskiego".

1) **Charakter i zadania Związku:**

Utworzony w listopadzie 1917 r. Związek Miast Polskich obejmuje swą działalnością całą Rzeczpospolitą i jest organizacją, reprezentującą ogół miast polskich. Statut Związku Miast, uchwalony na Zebraniu Ogólnem w dn. 22.2.1931 r., zatwierdzony został reskryptem Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14.3.1932 r. Nr. AA 15.I. Związek Miast Polskich podlega nadzorowi Ministra Spraw Wewnętrznych.

Statutowem zadaniem Związku jest dążenie do gospodarczego i kulturalnego rozwoju samorządu miejskiego w Polsce. W wykonaniu tego zadania Związek zajmuje stanowisko we wszystkich sprawach, które dotyczą ustroju i gospodarki miast, stara się oddziaływać na bieg ustawodawstwa i wydawanie decyzyj, deleguje swych przedstawicieli do państwowych ciał opinjodawczych, organizuje konferencje. Pozatem Związek Miast kładzie nacisk na działalność instrukcyjną i w tym celu organizuje zjazdy regjonalne, przeprowadza lustracje gospodarki miejskiej, organizuje komisje, udziela po-

rad w najszerszym zakresie, przez utrzymywanie stosunków z zagranicą, umożliwia miastom korzystanie z obcego doświadczenia, bierze udział w pracy nad kształceniem pracowników miejskich, opracowuje i wydaje podręczniki i krytyczne zestawienia przepisów.

Członkiem Związku może zostać każde miasto w Polsce, które przedstawi uchwałę o przystąpieniu, powziętą przez organ uchwalający miasta i opłaci składkę. Wysokość tej składki zależna jest od liczby mieszkańców i wynosi 2 do 5½ gr. od mieszkańca. Wysokość składek członkowskich w granicach, określonych przez Zebranie ogólne, ustala Rada Naczelna.

2) Organa Związku.

Organami Związku są: Ogólne Zebranie (Zjazd Miast), Rada Naczelna, Zarząd, Prezes Związku i Komisja Rewizyjna. Ogólne Zebrania (Zjazdy Miast) odbywają się co trzy lata. Na Ogólnych Zebraniach miasta reprezentowane są przez delegatów, wybranych przez ustawowe przedstawicielstwa na zasadzie proporcjonalności stosownie do liczby mieszkańców. Do kompetencji Zebrania Ogólnego należy rozpatrywanie wszelkich spraw, które Rada wniesie na Zebranie, wybór Rady Naczelnej, przyjmowanie sprawozdań Rady, zmiana statutu i in.

R a d a N a c z e l n a składa się z 40 członków, wybranych przez Ogólne Zebranie, 40 członków, wybranych na Zebraniu Ogólnem przez wojewódzkie koła wyborcze, oraz 10 członków, kooptowanych przez Radę. Posiedzenia Rady odbywają się dwa razy do roku. Do kompetencji Rady należy rozpatrywanie wszelkich spraw, które Zarząd wniesie pod obrady Rady, uchwalanie budżetu Związku, ustalanie wysokości składek członkowskich, przyjmowanie sprawozdań rachunkowych, uchwalanie statutu służbowego pracowników biura Związku, wybór Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Prezesa Związku i in.

Z a r z ą d składa się z 20 członków. Posiedzenia Zarządu odbywają się 6 razy w roku. Do kompetencji Zarządu należy rozpatrywanie wszelkich spraw, wniesionych przez Prezesa Związku, dotyczących ustawodawstwa komunalnego, sprawozdań Dyrektora Związku, wyznaczanie delegatów do komisyj poza Związkiem. W celu wykonania swych zadań Zarząd wyłania Komisje, do których zaprasza fachowców, jak np. komisja finansowa, odbudowy, techniczno-ekonomiczna, urbanistyczna i in.

Przedstwiciele Związku Miast, wybrani przez Zarząd, powoływani są do państwowych ciał opinjodawczych i komisyj, jak Pań-

stwowa Rada Samorządowa, Państwowa Rada Rozbudowy Miast, Państwowa Naczelna Rada Zdrowia, Państwowa Rada Opieki Społecznej, Państwowa Rada Elektryczna, Państwowa Rada Spożywców, Zarząd Główny i Komisja Rewizyjna Funduszu Bezrobocia, Komisja Komunalnego Funduszu Pożyczkowo - Zapomogowego, Rada Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, Państwowa Naczelna Rada Wychowania Fizycznego, Komitet do Spraw Kredytów Samorządowych przy Banku Gospodarstwa Krajowego, Komisja Opinjodawcza do Rozdziału dotacyj Związkom Komunalnym z Państwowego Funduszu Drogowego i in. Pozatem Zarząd Związku deleguje swych przedstawicieli do instytucyj gospodarczych, kulturalnych i społecznych, jak Związek Związków Komunalnych Kas Oszczędności, Główny Związek Straży Pożarnych, Komitet Studjum Administracji Komunalnej, Polski Komitet Pomocy Dzieciom, Rada do spraw Pomocy Młodzieży Akademickiej, Rada do spraw Kolonij letnich, Polski Komitet do Spraw Ratownictwa i Pierwszej Pomocy Lekarskiej w Nagłych Wypadkach i in. Związek jest również członkiem Międzynarodowego Związku Miast i posiada swych przedstawicieli w Radzie Naczelnej i Zarządzie tego Związku. W celu uzgadniania stanowiska samorządu terytorjalnego powołana została Komisja Porozumiewawcza, do której weszli przedstawiciele Związku Miast, Związku Powiatów i Związku Gmin Wiejskich.

Prezes Związku reprezentuje Związek na zewnątrz, przewodniczący na posiedzeniach Rady i Zarządu czuwa nad wykonywaniem ich uchwał, nadzoruje działalność Dyrektora Związku.

Komisja Rewizyjna, złożona z 5 osób, ma za zadanie sprawdzanie rachunków biura Związku i prawidłowości wykonywania budżetu Związku. Przy Zarządzie istnieje biuro z Dyrektorem Związku na czele. Dyrektor Związku kieruje wszystkiemi czynnościami biura, wchodzi z urzędu do wszystkich komisyj, powoływanych przez Zarząd. Biuro podzielone jest na działy: ogólny, administracyjno - skarbowy, gospodarczej polityki komunalnej, lustracyjny, oraz referaty sanitarny i techniczno - ekonomiczny.

Związek Miast posiada bibljotekę, złożoną z 3.000 zgórą tomów. Stałym organem prasowym Związku Miast jest dwutygodnik „Samorząd Miejski". Pozatem Związek Miast łącznie ze Związkiem Powiatów wydaje kwartalnik „Samorząd Terytorjalny".

Do Związku w dniu 16.XI.1932 r. należało na ogólną liczbę 637 miast w Polsce — 511. Miasta związkowe liczą zgórą 8.200.000 mieszkańców, a zatem 95% ludności miejskiej w Polsce.

3) Skład osobowy władz i biura Związku.

W dniu 16.XI.1932 r. skład osobowy władz Związku, wybranych na podstawie dawnego statutu, był następujący:

Prezydjum Związku stanowili:

1) Prezes Związku — inż. Zygmunt Słomiński, prezydent m. st. Warszawy.
2) wiceprezes — Ratajski Cyryl — prezydent m. Poznania,
3) wiceprezes — Jaworowski Fajmund — radny m. st. Warszawy.
4) wiceprezes — Ziemięcki Bronisław — prezydent m. Łodzi,
5) wiceprezes — Drojanowski Wacław — prezydent m. st. Lwowa.

Do Komitetu Wykonawczego (Zarządu) prócz wyżej wymienionych wchodzili:

6) Barciszewski Leon — prezydent m. Bydgoszczy,
7) Ilski Konrad dr. — ławnik m. st. Warszawy,
8) Maleszewski Wiktor dr. — prezydent m. Wilna,
9) Pachnowski Stefan — prezydent m. Włocławka,
10) Prażmowski Belina Władysław — prezydent m. st. Krakowa,
11) Rapalski Stanisław — wiceprezydent m. Łodzi,
12) Reiner Maksymiljan — zast. burmistrza m. Otwocka,
13) Szkudlarz Stanisław — wiceprezydent m. Katowic,
14) Włodek Józef — prezydent m. Grudziądza,
15) Zawadzki Józef dr. — radny m. st. Warszawy.

Do Zarządu (Rady Naczelnej) poza wyżej wymienionymi wchodzili:

16) Beyer Kazimierz — prezes Rady Miejskiej m. Bydgoszczy,
17) Bień Aleksy, poseł — b. radny m. Sosnowca,
18) Bielewicz Piotr — burmistrz m. Żywca,
19) Borzęcki Marjan — wiceprezydent m. st. Warszawy,
20) Budzińska-Tylicka Justyna dr. — radna m. st. Warszawy,
21) Chlamtacz Marceli dr. prof. — radny m. st. Lwowa,
22) Chowaniec Wacław, poseł — burmistrz m. Stanisławowa,
23) Czyż Witold — wiceprezydent m. Wilna,
24) Dalbor Władysław dr. — dyrektor Biura Samorządowego dla Wielkopolski i Pomorza,
25) Dodacki Jerzy — burmistrz m. Łęczycy,
26) Dubiel Paweł — burmistrz m. Królewskiej Huty,
27) Drzewiecki Piotr nż. — b. prezydent m. st. Warszawy,
28) Erlich Hersz — radny m. st. Warszawy,
29) Gardecki Zygmunt — radny m. st. Warszawy,
30) Gross Adolf dr. — radny m. st. Krakowa,
31) Groszkowski Wiktor — radny m. Łodzi,

32) Joel Eljasz — ławnik m. Łodzi,
33) Kamski Stanisław — burmistrz m. Pucka,
34) Koerner Mojżesz inż. — ławnik m. st. Warszawy.
35) Kossobudzki Czesław — ławnik m. Włocławka,
36) Krogulski Roman dr. — burmistrz m. Rzeszowa,
37) Łaszkiewicz Kazimierz — radny m. Grodna,
38) Michael Artur inż. — b. prezydent m. Będzina,
39) Musielak Stanisław — burmistrz m. Ostrowa Wlkp.,
40) Polski Jan — burmistrz m. Środy,
41) Szczypiorski Adam — ławnik m. st. Warszawy,
42) Szczyrek Jan — radny m. st. Lwowa,
43) Szpotański Tadeusz — wiceprezydent m. st. Warszawy,
44) Szydelski Stefan ks. dr. prof. poseł — radny m. st. Lwowa,
45) Ślaski Władysław — wiceprezes Rady Miejskiej m. Siedlec,
46) Świercz Jan — burmistrz m. Zgierza,
47) Uziembło Władysław — b. wiceprezydent m. Radomia.

Do Komisji Rewizyjnej wchodzili: 1) Lew Izaak — radny m. st. Warszawy, Zadora - Szwejcer Józef — wiceprezes Rady Miejskiej m. st. Warszawy i Śniady Ludwik — radny m. Poznania.

Dyrektorem Związku jest p. Marceli Porowski.

Skład osobowy biura Związku, nie licząc osób niestale zatrudnionych, angażowanych do lustracyj miast w dniu 15.XI.32 r. był następujący: Pastuszyński Stanisław — zastępca dyrektora i kierownik działu admin. skarbowego, Zbrożyna Stefan — kierownik działu gospodarczej polityki komunalnej, Pawlak Zygmunt — kierownik działu ogólnego i lustracyjnego, mgr. Rudziński Stanisław, Bojakowska Kazimiera, dr. Łazarowicz Klemens, inż. Jętkiewicz Lucjan — referenci, Ossoliński Feliks — administracja „Samorządu Miejskiego", Olewiński Aleksander — lustrator, Auksztakalnis Irena — buchalterka, Buzycka Wacława, Żymirska Władysława, Borzęcka Irena — personel pomocniczy.

ZWIĄZEK GMIN WIEJSKICH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Warszawa, ul. Wiejska Nr. 19 m. 2, tel. Nr. 9-03-28.

I. Cel i organizacja Związku.

Związek powstał w roku 1925 i został zalegalizowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych w r. 1932. Ma on za zadanie dążenie do rozwoju gospodarczego i kulturalnego samorządu gmin

wiejskich, tudzież udzielanie organom samorządu gmin wiejskich pomocy prawnej i fachowej w zakresie ich działalności.

Związek wydaje własny organ „Głos Gminy Wiejskiej".

W celu wypełnienia swych zadań Związek:

1. pozostaje w stałym kontakcie z członkami Związku oraz krzewi myśl samorządową w najszerszych warstwach społeczeństwa gmin wiejskich,

2. składa władzom państwowym wnioski i memorjały w zakresie regulowania stosunków prawnych oraz zaspakajania potrzeb samorządu gminnego,

3. czyni starania, aby wszelkie projekty ustawowe oraz zarządzenia władz w sprawach dotyczących samorządu, były przed wydaniem poddawane opinji Związku i aby szły po linji interesów i dobra samorządu gminnego,

4. występuje w imieniu zrzeszonych w Związku gmin wobec władz i instytycyj publicznych,

5. organizuje i zwołuje wojewódzkie i powiatowe zjazdy delegatów gmin wiejskich tudzież konferencje i odczyty w zakresie spraw samorządowych,

6. bierze udział przez swych delegatów w imieniu zrzeszonego w Związku samorządu gminnego w instytucjach państwowych i społecznych,

7. utrzymuje kontakt z organizacjami pokrewnemi i instytucjami kulturalno - społecznemi, celem skoordynowania i rozwijania pracy samorządowej.

W skład Związku wchodzą gminy b. zaboru rosyjskiego.

II. Władze i skład biura.

W myśl nowego statutu Związku, zniesiony został ogólny zjazd przedstawicieli gmin zrzeszonych, składający się po jednym przedstawicielu z każdej gminy należącej do Związku, wybieranym na każdorazowy roczny zjazd osobno.

W miejsce ogólnych zjazdów wprowadzono zjazdy wojewódzkie składające się ze stałych delegatów wybieranych przez rady gminne na cały czas kadencji rady gminnej z pośród organów samorządu gminnego.

Zjazdu wojewódzkie dokonują wyboru z obszaru województwa członków Rady Naczelnej Związku, wysłuchują sprawozdań

z działalności Związku, opinjują w sprawach oddanych im przez zarząd pod obrady, wreszcie omawiają lokalne potrzeby samorządu gminnego i uchwalają w tych sprawach opinje i dezyderaty.

Organami Związku są:

1. Wojewódzkie Zjazdy delegatów rad gminnych należących do Związku.

2. Rada Naczelna Związku składająca się po 1 — 2 członków z każdego województwa,

3. Zarząd Związku w składzie 9 osób i

4. Komisja Rewizyjna w składzie 3 osób.

Skład osobowy Zarządu:

1. Prezes — Dr. Karol Polakiewicz,
2. Wice-Prezes — Antoni Pacholczyk.

Członkowie:

Filipski Franciszek,
Gliszczyński Stanisław,
Moczulski Józef,
Podstrygacz Jan,
Dr. Rzózka Józef,
Straszyński Tadeusz,
Tkaczyk Bolesław.

Biuro Związku:

Dyrektor Związku — Tkaczyk Bolesław,
Referent Związku — Gałczyński Wincenty,
Buchalter Związku — Filipowiczówna Marja.

Redakcja.

Redaktor — Dr. Rzózka Józef.

Lokalne związki samorządowe.

ZWIĄZEK POWIATÓW WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO.

Toruń, ul. Konopnickiej Nr. 14. Tel. 908.

(Dane z 1031 r. Sprawozdania nie nadesłano).

I. Organizacja.

Związek utworzony został w dniu 30 stycznia 1925 r. jako zrzeszenie wszystkich powiatów pomorskich.

Związek posiada osobowość prawną.

Siedzibą Związku jest miasto Toruń.

Powiaty reprezentowane są na walnem zebraniu przez dwóch delegatów. Jednym z nich jest z urzędu starosta jako przewodniczący wydziału powiatowego, drugiego wybiera Sejmik Powiatowy.

Rokiem rachunkowym jest okres od 1 kwietnia do 31 marca.

Związek pokrywa swoje wydatki ze składek. Wysokość składek ustala corocznie walne zebranie.

Organem prasowym Związku jest „Samorząd".

II. Zadania.

Zadaniem Związku jest popieranie interesów powiatowych związków komunalnych, w szczególności omawianie na wspólnych zebraniach spraw dotyczących samorządu ziemskiego i przedkładanie właściwym władzom projektów ustaw z dziedziny administracji i ustawodawstwa komunalnego.

Zadania swoje spełnia Związek przez:

a) wnoszenie memorjałów u właściwych organów,

b) udzielanie powiatowym związkom komunalnym i gminom wiejskim porad i wskazówek w zakresie wykonywania obowiązujących przepisów,

c) udzielanie pomocy prawnej tak w sprawach z zakresu prawa publicznego jak o charakterze prywatno - prawnym, w szczególności zastępstwo powiatowych związków komunalnych w sprawach sporno - administracyjnych przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym i Najwyższym Trybunałem Administracyjnym,

d) udzielanie swoim członkom pomocy technicznej, w szczególności przeprowadzanie rewizyj rachunkowości i kasowości powiato-

wych związków komunalnych, Komunalnych Kas Oszczędności oraz wszelkich przedsiębiorstw i zakładów powiatowych.

Związek utrzymuje ścisły kontakt ze Związkiem Powiatów R. P. w Warszawie, jako organizację centralną.

III. Zarząd.

Organem wykonawczym Związku jest Zarząd, składający się z 7-miu członków, wybieranych na okres trzyletni.

W skład obecnego Zarządu wchodzą:

1) starosta powiatu chełmińskiego Leon Ossowski jako prezes,

2) członek Wydziału Powiatowego powiatu brodnickiego Dr. Konrad Siudowski z Przydatek, pow. brodnicki, jako wiceprezes,

3) starosta powiatu grudziądzkiego Hipolit Niepokulczycki,

4) b. starosta morski Bolesław Lipski,

5) starosta w st. sp. Wacław Dytkiewicz,

6) członek Sejmiku Powiatowego powiatu chojnickiego Jan Kaletta,

7) deputowany powiatowy Florjan Poćwiardowski.

IV. Biuro.

Związek utrzymuje od 1 kwietnia 1926 r. specjalne biuro, które mieści się w Toruniu, przy ul. Konopnickiej nr. 14 (nr. telefonu 908).

Na czele biura stoi dyrektor Stefan Fredyk. Rewizje z ramienia Związku przeprowadza p. Edmund Dankowski.

ZRZESZENIE MAŁOPOLSKICH RAD POWIATOWYCH.

Jarosław — Wydział Powiatowy.

(Dane z 1931 r. Sprawozdania nie nadesłano).

Zrzeszenie Małopolskich Rad Powiatowych jest organizacją luźną, działającą na terenie 4-ch województw połdniowych, ograniczającą się w swej działalności jedynie do Walnych Zjazdów Delegatów.

Przewodniczącym Zrzeszenia jest p. Seweryn Dolański — zastępca przewodniczącego Wydziału Powiatowego w Tarnobrzegu. Sekretarzem p. Zygmunt Tyralski — Sekretarz Rady Powiatowej w Jarosławiu.

ZWIĄZEK POWIATÓW WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO.

Poznań — Wydział Powiatowy.

(Sprawozdania nie nadesłano).

ZWIĄZEK GMIN WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.

Katowice, ul. Pocztowa 2 II.

(Sprawozdania nie nadesłano).

KOŁO MIAST WIELKOPOLSKI.

Poznań — Magistrat.

Celem Koła jest strzeżenie i popieranie interesów miast należących do Koła przez regularne zwoływanie zebrań, zajmowanie stanowiska co do projektów wzgl. ustaw, które dotyczą interesów miejskich, roztoczenie troski o należyty rozwój samorządu miejskiego, dobrobyt miast i ich mieszkańców oraz prawidłowe sprawowanie samorządu gminnego.

Do Koła należy 99 miast na ogólną liczbę 118 miast woj. poznańskiego.

Skład Zarządu jest następujący:

1) Prezydent Barciszewski, Prezes Koła Miast Wlkp., Bydgoszcz.

2) Beyer, Prezes Rady Miejskiej, Wiceprezes Koła Miast Wlkp., Bydgoszcz.

Członkowie Zarządu:

3) Radca Zaleski, Poznań.
4) Polski, burmistrz miasta Środy.
5) Sokołowski, prezes Rady Miejskiej, Wronki.
6) Nowakowski, prezes Rady Miejskiej, Leszno.
7) Kuchczyński, burmistrz miasta Wągrowca.
8) Łuczak, burmistrz miasta Janówca.
9) Holland, burmistrz miasta Buku.
10) Maron, burmistrz miasta Chodzieży.

Zastępcy członków Zarządu:

11) Rybarczyk, burmistrz miasta Kcyni.
12) Wodniczak, burmistrz miasta Koronowa.
13) Sławiński, burmistrz miasta Rawicza.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

1) Kowalski, burmistrz miasta Leszna.
2) Schmidt, burmistrz miasta Lwówka.
3) Skrzypczak, burmistrz miasta Międzychodu.

Organem prasowym Koła Miast Wielkopolski są „Wiadomości Samorządowe" wydawane przez Biuro Samorządowe Komunalnego Związku Kredytowego w Poznaniu.

Dyrektorem Biura Samorządowego jest p. Dr. Dalbor.

KOŁO MIAST POMORSKICH.

Grudziądz — Magistrat.

Koło Miast Pomorskich założone zostało w 1922 r.

Celem Koła jest uzgadnianie stanowiska miast pomorskich co do projektów ustaw, udzielanie wytycznych dla działalności przedstawicieli miast pomorskich na terenie Związku Miast Polskich, omawianie terytorjalnych spraw tyczących się miast.

Do Koła należą wszystkie miasta pomorskie w liczbie 33.

Skład Zarządu jest następujący:

Prezydent m Grudziądza, Józef Włodek — prezes.

Burmistrz miasta Chojnice, Alojzy Dr. Sobierajczyk — wiceprezes.

Burmistrz miasta Chełmży, Bronisław Kurzętkowski — sekretarz.

Burmistrz miasta Tczewa, St. Wojczyński — I ławnik.

Burmistrz miasta Świecie, Kostka — II ławnik.

Burmistrz miasta Brodnicy, Blokus — Komisja Rewizyjna.

Burmistrz miasta Nowe, Jabłoński — Komisja Rewizyjna.

Burmistrz miasta Łasina, Tomczyński — Komisja Rewizyjna.

KOŁO MIAST WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO.

Białystok, ul. Warszawska 21, tel. 2-28.

Celem Koła jest wypełnianie odnośnie do miast woj. białostockiego zadań określonych w statucie Związku Miast Polskich, w szczególności strzeżenie praw i interesów tychże miast, staranie się o należyty rozwój samorządu miejskiego, dobrobyt miast i ich mieszkańców, prawidłowe sprawowanie Zarządu Gminnego oraz koordynacja prac i zamierzeń, przekraczających siły poszczególnych miast.

Koło Miast obejmuje wszystkie miasta woj. białostockiego w liczbie 49.

Skład Zarządu Koła jest następujący:

Prezes Koła — Wincenty Hermanowski — Prezydent miasta Białegostoku.

Vice-Prezes Koła — Gałaj Wawrzyniec — Prezydent miasta Suwałk.

Vice-Prezes Koła — Dr. Niemczyk Mieczysław — Radny miasta Grodna.

Członkowie Zarządu:

Dr. Ziemilski — Vice-Prezydent m. Białegostoku.

Fryszczyn Władysław — Burmistrz m. Zambrowa.

Grądzki Walenty — Burmistrz m. Jedwabne.

Maurycy O'Brien de Lacy — Prezydent m. Grodna.

Olszyński Władysław — Radny m. Białegostoku.

Suchowlański Owsiej — Vice-Prezydent m. Grodna.

Świderski Władysław — Prezydent m. Łomży.

Wasilewski Józef — Vice-Burmistrz m. Wołkowyska.

Zakrzewski Jan — Burmistrz m. Ostrowi-Mazowieckiej.

Inż. Żarniewicz Władysław — Burmistrz m. Bielska - Podlaskiego.

Kierownikiem Biura jest p. Wacław Zawadzki.

Perjodyczne pisma samorządowe ogólne.

SAMORZĄD.

Tygodnik ilustrowany — organ Związku Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej i Zrzeszenia Samorządów Powiatowych, poświęcony sprawom samorządu terytorjalnego.

Wychodzi pod redakcją d-ra M. Jaroszyńskiego przy współudziale Komitetu Redakcyjnego. Wydawany jest przez Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o. w Warszawie. Redakcja: Warszawa, Marszałkowska 81-a. Tel. 9-66-06 i 9-61-92. Administracja: ul. Świętokrzyska 13, Tel. 442-63.

SAMORZĄD TERYTORJALNY.

Kwartalnik — poświęcony teorji i życiu samorządu terytorjalnego.

Wychodzi pod redakcją d-ra M. Jaroszyńskiego.

Wydawca — Związek Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej.

Redakcja: Warszawa, Marszałkowska 81-a. Tel. 9-66-06 i 9-61-92, Administracja: ul. Świętokrzyska 13, Tel. 442-63.

SAMORZĄD MIEJSKI.

Dwutygodnik — organ Związku Miast Polskich, poświęcony sprawom samorządu miast. Wychodzi pod redakcją M. Porowskiego.

Wydawca: Związek Miast Polskich.

Redakcja i administracja: Warszawa, Al. Ujazdowskie 47. Tel.: 8-81-73.

GŁOS GMINY WIEJSKIEJ.

Dwutygodnik — organ Związku Gmin Wiejskich, poświęcony sprawom samorządu gminnego.

Wychodzi pod redakcją Dr. Józefa Rzózki.

Wydawca: Związek Gmin Wiejskich w Polsce.

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Zielna 45, m. 3. Tel. 703-30.

PRACOWNIK KOMUNALNY.

Miesięcznik — organ Związku Zawodowego Pracowników Samorządu Powiatowego R. P. Wychodzi pod redakcją Józefa Barańskiego. Wydawca: Związek Pracowników Samorządu Powiatowego. Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Kredytowa 16. Tel. 717-93.

PRACOWNIK MIEJSKI.

Dwutygodnik — organ Zrzeszenia Związków Zawodowych Pracowników Miejskich R. P. Wychodzi pod redakcją Czesława Ro-

kickiego. Wydawca: Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Miejskich R. P. Redakcja i Administracja: Warszawa, Podwale 10, Tel. 649-51.

PRACOWNIK SAMORZĄDOWY.

Dwutygodnik — organ Rady Naczelnej Związków Pracowników Samorządowych, obejmujących pracowników samorządu miejskiego, powiatowego i wiejskiego.

Wychodzi pod redakcją Antoniego Pacholczyka przy współudziale Komitetu redakcyjnego.

Wydawca: Związek Pracown. Adm. Gm.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Królewska 23. Tel. 638-84.

ORĘDOWNIK SAMORZĄDU.

Dwutygodnik — organ Związku Gmin Województwa Śląskiego.

Wychodzi pod redakcją Stanisława Kuhnerta.

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Pocztowa 2/II.

WIADOMOŚCI SAMORZĄDOWE.

Dwutygodnik — organ samorządów powiatowych i miejskich województw Poznańskiego i Pomorskiego.

Redaktor: Dr. Władysław Dalbor. Wydawca: Komunalny Związek Kredytowy w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. 27 Grudnia Nr. 8. Tel.: 51-74.

RUCH SAMORZĄDOWY.

Miesięcznik — poświęcony sprawom samorządu krajowego wojew. Poznańskiego, Pomorskiego i Śląskiego.

Wychodzi pod redakcją d-ra J. Huberta. Wydawca: Poznański Wojewódzki Związek Komunalny.

Redakcja i Administracja: Poznań, Aleje Marcinkowskiego Nr. 29. Tel.: Redakcja — 33-88. Administracja — 54-82.

OSZCZĘDNOŚĆ.

Dwutygodnik — poświęcony sprawom organizacji oszczędności w Polsce oraz sprawom komunalnych kas oszczędności.

Redaktor Wacław Gajewski.

Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o. w Warszawie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Świętokrzyska Nr. 13. Tel. 442-63.

CZASOPISMO KAS OSZCZĘDNOSCI.

Miesięcznik — poświęcony sprawom komunalnych kas oszczędności w b. dzielnicy pruskiej.

Wychodzi pod redakcją K. Slomskiego.

Wydawca: Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. 27 Grudnia Nr. 8. Tel. 21-07.

KWARTALNIK KAS OSZCZĘDNOSCI.

Kwartalnik — poświęcony sprawom komunalnych kas oszczędności.

Wychodzi pod redakcją Komitetu Redakcyjnego.

Wydawca: Związek Polskich Kas Oszczędności we Lwowie.

Redakcja i Administracja: Lwów, ul. Wałowa 9.

GAZETA ADMINISTRACJI I POLICJI PAŃSTWOWEJ.

Dwutygodnik — poświęcony zagadnieniom administracji państwowej i samorządowej oraz policji państwowej.

Redaktor Franciszek Kaufman.

Wydawca: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Trębacka 11. Tel. Redakcji 606-17, Administracji 606-14.

Uczelnie i kursy samorządowe.

UCZELNIE O PEŁNYCH PRAWACH SZKÓŁ AKADEMICKICH.

Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie, Rakowiecka 6.

a *) Uczelnia jednowydziałowa z możnością specjalizacji na trzecim roku studjów w kierunku samorządowym.

---

*) Punkt oznacza: a) ustrój uczelni, b) warunki przyjęcia, c) czas trwania studjów, d) ważniejsze przedmioty wykładane z nauk administracyjnych i komunalnych.

b) Świadectwo dojrzałości szkoły średniej. Senat ma prawo ograniczyć liczbę studentów i przy przyjmowaniu kandydatów może zarządzić konkurs świadectw dojrzałości lub egzaminy wstępne.

c) Trzy lata dla uzyskania dyplomu, cztery lata dla pragnących uzyskać stopień naukowy.

d) Specjalizujących się słuchaczów w kierunku samorządowym obowiązują następujące ważniejsze przedmioty:

Ustrój samorządu terytorjalnego w Polsce — M. Z. Jaroszyński dr.

Skarbowość samorządowa — A. Żabicki dr.

Polityka komunalna (seminarjum ćwiczebne i dyplomowe) — K. Krzeczkowski prof.

Prawo administracyjne — L. Supiński.

Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie.

a) Uniwersytet nie posiada samodzielnego wydziału nauk administracyjno - komunalnych, natomiast na wydziale prawa obok studjum ogólnego, obowiązującego wszystkich studentów tego wydziału istnieje od początku roku akad. 1930/31 studjum ekonomiczno - administracyjne.

b) Studjum ekonomiczno - administracyjne jest dostępne dla tych studentów wydziału prawa, którzy zdali już z pomyślnym wynikiem I. egzamin roczny w zakresie studjum ogólnego. Na wydział prawa przyjmuje się kandydatów posiadających świadectwo dojrzałości szkoły średniej typu klasycznego lub humanistycznego; świadectwa dojrzałości szkół innych typów muszą być uzupełnione dodatkowem świadectwem dojrzałości z języka łacińskiego. Liczba studentów na pierwszym roku studjów jest ściśle określona (numerus clausus).

c) Program studjów na studjum ekonomiczno - administracyjnym jest trzyletni i obejmuje następujące ważniejsze przedmioty:

Na I i II roku studjów:

Ustrój administracyjny Polski — Zb. Pazdro dr. prof.

Polskie postępowanie administracyjne — Zb. Pazdro dr. prof.

Administracja miast i polityka komunalna — A. Wereszczyński dr. prof.

Skarbowość samorządu — S. Głąbiński dr. prof.

Administracja głównych państw kontynentalnych — T. Bigo dr. doc.

Naukowa organizacja pracy — E. Hauswald inż. prof.

Administracja szkolna — Z. Próchnicki dr. zast. prof.

Na III roku studjów:

Ubezpieczenia społeczne — Zb. Pazdro dr. prof.

Prawo urzędnicze — j. w.

Polityka ekonomiczna — St. Głąbiński dr. prof.

Polityka socjalna — St. Grabski dr. prof.

Technika ustawodawcza — J. Makarewicz dr. prof.

Prawo pracy i sądy pracy — R. Longchamps de Berier dr. prof.

Prawo przemysłowe — J. Kasztelewicz nacz. Wydz. Urz. Woj.

Międzynarodowe prawo administracyjne — M. Zimmerman dr. asyst.

Prawo budżetowe — Zdz. Stahl dr. doc.

II. UCZELNIE O CHARAKTERZE SZKÓŁ AKADEMICKICH.

Wyższe Studjum Handlowe w Krakowie.

a) Uczelnia jednowydziałowa z możnością specjalizacji na trzecim roku studjów w kierunku samorządowym.

b) Świadectwo dojrzałości szkoły średniej ogólnokształcącej z prawami publiczności.

c) Program studjów dla uzyskania dyplomu jest trzyletni.

d) Specjalizujących się w kierunku samorządowym obowiązują następujące ważniejsze przedmioty:

Historja ustroju Polski — A. Vetulani dr. zast. prof.

Prawo administracyjne — K. Kumaniecki dr. prof.

Zasady i kierunki administracji samorządowej — K. Kumaniecki dr. prof.

Skarbowość samorządowa — M. Mayer.

Samorządowe roboty publiczne — H. Dudek inż.

Polityka kredytowa ze szczególnem uwzględnieniem polityki kredytowej samorządu — K. Krzetuski dr.

Wiadomości weterynaryjne dla samorządowców — W. Guzek dr.

Wolna Wszechnica Polska — Warszawa, Opaczewska 2a.

a) Uczelnia wielowydziałowa. Przy wydziale nauk politycznych i społecznych istnieje kierunek samorządowy na trzecim i czwartym roku studjów.

b) Świadectwo dojrzałości szkoły średniej ogólnokształcącej względnie świadectwo z ukończenia ośmiu klas szkoły średniej z prawem złożenia egzaminu dojrzałości.

c) Program studjów jest czteroletni.

d) Studjujących kierunek samorządowy obowiązują następujące ważniejsze przedmioty:

Ustrój samorządu — M. Z. Jaroszyński dr.
Polityka komunalna — K. Krzeczkowski prof.
Skarbowość komunalna — A. Pragier dr. prof.
Statystyka w samorządzie — T. Szturm de Sztrem doc.
Polityka gruntowa i rozbudowa miast — T. Toeplitz.
Higjena w samorządzie — M. Kacprzak dr.

Szkoła Nauk Politycznych w Warszawie, ul. Wawelska.

a) Uczelnia czterowydziałowa (wydziały: dyplomatyczno-konsularny, społeczny, administracji państwowej i komunalnej i finansowo-ekonomiczny).

b) Świadectwo dojrzałości szkoły średniej. Na kurs przygotowawczy lub w charakterze słuchaczów nadzwyczajnych mogą być przyjmowane osoby nie posiadające świadectwa dojrzałości. Słuchacze ci mogą być następnie zaliczeni w poczet słuchaczów rzeczywistych.

c) Kurs nauk dwuletni. Dla uzyskania dyplomu dającego posiadającym świadectwa dojrzałości — w służbie państwowej prawa urzędnicze I kategorji — trzy lata.

d) Na wydziale administracji państwowej i komunalnej wykładane są między innemi: prawo polityczne, skarbowość, polityka socjalna, nauka administracji i prawo administracyjne wraz z postępowanem administracyjnem, prawo cywilne wraz z procedurą i ustrojem sądowym, wiadomości z prawa karnego i procedury, statystyka, samorząd miejski i ziemski, polityka komunalna, polityka agrarna, rachunkowość kameralna i komunalna, finanse komunalne, technika w życiu gospodarczem państwa i gminy, prasa a polityka.

Wykłady w godzinach wieczornych.

III. INNE SZKOŁY I KURSY.

Instytut Nauk Handlowo - Gospodarczych w Wilnie, Adama Mickiewicza 18.

a) Instytut posiada samodzielny wydział samorządowy.

b) Świadectwo ukończenia sześciu klas gimnazjum państwo-

wego lub prywatnego z prawami bądź maturą liceum ogólnokształcącego, bądź świadectwo ukończenia 3-ch kursów polskiego seminarjum nauczycielskiego z prawami lub świadectwo ukończenia 3-letniej średniej szkoły handlowej.

c) Program studjów trzyletni i jednoroczna praktyka celem uzyskania świadectwa ukończenia.

d) Program na wydziale samorządowym obejmuje następujące ważniejsze przedmioty:

Prawo administracyjne — W. Reiss.
Ustrój samorządu — B. Dzenajewicz.
Skarbowość komunalna — M. Gutkowski prof.
Przedsiębiorstwa komunalne — A. Dmitrjew.
Księgowość komunalna — J. Lachowicz.

Studjum Administracji Komunalnej przy Wolnej Wszechnicy Polskiej. Warszawa, Opaczewska 2a.

a) Studjum posiada charakter stałych kursów dokształcających dla pracowników związków komunalnych. Studjum dzieli się na dwa równolegle prowadzone kursy: Kurs „A" — dla pracowników samorządu miejskiego i powiatowego; Kurs „B" — dla pracowników gmin wiejskich.

b) Do przyjęcia na kurs „A" wymagane jest ukończenie conajmniej sześć klas szkoły średniej, na kurs „B" ukończenie najmniej siedmioklasowej szkoły powszechnej — ponadto na oba kursy trzyletnia praktyka na stanowisku referendarskiem lub podreferendarskiem w samorządzie miejskim lub ziemskim.

c) Czas trwania kursu cztery i pół miesiąca.

d) Na kursach wykłada się następujące ważniejsze przedmioty samorządowe:

K u r s „A":

Ustrój samorządu — St. Podwiński.
Skarbowość ogólna — A. Pragier dr. prof.
Skarbowość komunalna — St. Pastuszyński.
Budżet — Fr. Grela.
Polityka komunalna — K. Krzeczkowski prof.
Rachunkowość komunalna — Fr. Grela.
Biurowość — R. Grochowski.
Statystyka w samorządzie — S. Stęplewski.

Kurs „B":

Ustrój samorządu — St. Podwiński.
Skarbowość ogólna — A. Pragier dr. prof.
Skarbowość komunalna — St. Pastuszyński.
Budżet — Fr. Grela.
Polityka komunalna — W. Biegeleisen dr. prof.
Rachunkowość komunalna — Fr. Grela.
Biurowość — A. Pacholczyk.
Statystyka w samorządzie — S. Stęplewski.
Gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe — W. Ludkiewicz.

Szkoła Handlowa Stowarzyszenia Kupców Polskich w Kielcach, ul. Kopernika.

a) Przy szkole istnieje klasa czwarta administracyjno - samorządowa.

b) Świadectwo ukończenia trzechletniej szkoły handlowej.

c) Nauka w klasie trwa jeden rok.

d) W klasie program wykładów obejmuje następujące ważniejsze przedmioty:

Skarbowość i rachunkowość państwowa — B. Markowski prof.
Samorząd terytorjalny — M. Serafin dr.
Skarbowość i rachunkowość komunalna — K. Motal mgr. praw.
Ogólne zasady i formalne prawo administracyjne — K. Winiarz dr.
Ustrój Państwa — J. Wojciechowski.

Centralne związki pracowników samorządowych.

ZRZESZENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW MIEJSKICH.

Warszawa, ul. Podwale 10 m. 3. Tel.: 649-51.

Zrzeszenie ma na celu:

a) zjednoczenie organizacji pracowników miejskich istniejących bądź nowopowstających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej do

wspólnej obrony moralnych, kulturalnych i materjalnych interesów członków, oraz reprezentację ich nazewnątrz wobec władz państwowych, samorządowych i instytucyj społecznych;

b) badanie warunków pracy, wynagrodzenia i zabezpieczenia oraz podejmowanie w związku z tem zgodnych z prawem akcyj;

c) krzewienie poczucia godności i solidarności zawodowej i koleżeńskiej, oraz karności organizacyjnej i poczucia obywatelskiego i społecznego;

d) rozwój życia kulturalno-oświatowego, towarzyskiego i sportowego;

e) organizowanie pomocy prawnej członków, instytucyj samopomocy koleżeńskiej oraz pośrednictwa pracy.

Zrzeszenie powstało w miejsce Związku Zawodowego Pracowników Miejskich Rz. P., którego oddziały i koła przekształcają się na samoistne Związki, posiadające osobowość prawną, łącznie zaś stanowią Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Miejskich Rz. P.

Władzami Zrzeszenia są: Walny Zjazd Delegatów, Zarząd Główny, Prezydjum, Komisja Rewizyjna i Sąd Odwoławczy.

Prezydjum Zrzeszenia stanowią pp.: Roman Krukowski — prezes Zrzeszenia, Mieczysław Orlański i Jan Krzyżanowski (Kraków) — wiceprezesi, Stanisław Gajewski — sekretarz Zrzeszenia, Feliks Ornowski — skarbnik Zrzeszenia i członkowie: dr. Józef Baryszewski, Feliks Dąbrowski, Jan Dymmel i Ignacy Giedroyć.

W skład Komisji Rewizyjnej wchodzą pp.: Wacław Altrich, Konopka (Warszawa), Adam Piłsudski (Wilno), Stanisław Kraus (Lwów) i Oskar Pohlman (Poznań).

Sąd Odwoławczy stanowią pp.: Czesław Jankowski, Zygmunt Dudziński i Edward Korb.

Mandat dyrektora Zrzeszenia piastuje p. Zenobjusz Duda.

Zrzeszenie liczy 13.200 członków.

Zrzeszenie wydaje dwutygodnik p. n. „Pracownik Miejski".

ZWIĄZEK PRACOWNIKÓW SAMORZĄDU POWIATOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Warszawa, ul. Kredytowa 16 m. 20, tel. 717-93.

Związek Zawodowy Pracowników Samorządu Powiatowego Rzeczypospolitej Polskiej skupia pracowników samorządu powiatowego, t. j. pracowników Wydziałów Powiatowych, Komunalnych

Kas Oszczędności, Zarządów Drogowych oraz zakładów i przedsiębiorstw powiatowych związków komunalnych. Terenem działalności jest Rzeczpospolita Polska. Siedzibą Związku i jego władz naczelnych jest stołeczne miasto Warszawa.

Cele Związku.

1. Zrzeszanie pracowników związków, zakładów i przedsiębiorstw komunalnych dla wspólnej obrony moralnych i materjalnych interesów członków.

2. Obrona zawodowych i obywatelskich praw członków.

3. Rozwój samorządu terytorjalnego.

Środki.

Dla osiągnięcia powyższych celów, Związek stosuje wszelkie środki prawem obowiązującem dozwolone, a w szczególności:

1. Zrzesza pracowników związków, przedsiębiorstw i zakładów komunalnych, w oddziałach powiatowych i kołach powiatowych.

2. Reprezentuje członków nazewnątrz wobec władz państwowych i samorządowych oraz wszelkich instytucyj.

3. Broni praw członków i dąży do poprawienia ich bytu i warunków pracy.

4. Zwołuje zjazdy, konferencje i zebrania dla omówienia spraw związanych z ustawodawstwem, życiem i interesami pracowników samorządowych oraz samorządu terytorjalnego.

5. Utrzymuje łączność w kraju i zagranicą z pokrewnemi organizacjami pracowników samorządowych i organizacjami zawodowemi pracowników państwowych i prywatnych oraz współdziała z instytucjami społecznemi.

6. Bierze udział w charakterze członka w organizacjach grupujących pracownicze związki zawodowe.

7. Wydaje czasopisma zawodowe, wydaje i popiera wydawanie książek, broszur i czasopism fachowych, zakłada bibljoteki i czytelnie dla użytku członków.

8. Rozwija i propaguje ideę samorządu terytorjalnego.

9. Udziela członkom pomocy materjalnej w ramach i na zasadach ustalonych w odrębnych regulaminach oraz porad i pomocy prawnej w sprawach wynikłych ze stosunku służbowego przynależności do Związku lub z działalności związkowej na zasadach i warunkach ustalonych w osobnym regulaminie.

10. Organizuje i prowadzi, zgodnie z obowiązującemi przepisami kasy pożyczkowo - oszczędnościowe, spółdzielnie spożywcze i mieszkaniowe, domy wypoczynkowe, sanatorja, uzdrowiska i t. p.

11. Organizuje życie kulturalno - towarzyskie wśród członków.

12. Popiera kształcenie członków zapomocą urządzania kursów, odczytów naukowych, ułatwiania studjów w kraju i zagranicą.

W ł a d z a m i Z w i ą z k u s ą:

1. Zjazd Delegatów.
2. Rada Związkowa.
3. Zarząd Główny.
4. Rady Wojewódzkie.
5. Zarządy Kół Wojewódzkich.
6. Zebrania powiatowe.
7. Zarządy Oddziałów Powiatowych.
8. Komisje Rewizyjne.
9. Sądy Koleżeńskie.

Skład Zarządu Głównego w okresie bieżącym przedstawia się następująco:

J. Barański, Prezes, Warszawa.
M. Korwin-Piotrowski, I Vice-Prezes, Łuck.
Ł. Drozdowski, II Vice-Prezes, Lublin.
W. Dulinicz, Sekretarz Generalny, Warszawa.
T. Roszko, Skarbnik, Radzymin.

Dyrektor Związku i Redaktor „Pracownika Komunalnego". M. Warczuk.

Związek posiada nieruchomość położoną w Zakopanem, na Gładkiem — „Dom Wypoczynkowy". Dom Wypoczynkowy czynny jest przez cały rok, posiada wszelkie nowoczesne urządzenia wymagane dla tego rodzaju pensjonatów. Istnieje trzeci rok.

Nadmienić również należy, że Związek wydaje własne czasopismo p. t. „Pracownik Komunalny", który ukazuje się 1-go każdego miesiąca.

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI GMINNEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Warszawa ,ul. Królewska Nr. 28. Telefony: Dyrektor Związku i Redakcja „Pracownika Samorządowego" 588-84; składnica 588-83; ogólny 538-86; Drukarnia 11-44-04.

Związek Zawodowy P. A. G. R. P. istnieje od roku 1918, a terenem jego działalności jest Rzeczypospolita Polska.

Związek liczy 5.600 członków, skupionych w 135 oddziałach powiatowych. Województwa centralne, zachodnie i wschodnie objęte są całkowicie działalnością organizacyjną Związku, natomiast na terenie Małopolski oddziały powiatowe zostaną ostatecznie w roku bieżącym zorganizowane.

Do zadań głównych Związku należy:

1. Obrona interesów prawnych, społecznych i ekonomicznych członków Związku i 2. praca nad podniesieniem poziomu kulturalnego i społecznego, oraz wykształcenia zawodowego swych członków.

Działalność swoją Związek przejawia w następujących kierunkach:

1) Prowadzi społeczne biuro pośrednictwa pracy i dział porad prawnych;

2) Kontynuuje stale akcję organizacyjno - instruktorską w terenie, dla którego to celu Związek utrzymuje stałego instruktora;

3) Propaguje ideę kształcenia zawodowego na Studjum Administracji Komunalnej przy Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie;

4) Udziela pomocy materjalnej i opieki wdowom i sierotom po zmarłych członkach Związku;

5) Wybitnie propaguje wśród członków pracę społeczną. W zakresie spraw kulturalno - społecznych Związek współdziała w każdej akcji obywatelskiej, bądź przez swych przedstawicieli i oddziały powiatowe, bądź też na łamach swojego organu;

6) Przyjmuje udział w pracach Rady Naczelnej Związków Pracowników Samorządowych. Wydaje własny organ prasowy, p. t.: „Pracownik Samorządowy".

Ponadto Związek prowadzi Składnicę ksiąg i druków, używanych przez urzędy komunalne, czem przyczynia się do ujednostajnienia biurowości w całem państwie. Oprócz Składnicy istnieje przy Związku Instytut Wydawniczy „Książnica Społeczno - Samorządowa", którego celem jest wydawanie dzieł z dziedziny samorządowej i prawa publicznego.

Wszelkie prace drukarskie zarówno dla Składnicy jak i Książnicy Społeczno - Samorządowej, wykonywane są we własnych zakładach drukarskich Związku, mieszczących się w Warszawie, pl. Krasińskich Nr. 6.

Działalnością Związku, pracami biura i przedsiębiorstw związkowych, kieruje Dyrektor Związku poseł Antoni Pacholczyk.

Ze względu na stały wzrost działalności związkowej, zachodzi potrzeba wybudowania domu związkowego.

W roku 1930 Związek nabył pod budowę plac, o przestrzeni 6946 łokci kw. przy Al. Jerozolimskiej 85.

Budowę domu finansują sami członkowie Związku, płacąc na ten cel specjalną składkę inwestycyjną w wysokości 1% od pensji miesięcznej brutto.

Władze Związku.

1. Walne Zgromadzenie Delegatów.

2. Centralny Zarząd, w osobach: Prezes Franciszek Filipski, pow. skierniewicki; wice-prezes Michał Michalski, pow. stopnicki; sekretarz Karol Moraczewski, pow. baranowicki; Dyrektor Związku poseł Antoni Pacholczyk, Warszawa.

Członkowie Zarządu: Antoni Kaczyński, pow. turecki, Jan Puścion, pow. łukowski, Jan Gromowicz, pow. sokólski.

Komisja rewizyjna: Bartłomiej Laskowski, Kazimierz Jakubowski i Antoni Fedyszyn.

RADA NACZELNA ZWIĄZKÓW PRACOWNIKÓW SAMORZĄDOWYCH R. P.

Warszawa, ul. Królewska 23. Tel. 538-84.

Radę Naczelną tworzą cztery centralne związki pracowników samorządowych, mianowicie: Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Miejskich R. P., Związek Zawodowy Pracowników Administracji Gminnej R. P., Związek Pracowników Samorządu Powiatowego R. P. oraz Związek Organizacyj Pracowników Samorządu wojewódzkiego w Poznaniu. Zadaniem Rady Naczelnej jest koordynowanie prac i wystąpień poszczególnych Związków a ponadto organizowanie zjazdów ogólnych i regjonalnych.

Rada Naczelna Z. P. S. występuje w imieniu ogółu pracowników samorządowych do Rządu i ciał ustawodawczych oraz opracowuje zagadnienia, związane ze sprawami pracowników samorządowych.

Lokalne związki pracowników samorządowych.

ZWIĄZEK ORGANIZACYJ PRACOWNIKÓW SAMORZĄDU WOJEWÓDZKIEGO.

Poznań, Al. Marcinkowskiego 29, Tel.: 33-88.

Związek istnieje od 8.III.1931 r. i obejmuje stowarzyszenia Urzędników Samorządu Wojewódzkiego Poznańskiego i Pomorskiego. Z chwilą powstania przystąpił Związek równocześnie na członka Rady Naczelnej Związków Pracowników Samorządowych R. P. w Warszawie, należy przez to do Centralnej Rady Pracowniczej.

Zadaniem Związku jest obrona interesów zawodowych zrzeszonych członków, doskonalenie zawodowe i obywatelskie urzędników, krzewienie idei samorządowej i dążenie do udoskonalenia ustroju samorządowego i t. d.

Z nicjatywy Związku odbył się w dniu 6.XI.1932 r. w Poznaniu zjazd przedstawicieli organizacyj pracowników samorządowych zachodnich województw pod egidą Rady Naczelnej Z. P. S.

Związek liczy ca 1500 członków.

Skład władz Związku przedstawia się jak następuje:

a) prezes — p. Bogdan Bederski — prezes Stow. poznańskiego,

b) wiceprezes — p. Jan Miąskowski — prezes Stow. pomorskiego,

c) sekretarz — p. Jan Zgórecki z Poznania,

d) zast. sekretarza — p. Matowski z Torunia,

e) skarbnik — p. Antoni Malecki z Poznania,

f) członkowie Komisji Rewizyjnej pp. Sobociński z Poznania, Mielcarek i Łęgowski z Torunia.

ZWIĄZEK URZĘDNIKÓW RAD POWIATOWYCH W MAŁOPOLSCE.

Lwów — Wydział Powiatowy.

(Dane z 1931 r. Sprawozdania nie nadesłano).

Związek Urzędników Rad Powiatowych w Małopolsce opiera swą działalność na statucie zatwierdzonym przez lwowski Urząd Wojewódzki.

Członkami Związku są urzędnicy wszystkich Rad Powiatowych w Małopolsce.

Skład Zarządu Związku jest następujący:

Przewodniczący — Zygmunt Tyralski, Sekretarz Rady powiatowej w Jarosławiu.

Sekretarz — Antoni Bielewicz, em. Sekretarz Rady powiatowej w Tarnobrzegu.

Członkowie:

Inż. Romuald Bocheński, Kierownik Pow. Zarządu Dróg w Rudkach.

N. Bednarczuk, Sekretarz Rady pow. w Sokalu.

August Cieślik, Sekretarz Rady pow. w Krakowie.

Franciszek Czarnik, Sekretarz Rady pow. w Rzeszowie.

N. Kołodziej, Sekretarz Rady pow. w Przemyślanach.

N. Krasoń, Inspektor Sam. gm. w Tarnobrzegu.

Dr. Stanisław Trojan, Sekretarz Rady pow. we Lwowie.

ZWIĄZEK PRACOWNIKÓW SAMORZĄDOWYCH WOJ. ŚLĄSKIEGO.

Siedziba — Katowice.

(Sprawozdania nie nadesłano).

Centralne instytucje finansowe.

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO.

Zakład Centralny mieści się w Warszawie, Aleja Jerozolimska Nr. 1 (Centrala telefoniczna 8-02-60). Bank posiada Oddziały w następujących 19 większych miastach Polski:

Biała (Bielsko), Ratuszowa 1 (tel. 4-62).

Białystok, Sienkiewicza 40 (tel. 1-03).

Bydgoszcz, Dworcowa 88 (tel. 12-07).

Drohobycz, Plac Św. Bartłomieja 3 (tel. 97).

Gdynia, 10 Lutego (tel. 74).

Katowice, Mickiewicza (tel. 23-24).

Kołomyja, Kościuszki 46 (tel. 1-42).

Kraków, Rynek Główny 47 (tel. 1-05).
Lublin, Kapucyńska 4 (tel. 1-67).
Lwów, Kościuszki 11 (tel. 32-62).
Łódź, Aleja Kościuszki 63 (tel. 1-58).
Łuck, Jagiellońska 6 (tel. 24).
Poznań, Aleja Marcinkowskiego 6 (tel. 41-93).
Radom, Piłsudskiego 5 (tel. 1-18).
Równe, 3 Maja 66 (tel. 2-85).
Stanisławów, Sapieżyńska 15 (tel. 4-01).
Tarnów, Krakowska 19 (tel. 72).
Wilno, Śniadeckich 8 (tel. 3-17).
Włocławek, Żabia 2 (tel. 4-16).

Bank Gospodarstwa Krajowego powstał na mocy Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 477) z połączenia trzech istniejących poprzednio banków państwowych: Polskiego Banku Krajowego, Państwowego Banku Odbudowy i Zakładu Kredytowego Miast Małopolskich.

Zadaniem Banku jest udzielanie kredytu długoterminowego przez emisję listów zastawnych oraz obligacyj komunalnych i kolejowych, a dla potrzeb przemysłu obligacyj bankowych; popieranie instytucyj kredytowych powołanych do życia przez samorządy (kasy oszczędności), popieranie ruchu budowlanego oraz wykonywanie wszelkich czynności bankowych ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb Państwa, przedsiębiorstw państwowych, samorządów i ich przedsiębiorstw.

Bank Gospodarstwa Krajowego jest instytucją państwową, której przysługuje osobowość prawna. Władzami Banku są: Prezes Banku i Wiceprezes Banku, Rada Nadzorcza, Dyrekcja i Komisja Rewizyjna.

Prezes Banku: Dr. Roman Górecki.

Wiceprezes Banku: Stefan Starzyński.

Rada Nadzorcza: Franciszek Doleżal, inż. Józef Gallot, Wincenty Jastrzębski, Władysław Korsak, inż. Antoni Olszewski, Dr. Eugenjusz Piestrzyński, Dr. Adam Rose, Prezes Rady, Dr. R. Górecki.

Komisarz Rządowy: Witold Broniewski. Zastępcy Komisarza: Stefan Rybałtowski, Witold Pawłowicz.

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący Dr. Wiktor Marynowski, Członkowie: Artur Alland, Tadeusz Pieńkowski, Antoni Repeczko, Wacław Mohl, Wacław Drabarek, Lucjan Zadrowski.

Dyrekcja: Dyrektor Naczelny — vacat, Zast. Dyrektora Naczelnego: inż. Jerzy Drecki. Dyrektorzy: Dr. Leon Barysz, Dr.

Tadeusz Garbusiński, Dr. Marjan Chechliński, Józef Kożuchowski, Dr. Zygmunt Wasserab.

Kapitał zakładowy Banku stanowi własność Skarbu Państwa. Wynosi on obecnie 150 milj. zł. Rezerwy wynoszą 68,3 milj. zł.

Korespondentami Banku zagranicą są największe instytucje finansowe we wszystkich ważniejszych centrach finansowych świata.

Bank dzieli się na 6 departamentów: Ogólny, Bankowy, Kredytów Krótkoterminowych, Konsorcjalno-Przemysłowy, Kredytów Długoterminowych i Kredytów Budowlanych.

Sprawami, dotyczącemi kredytów komunalnych, zajmują się:

Wydział Komunalny — w Dep. Kredytów Długoterminowych— w zakresie długoterminowych pożyczek w obligacjach komunalnych;

Dep. Kredytów Krótkoterminowych w zakresie pożyczek na budownictwo mieszkaniowe dla samorządów;

A pozatem Wydział Kredytów Społecznych — w Dep. Kredytów Krótkoterminowych — w zakresie kredytów dla komunalnych kas oszczędności.

Połączenia telefoniczne ze wszystkiemi Wydziałami i Departamentami przez Centralę telefoniczną Banku Nr. 8-02-60.

PAŃSTWOWY BANK ROLNY.

Siedziba P. B. R. — Centrala — Warszawa, ul. Nowogrodzka Nr. 50, tel.: Centrala 556-00.

Oddziały:

Oddział główny. — Warszawa, ul. Nowogrodzka Nr. 50, tel.: Centrala 556-00.

Oddział w Grudziądzu, ul. Sienkiewicza 18.
„ „ Katowicach, ul. Szkolna 6.
„ „ Kielcach, ul. Sienkiewicza 64.
„ „ Krakowie, Pl. Szczepański 8.
„ „ Lublinie ul. Kapucyńska 1.
„ „ Lwowie, ul. Piłsudskiego 25.
„ „ Łucku, ul. Piłsudskiego 24.
„ „ Pińsku, ul. Kościuszki 2.
„ „ Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 12.
„ „ Wilnie, ul. Wielka Pohulanka 24.

Agentura w Gdyni — Plac Wolności.

Państwowy Bank Rolny. — Instytucja państwowa, której przysługuje osobowość prawna, powołany został do życia dekretem Naczelnika Państwa z dn. 5.II.1919 r., jako Polski Państwowy Bank Rolny. Ustawą z dn. 10 czerwca 1921 r. przemianowany został na Państwowy Bank Rolny. Na podstawie ustawy tej, uzupełnionej przez Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r., 22 marca 1928 r. oraz 30 października 1930 r. Minister Reform Rolnych zatwierdził dn. 5 czerwca 1931 r. Statut Banku.

Kapitał Zakładowy. — 130 miljonów złotych.

Zadania Banku. Zadaniem Państwowego Banku Rolnego jest popieranie rozwoju rolnictwa, przemysłu rolnego i gospodarczego rozwoju wsi, organizowanie kredytu rolniczego dla drobnych i średnich gospodarstw, popieranie i prowadzenie parcelacji, osadnictwa, meljoracyj i regulacyj rolnych oraz administrowanie funduszami przeznaczonemi na powyższe cele do dyspozycji organów Rządu.

Działalność Banku. Państwowy Bank Rolny udziela kredytów długoterminowych w 7% listach zastawnych i 7% obligacjach meljoracyjnych, kredytów krótkoterminowych za pośrednictwem miejscowych instytucyj kredytowych na ogólne cele obrotowe oraz na określone nakłady, zmierzające do podniesienia wartości produkcji gospodarstw rolnych, wreszcie kredytów towarowych, administruje funduszami rządowemi, przeznaczonemi na specjalne cele, związane przedewszystkiem z przebudową ustroju rolnego, finansuje przedsiębiorstwa, zajmujące się uszlachetnieniem produkcji rolniczej, prowadzi parcelację majątków własnych oraz przyjętych w komis, załatwia pozatem wszelkie normalne czynności bankowe.

Władze Banku.

1) Prezes Banku i Prezes Rady Nadzorczej Kazimierz Stamirowski. Wice-prezes Antoni Anusz. Prezesa i wice-prezesa Banku mianuje na przeciąg 5 lat Prezydent Rzeczypospolitej.

2) Rada Nadzorcza, do której wchodzą Prezes Banku oraz 9 członków powołanych na lat 3 przez Ministra Skarbu, w tem 6 w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

3) Dyrekcja Banku: Dyrektor Naczelny Wacław Staniszewski. Dyrektorzy: Józef Borowski, Stanisław Riedel, Piotr Berdecki, Michał Chlewiński, Józef Radwan.

Dyrekcję Banku powołuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych, Naczelnego Dyrektora w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI (P. K. O.).

P. K. O. jest instytucją państwową, posiadającą odrębną osobowość prawną, oraz własny majątek.

Głównym zadaniem P. K. O. jest gromadzenie oszczędności najszerszych warstw społeczeństwa, oraz popularyzowanie obrotu czekowego, w szczególności obrotu bezgotówkowego w państwie. Ponadto instytucja ta prowadzi działalność ubezpieczeniową, w postaci popularnych ubezpieczeń na życie, oraz załatwia wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości.

Rozwój działalności P. K. O.

ROK	Ilość kont oszczędnościowych i czekow.	Ogólny obrót roczny	Pozostałość na kontach oszczędnośc. i czekowych
		w miljonach złotych	
1924	101.809	3.142.8	45.1
1925	128.460	7 475.0	65.0
1926	163.229	10.694.4	128.8
1927	232.234	16.124.6	200.9
1928	355.597	21.569.7	315.8
1929	496.744	24.380.9	383.7
1930	670.679	24.413.1	431.3
1931	826.178	23.392.5	509.8
1932	1.020.547	22.681.8	622.8

Władze Pocztowej Kasy Oszczędności.

Prezes: Dr. Henryk Gruber.

Rada Zawiadowcza: Baczyński Włodzimierz, Michalski Paweł, Kohlmünzer Zygmunt, Czachyra Adam, Szmyt Józef, Konrad-Patek Euzebjusz.

Delegat Ministra Skarbu: Dr. Nowak Jerzy.

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący — Lincker Adam, Zastępca Przewodn. — Makarewicz Jan. Członkowie: Pawłowicz Witold, Schneider Michał, Zwierowicz Wiktor. Zastępcy: Zdzitowiecki Włodzimierz, Landau Władysław.

Centrala: Warszawa, Jasna 9.

Sekretarz Generalny: Wasung Tadeusz.

Dyrektor Departamentu Technicznego — Strzegocki Kazimierz.

Dyrektor Departamentu Administracyjnego — Jarocki Piotr.

Dyrektor Działu Ubezpieczeń — Rabcewicz-Zubkowski Jan.
Dyrektor Centralnej Księgowości — Góra Witold.
Naczelnik Wydziału Bankowego — Szczudło Jan, Lucjan.
Oddziały:
Katowice — Kierownik Oddz. Turski Jan.
Kraków — Kierownik Oddz. Dr. Szeliga Stanisław.
Poznań — Dyrektor Oddz. Dr. Kowalski Jan.
Lwów — Dyrektor Oddz. Baczyński Michał.
Łódź — Kierownik Oddz. Jara Stanisław.
Wilno — Kierownik Oddz. Biernacki Marjan.
Zbiornice:
Wszystkie Urzędy Pocztowe.

Obrót oszczędnościowy.

Wkłady zwyczajne wpłacać można w kwotach począwszy od 1 złotego. Oszczędności wpłaca się na książeczkę wkładkową, którą otrzymać można w P. K. O. i jej Oddziałach, jak również we wszystkich urzędach pocztowych. Wypłaty uskuteczniają Kasy Centrali P. K. O. bez ograniczenia kwoty, urzędy zaś pocztowe wypłacają z książeczek oszczędnościowych doraźnie kwotę do 100 zł. dziennie, większe zaś kwoty za uprzedniem sprawdzeniem stanu rachunku w Centrali.

Zarówno książeczka, jak i druki wydawane są bezpłatnie. Wszelkie dokumenty i pisma dotyczące złożonych oszczędności wolne są od opłat stemplowych. Ponadto oszczędności złożone na książeczkach P. K. O. są wolne od egzekucji, o ile nie przekroczą kwoty 2.500 zł. Listy zwykłe do P. K. O. pisane w sprawach, dotyczących oszczędności wolne są od opłaty pocztowej.

Książeczkę można wystawić na imię własne lub też na imię innej osoby (żony, dziecka, krewnego, znajomego), albo instytucji lub firmy.

P. K. O. płaci aż do odwołania 5% rocznie od złożonych oszczędności.

Z końcem roku procenty dolicza się do kapitału i oprocentowuje się je jak sam kapitał.

Wkłady zwykłe są najpopularniejszym rodzajem wkładów w P. K. O.

Wkłady premjowane polegają na tem, że wpłacający miesięcznie po 8 zł. po 10 latach otrzymuje zł. 1.000.

Oznaczone 1.000 zł. może być wypłacone wcześniej, o ile książeczka zostanie wylosowana w jednem z losowań odbywających

się co kwartał mianowicie 25 stycznia, 25 kwietnia, 25 lipca i 25 października każdego roku. Na każde 1000 książeczek wylosowanych zostaje sześć, przyczem w losowaniu uczestniczą książeczki, na które wpłacono przed losowaniem 3 wkładki miesięczne, a ewent. przerwa w płaceniu wkładek trwała nie dłużej, niż 2 miesiące.

Wkładki wpłacać można w P. K. O. i jej Oddziałach oraz we wszystkich urzędach pocztowych w całej Polsce.

Korespondencja zwykła w sprawie tych oszczędności również jest wolna od opłat pocztowych i stemplowych.

Wkłady w złotych w złocie. P. K. O. przyjmuje również oszczędności w obcych walutach albo w złotych i przerachowuje je na złote w złocie na podstawie specjalnych postanowień.

Wkładki takie są oprocentowane na 4% w stosunku rocznym, a przyjmuje je tylko Centrala P. K. O. i jej Oddziały.

Wkłady emigracyjne są przeznaczone dla osób przebywających stale poza granicami Państwa. Wpłacać na książeczki emigracyjne można bez ograniczenia bądź za pomocą międzynarodowych przekazów i listów pieniężnych, bądź też posługując się kontami czekowymi, jakie P. K. O. prowadzi pod własną firmą we wszystkich zagranicznych urzędach czekowo-pocztowych. W tym ostatnim wypadku wpłata może być dokonywana za pomocą zwykłych blankietów pocztowych nadawanych w dowolnym urzędzie pocztowym zagranicą.

Wkłady na tych książeczkach P. K. O. przerachowuje na złote w złocie. Wypłaty z książeczek oszczędnościowych emigracyjnych dokonuje P. K. O. wskazanej osobie w kraju, lub zagranicą.

Wkłady emigracyjne oprocentowane są na 4% w stosunku rocznym przy kapitalizacji półrocznej.

Obrót czekowy.

W obrocie czekowym P. K. O. umożliwia uczestnikom tego obrotu najdogodniejszy i najtańszy sposób przekazywania gotówki do wszystkich miejscowości w kraju i zagranicą. Uczestnik tego obrotu otrzymuje książeczkę czekową, która zastępuje mu gotówkę, a gotówka leży na oprocentowanym rachunku. Wpłaty i wypłaty w obrocie czekowym można uskuteczniać w Kasach Centrali, Oddziałów i Ekspozytur P. K. O., oraz we wszystkich urzędach pocztowych.

W obrocie czekowym ważną rolę odgrywa obrót bezgotówkowy, dzięki któremu regulowanie rozrachunków między posiadaczami kont czekowych P. K. O. odbywa się przez przepisanie kwoty z jednego

konta czekowego na drugie. Zaznaczyć należy, że obrót bezgotówkowy (przelewowy) zwolniony jest od wszelkich opłat manipulacyjnych.

Czynności bankowe.

Z czynności bankowych załatwianych przez P. K. O. należy przedewszystkiem wymienić udzielanie pożyczek pod zastaw papierów wartościowych i dywidendowych, inkaso weksli i innych dokumentów, zakup i sprzedaż papierów wartościowych na giełdach krajowych, przyjmowanie różnych walorów do depozytu, wynajmowanie w swych Skarbcach schowków depozytowych (safes) i t. p.

Ubezpieczenia na życie w P. K. O.

Ubezpieczenia na życie są też pewnego rodzaju oszczędnością. Wzamian za regularne wpłacanie składki, uzyskuje ubezpieczony, wzgl. jego spadkobiercy pewien kapitał. P. K. O. przyjmuje ubezpieczenia do 10.000 w zł. w złocie, nie wymaga badania lekarskiego, przyczem składki zaczynają się od 3 zł. miesięcznie. W razie śmierci ubezpieczonego spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, P. K. O. wypłaca podwójną sumę ubezpieczenia.

Rozwój działu ubezpieczeń na życie bez badania lekarskiego w P. K. O. świadczy o popularności tych ubezpieczeń, bowiem do dnia 31.XII.1932 r. ilość osób ubezpieczonych w P. K. O. wynosiła 60.000 na łączną sumę ubezpieczenia 112.000.000 zł.

POLSKI BANK KOMUNALNY S. A.

Warszawa, Plac Napoleona 7 — gmach własny, telefon ogólny 297-04.

Polski Bank Komunalny założony został w 1919 r. z inicjatywy Ministra Spraw Wewnętrznych przez Samorządy Rzeczypospolitej. Formą prawną Banku jest spółka akcyjna. Akcje są wyłącznie imienne i mogą być nabywane tylko przez Związki Komunalne Rzeczypospolitej Polskiej, ich zakłady mające własną osobowość prawną (Komunalne Kasy Oszczędności), związki międzykomunalne oraz instytucje prawa publicznego.

W chwili obecnej akcjonarjuszami Banku są: 1 związek wojewódzki, 225 miast, 163 powiatów, 123 komunalnych kas oszczędności, oraz 8 zakładów prawa publicznego.

Zadaniem Banku jest zaspakajanie potrzeb kredytowych związków komunalnych, współdziałanie z komunalnemi kasami oszczędności a także ułatwianie im wszelkich rozrachunków i obrotów pieniężnych.

Oprócz wszelkich uprawnień Banku kredytu krótkoterminowego Bank emituje obligacje komunalne posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne).

Za pośrednictwem Banku udzielane są pożyczki z Drogowego Funduszu Pożyczkowego Ministerstwa Komunikacji. Bank administruje Komunalnym Funduszem Pożyczkowo-Zapomogowym.

Bank prowadzi Biuro Warszawskiego Związku Komunalnych Kas Oszczędności, do którego należą Kasy województw centralnych i wschodnich.

Współpracuje Bank również ze Związkiem Związków Komunalnych Kas Oszczędności, zarząd którego mieści się w siedzibie Banku.

Władzami Banku są: 1) Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów, w którem mają prawo uczestnictwa akcjonarjusze w osobach upoważnionych do tego delegatów, po jednym od akcjonarjusza, wyznaczonych z pośród członków swoich organów wykonawczych, z tem, że każda akcja daje prawo do jednego głosu, lecz nikt nie może posiadać więcej głosów ponad 150, 2) Rada Nadzorcza, składająca się z 12 członków, wybranych z pomiędzy delegatów reprezentujących przynajmniej 50 głosów na Walnem Zgromadzeniu, oraz z nieprzekraczającej liczby 5 osób kooptowanych przez członków z wyboru. Corocznie ustępuje ⅓ część członków Rady, pochodząca z wyboru. Kooptacja dokonywa się na rok jeden. 3) Zarząd Banku, mianowany przez Radę Nadzorczą, która zawiera z poszczególnymi członkami umowę. Rozdział kompetencji między Radę i Zarząd określa prawo bankowe. 4) Komisja Rewizyjna złożona z 5 członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów na 1 rok.

Dla uzgodnienia działalności Banku z zamierzeniami Państwa w dziedzinie komunalnej i skarbowej działa przy Banku z prawem zawieszania i wstrzymywania oraz inicjowania uchwał i czynności — Komisarz Rządowy, mianowany przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Członkami Rady Nadzorczej są pp.: 1) Piotr Drzewiecki — Prezes Rady, 2) Dr. Kazimierz Duch — V.-Prezes Rady oraz 3) Wacław Gajewski — V.-Prezes Związku Powiatów, 4) Władysław Korsak — V.-Minister Spraw Wewnętrznych, 5) Prof. Władysław Strzelecki, — Naczelny Dyrektor Powszechnego Zakładu

Ubezpieczeń Wzajemnych, 6) Marjan Wojciechowski — radca ministerjalny — delegat Ministerstwa Skarbu, 7) Władysław hr. Dzieduszycki, poseł — delegat powiatu Stanisławowskiego, 8) Mieczysław Szczepkowski — dyrektor Komunalnej Kasy Oszczędności m. st. Warszawy, 9) Józef Roziecki — dyrektor Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Piotrkowskiego, 10) Edward Dunin-Markiewicz, poseł, — przewodniczący Zarządu Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Drohiczyn Poleski, 11) Zbigniew Madeyski, poseł, — Prezydent m. Dąbrowy Górniczej, 12) Ignacy Puławski — poseł, 13) Stefan Pachnowski — Prezydent m. Włocławka, 14) Stanisław Wasiak — Starosta pow. Nieszawskiego, 15) Dr. Karol Polakiewicz, — V.-Marszałek Sejmu R. P., 16) Aleksander Trzciński — Naczelnik Wydziału Samorządowego woj. Poznańskiego.

Zarząd stanowią pp.: J. Zdanowski — Dyrektor Naczelny, D. Szurzyński i A. Śliwiński — dyrektorzy.

Członkami Komisji Rewizyjnej są pp.: 1) Zygmunt Chudzyński — Przewodniczący Zarządu i Dyrektor Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Łaskiego, 2) Jerzy Dodacki — Burmistrz m. Łęczycy, 3) Jan Gadomski — Starosta pow. Mińsko-Mazowieckiego, 4) Kazimierz Kühn — nacz. wydz. Samorz. woj. stanisławowskiego, 5) Mieczysław Szarras — Prezydent m. Kalisza.

Komisarzem Rządowym jest p. Witold Zbikowski, naczelnik Wydziału Komunalnej Polityki Gospodarczej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Stan rachunków Banku na dz. 31.X.1932 r. zamyka się sumą złotych 73.812.242,63, w czem kapitałów własnych zł. 6.414.704,59.

KOMUNALNY FUNDUSZ POŻYCZKOWO - ZAPOMOGOWY.

Komunalny Fundusz Pożyczkowo - Zapomogowy utworzony Rozporządzeniem Prezydenta R. P., z dn. 1.VI.1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50) uzupełnionym ust. z dnia 10.III.1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32) składa się z dwóch funduszów: pożyczkowego i zapomogowego i przeznaczony jest na pożyczki dla gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych.

Fundusz Pożyczkowy powstaje z 20% odliczeń z ogólnej sumy wpływów z dodatków komunalnych do wszystkich państwowych podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji (wyjąwszy wpływy z dod. do państwowych podatków od węgla, olejów mi-

neralnych i cukru oraz opłat patentowych) oraz z 15,42,4% ogólnej sumy wpływu z dod. komunalnego do opłaty skarbowej od spirytusu, jako też z całego (w wysokości 10%) dodatku komunalnego do państwowego podatku od spadków i darowizn.

Fundusz Zapomogowy tworzy się z sum powstałych z oprocentowania pożyczek i pozostającego do dyspozycji salda funduszu.

Połowa Funduszu Pożyczkowego przeznaczona jest na pożyczki długoterminowe 5 i 10-letnie, w zasadzie na inwestycje podjęte w wykonaniu ustawowych zadań — które się nie rentują oraz na konwersje pożyczek krótkoterminowych zaciągniętych z tego funduszu. Z drugiej połowy Funduszu Pożyczkowego udzielane są pożyczki krótkoterminowe do 12 miesięcy. Termin ten może być przedłużony do 2 lat a w wyjątkowych okolicznościach do lat 3-ch; z funduszu tego mogą być również udzielane pożyczki związkom międzykomunalnym utworzonym dla celów opieki społecznej i szpitalnictwa oraz Centralnym Zrzeszeniom Samorządowym. Pożyczki długoterminowe oprocentowane są w wysokości 4¾%, krótkoterminowe — 6%.

Z funduszu Zapomogowego mogą być udzielane Związkom Komunalnym znajdującym się w wyjątkowo trudnem położeniu bezzwrotne zapomogi.

Funduszem Pożyczkowo - Zapomogowym administruje Polski Bank Komunalny. Organem zarządzającym jest Komisja, składająca się z:

jednego przedstawiciela	Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,
,, ,,	Ministerstwa Skarbu,
dwóch przedstawicieli	Związku Powiatów R. P.
,, ,,	Związku Miast Polskich,
,, ,,	Polskiego Banku Komunalnego z głosem doradczym.

Przewodniczącym Komisji jest przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Stan w dniu 31.X.1932 r. udzielonych pożyczek z Funduszu Pożyczkowego — zł. 17.649.587,54.

Siedziba — Warszawa, Plac Napoleona 7, Polski Bank Komunalny.

KOMUNALNY ZWIĄZEK KREDYTOWY I KOMUNALNY BANK KREDYTOWY W POZNANIU.

Poznań, ul. 27 Grudnia 8, tel.: 21-07, 36-36, 51-71, 51-72, 51-74.

KOMUNALNY ZWIĄZEK KREDYTOWY W POZNANIU powstał ze Związku Kas Oszczędności Prowincji Poznańskiej (Sparkassenverband der Provinz Posen E. V.), założonego w roku 1892, a przekształconego w r. 1912 w „Związek Żyrowy Kas Oszczędności w Poznaniu" (Sparkassen-Giro-Verband Posen) o charakterze związku celowego komun, przy którym z początkiem 1913 roku uruchomiono instytucję finansową pod firmą „Centrala Żyrowa Kas Oszczędności w Poznaniu" („Sparkassen-Giro-Zentrale Posen"). W roku 1922 przybrał Związek firmę „Komunalny Związek Kredytowy" rozszerzając znacznie dotychczasowy zakres działania w kierunku finansowania za pośrednictwem swej centrali bankowej, t. j. Komunalnego Banku Kredytowego nietylko kas oszczędności, ale także i związków komunalnych (miast i powiatów). Pozatem Komunalny Związek Kredytowy rozszerzył statutową działalność na Województwa: Pomorskie i Śląskie.

Członkiem Związku może być za jego zgodą każdy powiat i każda gmina miejska Województw: Poznańskiego, Pomorskiego i Śląskiego. Przy końcu roku 1930 należało do Związku 172 członków.

Władzami Związku są: 1. Sejmik, 2. Wydział, 3. Prezes.

W skład Wydziału Komunalnego Związku Kredytowego (Rady Komunalnego Banku Kredytowego), składającego się z 12 członków, wchodzą pp.:

1. Ratajski Cyryl, prezydent st. m. Poznania, prezes Związku,
2. dr. Jerzykowski Zbigniew, starosta pow. poznańskiego, I zastępca prezesa,
3. Włodek Józef, prezydent m. Grudziądza, II zastępca prezesa,
4. Barciszewski Leon, prezydent m. Bydgoszczy,
5. Holland Maksymiljan, burmistrz miasta Buku,
6. Kasprzak Feliks, starosta powiatu krotoszyńskiego,
7. Niepokulczycki Hipolit, starosta pow. grudziądzkiego,
8. Ossowski Leon, b. starosta pow. chełmińskiego,
9. Polski Jan, burmistrz miasta Środy,
10. Różankowski Jan, starosta pow. średzkiego,
11. dr. Sobierajczyk Alojzy, burmistrz m. Chojnic,
12. dr. Wilczek Romuald, starosta powiatu inowrocławskiego.

Komisja Rewizyjna:

1. Czwojdziński Adam, burmistrz miasta Starogardu,
2. dr. Chmielarski Tadeusz, wiceprezydent m. Bydgoszczy,
3. Zenkteler Edmund, starosta powiatu leszczyńskiego.

Zastępcy Komisji Rewizyjnej:

1. Bederski Adam, zastępca Komisarza Rządu m. Gdyni,
2. Ekkert Józef, starosta powiatu rawickiego,
3. Łuczak Wiktor, burmistrz miasta Janówca.

Związek posiada dwa organa prasowe, a mianowicie:

Dwutygodnik „Wiadomości Samorządowe", poświęcony działalności samorządów powiatowych i miejskich oraz miesięcznik „Czasopismo Kas Oszczędności", poświęcony wszelkiego rodzaju sprawom Komunalnych Kas Oszczędności.

Analogicznie do swych organów prasowych Związek działa przez dwa odrębne biura (wydziały):

1) Biuro Samorządowe, obejmujące wszelkiego rodzaju sprawy związków komunalnych, a w szczególności także dział rewizyjny Kas Komunalnych oraz

2) Biuro Komunalnych Kas Oszczędności, obejmujące sprawy rewizyjne i wszelkie inne Komunalnych Kas Oszczędności.

Obydwa biura wypełniają swoje zadania przez przeprowadzanie rewizyj za pośrednictwem fachowych rewizorów (odnośnie Kas Oszczędności z urzędu jako związek rewizyjny, odnośnie Kas Komunalnych na żądanie komun), przez współpracę w kwestjach ustrojowych i organizacyjnych, udzielanie porad prawnych, urządzanie kursów instrukcyjnych i dokształcających dla urzędników Kas Komunalnych i Kas Oszczędności, wyjaśnianie kwestyj prawnych i aktualnych w okólnikach i organach prasowych, udzielanie porad natury techniczno - bankowej i buchalteryjnej i t. p. Pozatem biura opracowują potrzebne wzory, zbierają daty statystyczne i t. p.

Dyrektorem Biura Samorządowego jest p. dr. W. Dalbor.

Instytucją bankową Związku jest:

KOMUNALNY BANK KREDYTOWY.

Do zakresu działania Komunalnego Banku Kredytowego należy nietylko regulowanie przypływu i odpływu kapitału Komunalnych Kas Oszczędności, lecz również załatwianie interesów finansowych zrzeszonych miast i powiatów. Niezależnie od tego Komu-

nalny Bank Kredytowy załatwia wszelkie czynności bankowe i handlowe również i z niecztonkami. Specjalną agendą Komunalnego Banku Kredytowego jest udzielanie długoterminowych pożyczek komunalnych oraz wydawanie na podstawie tychże kredytów obligacyj komunalnych.

Rozwój Banku widoczny jest z następujących cyfr:

Rok	Kapitały własne:	Wkłady	Kredyty udzielone komunom i kasom oszczędnościowym	Czysty zysk	Sumy bilansowe
1924	30.146	3.000.149	6.870.428	209.205	39.572.344
1925	201.702	5.280.938	8.280.859	295.674	43.157.059
1926	423.966	11.448.553	12.179.633	270.194	47.715.630
1927	634.185	14.700.378	15.601.219	446.351	49.638.316
1928	2.505.951	20.579.868	20.666.526	519.380	54.486.764
1929	3.157.424	30.642.335	28.288.605	743.167	61.094.480
1930	4.680.829	33.633.000	37.128.738	1.157.311	70.292.406
1931	5.577.900	24.949.246	32.180.701	634.853	64.129.025

Przy pomocy finansowej i technicznej Komunalnego Banku Kredytowego zostało założone Zachodniopolskie Towarzystwo Kredytowe Miejskie w Poznaniu. Pożyczki hipoteczne tegoż Towarzystwa, udzielone w 8% listach zastawnych, wynosiły w końcu 1930 r. zł. 6.661.400 w złocie.

Zarząd Banku stanowią 3 dyrektorzy pp.: Adamczewski Tadeusz, Michciński Tadeusz i Rakowski Michał.

Związki kas oszczędności.

ZWIĄZEK ZWIĄZKÓW KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI.

Warszawa, Pl. Napoleona 7, tel. 297-37.

C e l e: Reprezentowanie potrzeb komunalnej działalności kredytowej i oszczędnościowej i obrona tej działalności oraz jej organizacji. Ustalanie wytycznych dla polityki gospodarczej i finansowej w tym zakresie. Doskonalenie i ujednostajnianie pracy K. K. O. i zasad przeprowadzania rewizji. Statystyka i badania w zakresie ruchu oszczędnościowego. Współdziałanie z Ministerstwami: Spraw Wewnętrznych i Skarbu na ich żądanie w zakresie spraw dotyczących K. K. O. i komunalnej polityki oszczędnościowo-kredytowej.

C z ł o n k o w i e: Członkami Związku są: Związek Polskich Kas Oszczędności we Lwowie, Komunalny Związek Kredytowy w Poznaniu, Związek Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie, Związek Kas Oszczędności woj. Śląskiego, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, Związek Powiatów Rzeczypospolitej i Związek Miast Polskich.

O r g a n y: Na czele Związku stoi, jako organ uchwalający, Rada Związku, do której pierwsi czterej członkowie delegują po 2-ch, następni czterej po 1-ym przedstawicielu.

Uchwały, wymagające współdziałania czy świadczeń ze strony poszczególnego członka, w braku jednomyślnego postanowienia, obowiązują go tylko po odpowiednich uchwałach jego organów, do których kompetencji decyzja należy.

Przyjęcie nowych członków wymaga jednomyślnej uchwały.

Organem wykonawczym jest Prezydjum.

Biuro prowadzi Prezes Związku.

Nadzór nad Związkiem wykonuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ministerstwo Skarbu, których przedstawiciele biorą udział w posiedzeniach Rady.

Prezesem Związku jest p. Juljusz Zdanowski.

Członkami Rady Związku są: pp. T. Adamczewski z Poznania, L. Barciszewski z Bydgoszczy, J. Dorawski z Krakowa, W. Gajewski z Warszawy, W. Kubala ze Lwowa, A. Kocur z Katowic, H. Niepokulczycki z Grudziądza, D. Szarzyński z Warszawy, M. Szczepkowski z Warszawy, M. Tułacz z Katowic, St. Uhma ze Lwowa, J. Zdanowski z Warszawy.

Związki Komunalnych Kas Oszczędności wydają następujące pisma:

Warszawski — „Oszczędność" — dwutygodnik.

Poznański — „Czasopismo Kas Oszczędności" — miesięcznik.

Lwowski — „Kwartalnik Kas Oszczędności".

ZWIĄZEK MIEJSKICH I POWIATOWYCH KAS OSZCZĘDNOSCI.

Warszawa, Plac Napoleona 7.

Związek zorganizowany został w 1927 r. Celem Związku jest koordynowanie poczynań komunalnych kas oszczędności w dziedzinie propagowania i ułatwiania drobnej kapitalizacji, popieranie

działalności i interesów Kas, jak również dokonywanie rewizyj biur i księgowości tychże. Działalność Związku obejmuje teren dziewięciu województw centralnych i wschodnich. Obecnie do Związku należy 127 Kas, w czem 17 miejskich i 2 zorganizowane przez Związki Międzykomunalne.

O sile finansowej zrzeszonych Kas można wyrobić sobie wyobrażenie na podstawie cyfr zamknięcia r-ków za rok 1931, ważniejsze pozycje którego, przedstawiają się jak następuje (w tys. zł.):

1) suma bilansowa	165.351
2) wkłady, łącznie z saldami kred. r-ków czek.	114.477
3) udzielone kredyty:	
a) krótkoterminowe	89.376
b) długoterminowe (hipoteczne)	23.023
c) komunalne	19.509
4) lokaty w papier. publiczn.	11.258
5) kapitały własne	12.522

Pozycja wkładów wymaga nieco komentarzy. Kasy związkowe są instytucjami bardzo młodemi: najstarsze z nich liczą zaledwie 6 lat istnienia; większość zaś powstawała w okresie, kiedy widnokrąg gospodarczy ciemne chmury przysłaniać poczęły, wskutek czego od początku istnienia ciężką walkę z przeciwnościami ekonomicznemi staczać musiały. I jeśli się te momenty uwzględni, jeśli się weźmie ponadto pod uwagę, że ludność b. zaboru rosyjskiego o instytucjach oszczędnościowych prawie że nic nie słyszała, będziemy dopiero w stanie należycie ocenić wysiłki Kas w zakresie krzątania się około zbierania drobnych oszczędności i zrozumieć ich znaczenie i zasługi w odbudowie naszego skołatanego życia gospodarczego.

Organami Związku, według dotychczas obowiązującego statutu, są: a) Walne Zgromadzenie — jako organ uchwalający, — składające się z delegatów K. K. O. — członków Związku, po jednym od każdej Kasy, b) Zarząd — jako organ wykonawczy, składający się z 9-ciu członków i 3 zastępców, wybieranych przez Walne Zgromadzenie na przeciąg lat 3, oraz c) Komisja Rewizyjna.

W skład obecnego Zarządu wchodzą pp.: M. Szczepkowski — dyrektor K. K. O. m. st. Warszawy — Prezes, J. S. Roziecki — dyrektor K. K. O. pow. Piotrkowskiego — Viceprezes, Zygmunt Chudzyński — dyr. K. K. O. pow. Łaskiego, E. Dunin Markiewicz — Naczelnik Zarządu K. K. O. pow. Drohiczyńskiego, C. J. Modzelewski — dyr. K. K. O. pow. Ostrołęckiego, M. Mystkowski — dyr. K. K. O. m. Włocławka, J. Puławski — del. K. K. O.

m. Łucka, J. Rożkowski — dyrektor Związku, A. Ulrych — Naczelnik Zarządu K. K. O. m. Kalisza.

Pozatem dla spraw rewizyjnych jest powołana Specjalna Komisja, działająca na prawach Zarządu Związku, w skład której wchodzą czterej członkowie Zarządu, przedstawiciele Ministerstw: Spraw Wewnętrznych i Skarbu, oraz na podstawie umowy z dn. 17 lutego 1930 r. delegaci Banków Państwowych (Państwowego Banku Rolnego i Banku Gospodarstwa Krajowego).

Według nowego statutu, uchwalonego przez Walne Zgromadzenie w dn. 8.V.1932 r. struktura organizacyjna Związku będzie się przedstawiała nieco inaczej. Organem stanowiącym Związku ma być Rada Związku, składająca się z 18 do 22 członków i tyluż zastępców wybieranych przez Zgromadzenia Wojewódzkie. Każdy okręg wyborczy (województwo) wybiera od 1 do 3 delegatów w stosunku do ilorazu wkładów ulokowanych w K. K. O. i ludności odnośnego województwa. Zarząd składać się ma z Prezesa Związku i 6 członków, wybieranych przez Radę na przeciąg lat trzech. Ponadto w skład Zarządu wchodzą jako wiryliści: dyrektor Związku i dyrektor instytucji komunalnej prowadzącej biuro Związku. Wreszcie Zarząd ma prawo kooptować do swego grona nie więcej jak 2 dodatkowych członków z pośród osób zasłużonych dla rozwoju ruchu oszczędnościowego, względnie znanych na polu nauk ekonomicznych. Wspomnieć również wypada o kongresach K. K. O., które będą miały charakter ciała opinjodawczego.

Organem prasowym Związku jest dwutygodnik „Oszczędność" na łamach którego są omawiane bardziej typowe zagadnienia, z jakiemi Związek w życiu się spotyka. Tamże są zamieszczane wszelkiego rodzaju porady technicznej czy prawnej natury, tamże podaje się do wiadomości Kas bardziej doniosłe wydarzenia z dziedziny życia gospodarczego, na szpaltach tegoż pisma zapoznaje się Kasy z ustawodawstwem gospodarczem i orzecznictwem sądowem w zakresie, dotyczącym operacyj komunalnych kas oszczędności.

ZWIĄZEK POLSKICH KAS OSZCZĘDNOŚCI WE LWOWIE.

Lwów, ul. Wałowa 9, tel. Prez. 2-75, Biura 49-92.

(Dane z 1931 r. sprawozdania nie nadesłano).

Związek Polskich Kas Oszczędności we Lwowie, którego pierwotna nazwa brzmiała: „Związek Galicyjskich Kas Oszczęd-

ności", powstał w dniu 1 lipca 1902 r. z inicjatywy dyrektora Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie, D-ra Jana Kantego Steczkowskiego.

Pierwszą małopolską Kasą Oszczędności była Galicyjska Kasa Oszczędności, która powstała w roku 1844, jako 17-ta z rzędu kasa w obrębie b. państwa austrjackiego.

Do roku 1861, w którym to czasie powstało w Austrji 71 kas, na ziemi polskiej pod zaborem austrjackim powstały tylko 2 kasy na Śląsku: w Bielsku i Cieszynie oraz jedna kasa w Małopolsce w Tarnowie. W roku 1862 otwiera Kasę miasto Rzeszów, w roku 1864 miasto Sambor, w roku 1866 miasto Kraków, w roku 1867 miasto Stanisławów, a w roku 1870 istnieje już w Małopolsce 9 kas, w roku 1880 — 16 kas, w roku 1890 — 25 kas, w roku 1900 — 44 kas, w roku 1912 — 53 kas, a z chwilą wybuchu wielkiej wojny w roku 1914 — 56 kas.

Przez długie lata jednak tych kilka najstarszych kas pełniło rolę jedynych polskich instytucyj finansowych. Specjalnie najstarsza Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie, która obejmowała swoją działalnością całą Małopolskę, w rozwoju gospodarczym Lwowa i Małopolski odegrała dużą rolę, jako najpotężniejsza polska instytucja finansowa.

W odrodzonem Państwie Polskiem, z chwilą wprowadzenia waluty złotowej powiększył się nagle stan kas oszczędności. I tak w r. 1927 powstało 5, w r. 1928 — 24, w r. 1929 — 8, w r. 1930 — 9 nowych kas, tak, że obecny stan komunalnych kas oszczędności na obszarze Małopolski, zrzeszonych w Związek Polskich Kas Oszczędności we Lwowie wynosi 102 Kas.

Naczelnem zadaniem tych kas jest gromadzenie oszczędności i propagowanie idei oszczędności w społeczeństwie.

Niżej zamieszczone zestawienie daje nam obraz udzielonych przez komunalne kasy oszczędności kredytów wekslowych i hipotecznych oraz lokacji w papierach procentowych w stosunku do wkładek oszczędności w latach 1926 — 1929:

Stan 31/12	Wkładki oszczędn.	Kredyt wekslowy	Kredyt hipot. i komunalny	Lokacje w pap. proc. o stałem oprocent.
1926	48.426.510	40.164.550	10.978.609	3.413.947
1929	231.364.746	171.915.795	53.212.309	9.677.946

Kapitał wkładkowy tych kas z końcem sierpnia 1930 roku wynosił 295.192.074 zł.

Bardzo ważnem zadaniem, które spełniają małopolskie kasy oszczędności, a na którego spełnianiu opiera się ich charakter instytucyj użyteczności publicznej, są ich społeczne świadczenia.

Świadczenia te można podzielić na dwie kategorje: a) usługi kas w dziedzinie kredytu publicznego, b) świadczenia o charakterze dobroczynnym.

W dziedzinie kredytu publicznego, — pominąwszy rolę kas, jako nabywców emitowanych przez Państwo i inne związki publiczno - prawne, gminy i t. p. papierów wartościowych — służyły kasy także jako źródło kredytu dla gmin i powiatów.

Przy pomocy kredytów, uzyskiwanych w kasach mogły związki samorządowe powołać do życia szereg instytucyj — jak szkoły, szpitale, przytułki dla starców, ochronki dla dzieci i t. p.

Ale niezależnie od tej, w stosunku do samorządów pomocniczej roli w realizowaniu pewnych celów, mających na widoku dobro społeczne, spełniają kasy także bezpośrednio swoje społeczne zadanie przez rozdział na cele dobroczynne i humanitarne osiąganych t. zw. „nadwyżek bilansowych" czyli zysków. Świadczenia na rzecz społeczeństwa z tego tytułu są bardzo poważne. Wartość tych świadczeń mogą choć w części zilustrować cyfry, a mianowicie: na cele użyteczności publicznej przeznaczyły małopolskie kasy oszczędności oraz dwie śląskie kasy w Bielsku i w Cieszynie w czasie swego istnienia ogółem 27 miljonów złotych.

Związek Polskich Kas Oszczędności we Lwowie powstał pod hasłem reprezentowania nietylko czynnika wzajemnej współpracy kas oszczędności, ale również jako czynnik fachowy organizowania działalności tych kas, zastępowania interesów tych kas wobec władz państwowych instytucyj centralnych, czynienia starań i zabiegów w kierunku jednolitej sprawnej organizacji wewnętrznej kas związkowych.

Częste fachowe lustracje, które przeprowadza Związek, są głównym środkiem oddziaływania na organizację i prowadzenie kas. Ponadto przez wydanie książek i broszur oraz wydawanego od trzech lat kalendarzyka, stara się Związek krzewić ideę oszczędności na terenie Małopolski.

Obecny skład Wydziału Związku jest następujący: Prezes — Dr. Stefan Uhma, dyrektor M. K. K. O. we Lwowie, Zastępca — Dr. Stanisław Dobiecki — dyrektor Galicyjskiego K. O. we Lwowie, Józef Dorawski — dyrektor M. K. K. O. w Krakowie, członkowie: Józef Donnersberg — dyrektor M. K. O. Tarnów, Stanisław Hawrot — starosta pow. K. O. Stary Sambor, Bronisław Komornicki, dyr. pow. K. O. Żydaczów, Karol Krysakowski — dyr.

Pow. K. O. Gorlice, Stanisław Kulpiński — dyr. Pow. K. O. Brzeżany, Karol Kuntz — dyr. Pow. K. O. Wadowice, Jan Mikucki — dyr. Pow. K. O. Kraków, Stanisław Nowakowski — dyr. M. K. O. Nowy Sącz, Stefan Praczyński — dyr. M. K. O. Przemyśl, Leon Ziobrowski — dyr. M. K. O. Stanisławów.

Dyrektorem Biura Związku jest p. Antoni Królikowski.

Organem prasowym Związku jest „Kwartalnik Kas Oszczędności".

ZWIĄZEK KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOSCI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.

Katowice, ul. Piotra Skargi 4, I. p. tel. 779.

(Dane z 1931 r. Sprawozdania nie nadesłano).

W dniu 5 czerwca 1929 roku powstał Związek Komunalnych Kas Oszczędności Województwa Śląskiego, który miał objąć i reprezentować interesy wszystkich Kas Oszczędności położonych na terenie Województwa Śląskiego. Ukonstytuowanie Związku nastąpiło na skutek inicjatywy Kas Oszczędności, które odczuwały konieczność utworzenia wspólnej platformy, na której mogłaby nastąpić kooperacja ich działalności i uzgodnienie wzajemnych interesów. Na terenie Województwa Śląskiego istnieje 18 Komunalnych Kas Oszczędności, które zdążyły zgromadzić już poważną sumę wkładów, która dziś przekracza kwotę 100 miljonów złotych. Rozwój Kas Oszczędności na Śląsku dokonywał się w szybkiem tempie, o czem świadczą następujące cyfry. Wkłady oszczędnościowe łącznie z rachunkami bieżącemi wynosiły:

w r. 1925	2,6	miljonów	złotych
„ „ 1926	7,8	„	„
„ „ 1927	18,0	„	„
„ „ 1928	50,9	„	„
„ „ 1929	72,6	„	„
„ „ 1930	88,6	„	„
w I pół. 1931	104,1	„	„

Ponieważ Kasy Oszczędności, a przynajmniej 4 największe z nich t. j. miejska w Katowicach, w Królewskiej Hucie, powiatowa w Katowicach i w Świętochłowicach położone są tuż obok siebie, powstanie Związku było tem bardziej uzasadnione.

Związek powstał jako towarzystwo prywatne zapisane w sądowym rejestrze towarzystw i rozpoczął swą działalność w dniu ukonstytuowania się.

Celem i zadaniem Związku jest:

1) popieranie wszelkich interesów Kas Oszczędności;

2) przeprowadzanie rewizji stałych i perjodycznych;

3) udzielanie porad w prowadzeniu agend Kas;

4) ułatwianie obiegu kapitałów pomiędzy Kasami;

5) propaganda oszczędności i t. p.

Związek posiada obecnie własne organy rewizyjne, oraz skupił w swych rękach szczególnie propagandę oszczędności, przez wydawanie własnych wydawnictw propagandowych, oraz przez nakręcenie pierwszych w Polsce dwóch filmów propagandowych p. t. 1) „Skarb na srebrnym globie" i 2) „Stalowy Fundusz" o łącznej długości 600 metrów.

Skład Zarządu Związku jest następujący:

1) Prezes: Dr. Adam Kocur,

2) Wiceprezes: S. Jarnutowski,

3) Sekretarz: dyr. Kazimierz Namysł,

4) Skarbnik: Starosta Dr. Tadeusz Szaliński,
Burmistrz Paweł Dubiel.

Członkowie: Starosta Jan Wygięda,
Burmistrz T. Karczewski,
Naczel. Dr. Marjan Dworzański.

Dyrektorem Związku jest Mgr. M. Tułacz.

Gospodarcze instytucje samorządowe.

SAMORZĄDOWY INSTYTUT WYDAWNICZY, SPÓŁKA Z ORGANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W WARSZAWIE.

Od kilku lat zawiązały się dwie spółki wydawnicze. Spółka Wydawnicza „Samorząd" sp. z o. o. i Spółka Wydawnicza „Oszczędność" Sp. z o. o.

Spółkę Wydawniczą „Samorząd" sp. z o. o. z kapitałem zakładowym 25.000 zł. założyło Biuro Zjazdów Samorządu Ziemskiego w osobie p. Dyrektora Józefa Beka i Zrzeszenie Samorządów Powiatowych z udziałami po 50% każdy. Cel spółki: wydawanie

organu Rady Zjazdów Samorządu Ziemskiego, tygodnika „Samorząd" jak również wydawnictw książkowych, kalendarza samorządowego, broszur, druków i t. p.

Spółkę Wydawniczą „Oszczędność" również z kapitałem zakładowym 25.000 zł., założył Związek Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie i Polski Bank Komunalny Sp. Akc. z udziałem 50% każdy. Cel spółki: wydawanie organu Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie, dwutygodnika „Oszczędność" i wydawnictw książkowych z dziedziny organizacji oszczędności, zagadnień prawnych, skarbowych, dotyczących akcji oszczędnościowej oraz materjałów propagandy oszczędnościowej jako to — książeczek, broszur, ulotek, wreszcie druków, formularzów, książeczek wkładkowych, kartoników, mareczek, następnie ksiąg handlowych i innych materjałów biurowych.

W lipcu roku 1929 zarządy obu spółek postanowiły w celu skoordynowania pokrewnych dziedzin pracy wydawniczej instytucyj samorządowych z dwuch spółek stworzyć jedną. Tak 31.XII.1929 roku powstał „Samorządowy Instytut Wydawniczy", spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie z kapitałem zakładowym 50.000 zł. Udziałowcami, po 12.500 zł. każdy, pozostają nadal spólnicy poprzednich spółek, a mianowicie: Związek Powiatów Rzplitej, Zrzeszenie spółdzielcze Gospodarczo-Inwestycyjne Samorządów Powiatowych, Związek Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie i Polski Bank Komunalny Sp. Akc.

Walne Zebranie Samorządowego Instytutu Wydawniczego w dn. 14.XII.1932 r. uchwaliło jednogłośnie podwyższyć kapitał zakładowy do sumy 137.500 zł.

Celem Spółki jest prowadzenie nadal prac rozpoczętych przez poprzedników ze specjalnem uwzględnieniem konieczności obsłużenia wydawnictwami oraz drukami instytucyj komunalnych, kas oszczędności oraz szpitali. Spółka obecnie wydaje: tygodnik „Samorząd", dwutygodnik „Oszczędność", Kalendarz Samorządowy, kalendarzyk kieszonkowy dla instytucyj oszczędnościowych, wydawnictwa książkowe z dziedziny samorządu i akcji oszczędnościowej, materjały propagandy oszczędnościowej — plakaty, książeczki, broszurki, ulotki, skarbonki i t. p., pozatem druki, szematy i formularze, księgi handlowe oraz książeczki wkładowe, kartoniki, mareczki i wiele innych dla instytucyj komunalnych i oszczędnościowych, wreszcie wszelkie materjały biurowe.

Komitet redakcyjny wydawnictw samorządowych stanowią pp.: Aleksander Bogusławski, Dr. H. Le - Brun, Wacław Gajewski, Dr. Maurycy Zdzisław Jaroszyński i Władysław Korsak. Re-

daktorem tygodnika „Samorząd" jest Dr. Maurycy Zdzisław Jaroszyński. — Redaktorem dwutygodnika „Oszczędność" p. Wacław Gajewski.

W skład Zarządu Sam. Inst. Wyd. wchodzą pp.: Franciszek Branny, Wacław Gajewski, Dr. Henryk Le - Brun, Juljusz Zdanowski oraz p. Józef Kuszell.

Prezesem Zarządu jest p. Juljusz Zdanowski.

Vice - Prezesem p. Wacław Gajewski.

Sekretarzem Zarządu i Dyrektorem Spółki p. Józef Kuszell.

Siedziba Instytucji, Warszawa, ul. Świętokrzyska 13 m. 15, tel.: 442-63.

ZRZESZENIE SPÓŁDZIELCZE GOSPODARCZO - INWESTYCYJNE SAMORZĄDÓW POWIATOWYCH Z OGRANICZ. ODPOW.

Warszawa, ul. Dobra Nr. 28, tel. 777-30.

„Zrzeszenie" powstało w 1921 r. w pierwotnej swej formie, jako Związek Sejmików, przekształcone następnie w 1923 r. na Zrzeszenie Spółdzielcze Gospodarczo - Inwestycyjne Samorządów Powiatowych z ogr. odpow.; ma za zadanie zaspokajanie potrzeb gospodarczych Samorządów Powiatowych.

W roku 1932 „Zrzeszenie" liczyło 109 członków w czem 103 powiatów, 1 Związek Międzykomunalny, 2 miasta: Gdynia i Siedlce, banki: Gospodarstwa Krajowego, Polski Bank Komunalny w Warszawie i Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu.

Udział członkowski wynosi Zł. 2.000. oraz 5-ciokrotna odpowiedzialność.

Obecnie „Zrzeszenie" prowadzi:

1. Składnicę Sanitarną, zaopatrującą Szpitale Komunalne we wszelkie urządzenia, leki i środki opatrunkowe.

2. Fabrykę waty i gazy opatrunkowej „Voletudo" w Zapolu pod Grodziskiem Mazowieckim, gdzie po raz pierwszy w Polsce i w Europie wyprodukowano watę hygroskopijną ze lnu (pakuł lnianych) zakupywanego bezpośrednio od producentów na terenie wileńszczyzny i nowogrodczyzny. W ten sposób „Zrzeszenie" stara się w swoim zakresie uniezależnić się od obcego surowca (bawełna), poprzeć własne rolnictwo, dążąc do osiągnięcia samowystarczalności. Wata lniana jest już dostarczaną dla potrzeb wojska i wchodzi na rynek prywatny na początku roku 1933. Spodziewać się należy, że szpitale komunalne pospieszą również z zamówieniami na watę lnianą, choćby nawet była nieco droższa) lecz biorąc pod uwagę znaczenie wyrobu tej waty dla gospodarki narodo-

wej i jej wysokie wartości lecznicze (jest więcej hygroskopijną i chłodzi rany), trzeba się spodziewać, że powodzenie tego krajowego wyrobu jest zapewnione.

Równocześnie „Zrzeszenie" przystępuje do prób wyrobu gazy lnianej, które dadzą wyniki w połowie roku bieżącego.

3. Kamieniołomy granitowe w Klesowie na Wołyniu, dostarczają Samorządom Powiatowym i miejskim wszystkie materjały brukarskie do budowy dróg.

4. Dział Gospodarczy dostarcza maszyny do budowy dróg, środki lokomocji, materjały budowlane, węgiel i t. p.

Władze „Zrzeszenia" stanowią:

Rada Nadzorcza:

Prezes: V. Minister Władysław Korsak.

V.-Prezes — Wacław Gajewski — V.-Prezes Związku Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej.

Członkowie:

Antoni Hermaszewski — Członek Wydziału Powiatowego w Równem.

Feliks Kasprzak — Starosta Krotoszyński.

Jan Ledwoch — Członek Wydziału Powiatowego we Włoszczowej.

Jan Płachta — Starosta Złoczowski.

Dymitr Szarzyński — Dyrektor Polskiego Banku Komunalnego.

Aleksander Trzciński — Naczelnik Wydziału Samorządowego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Joachim Wołoszynowski — Kierownik Związku Wołyńskiego Komunalnych i Spółdzielczych Organizacyj Kredytowych i Gospodarczych, w Łucku.

Dr. Zygmunt Wasserab — Dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego.

Zarząd:

Prezes — Józef Rożkowski.

Członkowie:

Józef Ołpiński — V.-Wojewoda.

Antoni Pawłowski.

Dr. Henryk Le Brun — Dyrektor „Zrzeszenia".

Podział administracyjny według stanu z dn. 1. IV. 1932 r.

Ludność według spisu z dn. 9. XII. 1931 r.

Województwa Powiaty	Powierzchnia km²	Ludność obecna Ogółem	w miastach	na wsi	Mieszkańców na 1 km²	Odsetek lud. miejsk.
Polska	388 390	32 132 936*	8 686 284	23 255 179	82,7	27,2
M. st. Warszawa	125	1 178 914	1 178 914	—	9 431,3	100,0
Woj. warszawskie	29 338	2 530 675	581 871	1 948 804	86,3	23,0
Błonie	1 079	143 562	53 924	89 638	133,1	37,6
Ciechanów	1 229	78 987	13 954	65 033	64,3	17,7
Gostynin	1 146	81 572	13 473	68 099	71,2	16,5
Grójec	1 670	132 595	27 801	104 794	79,4	21,0
Kutno	916	108 146	35 242	72 904	118,1	32,6
Lipno	1 544	104 572	13 253	91 319	67,7	12,7
Łowicz	1 256	104 665	17 613	87 052	83,3	16,8
Maków	1 153	65 625	10 913	54 712	56,9	16,6
Mińsk Mazowiecki	1 304	112 137	21 842	90 295	86,0	19,5
Mława	1 488	103 112	19 584	83 528	69,3	19,0
Nieszawa	1 296	118 001	20 775	97 226	91,1	17,6
Płock	1 438	127 545	37 330	90 215	88,7	29,3
Płońsk	1 329	81 435	10 393	71 042	61,3	12,8
Przasnysz	1 397	69 070	10 870	58 200	49,4	15,7
Pułtusk	1 526	118 348	37 673	80 675	77,6	31'8
Radzymin	1 071	97 259	19 894	77 365	90,8	20,5
Rawa	1 299	93 675	15 980	77 695	72,1	17,1
Rypin	1 183	86 687	13 524	73 163	73,3	15,6
Sierpc	1 157	83 038	19 005	64 033	71,8	22,9
Skierniewice	798	71 229	20 191	51 038	89,3	28,3
Sochaczew	1 039	75 325	10 822	64 503	72,5	14,4
Warszawa	1 692	325 885	61 273	264 612	192,6	18,8
Włocławek	1 328	148 205	76 542	71 663	111,6	51,6
Woj. łódzkie	19 034	2 633 050	1 105 078	1 527 972	138,3	42,0
Brzeziny	1 117	151 011	59 108	91 903	135,2	39,1
Kalisz	1 480	195 915	62 656	133 259	132,4	32,0

*) W tem 191.473 osób zaliczonych do wojska skoszarowanego, które nie zostały podzielone między województwa i powiaty oraz miasta i wsie.

Województwa Powiaty	Powierzchnia km²	Ludność obecna Ogółem	w miastach	na wsi	Mieszkańców na 1 km²	Odsetek lud. miejsk.
Koło	1 233	119 421	22 223	97 198	95,9	18.6
Konin	2 383	207 779	38 528	169 251	87.2	18.5
Łask	1 403	171 673	52 116	119 557	122.4	30.4
Łęczyca	1 313	127 734	25 532	102 202	97.3	20.0
Łódź (m.)	59	605 467	605 467	—	10 262,2	100.1
Łódź	883	162 399	62 733	99 666	183.9	38.6
Piotrków	2 088	222 328	66 268	156 060	106.5	29.8
Radomsko	2 113	186 407	25 498	160 909	88.2	13.7
Sieradz	1 613	168 191	45 983	122 208	104.3	27.3
Turek	1 248	101 866	15 776	86 090	81,6	15.5
Wieluń	2 101	212 859	23 190	189 669	101,3	10.9
Woj. kieleckie	**25 741**	**2 936 976**	**751 520**	**2 185 456**	**114,1**	25.6
Będzin	455	231 581	105 857	125 724	509.0	45.7
Częstochowa (m.)	45	117 588	117 588	—	2 613,1	100.0
Częstochowa	1 876	181 780	14 423	167 357	96.9	7.9
Iłża	1 805	159 964	12 478	147 486	88,6	7.8
Jędrzejów	1 270	108 741	12 853	95 888	85,6	11.8
Kielce	1 954	219 652	63 826	155 826	112.4	29.1
Końskie	1 891	178 922	42 799	136 123	94.6	23.9
Kozienice	1 883	143 237	16 550	126 687	76.1	11.6
Miechów	1 371	154 846	14 879	139 967	112.9	9.6
Olkusz	1 347	151 541	18 846	132 695	112,5	12.4
Opatów	1 655	186 649	35 502	151 147	112,8	19.0
Opoczno	1 789	130 631	8 921	121 710	73,0	6.8
Pińczów	1 154	126 058	15 906	110 152	109,2	12.6
Radom	2 026	228 906	82 425	146 481	113,0	36.0
Sandomierz	1 194	123 177	20 381	102 796	103.2	16.5
Sosnowiec (m.)	31	109 454	109 454	—	3 530,8	100.0
Stopnica	1 598	153 164	13 077	140 087	95.8	8.5
Włoszczowa	1 454	100 564	13 042	87 522	69.2	13.0
Zawiercie	943	130 521	32 713	97 808	138,4	25.1
Woj. lubelskie	**31 123**	**2 467 266**	**434 260**	**2 033 006**	79.3	17.6
Biała	2 133	116 500	23 757	92 743	54.6	20.4
Biłgoraj	1 778	117 035	8 177	108 858	65,8	7.0
Chełm	2 030	162 613	29 222	133 391	80.1	18.0
Garwolin	1 942	159 510	14 765	144 745	82.1	9.3
Hrubieszów	1 566	130 275	17 184	113 091	83.2	13.2
Janów	1 964	152 848	18 682	134 166	77.8	12.2
Krasnystaw	1 513	134 396	10 435	123 961	88,8	7.8
Lubartów	1 373	108 001	11 668	96 333	78,7	10.8
Lublin (m.)	33	112 539	112 539	—	3 410,3	100.0
Lublin	1 884	163 565	—	163 565	86,8	—

Województwa Powiaty	Powierzchnia km²	Ludność obecna Ogółem	w miastach	na wsi	Mieszkańców na 1 km²	Odsetek lud. miejsk.
Łuków	1 764	129 048	22 022	107 026	73.2	17,1
Puławy	1 692	172 673	13 707	158 966	102,1	7,9
Radzyń	1 606	99 364	22 128	77 236	61,9	22.3
Siedlce	1 959	151 455	45 240	106 215	77,3	29,9
Sokołów	1 289	84 016	9 901	74 115	65,2	11.8
Tomaszów	1 371	121 377	10 433	110 944	88,5	8 6
Węgrów	1 294	88 930	9 416	79 514	68,7	10,6
Włodawa	2 303	113 460	23 215	90 245	49.3	20,5
Zamość	1 629	149 661	31 769	117 892	91,9	21,2
Woj. białostockie	**32 134**	**1 643 485**	**396 728**	**1 246 757**	**51,1**	**24,1**
Augustów	2 011	74 945	12 147	62 798	37,3	16.2
Białystok (m.)	41	91 335	91 335	—	2 227,7	100.0
Białystok	3 094	138 852	26 144	112 708	44,9	18,8
Bielsk	4 775	202 515	31 271	171 244	42.4	15.4
Grodno	4 427	213 458	64 283	149 175	48,2	30.1
Łomża	2 654	168 311	45 122	123 189	63.4	26,8
Ostrołęka	2 295	112 800	13 438	99 362	49,2	11,9
Ostrów	1 479	99 731	20 506	79 225	67,4	20.6
Sokółka	2 329	103 214	15 678	87 536	44,3	15,2
Suwałki	2 235	110 277	25 366	84 911	49.3	23,0
Szczuczyn	1 446	67 914	16 575	51 339	47,0	24,4
Wołkowysk	3 892	171 152	18 894	152 258	44.0	11,0
Wysokie Mazow.	1 456	88 981	15 969	73 012	61,1	17,9
Woj. wileńskie	**28 948**	**1 275 269**	**263 371**	**1 011 898**	**44,1**	**20,7**
Brasław	4 215	142 475	—	142 475	33.8	—
Dzisna	3 924	159 546	15 612	143 934	40,7	9.8
Mołodeczno	1 837	91 094	12 019	79 075	49,6	13,2
Oszmiana	2 352	104 633	11 424	93 209	44,5	10,9
Postawy	3 069	99 836	—	99 836	32,5	—
Święciany	4 037	136 305	12 319	123 986	33,8	9,0
Wilejka	3 492	130 927	5 848	125 079	37,5	4,5
Wilno (m.)	104	196 383	196 383	—	1 888,3	100,0
Wilno — Troki	5 918	214 070	9 766	204 304	36,2	4,6
Woj. nowogródzkie	**23 169**	**1 056 780**	**102 918**	**953 862**	**45,6**	**9.7**
Baranowicze	3 424	160 851	27 440	133 411	47,0	17,1
Lida	4 251	183 431	19 490	163 941	43,2	10,6
Nieśwież	1 984	114 453	13 553	100 900	57,7	11,8
Nowogródek	2 787	150 026	13 313	136 713	53,8	8,9
Słonim	3 118	126 114	16 284	109 830	40,4	12,9
Stołpce	2 335	99 371	6 569	92 802	42,6	6,6

Województwa Powiaty	Powierzchnia km²	Ludność obecna Ogółem	w miastach	na wsi	Mieszkańców na 1 km²	Odsetek lud. miejsk.
Szczuczyn	2 264	107 399	—	107 399	47.4	—
Wołożyn	3 006	115 135	6 269	108 866	38.3	5.4
Woj. poleskie	**36 825**	**1 131 359**	**148 903**	**982 456**	30.7	13.2
Brześć n/Bugiem	4 867	216 145	54 171	161 974	44.4	25.1
Drohiczyn	2 356	96 882	—	96 882	41.1	—
Kamień Koszyrski	3 294	94 663	—	94 663	28.7	—
Kobryń	3 603	114 171	10 101	104 070	31.7	8.8
Kossów	3 572	83 604	7 242	76 362	23.4	8.7
Łuniniec	5 615	108 546	8 721	99 825	19.3	8.0
Pińsk	5 465	184 219	34 551	149 668	33.7	18.8
Prużana	2 701	108 666	16 088	92 578	40.2	14.8
Stolin	5 352	124 463	18 029	106 434	23.3	14.5
Woj. wołyńskie	**35 729**	**2 084 791**	**252 866**	**1 831 925**	58.4	12.1
Dubno	3 314	226 733	18 105	208 628	68.4	8.0
Horochów	1 734	122 195	12 305	109 890	70.5	10.1
Kostopol	3 417	159 200	9 490	149 710	46.6	6.0
Kowel	5 728	254 891	30 643	224 248	44.5	12.0
Krzemieniec	2 772	242 574	19 997	222 577	87.5	8.2
Luboml	2 004	85 396	4 111	81 285	42.6	4.8
Łuck	4 763	290 862	46 034	244 828	61.1	15.8
Równe	2 945	253 056	44 803	208 253	85.9	17.7
Sarny	5 455	181 098	14 505	166 593	33.2	8.0
Włodzimierz	2 231	150 364	29 380	120 984	67.4	19.5
Zdołbunów	1 366	118 422	23 493	94 929	86.7	19.8
Woj. poznańskie	**26 528**	**2 113 783**	**848 014**	**1 265 769**	79.7	40.1
Bydgoszcz (m.)	65	117 528	117 528	—	1 808.1	100.0
Bydgoszcz	1 343	58 391	14 273	44 118	43.5	24.4
Chodzież	898	44 687	15 678	29 009	49.8	35.1
Czarnków	772	35 771	8 140	27 631	46.3	22.8
Gniezno (m.)	14	29 924	29 924	—	2 137.4	100.0
Gniezno	1 090	56 332	6 169	50 163	51.7	11.0
Gostyń	622	49 657	13 706	35 951	79.8	27.6
Inowrocław (m)	23	30 862	30 862	—	1 341.8	100.0
Inowrocław	1 007	52 476	3 873	48 603	52.1	7.4
Jarocin	1 204	92 745	20 752	71 993	77.0	22.4
Kępno	1 279	94 020	17 139	76 881	73.5	18.2
Kościan	1 162	84 978	19 501	65 477	73.1	22.9
Krotoszyn	930	77 492	29 003	48 489	83.3	37.4
Leszno	740	57 459	23 551	33 908	77.6	41.0
Międzychód	838	31 183	8 143	23 040	37.2	26.1

Województwa Powiaty	Powierzchnia km2	Ludność obecna			Mieszkańców na 1 km2	Odsetek lud. miejsk.
		Ogółem	w miastach	na wsi		
Mogilno	1 348	90 540	24 826	65 714	67,2	27,4
Nowy Tomyśl	1 273	87 798	24 654	63 144	69,0	28,1
Oborniki	1 088	56 813	15 016	41 797	52,2	26,4
Ostrów	1 044	95 592	26 195	69 397	91,6	27,4
Poznań (m.)	67	246 698	246 698	—	3 682,1	100,0
Poznań	1 271	95 620	10 428	85 192	75,2	10,9
Rawicz	511	49 156	19 171	29 985	96,2	39,0
Szamotuły	1 009	67 953	19 988	47 965	67,3	29,4
Szubin	917	48 083	12 912	35 171	52,4	26,9
Śrem	926	57 341	16 758	40 583	61,9	29,2
Środa	796	49 850	12 792	37 058	62,6	25,7
Wągrowiec	1 037	54 380	12 055	42 325	52,4	22,2
Wolsztyn	740	47 986	8 224	39 762	64,8	17,1
Września	611	43 778	10 600	33 178	71,6	24,2
Wyrzysk	1 162	67 032	19 303	47 729	57,7	28,8
Żnin	741	41 658	10 152	31 506	56,2	24,4
Woj. pomorskie	**16 386**	**1 086 259**	**338 820**	**747 439**	**66,3**	**31,2**
Brodnica	838	54 435	10 327	44 108	65,0	19,0
Chełmno	726	52 230	12 531	39 699	71,9	24,0
Chojnice	1 853	78 184	22 012	56 172	42,2	28,2
Działdowo	850	43 750	9 135	34 615	51,5	20,9
Gdynia (m.)	22	30 210	30 210	—	1 373,2	100,0
Grudziądz (m.)	20	50 405	50 405	—	2 520,3	100,0
Grudziądz	782	48 246	4 497	43 749	61,7	9,3
Kartuzy	1 382	71 672	5 055	66 617	51,9	7,1
Kościerzyna	1 177	53 293	10 835	42 458	45,3	20,3
Lubawa	845	54 084	9 991	44 093	64,0	18,5
Morski	1 298	86 390	16 407	69 983	66 6	19,0
Sępolno	616	29 639	9 252	20 387	48,1	31,2
Starogard	1 070	71 018	13 356	57 662	66,4	18,8
Świecie	1 599	89 372	13 400	75 972	55,9	15,0
Tczew	674	67 339	30 552	36 787	99,9	45,4
Toruń (m.)	36	54 280	54 280	—	1 507,8	100,0
Toruń	884	60 423	15 756	44 667	68,4	26,1
Tuchola	1 006	40 545	5 477	35 068	40,3	13,5
Wąbrzeźno	708	50 744	15 342	35 402	71,7	30,2
Woj. śląskie	**4 230**	**1 298 352**	**359 147**	**939 205**	**306,9**	**27,7**
Bielsko (m.)	5	22 573	22 573	—	4 514,6	100,0
Bielsko	340	62 813	1 984	60 829	184,7	3,2
Cieszyn	664	81 423	19 293	62 130	122,6	23,7
Katowice (m.)	41	127 044	127 044	—	3 098,6	100,0
Katowice	170	230 490	22 943	207 547	1 355,8	10,0

Województwa Powiaty	Powierzchnia km²	Ludność obecna			Mieszkańców na 1 km²	Odsetek lud. miejsk.
		Ogółem	w miastach	na wsi		
Król. Huta (m).	6	80 734	80 734	—	13 455,7	100,0
Lubliniec	706	43 877	10 776	33 101	62,1	24,6
Pszczyna	1 072	161 987	21 762	140 225	151,1	13,4
Rybnik	893	213 271	33 857	179 414	238,8	15,9
Świętochłowice	83	207 978	—	207 978	2 505,8	—
Tarnowskie Góry	250	66 162	18 181	47 981	264,6	27,5
Woj. krakowskie	**17 448**	**2 296 842**	**596 560**	**1 700 282**	**131,6**	**26,0**
Biała	635	139 129	43 576	95 553	219,1	31,3
Bochnia	877	113 545	20 924	92 621	129,5	18,4
Brzesko	854	102 116	5 734	96 382	119,6	5,6
Chrzanów	722	137 260	50 896	86 364	190,1	37,1
Dąbrowa	650	66 389	8 454	57 935	102,1	12,7
Gorlice	1 094	106 059	10 785	95 274	96,9	12,2
Jasło	1 008	111 824	11 508	100 316	110,8	10,3
Kraków (m.)	48	221 260	221 260	—	4 609,6	100,0
Kraków	880	187 252	12 102	175 150	212,8	6,5
Limanowa	952	86 267	2 216	84 051	90,6	2,6
Mielec	908	77 530	9 457	68 073	85,4	12,2
Myślenice	987	102 293	12 504	89 789	103,6	12,2
Nowy Sącz	1 576	184 305	50 941	133 364	116,9	27,6
Nowy Targ	1 946	131 094	30 892	100 202	67,4	23,6
Ropczyce	1 185	115 171	18 471	96 700	97,2	16,0
Tarnów	864	140 458	50 064	90 394	162,6	35,6
Wadowice	1 109	144 613	24 201	120 412	130,4	16,7
Żywiec	1 153	130 277	12 575	117 702	113,0	9,7
Woj. lwowskie	**28 391**	**3 127 811**	**781 808**	**2 346 003**	**110,2**	**25,0**
Bóbrka	890	96 466	13 087	83 379	108,4	13,6
Brzozów	684	82 999	4 242	78 757	121,3	5,1
Dobromil	901	81 683	5 531	76 152	90,7	6,8
Drohobycz	1 456	192 140	74 305	117 835	132,0	38,7
Gródek Jagiell.	884	84 267	15 539	68 728	95,3	18,4
Jarosław	1 336	146 363	26 493	119 870	109,6	18,1
Jaworów	990	87 350	12 396	74 954	88,2	14,2
Kolbuszowa	868	68 812	6 749	62 063	79 3	9,8
Krosno	935	113 296	14 282	99 014	121,2	12,6
Lisko	1 832	111 462	7 907	103 555	60,8	7,1
Lubaczów	1 136	88 237	8 906	79 331	77,7	10,1
Lwów (m.)	63	316 177	316 177	—	5 018,7	100,0
Lwów	1 270	142 881	8 179	134 702	111,7	5,7
Łańcut	865	94 374	13 134	81 240	109,1	13,9
Mościska	755	89 262	9 535	79 727	118,2	10,7
Nisko	973	64 276	11 895	52 381	66,1	18,5

Województwa Powiaty	Powierzchnia km2	Ludność obecna Ogółem	w miastach	na wsi	Mieszkańców na 1 km2	Odsetek lud. miejsk.
Przemyśl	1 002	162 635	53 393	109 242	162.3	32.8
Przeworsk	414	61 415	8 343	53 092	148.3	15,6
Rawa Ruska	1 401	121 465	17 801	103 664	86,7	14,7
Rudki	675	79 470	9 247	70 223	117,7	11.6
Rzeszów	1 293	188 447	40 779	147 668	145,7	21,6
Sambor	1 267	147 787	31 994	115 793	116,6	21,6
Sanok	1 261	113 899	17 879	96 020	90,3	15,7
Sokal	1 335	109 721	17 035	92 686	82,2	15.5
Tarnobrzeg	956	73 228	8 769	64 459	76,6	12,0
Turka	1 829	114 493	10 145	104 348	62,6	8,9
Żółkiew	1 111	95 206	18 086	77 120	85,7	19.0
Woj. stanisławowskie	**16 909**	**1 476 538**	**291 526**	**1 185 012**	**87,3**	**19.7**
Dolina	2 473	124 011	23 998	100 013	50,1	19,4
Horodenka	871	95 733	12 303	83 430	109,9	12,9
Kałusz	1 151	103 039	12 131	90 908	89,5	11,8
Kołomyja	1 314	170 649	40 230	130 419	129,9	23,6
Kosów	1 839	93 782	11 046	82 736	51,0	11,8
Nadwórna	2 476	141 347	17 531	123 816	57,1	12,4
Rohatyn	1 161	128 640	15 536	113 104	110.8	12.1
Stanisławów	1 218	192 962	67 793	125 169	158.4	35,6
Stryj	1 952	143 032	38 225	104 807	73,3	26.7
Śniatyn	566	78 221	17 456	60 765	138,2	22.3
Tłumacz	952	118 108	18 870	99 238	124,1	16.0
Żydaczów	936	87 014	16 407	70 607	93.0	18,9
Woj. tarnopolskie	**16 332**	**1 603 313**	**253 980**	**1 349 333**	**98.2**	**15,8**
Borszczów	1 025	105 881	11 365	94 516	103.3	10.7
Brody	1 054	88 807	12 401	76 406	84,3	14,0
Brzeżany	1 117	105 302	17 785	87 517	94,3	16,9
Buczacz	1 212	139 308	25 453	113 855	114,9	18.3
Czortków	694	80 511	22 010	58 501	116,0	27.3
Kamionka Strum.	988	81 608	14 945	66 663	82.6	18.3
Kopyczyńce	886	93 040	11 407	81 633	105,0	12.3
Podhajce	1 042	98 428	5 743	92 685	94,5	5,8
Przemyślany	925	89 955	9 782	80 123	97,2	10.9
Radziechów	1 040	69 436	8 867	60 569	66,8	12.8
Skałat	904	92 486	15 252	77 234	102.3	16.5
Tarnopol	1 206	140 771	38 967	101 804	116.7	27.7
Trembowla	697	75 419	12 638	62 281	108.2	16.8
Zaleszczyki	699	73 249	4 114	69 135	104,8	5.6
Zbaraż	740	65 871	7 673	58 198	89,0	11.6
Zborów	908	64 266	15 377	68 889	92,8	18,2
Złoczów	1 195	118 975	20 201	98 774	99,6	17,0

Wykaz miast według stanu z dn. 9.XII.1931 r.

Ludność według spisu z dn. 9.XII.1931 r.

Dane G. U. S.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Aleksandrów	Łódź	11.554
Aleksandrów	Nieszawa	9.565
Andrychów	Wadowice	5.698
Augustów	Augustów	12.156
Baranowicze	Baranowicze	22.848
Baranów	Tarnobrzeg	1.815
Barcin	Szubin	2.098
Barysz	Buczacz	5.606
Bełchatów	Piotrków	8.587
Belz	Sokal	4.900
Beresteczko	Horochów	6.814
Bereza Kartuska	Prużana	4.521
Bereźno	Kostopol	2.857
Będzin	Będzin	47.812
Biała	Biała Lub.	17.549
Biała	Biała Krak.	22.891
Biała Rawska	Rawa	2.903
Białystok	Białystok	91.335
Biecz	Gorlice	4.055
Bielsk	Bielsk	7.028
Bielsko	Bielsko m.	22.578
Biłgoraj	Biłgoraj	8.177
Bieruń Stary	Pszczyna	3.059
Błaszki	Kalisz	4.969
Błażowa	Rzeszów	4.631
Błonie	Błonie	7.642
Bnin	Śrem	1.297
Bochnia	Bochnia	12.274
Boćki	Bielsk	2.165
Bohorodczany	Bohorodczany	3.151
Bojanowo	Rawicz	2.333
Bolechów	Dolina	10.744
Bołszowce	Rohatyn	3.697
Borek	Koźmin	2.052
Borszczów	Borszczów	6.078
Borysław	Drohobycz	41.683
Bóbrka	Bóbrka	5.441
Brańsk	Bielsk	4.204
Brodnica	Brodnica	8.521
Brody	Brody	12.401
Brok	Ostrów	2.895
Brzesko	Brzesko	3.672

a) bez wojska skoszarowanego.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Brześć Kujawski	Włocławek	5.837
Brześć n/Bugiem	Brześć n/Bugiem	48.435
Brzeziny	Brzeziny	13.045
Brzeżany	Brzeżany	11.721
Brzostek	Pilzno	1.396
Brzozów	Brzozów	4.242
Buczacz	Buczacz	10.265
Budzanów	Trembowla	4.798
Budzyń	Chodzież	1.951
Buk	Grodzisk	3.637
Bursztyn	Rohatyn	4.326
Busk	Kamionka Strum.	5.026
Busk	Stopnica	7.010
Bydgoszcz	Bydgoszcz m.	117.528
Chełm	Chełm	29.222
Chełmno	Chełmno	12.531
Chełmża	Toruń	11.098
Chodecz	Włocławek	1.824
Chodorów	Bóbrka	7.646
Chodzież	Chodzież	7.511
Chojnice	Chojnice	14.255
Choroszcz	Białystok	2.905
Chorzele	Przasnysz	3.032
Chęciny	Kielce	5.429
Chmielnik	Stopnica	8.051
Chrzanów	Chrzanów	17.833
Chyrów	Stary Sambor	3.864
Ciechanowiec	Bielsk	4.029
Ciechanów	Ciechanów	13.954
Ciechocinek	Nieszawa	4.711
Cieszanów	Lubaczów	2.661
Cieszyn	Cieszyn	14.919
Ciężkowice	Grybów	2.079
Czarnków	Czarnków	4.737
Czarny Dunajec	Nowy Targ	2.783
Czeladź	Będzin	21.035
Czempin	Kościan	2.163
Czerniejewo	Witkowo	1.392
Czersk	Chojnice	7.757
Częstochowa	Częstochowa	117.594
Czortków	Czortków	18.343
Dawidgródek	Stolin	11.374
Dąbie	Koło	3.825
Dąbrowa	Dąbrowa	6.017
Dąbrowa	Sokółka	3.484
Dąbrowa Górnicza	Będzin	36.987
Dąbrowica	Sarny	2.914

a) P. str. 889.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Delatyn	Nadwórna	8.815
Dębica	Ropczyce	9.276
Dobczyce	Wieliczka	3.112
Dobra	Turek	2.871
Dobromil	Dobromil	5.531
Dobrzyca	Krotoszyn	1.178
Dobrzyń nad Drwęcą	Rypin	5.176
Dobrzyń nad Wisłą	Lipno	2.838
Dokszyce	Dzisna	3.235
Dolina	Dolina	9.616
Dolsk	Śrem	1.578
Drohiczyn	Bielsk	2.809
Drohobycz	Drohobycz	32.622
Druskienniki	Grodno	2.053
Dubienka	Hrubieszów	3.825
Dubno	Dubno	12.696
Dukla	Krosno	2.157
Działdowo	Działdowo	5.103
Działoszyce	Pińczów	6.245
Dzisna	Dzisna	4.788
Fordon	Bydgoszcz	3.733
Garwolin	Garwolin	6.262
Gąbin	Gostynin	5.690
Gąswa	Żnin	893
Gdynia	Morski	30.210
Gębice	Mogilno	1.250
Gliniany	Przemyślany	4.391
Głębokie	Dzisna	7.544
Głogów	Rzeszów	2.550
Główno	Brzeziny	3.154
Gniew	Gniew	3.639
Gniewkowo	Inowrocław	3.873
Gniezno	Gniezno m.	29.924
Golina	Konin	2.578
Golub	Wąbrzeźno	3.097
Gołanicz	Wągrowiec	1.471
Goniądz	Białystok	3.449
Gorlice	Gorlice	6.730
Gostynin	Gostynin	7.783
Gostyń	Gostyń	6.815
Góra Kalwarja	Grójec	7.097
Górzno	Brodnica	1.806
Grabów	Ostrzeszów	1.688
Grajewo	Szczuczyn	9.036
Grodno	Grodno	49.815
Grodzisk	Błonie	15.678
Grodzisk	Grodzisk	6.181

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Gródek Jagielloński	Gródek Jagielloński	12.942
Grójec	Grójec	9.518
Grudziądz	Grudziądz	50.405
Grybów	Grybów	3.311
Grzymałów	Skałat	4.084
Halicz	Stanisławów	4.386
Horochów	Horochów	5.991
Horodenka	Horodenka	12.303
Hrubieszów	Hrubieszów	13.359
Husiatyn	Kopyczyńce	2.639
Iłża	Iłża	5.099
Indura	Grodno	2.650
Inowrocław	Inowrocław m.	30.862
Jagielnica	Czortków	2.795
Janowiec	Żnin	3.029
Janów	Gródek Jagielloński	2.597
Janów	Janów	7.067
Janów Podlaski	Konstantynów	3.900
Jaroczewo	Jarocin	833
Jarocin	Jarocin	8.688
Jarosław	Jarosław	22.880
Jaryczów Nowy	Lwów	2.555
Jasło	Jasło	10.112
Jaworów	Jaworów	10.690
Jaworzno	Chrzanów	19.055
Jazłowiec	Buczacz	2.385
Jedwabne	Kolno	2.167
Jędrzejów	Jędrzejów	12.853
Jordanów	Maków	3.115
Jutrosin	Rawicz	1.677
Kalisz	Kalisz	55.125
Kalwarja Zebrzydowska	Wadowice	2.116
Kałusz	Kałusz	12.131
Kałuszyn	Mińsk Mazowiecki	8.827
Kamieniec Litewski	Brześć nad Bugiem	3.001
Kamienna	Końskie	14.320
Kamień	Sępolno	1.827
Kamionka Strumiłowa	Kamionka Strumiłowa	7.935
Kańczuga	Przeworsk	2.382
Kartuzy	Kartuzy	5.055
Katowice	Katowice m.	127.044
Kazimierz Dolny	Puławy	4.614
Kcynia	Szubin	4.391
Kępno	Kępno	7.182
Kęty	Biała	6.761
Kielce	Kielce	58.397

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Kleck	Nieśwież	5.930
Kleczew	Słupca	2.946
Kleszczele	Bielsk	2.029
Kłecko	Gniezno	1.698
Kłobuck	Częstochowa	8.542
Kłodawa	Koło	4.627
Knyszyn	Białystok	4.123
Kobryń	Kobryń	10.101
Kobylin	Krotoszyn	2.359
Kock	Łuków	4.462
Kolbuszowa	Kolbuszowa	3.112
Kolno	Kolno	5.285
Koło	Koło	13.771
Kołomyja	Kołomyja	33.385
Komarno	Rudki	5.598
Koniecpol	Radomsko	2.518
Konin	Konin	10.390
Konstantynów	Łódź	8.167
Końskie	Końskie	11.102
Kopanica	Wolsztyn	640
Kopyczyńce	Kopyczyńce	8.609
Koronowo	Bydgoszcz	5.553
Korzec	Równe	3.956
Kosów	Kosów	5.653
Kossów	Kossów	3.256
Kostopol	Kostopol	6.523
Kostrzyn	Środa	3.370
Kościan	Kościan	10.275
Kościerzyna	Kościerzyna	7.379
Kowal	Włocławek	4.482
Kowalewo	Wąbrzeźno	3.654
Kowel	Kowel	27.650
Kozienice	Kozienice	7.793
Kozowa	Brzeżany	6.064
Koźmin	Koźmin	5.450
Kórnik	Śrem	2.379
Krakowiec	Jaworów	1.706
Kraków	Kraków m.	221.260
Krasnystaw	Krasnystaw	10.435
Kraśnik	Janów	11.615
Krobia	Gostyń	2.384
Krosno	Krosno	12.125
Krośniewice	Kutno	3.506
Krotoszyn	Krotoszyn	12.969
Królewska Huta	Król. Huta m.	80.734
Kruszwica	Strzelno	3.515
Krynica Zdrój	Nowy Sącz	4.626

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Krynki	Grodno	5.789
Krzemieniec	Krzemieniec	19.997
Krzep'ce	Częstochowa	5.881
Krzeszowice	Chrzanów	3.366
Krzywiń	Kościan	1.732
Książ	Śrem	928
Kulików	Żółkiew	3.390
Kutno	Kutno	23.451
Kuty	Kosów	5.398
Lachowicze	Baranowicze	4.547
Lanckorona	Wadowice	1.697
Leszno	Leszno	19.258
Leżajsk	Łańcut	5.599
Lida	Lida	19.490
Lidzbark	Brodnica	4.032
Limanowa	Limanowa	2.216
Lipno	Lipno	10.415
Lisko	Lisko	3.943
Lubaczów	Lubaczów	6.245
Lubartów	Lubartów	7.638
Lubawa	Lubawa	5.518
Lubień	Włocławek	2.241
Lublin	Lublin	112.539
Lubliniec	Lubliniec	8.512
Luboml	Luboml	4.111
Lubraniec	Włocławek	2.552
Lwów	Lwów m.	316.177
Lwówek	Nowy Tomyśl	2.542
Łabiszyn	Szubin	2.464
Łańcut	Łańcut	7.535
Łapy	Wysokie Mazowieckie	6.674
Łasin	Grudziądz	2.510
Łask	Łask	6.502
Łęczna	Lubartów	4.030
Łęczyca	Łęczyca	10.553
Łobżenica	Wyrzysk	2.294
Łohiszyn	Pińsk	2.638
Łomża	Łomża	26.065
Łopatyn	Radziechów	3.427
Łosice	Konstantynów	5.026
Łowicz	Łowicz	17.613
Łódź	Łowicz m.	605.467
Łuck	Łuck	35.700
Łuków	Łuków	13.971
Łuniniec	Łuniniec	8.715
Maków	Maków Krak.	4.111
Maków Mazowiecki	Maków Warsz.	6.645

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Margonin	Chodzież	2.135
Miasteczko	Tarnowskie Góry	2.408
Miasteczko	Wyrzysk	1.218
Miechów	Miechów	6.360
Miejska Górka	Rawicz	2.644
Mielec	Mielec	7.057
Mielnik	Bielsk	1.389
Mieścisko	Wągrowiec	1.241
Międzychód	Międzychód	5.126
Międzyrzec	Radzyń	16.837
Mikołajów	Żydaczów	3.630
Mikołów	Pszczyna	11.463
Mikstat	Ostrzeszów	1.316
Mikulińce	Tarnopol	3.127
Miłosław	Września	2.452
Mińsk Mazowiecki	Mińsk Mazowiecki	13.132
Mława	Mława	19.584
Mogielnica	Grójec	6.423
Mogilno	Mogilno	5.200
Mołodeczno	Mołodeczno	5.964
Monasterzyska	Buczacz	7.238
Mordy	Siedlce	3.287
Mosina	Srem	2.924
Mosty Wielkie	Żółkiew	4.348
Mościska	Mościska	4.770
Mrocza	Wyrzysk	2.383
Mszczonów	Błonie	5.523
Murowana Goślina	Oborniki	2.851
Muszyna	Nowy Sącz	2.979
Mysłowice	Katowice	22.943
Myślenice	Myślenice	6.277
Nadwórna	Nadwórna	8.716
Nakło	Wyrzysk	10.303
Narew	Bielsk	1.301
Nasielsk	Pułtusk	6.001
Niemirów	Rawa Ruska	3.016
Niepołomice	Bochnia	4.689
Nieszawa	Nieszawa	2.474
Nieśwież	Nieśwież	7.357
Nisko	Nisko	5.479
Niżankowice	Przemyśl	2.014
Nowe	Świecie	4.671
Nowe Miasto	Rawa	3.877
Nowemiasto	Lubawa	4.473
Nowemiasto n/Wartą	Jarocin	1.071
Nowogród	Łomża	2.350
Nowogródek	Nowogródek	9.567

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Nowo-Święciany	Święciany	3.715
Nowo-Wilejka	Wilno-Troki	6.958
Nowy Dwór	Sokółka	1.588
Nowy Dwór	Warszawa	9.386
Nowy Sącz	Nowy Sącz	30.278
Nowy Targ	Nowy Targ	18.406
Nowy Tomyśl	Nowy Tomyśl	7.550
Oborniki	Oborniki	5.244
Obrzycko	Szamotuły	1.776
Odelsk	Sokółka	1.373
Odolanów	Odolanów	2.472
Ołyka	Złoczów	5.785
Olesko	Olkusz	3.824
Olkusz	Łuck	0.916
Opalenica	Grodzisk	4.332
Opatów	Opatów	9.519
Opoczno	Opoczno	8.921
Osieczna	Leszno	1.597
Ostrołęka	Ostrołęka	13.438
Ostroróg	Szamotuły	1.289
Ostrowiec	Opatów	25.983
Ostróg	Zdołbunów	12.955
Ostrów	Ostrów	19.555
Ostrów	Włodawa	4.753
Ostrów Mazowiecka	Ostrów	17.611
Ostrzeszów	Ostrzeszów	5.833
Oszmiana	Oszmiana	7.334
Oświęcim	Oświęcim	11.949
Ottynia	Tłumacz	4.777
Otwock	Warszawa	14.990
Ozorków	Łęczyca	14.979
Pabjanice	Łask	45.614
Pakość	Mogilno	3.797
Parczew	Włodawa	9.943
Peczeniżyn	Peczeniżyn	6.839
Pelplin-Tczew		4.185
Piaseczno	Warszawa	7.074
Piaski	Gostyń	1.881
Pilzno	Pilzno	3.671
Pińczów	Pińczów	7.423
Pińsk	Pińsk	31.918
Piotrków	Piotrków	51.281
Piwniczna	Nowy Sącz	4.315
Pleszew	Pleszew	8.591
Płock	Płock	32.777
Płońsk	Płońsk	10.393
Pniewy	Szamotuły	3.371

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Pobiedziska	Poznań	3.745
Podbrodzie	Święciany	2.588
Podgórze	Toruń	4.658
Podhajce	Podhajce	5.743
Podwołoczyska	Skałat	3.895
Pogorzela	Koźmin	1.592
Pomorzany	Zborów	4.304
Poniec	Gostyń	2.626
Powidz	Witkowo	1.255
Poznań	Poznań m.	246.698
Praszka	Wieluń	4.486
Proszowice	Miechów	3.531
Pruszków	Warszawa	23.703
Prużana	Prużana	8.013
Przasnysz	Przasnysz	7.888
Przedbórz	Końskie	6.787
Przedecz	Włocławek	3.322
Przemyśl	Przemyśl	51.379
Przemyślany	Przemyślany	5.891
Przeworsk	Przeworsk	5.941
Pszczyna	Pszczyna	7.240
Puck	Powiat Morski	3.848
Puławy	Puławy	9.093
Pułtusk	Pułtusk	15.510
Pyzdry	Słupca	4.494
Raciąż	Sierpc	4.789
Radom	Radom	78.068
Radomsko	Radomsko	22.980
Radomyśl Wielki	Mielec	2.400
Radoszkowice	Mołodeczno	2.574
Radymno	Jarosław	2.218
Radziechów	Radziechów	5.440
Radziejów	Nieszawa	4.025
Radziwiłłów	Dubno	5.409
Radzymin	Radzymin	6.780
Radzyń	Grudziądz	1.987
Radzyń	Radzyń	5.291
Rajgród	Szczuczyn	2.482
Rakoniewice	Wolsztyn	2.015
Raków	Mołodeczno	3.481
Raszków	Odolanów	1.692
Ratno	Kowel	2.990
Rawa Mazowiecka	Rawa	9.200
Rawa Ruska	Rawa Ruska	11.146
Rawicz	Rawicz	10.827
Rogowo	Żnin	1.140
Rogoźno	Oborniki	6.040

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Rohatyn	Rohatyn	7.513
Rokitno	Sarny	3.990
Ropczyce	Ropczyce	3.382
Rostaszewo	Wolsztyn	989
Rozdół	Żydaczów	4.212
Rozwadów	Tarnobrzeg	3.811
Rożan	Maków	4.268
Rożniatów	Dolina	3.638
Rożyszcze	Łuck	4.512
Równe	Równe	40.788
Różana	Kossów	3.986
Ruda Pabjan.	Łódź	12.164
Rudki	Rudki	3.649
Rudnik	Nisko	3.912
Rybnik	Rybnik	23.046
Rychtal	Kępno	1.126
Rychwał	Konin	2.011
Ryczywół	Oborniki	1.381
Rydzyna	Leszno	1.370
Rymanów	Sanok	3.617
Rynarzewo	Szubin	688
Rypin	Rypin	8.848
Rzeszów	Rzeszów	27.499
Sambor	Sambor	22.111
Sandomierz	Sandomierz	7.894
Sanok	Sanok	14.262
Sarnowa	Rawicz	1.690
Sarny	Sarny	7.503
Sasów	Złoczów	3.112
Sądowa Wisznia	Mościska	4.765
Sejny	Suwałki	3.091
Serock	Pułtusk	5.418
Sędziszów	Ropczyce	2.142
Sępolno	Sępolno	3.992
Siedlce	Siedlce	36.927
Siemiatycze	Bielsk	6.816
Sieniawa	Jarosław	1.950
Sieradz	Sieradz	10.537
Sieraków	Międzychód	3.017
Sierpc	Sierpc	10.051
Skalbmierz	Pińczów	2.245
Skała	Borszczów	5.094
Skałat	Skałat	6.949
Skarszewy	Kościerzyna	3.456
Skaryszew	Radom	2.918
Skawina	Kraków	3.434
Skidel	Grodno	3.814

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Skierniewice	Skierniewice	20.191
Skoczów	Cieszyn	4.374
Skoki	Wągrowiec	1.788
Skole	Skole	7.543
Słomniki	Miechów	4.988
Słonim	Słonim	16.284
Słupca	Słupca	6.204
Smorgonie	Oszmiana	4.090
Sochaczew	Sochaczew	10.822
Sokal	Sokal	12.135
Sokołów	Kolbuszowa	3.637
Sokołów	Sokołów	9.901
Sokoły	Wysokie Mazowieckie	2.028
Sokółka	Sokółka	6.376
Solec Kujawski	Bydgoszcz	4.987
Sosnowiec	Będzin	109.454
Stanisławów	Stanisławów	60.256
Stara Sól	St. Sambor	1.152
Starogard	Starogard	13.356
Starosielce	Białystok	3.364
Stary Sambor	Stary Sambor	4.867
Stary Sącz	Nowy Sącz	5.432
Staszów	Sandomierz	9.147
Stawiski	Kolno	2.912
Stawiszyn	Kalisz	2.562
Stęszew	Poznań	2.487
Stoczek	Łuków	3.589
Stolin	Stolin	6.328
Stołpce	Stołpce	6.278
Strumień	Bielsko	1.984
Stryj	Stryj	30.682
Stryków	Brzeziny	4.821
Strzelno	Strzelno	5.846
Strzyżów	Strzyżów	3.060
Sucha	Maków	6.005
Suchawola	Sokółka	2.833
Sulejów	Piotrków	6.387
Sulmierzyce	Odolanów	2.476
Supraśl	Białystok	2.965
Suraż	Białystok	1.379
Suwałki	Suwałki	21.539
Swarzędź	Poznań	4.196
Szadek	Sieradz	3.113
Szamocin	Chodzież	1.937
Szamotuły	Szamotuły	8.307
Szczakowa	Chrzanów	4.558
Szczebrzeszyn	Zamość	7.496

a) P. str. 889.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Szczekociny	Włoszczowa	6.142
Szczerzec	Lwów	1.210
Szczuczyn	Szczuczyn	5.107
Szereszów	Prużana	3.554
Szubin	Szubin	3.271
Szydłowiec	Końskie	10.590
Ślesin	Konin	2.495
Śmigiel	Śmigiel	3.761
Śniatyń	Śniatyń	10.915
Śrem	Śrem	7.652
Środa	Środa	8.087
Świecie	Świecie	8.729
Święciany	Święciany	5.893
Święciechowo	Leszno	1.326
Świsłocz	Wołkowysk	3.731
Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	3.643
Tarnopol	Tarnopol	35.831
Tarnowskie G.	Tarnowskie G.	15.773
Tarnów	Tarnów	45.235
Tczew	Tczew	22.728
Terespol	Biała	2.308
Tłumacz	Tłumacz	6.836
Tomaszów	Tomaszów	10.433
Tomaszów Mazowiecki	Brzeziny	38.065
Toruń	Toruń m.	54.280
Trembowla	Trembowla	7.840
Troki	Wilno-Troki	2.637
Trzebinia	Chrzanów	6.084
Trzemeszno	Mogilno	5.218
Tuchola	Tuchola	5.477
Tuchów	Tarnów	2.750
Tuliszków	Konin	2.559
Turek	Turek	9.421
Turka	Turka	10.145
Tuszyn	Łódź	4.202
Tyczyn	Rzeszów	3.039
Tykocin	Wysokie Mazowieckie	3.290
Tyśmienica	Tłumacz	7.257
Uhnów	Rawa Ruska	3.689
Ujście	Chodzież	2.144
Ulanów	Nisko	2.504
Uniejów	Turek	3.484
Ustroń	Cieszyn	3.998
Ustrzyki Dolne	Lisko	3.964
Uście Solne	Bochnia	1.333
Uściług	Włodzimierz	4.771
Wadowice	Wadowice	8.400

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Warka	Grójec	4.763
Warszawa m.	Warszawa m.	1.178.211
Warta	Sieradz	4.360
Wasilków	Białystok	4.801
Wąbrzeźno	Wąbrzeźno	8.591
Wągrowiec	Wągrowiec	7.555
Wejherowo	Wejherowo	12.559
Węgrów	Węgrów	9.416
Wieleń	Czarnków	3.403
Wielichowo	Śmigiel	1.630
Wieliczka	Wieliczka	8.668
Wieluń	Wieluń	13.220
Wieruszów	Wieluń	5.484
Wierzbnik	Iłża	7.379
Więcbork	Sępolno	3.433
Wilanowice	Biała	1.969
Wilejka	Wilejka	5.595
Wilno	Wilno m.	196.345
Winniki	Lwów	4.414
Wiśnicz Nowy	Bochnia	2.628
Witkowo	Witkowo	1.824
Władysławów	Konin	906
Włocławek	Włocławek	56.277
Włodawa	Włodawa	8.519
Włodzimierz	Włodzimierz	24.581
Włoszczowa	Włoszczowa	6.900
Wodzisław	Rybnik	4.942
Wojnicz	Brzesko	2.062
Wolbrom	Olkusz	8.930
Wolsztyn	Wolsztyn	4.580
Wołkowysk	Wołkowysk	15.027
Wołomin	Radzymin	13.114
Wołożyn	Wołożyn	5.609
Woźniki	Lubliniec	2.264
Wronki	Szamotuły	5.245
Września	Września	8.148
Wyrzysk	Wyrzysk	1.642
Wysoka	Wyrzysk	1.463
Wysokie Litewskie	Brześć n/Bugiem	2.739
Wysokie Mazow.	Wysokie Mazow.	3.977
Wyszków	Pułtusk	10.768
Wyszogród	Płock	4.553
Wyśmierzyce	Radom	1.434
Zabłotów	Śniatyń	6.541
Zabłudów	Białystok	3.158
Zagórów	Słupca	3.945
Zakopane	Nowy Targ	17.703

a) P. str. 339.

Miasta	Powiaty	Ludność a)
Zakroczym	Warszawa	6.114
Zaleszczyki	Zaleszczyki	4.114
Załośce	Zborów	5.891
Zambrów	Łomża	7.343
Zamość	Zamość	24.273
Zaniemyśl	Środa	1.335
Zator	Oświęcim	2.179
Zawichost	Sandomierz	3.340
Zawiercie	Zawiercie	32.713
Zbaraż	Zbaraż	7.678
Zbąszyń	Nowy Tomyśl	5.432
Zborów	Zborów	5.182
Zdołbunów	Zdołbunów	10.228
Zduny	Krotoszyn	3.403
Zduńska Wola	Sieradz	22.904
Zdzięcioł	Słonim	3.746
Zgierz	Łódź	26.646
Złoczew	Sieradz	5.069
Złoczów	Złoczów	13.265
Zwoleń	Kozienice	8.815
Żabno	Dąbrowa	2.437
Żelechów	Garwolin	8.503
Żerków	Jarocin	1.569
Żory	Rybnik	5.869
Żółkiew	Żółkiew	10.348
Żnin	Żnin	5.090
Żórawno	Żydaczów	3.860
Żuromin	Sierpc	4.165
Żychlin	Kutno	8.285
Żydaczów	Żydaczów	4.514
Żyrardów	Błonie	25.081
Żywiec	Żywiec	6.571

a) P. str. 339.

Ogólne zestawienie danych o działalności gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych za 1931 rok.

Województwa	Ilość czynnych kas	Wysokość wpłaconego kapitału zakładowego	Wysokość kapitału zasobowego	Ogólna suma wkładek oszczędnośc.	Suma pożyczek udzielonych przez kasy w r. 1931
1) Białostockie	47	271.947.—	46.059.—	310.142.—	745.242.—
2) Kieleckie	191	1.047.513.89	234.999.69	1.851.915.44	5.920.878.75
3) Lubelskie	234	1.684.751.74	255.363.79	2.219.833.89	7.860.272.70
4) Łódzkie.	131	662.914.02	150.364.45	958.603.91	2.617.809.89
5) Poleskie	9	43.368.89	6.488.11	26.491.36	264.470.16
6) Warszawskie	179	694.605.34	135.227.48	1.593.398.40	4.096.787.13
7) Wileńskie	19	128.016.—	40.556.—	88.566.—	1.050.943.—
8) Wołyńskie	66	428.219.04	77.920.22	389.637.26	3.035.371.73
Ogółem . .	876	4.961.335.92	946.978.74	7.438.618.26	25.591.775.36
Stan na dzień 31/XII 1930 r. .	863	4.307.001.15	546.330.25	6.143.942.37	28.580.058.19
Przyrost wzgl. zmniejszenie na dzień 31/XII 1931 r. . . .	13	654.334.77	400.648.49	1.294.675.89	—.2.988.282.83

Zestawienie ogólnej sumy wkładów w komunalnych kasach oszczędności na dzień 1/VII. 1932 r. (w/g G. U. S.).

L.p.	WOJEWÓDZTWA	Ogólna suma wkładów na książeczkach oszczędn. z uwzględnieniem instytucyj finansowych w zł.	Wkłady na rachunkach bieżących, czekowych i żyrowych w zł.
1.	Białostockie	4 233.074.—	693.879.—
2.	Kieleckie	10.674.147.—	1.523.006.—
3.	Krakowskie	126.859.506.—	5.683.120.—
4.	Lubelskie	6.268.472.—	292.145.—
5.	Lwowskie	91.556.126.—	9.602.569.—
6.	Łódzkie	5.911.552.—	480.299.—
7.	Nowogródzkie	961.913.—	78.958.—
8.	Poleskie	1.120.153.—	304.423.—
9.	Pomorskie	31.733.264.—	5.170.781.—
10.	Poznańskie	90.130.834.—	7.129.737.—
11.	Stanisławowskie	17.239.369.—	118.594.—
12.	Śląskie	89.655.823.—	8.323.419.—
13.	Tarnopolskie	8.882.670.—	385.336.—
14.	Warszawskie	17.740.407.—	1.319.348.—
15.	m. st. Warszawa	51.242.991.—	6.081.451.—
16.	Wileńskie	4.842.258.—	550.311.—
17.	Wołyńskie	1.730.610.—	443.072.—
	Razem we wszystkich K.K.O. w ogólnej liczbie — 376	560.783.169.—	48.180.442.—

Encyklopedyczny przegląd Komunalnych Kas Oszczędności w Polsce.

Uwaga: Pozycje oznaczone gwiazdką stanowią wkłady na książeczki wkładowe na 1.XI.1932 r. K. K. O., których reszty danych nie posiadamy.

WOJEW. BIAŁOSTOCKIE

AUGUSTÓW (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 51224 i w Banku Polskim r.-żyrowy.

Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 125.957,77
Książ. oszcz. w obr. 332.—
Kapitał zakł. i rez. 54.510,04
Pożyczki udzielone 187.367,23
Suma bilansowa 334.566,84

Rada: przewodn. p. starosta Kazimierz Siwik. Zastępca przewod. Czesław Niemirycz. Członkowie: Bohdan Michciński, Romuald Osewski, Stanisław Sawicki, Jan Borodziuk.

Zarząd: Naczelnik Jerzy Tresztowski. Członkowie: Władysław Klimaszewski, Stanisław Rozmysłowicz.

Dyrekcja: Jerzy Tresztowski.

Księgowy: Władysław Noszyński.

BIAŁYSTOK (pow.)
927.775 zł. *)

BIELSK PODLASKI (pow.)
653.773 zł. *)

BROK n/B. (m.)
2.291 zł. *)

DRUSKIENIKI (m.)
19.881 zł. *)

GRODNO (pow.)
671.065 zł. *)

ŁOMŻA (pow.). I ODDZIAŁ W KOLNIE.

Konto w P. K. O. Nr. 51.230, Oddziału Nr. 66.257.
Konta: w Polskim Banku Komunalnym Nr. 32, w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddz. w Białymstoku.

Rok założenia 1925.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 889.851,92
Książ. osz. w ob. szt. 4221
Kap. zakł. i rez. 143.441,80
Poż. udziel. zł. 1.694.820,29
Suma bilans. zł. 2.272.684,08

Rada składa się z 9 członków, przewodniczy Stanisław Godlewski.

Zarząd: Bielicki Romuald, Aliński Leopold, Ciepliński Stanisław.

Dyrekcja: Bielicki Romuald.

Księgowy: Zalewski Józef.

Kierownik Oddziału w Kolnie: Rdułtowski Stanisław.

OSTROŁĘKA (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 64.737. Zastępstwo Banku Polskiego Oddz. Łomża, w Polskim Banku Komunalnym Nr. 38, w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 11 o/Białystok.

Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 323.607.85
Książ. osz. w ob. szt. 2013
Kap. zakł. i rez. 124.740.41

Poż. udzielone zł. 676.209,01
Suma bilans. zł. 867.171,85

Rada: Przewodniczący — vacat, Zast. Przewodniczącego — Szczepan Milewski, członkowie: Bastek Jan, Jaworski Józef, Karolak Stanisław, Krajewski Piotr, Nowak Aleksander, Olbryś Władysław, Tercjak Jan, Wojciechowicz Jan, Żebrowski Leopold.

Zarząd: Naczelnik Zarządu — Czesław Józef Modzelewski, Zast. Naczelnika — Mieczysław Borkowski. Członek Zarządu — Bolesław Czarnecki.

Dyrekcja: Czesław Józef Modzelewski.

Księgowy: Piotr Majewski.

—

OSTRÓW MAZOWIECKA (pow.)
102.248 zł. *)

SUWAŁKI (pow.)
24.912 zł. *)

—

SOKÓŁKA (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 81.069.
Konta: w Banku Polskim Komunalnym Nr. 104, w Banku Gosp. Kraj. Nr. 18.
Rok założenia 1925.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 149.082,37
Książ osz. w ob. szt. 1262
Kap. zakł. i rez. 53.745,81
Poż. udzielone zł. 243.358,44
Sumą bilans. zł. 345.394,44

Rada: Przewodniczący Rady Autuchiewicz Bronisław, zastępca przewodniczącego Rady Bielski Michał, członkowie Rady: Kiszkiel Władysław. Komendant Kazimierz, Ksiądz - Dziekan Bokszczanin Antoni, Jacuński Karol, Baehr Marjan, Horczak Ignacy i Kacenelenbogen Lejb.

Zarząd: Naczelnik Zarządu i Dyrektor Kasy Gąsowski Wacław, zastępca Naczelnika Zarządu Łyszkiewicz Aleksander i członek Zarządu Łowczecki Michał.

Księgowy: Pietrasz Ryszard.

—

SZCZUCZYN (pow.).
SIEDZIBA W GRAJEWIE.

Konto w P. K. O. Nr. 67.096.
Konta: w Polskim Banku Komunalnym Nr. 97, Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 18.
Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 118.732,51
Książ. osz. w ob. szt. 980
Kap. zakł. i rez. 29.273,73
Poż. udziel. zł. 191.107,87
Susa bilans. zł. 456.252,20

Rada: Prezes Rady Mieczysław Syska, Zast. Prezesa Stanisław Żelechowski, Członkowie: Michał Andruszkiewicz, Marjan Dygnarowicz, Klemens Lenkowski, Józef Suliński, Adam Sulima, Wacław Mościcki.

Zarząd: Naczelnik Zarządu Bronisław Nosowicz. Członkowie: Jan Tombacher, Stanisław Kuczyński.

Dyrekcja: Bronisław Nosowicz.

Księgowy: Tomasz Dembiński.

—

WOŁKOWYSK (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 80.975.
Konta: w Banku Polskim Komunalnym Nr. 60, w Banku Gosp. Kraj. Nr. 7.
Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 183.043,76

Książ. osz. w ob. zł. 1.507,—
Kap. zakł. i rez. 56.139,74
Poż. udzielone zł. 514.684,94
Suma bilans. zł. 651.487,67

Rada: Henryk Buttowt-Andrzejkowicz Prezes Rady, Franciszek Czuło, zastępca przew., Członkowie: Juljan Bohdan, Leopold Jezierski, Antoni Tarasewicz, Józef Gontar. (uzupełniający wybór 2-ch członków w najbliższym czasie).

Zarząd: Naczelnik Zarządu Smal Franciszek, Kuczkowski Jan, Kuleszewicz Adam (w trakcie zatwierdzenia).

Dyrekcja: Smal Franciszek.

Księgowy: Chrustowicz Józef.

WYSOKIE MAZOWIECKIE (pow.)
91.006 zł. *)

WOJEW. KIELECKIE

BĘDZIN (pow.)
2.416.569 zł. *)
BUSKO (m.)
218.108 zł. *)

CZĘSTOCHOWA (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 51.216. Rachunek żyrowy w Banku Polskim od. w Częstochowie. Konta w Polskim Banku Komunalnym Nr. „Loro 85", w Banku Gospodarstwa Krajowego od. w Katowicach Nr. 46.
Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 2.140.697,84
Książ. osz. w ob. szt. 3379
Kap. zakł. i rez. 215.309,30
Poż. udziel. zł. 2.538.053,3?
Suma bilans. zł. 3.383.117,47

Rada: Roman Waroński, Stefan Mieszkowski, Antoni Grzybowski, Bolesław Bauer, Jan Idziak, Tomasz Widera, Ignacy Dudek, Aleksander Łosik.

Zarząd: Wacław Kobyłecki, Zygmunt Wichura, Andrzej Rakowski.

Dyrekcja: Wacław Kobyłecki.

Księgowy: Zygmunt Wichura.

IŁŻA (pow.)
SIEDZIBA W WIERZBNIKU.

Konto w P. K. O. Nr. 51.206. Konta: w Polskim Banku Komunalnym Nr. 56, w Banku Rolnym oddział Kielce, w Banku Gospodarstwa Krajowego oddział Radom.
Rok założenia 1.X.1926 jako Powiat. Kasa Oszczędności, od 1.X.1930 jako K. K. O.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe zł. 82.000,—
Książ. osz. w ob. szt. 975
Kap. zakł. i rez. zł. 50.000 i 184,22.
Poż. udziel. zł. 222.500,—
Suma bilans. zł. 570.000,—

Rada: Przewodniczący: Jasieński Władysław, zast. przew. Długosz Wacław — poseł na Sejm, członkowie: Cieśla Adam, Gruszka Roch, Korjat Mikołaj, Krzemiński Jan, Pająk Adam i Zychowicz Jan.

Zarząd: Naczelnik Zarządu — Starosta Orłowski Gustaw, zast. Nacz. Tomaszewski Otton, członek Rudziński Marjan.

Dyrekcja: Tomaszewski Otton.

Księgowy: Sokół Edward.

JĘDRZEJÓW (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 66422. Konta: w Banku Polskim rachunek żyrowy, w Polskim Banku Komunalnym rachunek bieżący Nr. 17118.

Rok założenia 1.IV.1926 r.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 38.466,92
Kap. zakł. i rez. 72.624,84
Poż. udziel. zł. 364.881,20
Suma bilans. zł. 577.842,16

Rada: przewodniczący Stanisław Ankowski, zast. Józef Smolarz, członkowie z grona sejmiku: Gondek Jan, Walczyński Jan, Kurkowski Józef, Wicher Jan, Kokosza Stanisław; z poza grona: Jan Jackowski i Jan Sowiński.

Zarząd: Naczelnik Zarządu Jan Zaufall, zastępca Józef Kruk, członek Franciszek Krakowski.

Dyrekcja: Dyrektora niema; kieruje kasą zast. nacz. Józef Kruk.

Księgowy: Bronisław Reszkowski.

KIELCE (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 64.746. Konta: w Banku Polskim rachunek żyrowy, Polskim Banku Komunalnym Nr. 46 i 44, w Banku Rolnym Nr. 3, w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 3.

. Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 1.539.540,45
Książ. osz. w ob. szt. 1624
Kap. zakł. i rez. 114.332,15
Poż. udziel. zł. 1.368.255,36
Suma bilnas. zł. 1.915.862,58

Rada: Przewodniczący: Starosta Stanisław Porembalski. Członkowie Rady: Juljan Cedro, Aleksander Grabiński, Jerzy Janecki, ks. Aleksander Jankowski, Stanisław Kmieć, Piotr Kumor, Jan Łubek, Władysław Michalski.

Zarząd: Naczelnik Zarządu: Lucjusz Knichowiecki. Zastępca Naczelnika: Franciszek Wojciechowski. Członek Zarządu: Jan Tomasz Baran.

Dyrekcja: Naczelnik Zarządu i Dyrektor Kasy: Lucjusz Knichowiecki, Kierownik Biura i Vice - Dyrektor Jan Szymański.

Księgowy: Jadwiga Makowiecka.

KOŃSKIE (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 64.168 Konta: w Banku Polskim Nr. 12, w Polskim Banku Komunalnym Nr. 26, w Banku Rolnym Nr. 7 (czekowy rachunek), w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 2 bieżący r-k.

Rok założenia 1926.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 328.797,21
Książ. osz. w ob. szt. 1620
Kapitał zakł. i rez. 82.669,90
Poż. udziel. zł. 492.607,07

Rada: 6 osób. Prez. Kotarski Stefan, zastępca prezesa Janisz Jan, członkowie rady: Piekarski Józef, Pietrusiewicz Walery, Lipko Aleksander, Nowak Stanisław.

Zarząd: 1-osobowy: Naczelnik Ziembiński Wacław, zastępca naczelnika Szymańska Zofja.

Dyrekcja: Dyrektor

Ziembiński Wacław, zastępca dyrektora Szymańska Zofja.

Księgowy: Szymańska Zofja.

KOZIENICE (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 66.280. Konta w Polskim Banku Komunalnym Nr. Loro 100, w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 24.B.

Rok założenia 15.IV.1929 r.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 142.090,19
Książ. oszcz. w ob. szt. 568
Kapitał zakł. i rez. 100,000 zł. + 13.414,23 zł.
Poż. udziel. zł. 239.853,09

Rada: Michał Janeczek, Stec Paweł, Mikuczewski Dominik, Granowicz Jan, Stańczyk Stanisław, Giezek Józef, Wachowicz Jan, Mazur Jan.

Zarząd: Stanisław Firkowski, Wachowicz Jan i Mazur Jan.

Dyrekcja: Stanisław Firkowski.

Księgowy: Rosohowicz Jadwiga.

MIECHÓW (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 51.153. Konto w Banku Polskim Oddz. w Krakowie (rach. żyrowy). Konto w Polskim Banku Komunalnym Nr. 14.

Konto w Banku Rolnym Oddział w Kielcach.

Konto w Banku Gospodarstwa Krajow. Oddział w Krakowie.

Rok założenia 1925.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 231.750,62
Książ. osz. w ob. szt. 2.210
Kap. zakł. i rez. 133.480,35
Poż. udzielone 528.309,03
Suma bilansowa 627.384,36

Rada: Przedn. Henryk Wójcicki, Zast. Przew. Władysław Sarnowicz, Członkowie: Kulesza Zygmunt, Aleksy Zieliński, Antoni Michalski, Naruszewicz Antoni i Dąbrowski Jan.

Zarząd: Naczelnik Starosta Leopold Piątkowski, Zast. Nacz. Ignacy Marjan Łuksik i członek Paweł Klimek.

Dyrekcja: Ignacy Marjan Łuksik.

Księgowa: Anna Bieńkiewiczowa.

OLKUSZ (Zw. międzyk.)

Konto w P. K. O. Nr. 67.118 Warszawa i w P. K. O. Katowice 306.690.
Konta w Banku Polskim oddział w Sosnowcu, w Polskim Banku Komunalnym w Warszawie, w Banku Gospodarstwa Krajowego oddział w Krakowie.

Rok założenia 1929.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe zł. 492.066,06
Książ. osz. w ob. szt. 489
Kap. zakł. i rez. 111.285,43
Poż. udziel. zł. 675.337,39
Suma bilans. zł. 1.230.896,97

OPATÓW (pow.)
153.501 zł. *)

OPOCZNO (pow.)
161.592 zł. *)

PIŃCZÓW (pow.)
209.427 zł. *)

RADOM (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 67.104. Konta: w Banku Polskim r-k żyrowy, w Polskim Banku Komunalnym Nr. 9 (r-k bieżący), w Banku Gospodarstwa Krajowego r-k bieżący.

Rok założenia 1924.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe zł. 2.119.469,53
Książ. osz. w ob. szt. 6.219
Kap. zakł. i rez. 329.648,21
Poż. udziel. zł. 2.809.871,55
Suma bilans. zł. 3.552.289,96

R a d a: p.p.: Kieterowicz Tadeusz — przewodniczący, Gawroński Stanisław, Gombrowicz Jerzy, Pękacki Stanisław, Roguski Władysław, Rudzki Zdzisław, Ziętek Ignacy.

Z a r z ą d: p.p.: Maćkowski Zdzisław, starosta, -- naczelnik zarządu, Winkler Stanisław, zastępca naczelnika, Paszkowski Jan, Falkiewicz Franciszek.

D y r e k c j a: p. Winkler Stanisław.

K s i ę g o w y: p. Borowski Bronisław.

SANDOMIERZ (pow.)

148.637 zł. *)

STOPNICA (pow.) SIEDZIBA W BUSKU.

Konto w P. K. O. Nr. 67.870. Konta: w Polskim Banku Komunalnym Nr. 138

Rok założenia 1.VII.1930

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czeczekowe zł. 143.265,07
Książ. osz. w ob. szt. 47
Kap. zakł. i rez. zł. 40.000,—
Poż. udziel. zł. 252.315,72
Suma bilans. zł. 444.331,09

R a d a: Pytko Stefan, Cwiek Józef, Połetek Stanisław, Zaleski Tadeusz, Niedziela Jan, Zając Władysław, Ks. Francus Jan.

Z a r z ą d: Wójcik Jan, Ks. Skibiński Hipolit, Perczak Jan.

D y r e k c j a: Sambor Stanisław.

K s i ę g o w y: Białas Józef.

WŁOSZCZOWA (pow.)

126.035 zł. *)

ZAWIERCIE (pow.).

Konto: w P. K. O. Nr. 65.290 i 305.530.

Konta: w Banku Polskim w Sosnowcu, w Polskim Banku Komunalnym Nr. 74 w Warszawie, w Banku Rolnym w Katowicach, w Banku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach.

Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe zł. 1.366.981,48
Książ. osz. w ob. szt. 1.667
Kap. zakł. i rez. 97.639,34
Poż. udziel. zł. 1.832.403,91
Suma bilans. zł. 2.199.953,68

R a d a: Przewodniczący: Starosta Stan. Konopacki. Zas. Przewodn. — Stanisław Duda. Członkowie: Antoni Karcz., Jan Łakota, Bronisław Wawrzycki, Antoni Świderski.

Z a r z ą d: Aleksander Erbe Prezes vacat ,Zast. Prezesa Ludwik Masłowski Członek.

D y r e k c j a: Ludwik Masłowski.

K s i ę g o w y: Lesław Gąsiorowski.

WOJEW. KRAKOWSKIE

BIAŁA (m.)
7.148.627 zł. *)

BIECZ (m.)
136.536 zł. *)

BOCHNIA (pow.)
890.405 zł. *)

BOCHNIA (m.)
1.640.307 zł. *)

BRZESKO (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 404.275.

Konto w Banku Polskim: oddział w Tarnowie; w Banku Gospod. Krajowego: oddział w Krakowie.

Rok założenia 1906

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	2.270.000
Książ. osz. w obr. szt.	3.330
Kap. zakł. i rez.	180.000
Poż. udzielone	2.550.000
Suma bilansowa	2.927.000

R a d a: Przewodniczący Starosta Włodzimierz Baranowski, członkowie Dunikowski S. Göte-Okocimski A., Padło J., Rogóż J., Skarzyński S., X. Stosur J.

Z a r z ą d: Czyż Stanisław. Ks. Dr. Czuj Jan. Żurek Franciszek.

D y r e k c j a: Czyż Stanisław.

CHRZANÓW (pow.)

Konto w P. K. O. Warszawa nr. 59.964. Kraków nr. 404.101 R-k żyrowy w Banku Polskim. R-k bieżący w Banku G. Kr.

Rok założenia 1912.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszcz. i r-ki czekowe 3.038.633,55 i 182.292,41
Kapitał zakładowy i rezerwowy 15.000,— i 123.494,94
Poż. udzielone 2.510.033,35
Suma bilansowa 3.607.966,67

R a d a: Przewodniczący Rady Kasy Piotr hr. Rostworowski, zastępca Adam Zygmunt ks. Sapieha.

Z a r z ą d: Naczelnik Zarządu Edward Kozłowski, zastępca Dr. Tomasz Dąbrowski, inż. Zdzisław Krudzielski.

D y r e k c j a: Edward Kozłowski.

K s i ę g o w y i kierownik biur Stefan Krzysztoforski.

DĄBROWA (pow.)
76.067 zł. *)

DĄBROWA (m.)
721.544 zł. *)

GORLICE (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 405.791 raków.

R-k żyrowy w Banku Polskim. Rach. bież. Oddział Kraków. Oddział Tarnów.

Rok założenia 1901.

GRYBÓW (w granicach powiatu nowosądeckiego). (pow.)
228.876 zł. *)

JASŁO (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 59.976.
Rach. bież. w Banku Polskim.
Rok założenia 1868.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszcz. 2.986.746,84
Książ. osz. w ob. szt. 5.884
Kapitał rezerw. 329.980,36
Kapitał rezerw. 329.980,36
Poż. udzielone 2.948.943,96
Suma bilansowa 3.446..308,19

R a d a: Przewodniczący Lgocki Jerzy, zastępca Ochtałowicz Ludwik. Członkowie: Jakliński Kazimierz, Dr. Kaczkowski Adolf„ Jezyk Emil, Kornfeld Wilhelm, Kosiba Jan, Popiołek Włodzimierz, Dr. Schoenborn Józef, Tuczek Otokar, Kosydar Józef, Polak Mieczysław, Ks. Samborski Jan, Dr. Spólnik Marjan, Zimet Beralel.

Z a r z ą d: Dr. Jurasz Wojciech, Karpiński Andrzej, Olszewski Stefan, Ostrowski Kazimierz.

K i e r o w n i k b i u r: Ostrowski Kazimierz.

KĘTY (m.)
400.920 zł. *)

KRAKÓW (pow.)
19.876.808 zł. *)

KRAKÓW (m.)
54.424.524 zł. *)

KRAKÓW PODGÓRZE (m.)
1.033.316 zł. *)

KRYNICA ZDRÓJ (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 409.166
Rachunek żyrowy w Banku Polskim. Powszechny Bank Kredytowy S. A. — Kraków. Miejska Komunalna Kasa Oszczędności — Lwów i Kraków. Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Krakowie.
Rok założenia 1929.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 936.402,81
Książ. osz. w ob. szt. 452
Kap. zakł. i rez. 61.561,28
Poż. udzielone 1.116.522,80
Suma bilansowa 1.663.328,64

R a d a: Chrystowski Władysław, Enker Abraham, Dr. Freundlich Henryk, Hojniak Adam, Jules Izydor, Marcisz Ignacy, Pawelec Jan, Szerauc Karol, Dr. Westreich Józef, Witek Jacek, Dr. Zarzycki Emanuel, Dr. Górski Xawery.

Z a r z ą d: Reicher Klemens, Bem Jan, Barański Aleksander.

D y r e k c j a: Reicher Klemens.

K s i ę g o w y: Kłosowski Włodzimierz.

LIMANOWA (pow.)
391.580 zł. *)

MYŚLENICE (pow.)
749.117 zł. *)

MIELC (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 59.215 Warszawa, 413.155 Kraków.
Rok założenia 1899.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 1.185.328,32
Kap. zakł. i rez. 113.903,16
Poż. udzielone 1.139.771,21
Suma bilansowa 2.884.279,36

R a d a: Przewodniczący Starosta Marja Balicki, Szczepan hr. Tarnowski, Stanisław hr. Rey, Wincenty Dziekan, vacat.

Z a r z ą d: Przewodniczący Adam Ungeheuer, Władysław Kania, Józef Smaczny.

D y r e k c j a: Adam Ungeheuer.

K s i ę g o w y: Tadeusz Berezowski.

NOWY TARG (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 410.644 i 69.988.
Konto żyrfowe w Banku Polsk.
Rachunki bieżące: w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział Kraków.
Rachunek przekazowy: w Banku Związku Spółek Zarobkowych, Oddział Kraków.
Rok założenia 1897.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszcz. 1.616.801,96
Książ. osz. w obr. szt. 3.824.
Kapitał zakład. Z. 5.000,—
Fundusz zasob. 254.615,60
Udzielone poż. 1.911.391,50
Suma bilansowa 2.616.404,86

R a d a: Korniak M., Winnicki L., Haber W., Dr. Kaden K., Mastelarz J., Mróz St., Sikora J., Gutt P., Tylka W.

Z a r z ą d: w Centrali n. Targ: Drużbacki F., Kador A., Dr. Ciszek Fr.

Z a r z ą d w Oddziale Zakopane: Rudnicki W., Krokowski J., Majerczyk J.

NOWY SĄCZ (m.)
3.219.113 zł. *)

OSWIĘCIM (m.)
1.793.143 zł. *)

ROPCZYCE (pow.)
968.252 zł. *)

TARNÓW (m.)
18.036.428 zł. *)

WADOWICE (pow.)
3.447.478 zł. *)

WIELICZKA (k. k. o. Zw. Międzykomun.), (pow.)
707.990 zł. *)

ŻYWIEC (m.)
3.430.370 zł. *)

WOJEW. LUBELSKIE

BIAŁA PODL. (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 51.161.
Konta: w Polskim Banku Komunalnym Nr. 11, w Banku Rolnym, Banku Gospodarstwa Krajowego.
Rok założenia 1925.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe zł. 275.008,29
Książ. osz. w ob. szt. 1.723
Kap. zakł. i rez. 121.711,01
Poż. udziel. zł. 862.255,05
Suma bilans. zł. 1.436.041,30

R a d a: Przewodniczący — Starosta Witold Skarzyński, Świątopołk - Mirski Kazimierz, Sakowicz Jan, Sabat Juljan, Makowiecki Stanisław, Rudzki Hipolit, Bancarzewski Szymon, Muda Mikołaj, Sadownik Jan, Wójcik Wincenty.

Z a r z ą d: Naczelnik Zarządu — dyrektor Kasy Andrzej Bankowski, Zastępca Naczelnika Antoni Daniluk, Członek Zarządu Piotr Ułanowicz.

D y r e k c j a: Andrzej Banikowski.

K s i ę g o w y: Józef Czatyrko.

BIŁGORAJ (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 64.861.
Rok założenia 1927.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe zł. 410.819,41
Książ. osz. w ob. szt. 1.688
Kap. zakł. i rez. 54.640,83
Poż. udziel. zł. 467.168,15
Suma bilans. zł. 832. 031,47

Rada: Przewodniczący: Starosta Tadeusz Szałowski, członkowie: Michał Fus, Daniel Gol, Józef Flis, Bazyli Kuśnierz, Franciszek Kraczek, Jan Paluch, Stanisław Uzarski, B. Zarzycki.

Zarząd: Naczelnik Mieczysław Kucharski, Zastępca Naczelnika: Jan Szerszenowicz, członek: Wojciech Macocha.

Dyrekcja: Mieczysław Kucharski.

Księgowy: Leon Kazula.

CHEŁM (pow.)
332.878 zł. *)

GARWOLIN (pow.)
129.836 zł. *)

HRUBIESZÓW (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 66.202. Konta: w Banku Polskim Nr. 12, w Polskim Banku Komunalnym Nr. 88, Banku Rolnym Nr. 1,

Rok założenia 1 IX.1928

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe zł. 159.137,78
Książ. osz. w ob. szt. 1.825
Kap. zakł. i rez. 103.995,25
Poż. udziel. zł. 545.402,82
Suma bilans. zł. 997.207,88

Rada: przewodniczący Starosta Stanisław Marek, Witold Kuczyński, Henryk Warchotarski, Kościak Konstanty, Ostrowski Józef, Jarosz Ludwik, Marko Mickiewicz.

Zarząd: Władysław Malinowski Naczelnik, Wilhelm Gruper, Świdziński Lucjan.

Dyrekcja: Władysław Malinowski.

Księgowy: Karol Bancarzewski.

JANÓW LUB. (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 65.660, w Banku Polskim Komunalnym Nr. 95, w Banku Rolnym Nr. 19, w Banku Gospodarstwa Krajowego — obrotowy.

Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.:

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 120.004,40
Książ. osz. w ob. szt. 904
Kap. zakł. i rez. 69.298,57
Poż. udzielone 352.697,08
Suma bilansowa 421.408,58

Rada: Karol Pohoski, Aleksander Jankowski, Jan Golec, Józef Rachoń, Tadeusz Kuśnierski, Leon Woźnica i Jan Wojtan.

Zarząd: Antoni Pikulski, Adam Sotowski i Mateusz Kokoszka.

Dyrekcja: Juljan Wlażlacki.

Księgowy: Feliks Ofiara.

JANÓW PODLASKI (w likwidacji), (pow.)
40.249 zł. *)

KRASNYSTAW (pow.)
100.098 zł. *)

LUBARTÓW (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 66.578, w Banku Polskim R-k żyrowy, w Banku Polskim Komunalnym R-ek bieżący, w Banku Rolnym R-ek bieżący, w Banku

Gospod. Kraj. R-ek bieżący.
Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.:

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 231.588,10
Książ. osz. w obr. szt. 1009
Kap. zakł. i rez. 75.405,20
Poż. udzielone 713.932,08
Suma bilansowa 834.364,04

Rada i Zarząd: Komisarz, Edmund Monastyrski, Kierownik Okręgowego Związku Stowarzyszeń Spożywców w Lubartowie, mianowany dekretem Pana Wojewody Lubelskiego z dnia 23 marca 1932 roku. L. SB /III.9 /4.

Dyrekcja: Bronisław Andrzejewski.

Księgowy: Bolesław Nagłowski.

LUBLIN (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 63.392, w Banku Polskim rachunek bieżący, w Banku Polskim Komunalnym rachunek bieżący, w Banku Rolnym r-k bieżący, w Banku G. Kr. r-k bieżący.

Rok założenia 1925.

Na 1.VII.1932 r.:

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 2.423.005,45
Książ. osz. w ob. szt. 13.052
Kap. zakł. i rez. 350.480,65
Poż. udzielone 2.246.348,88
Suma bilansowa 3.582.737,44

Rada: 9 osób: Przewodniczący poseł Wiktor Krzeszowski, zastępca przewodniczącego poseł Kazimierz Wojtaszko oraz członkowie: Stanisław Woźniak, Michał Kocki, Aleksander Rzymowski, Andrzej Koter, Andrzej Maj, Władysław Szczepański i Józef Stec.

Zarząd: 3 osoby: Naczelnik Henryk Sachs — ziemianin i poseł na Sejm oraz członkowie: Edmund Wojnicz — sekretarz Wydziału Powiatowego i Józef Słowikowski drobny rolnik.

Dyrekcja: Jan Kita i zastępca dyrektora Józef Larkowski.

Księgowy: Czesław Busiewicz.

ŁUKÓW (pow.)

164.001 zł. *)

PUŁAWY (pow.)

105.331 zł. *)

RADZYŃ PODLASKI (pow.)

48.517 zł. *)

SIEDLCE (Zw. Międzyk.)

Konto w P. K. O. Nr. 65.551, w Banku Polskim — żyrowy, w Banku Polskim Komunalnym Nr. 40, w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 46.

Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.:

Wkłady oszcz. i r-ki czekowe 124.987,80
Książ. osz. w ob. szt. 1.816
Kap. zakł. i rez. 131.500,45
Poż. udzielone 946.123,30
Suma bilansowa 1.114.456.05

Rada: Sławomir Łaguna— przewodniczący, Stanisław Okniński, Jank Kruk, Kazimierz Pióro, Wiktor Latek, Adolf Himelszein, Bolesław Pawlak, Stanisław Gomuła.

Zarząd: Stanisław Guliński — naczelnik Zarządu, Bolesław Gołuchowski, Antoni Anusiak.

Dyrekcja: Jan Rykowski.

Księgowy: Czesław Matacz.

SOKOŁÓW (pow.)
170.992 zł. *)

TOMASZÓW LUB. (pow.)
327.740 zł. *)

WĘGRÓW (pow.)
109.580 zł. *)

WŁODAWA (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 51.221, w Banku Polskim — żyrowy, w Banku Polskim Komunalnym Nr. 29, w Banku Rolnym Nr. 64.017, w Banku Gospod. Krajowego — bieżący.
Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.:
Wkłady oszcz. i r-ki czekowe 71.813,96
Książ. osz. w ob. szt. 1.207
Kap. zakł. i rez. 55.898,54
oPż. udzielone 358.331,42
Suma bilansowa 787.289,23

Rada: Przewodniczący Starosta Powiatowy Andrzej Suchecki, członkowie: Błyskosz Andrzej, Krassowski Grzmisław, Prawdzic Tell Juljusz, Pyszko Szymon, Rościszewski Jan, Szczygielski Jan, Karol Andrzej.

Zarząd: Naczelnik — Pawłowski Jan, członkowie: Olszewski Bronisław, Błyskosz Andrzej.

Dyrekcja: Jacuński Lucjan.

Księgowy: Raczyński Czesław.

ZAMOŚĆ (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 64.702, w Banku Polskim — bieżący, w Banku Polskim Komunalnym — bieżący, w Banku Rolnym — bieżący, w Banku Gospodarstwa Kraj. — bieżący.
Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.:
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 840.254,11
Książ. osz. w obr. szt. 3398
Kap. zakł. i rez. 140.804,55
Poż udzielone 945.670,30
Suma bilansowa 1.309.257,65

Rada: Prezes: Starosta Leon Zamecznik, członkowie: M. Harczuk, St. Grela, J. Szczepanek, J. Konaszczuk, J. Buczak, J. Łazorczyk, J. Obszyński.

Zarząd: St. Kostrubała, Naczelnik; M. Zawrotniak, Zast. Naczelnika; J. Helman — członek Zarządu.

Dyrekcja: Tomasz Fidala.

Księgowy: Jadwiga Grądkiewiczówna.

WOJEW. LWOWSKIE

BORYSŁAW (m.)
342.495 zł. *)

BÓBRKA (pow.)
148.516 zł. *)

BRZOZÓW (pow.)
310.583 zł. *)

DOBROMIL (pow.)
97.510 zł. *)

DROHOBYCZ (pow.)
297.546 zł. *)

DROHOBYCZ (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 59.275.
Rach. bież. w Banku Polskim.
Rach. bież. w Banku G. Kr.
Rok założenia 1877.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 2.025.283,58
Książ. osz. w ob. szt. 6.104

Kap. zakł. i rez. 111.253,70
Poż. udzielone 1.838.470,28
Suma bilansowa 2.844.934,01

Rada: Badak Józef, Broschiten Ch. B. Fritz L., Dr. Grünhant H., Ks. Dr. Kotula K., Kuźmowicz W., Lachowicz M., Dr. Margulies S., Modrycki A., Dr. Pacławski W., Pasternak M., Reifler J., Woźniak T., Mycawka Mikołaj. Przewodniczący: Dr. Joachim Hansman.

Zarząd: Rajmund Jarosz, przewodniczący, Dr. Leon Tannenbaum, Józef Hulles, Dr. Stefan Witwicki.

Dyrekcja: Eljasz Schnepf.

Księgowy: Otylja Terkowa.

GRÓDEK JAGIELLOŃSKI (pow.)
456.707 zł. *)

JAROSŁAW (m.)
1.364.427 zł. *)

JAWORÓW (pow.)
94.592 zł. *)

KOLBUSZOWA (pow.)
436.732 zł. *)

KROSNO (pow.)
899.383 zł. *)

KROSNO (m.)
963.063 zł. *)

LUBACZÓW (pow.)
138.073 zł. *)

LWÓW (pow.)
246.369 zł. *)

LWÓW (m.)
60.727.291 zł. *)

ŁAŃCUT (pow.)
434.779 zł. *)

MOŚCISKA (pow.)
20.849 zł. *)

NISKO (pow.)
264.896 zł. *)

PRZEMYŚL (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 411.099.
Rachunek żyr- w Banku Pol.
Rachunek bież. w Banku Rol.
Rachunek bież. z B. G. .
Rok założenia 1929.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszcz. 264.131,20
czekowe 34.267,52
Książ. osz. w ob. szt. 1.648
Kapitał zakładowy 10.000,—
rezerwowy 16.949,77
Poż. udzielone 376.274,55
Suma bilansowa 568.033,25

Rada: Przewodniczący: Starosta Remiszewski Adam, Zastępca Myszkowski Ludwik właściciel dóbr, członkowie: Bocheński Emanuel, właściciel dóbr, Garlicki Apolinary, profesor gimn. i senator, Ks. Dr. Lewicki Wasyl, Mitrat grecko-kat. Przemyśl, Ks. Kanonik Łazurko Piotr, Chomina Józef, rolnik, Huzil Mikołaj, rolnik, Chmiel Szymon, rolnik.

Zarząd: Przewodniczący: Ks. kanonik Korpak Szymon, zastępca: Ukleja Michał, członek Koeller Klemens.

Dyrekcja: Dyrektor stale urzędujący: Korpak Jan.

Księgowy: Bauer Władysław.

PRZEMYŚL (m.)
6.891.797 zł. *)

PRZEWORSK (pow.)
290.063 zł. *)

RAWA RUSKA (pow.)
167.554 zł. *)

RUDKI (pow.)
265.122 zł. *)

RYMANÓW (m.)
96.065 zł. *)

RZESZÓW (m.)
7.889.188 zł. *)

SAMBOR (pow.)
524.235 zł. *)

SAMBOR (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 59.892.
Rachunek żyrowy w Banku Polskim Oddz. w Drohobyczu.
R-ki bieżące: w Banku Gospodarstwa Krajowego we Lwowie i w Drohobyczu.
R-k czekowy: W Miejskiej Komunalnej Kasie Oszczędności we Lwowie Nr. 603.
Rok założenia 1864.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 2.925.385,35
Książ. osz. w ob. szt. 12.659
Kap. zakł. i rez. 157.799,46
Poż. udzielone 2.652.463,27
Suma bilansowa 3.148.602,71

R a d a: Piskozub Władysław, Chylak Włodzimierz, Ekert Edward, Dr. Hołobut Zygmunt, Jastrzębski Józef, Neuberg Szymon, Paluch Szczepan, Reichhart Ludwik, Ruprecht Adam, Siwak Włodzimierz, Dr. Wojtasiewicz Stanisław, Ks. Ziajka Michał.

Z a r z ą d: Mitro Aureljusz, Triester Emil, Boczar Wiktor, Frankowski Józef. Muller Zygmunt, Wajda Stanisław.

D y r e k c j a: Daniluk Paweł.

K s i ę g o w y: Kostrzewski Zygmunt.

SANOK (pow.)
179.189 zł. *)

SANOK (m.)
3.238.168 zł. *)

SĄDOWA WISZ. (m.)
140.723 zł. *)

SOKAL (pow.)
67.377 zł. *)

SOKAL (m.)
341.478 zł. *)

STRZYŻÓW (m.)
289.440 zł. *)

TARNOBRZEG (pow.
759.858 zł. *)

TURKA n/SW. (pow.)
135.448 zł. *)

ŻÓŁKIEW (pow.)
232.764 zł. *)

WOJEW. ŁÓDZKIE

BRZEZINY (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 63959.
Konto w Banku Polskim — zastępstwo.
Konto w Banku Polskim Komunalnym Nr. 84.
Konto w Banku Rol. Nr. obr.
Konto w Banku G. Kr. Nr. 46.
Rok założenia 1926.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 446.39724
Książ. osz. w ob. szt. 3.877
Kap. zak. i rez. 77.129,75
Poż. udzielone 708.274,47
Suma bilansowa 1.336.794,87

R a d a: Prezes Tadeusz Stopczyński, Członkowie: Kazimierz Karwowski, Wacław Kozłowski, Edward Wojciechowski, Bronisław Piotrowski, Stefan Godecki, Franciszek Tomczak.

Z a r z ą d: Naczelnik, Henryk Kasprzycki. Członkowie: Bolesław Swierkowski, Józef Łuczak.

D y r e k c j a: Henryk Kasprzycki.

K s i ę g o w y: Józef Bujnowicz.

KALISZ (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 160.230.
Rok zaołżenia 1931.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 129.641,44
Książ. oszcz. w ob. szt. 615
Kap. zakł. i rez. 51.000,—
Poż. udzielone 141.241,—
Suma bilansowa 1.140.084,86

R a d a. Przewodniczący H. Ostaszewski starosta kaliski, członkowie: K. Muszynowski, St. Chenczke, M. Walczak, H. Łowicki, L. Szurek, J. Skórzewski.

Z a r z ą d: Naczelnik Roman Zarębski, zast. Szczepan Piechota, czł. Józef Wojtas.

D y r e k c j a: Dyrektor Roman Zarębski.

K s i ę g o w y: Zdzisław Chenczke.

KALISZ (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 67.216.
Konto w Banku Polskim rachunek żyrowy.
Konto w Banku Polskim Komunalnym Nr. 136.
Konto w Banku G. Kr. Nr. 46.
Rok założenia 1929.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 246.082,49
Książ. osz. w ob. szt. 600.
Kap. zakł. i rez. 57.782,86
Poż. udzielone 266.967,60
Suma bilansowa 487.784,84

R a d a: Mieczysław Szarras — prezydent m. Kalisza, Prezes Rady, Leon Dancyger — vice-prezes Rady. Członkowie: J. Haber, W. Kwiatkowski, J. Kindler, W. Lewiński, J. Motylewski, I. Sztorch, St. Stradomski.

Z a r z ą d: Naczelnik Zarządu — Aleksander Urlych, Zastępca Naczelnika Zarządu — Bolesław Sobolewski, nel Rozenblum.

D y r e k c j a: Bolesław Sobolewski.

K s i ę g o w y: Edward Kasler.

KONIN (pow.)
154.318 zł. *)

KOŁO (pow.)
70.871 zł. *)

ŁASK (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 61.208.
Konto w Banku Polskim, Oddział w Łodzi.
Konto w Banku Rol. Nr. 105.
Konto w Banku Gosp. Kraj. Oddział w Łodzi Nr. 46.
Rok założenia 1926.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 521.093,67
Książ. osz. w ob. szt. 382
Kap. zakł. i rez. 60.000,— i 10.534,95
Poż. udzielone 512.454,42
Suma bilansowa 768.728,64

R a d a: Przewodniczący Zygmunt Myszkowski, członkowie: Ignacy Stopczyński, Józef Stępnik, Wacław Brzeziński, Jan Kałużka, Antoni Badziak, Franciszek Sędzikowski i ksiądz L. Domagalski.

Z a r z ą d: Naczelnik Zarządu Zygmunt Chudzyński, członkowie: Jan Oleszczak, Stefan Karczewski.

D y r e k c j a: Zygmunt Chudzyński.

K s i ę g o w y: Jan Witkowski.

ŁĘCZYCA (pow.)
308.786 zł. *)

ŁÓDŹ (pow.)
554.471 zł. *)

ŁÓDŹ (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 68.338.
Konto w Banku Polskim — żyrowy.
Konto w Polskim Banku Komunalnym Nr. 145 „Loro".
Konto w Banku Gosp. Kraj. Nr. 46.

Rok założenia 1930.
Na 1.VII.1932 r.:
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 1.575.541,28
Książ. osz. w ob. szt. 5.916
Kap. zakł. i rez. 100.000,— + 10.000 (rezerwowy)
Poż. udziel. 1.133.978,50 + koresp. 89.167,73 = = 1.223.116,28

Suma bilansowa 1.815.117,77

R a d a: Kazimierz Hartman (przewodniczący), Ignacy Kulamowicz (wiceprzewodniczący). Członkowie Rady: Gustaw Ewald, Reinhold Klim, I. Mintzberg, Józef Potkański, Ch. L. Poznański, Benjamin Russ, Baruch Szpiro, inż. Wacław Wojewódzki.

Z a r z ą d: Stefan Naruszkiewicz, naczelnik Zarządu, Jan Haneman jego zastępca, Edward Andrzejak, członek Zarządu.

D y r e k c j a: Stefan Naruszkiewicz (dyrektor), Jan Haneman (wicedyrektor).

K s i ę g o w y: Zygmunt Suchecki (pełnomocnik K. K. O.).

PABJANICE (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 66.636.
Konto w Banku Polskim Nr. żyrowy.

Konto w Banku Polskim Komunalnym Nr. 133.

Konto w Banku G. K. Nr. 46.
Rok założenia 1929.

Na 1.VII.1932 r.:

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 419.838,09
Książ. osz. w ob. szt. 3102
Kap. zakł. i rez. 100.000,— i 11.147,92
Poż. udzielone 544.549,31
Suma bilansowa 938.040,66

R a d a: Przewod. Staszewski Kazimierz, zast. Łuboński Teofil, członkowie: Grabski Stefan, Fokczyński Teofil, Mees Chrystjan, Rakowski Antoni, Ruszewski Roman, Sobański Stanisław, Stal Michał, Śmiałkowski Hipolit, Weinstein Gerszon, Wlazłowicz Hieronim.

Z a r z ą d: Jabłoński Roman, Papiewski Feliks, Skibiński Henryk.

D y r e k c j a: Jabłoński Roman.

K s i ę g o w y: Hans Bolesław.

PIOTRKÓW TRYB. (pow.)
600.671 zł. *)

RADOMSKO (pow.)
234.427 zł. *)

SIERADZ (pow.)
257.804 zł. *)

SULEJÓW (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 67.335, w Banku Polskim Nr. 11, w Banku Polskim Komunalnym Nr. 152, w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 46.
Rok założenia 1929.
Na 1.VII.1932 r.:
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 8.362,18
Książ. osz. w ob. szt. 91
Kap. zakł. i rez. 81.930,51
Poż. udzielone 188.441,—
Suma bilansowa 857.167,03

R a d a: Przewodniczący: Burmistrz miasta Sulejowa Adam Erchardt. Radni: Jan Pełka, Aleksander Okoński, Marjan Czuprykowski, Turlik Franciszek, Józef Gorzkowski, Wołkiewicz Jankiel, Spirytus Chaim i Majer Mordkiewicz.

Z a r z ą d: Naczelnik Kasy Leon Gliszczyński. Członkowie Zarządu: Obin Tomasz i Rubin Mendel.

D y r e k c j a: Gliszczyński

K s i ę g o w y: Kuczyński Antoni.

TOMASZÓW MAZ. (m.)
65.898 zł. *)

TUSZYN (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 68.560. w Banku Gosp. Kr. Nr. 46.
Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.:

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 58.930,01
Książ. osz. w ob. szt. 137
Kap. zakł. i rez. 112.310,63
Poż. udzielone 187.552,05
Suma bilansowa 808.799,14

D y r e k c j a: Antoni Kawecki.

TUREK (pow.)
258.204 zł. *)

WIELUŃ (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 67.698, w Banku Polskim w Ostrowie (pozn.), w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 46 (Od. w Łodzi).
Rok założenia 1930.

Na 1.VII.1932 r.:

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 192.946,75
Książ. osz. w ob. szt. 582
Kap. zakł. i rez. 25.844,16
Poż. udzi. w zd. 171.452,70
wprot. 12.713,31
poż. w Rb. 19.558,62
poż. p/zast. 7.984,52
poż. kom. 6.097,77
Suma bilansowa 306.946,87

R a d a: Przewodn.: Bogdan Kaczorowski (Starosta Wiel.). Członkowie: Witold Nowicki (właść. folw.), Leonard Rojewski (przemysłowiec Wieruszów), Ign. Wróbel (wójt gm.), Stefan Groblewski (b. burmistrz m. Wielunia), Józef Antosik (rolnik), Stanisław Kłaczyński (dyrekt. Spółdz. roln. Centr. Handl. Wieluń).

Z a r z ą d: Na'czeln. Zarządu: Jan Matejf (dyrektor Kasy), członkowie: Wiktor Smolnik (naucz. szk. powsz.) Józef Napieraj (rolnik).

D y r e k c j a: Dyrektor Kasy: Jan Matejf.

K s i ę g o w y: Wiktor Pytel.

WOJEW. NOWOGRÓDZKIE

BARANOWICZE (pow.)
85.656 zł. *)

LIDA (pow.).

Konto w P. K. O. Nr. 81.024. Konta: w Polskim Banku Komunalnym Nr. 64,
Rok założenia 1928 r.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczęd. i r-ki czekowe zł. 262.135,86
Książ. osz. w ob. szt. 556
Kapitał zakł. i rez. 30.180,—
Poż. udziel. zł. 661.163,61
Suma bilans. zł. 710.411,12

R a d a: Bolesław Bułharowski, Mieczysław Górski, Gdalja Czertok, Adolf Michniewicz, Józef Wojciechowicz, Edw. Stefanowicz, Michał Soroko, Florjan Czeleko i Edward Wodejko (skład ten sam co i w 1932 r.).

Z a r z ą d: Bronisław Hejtunowski, Aleksander Janikowski i Ludwik Mickiewicz.

D y r e k c j a: Bronisław Szeptunowski.

K s i ę g o w y: Piotr Seheń.

NIEŚWIEŻ (pow.)
56.703 zł. *)

NOWOGRÓDEK (pow.)
140.676 zł. *)

SŁONIM (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 80.938.
Konto w Banku Polskim, rach. żyrowy w Oddz. Baranowicze.
Konto w Polskim Banku Komunalnym Nr. 77.
Konto w P. Banku Rolnym Nr. 197.
Konto w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 12.
Rok założenia 1927.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 307.861,97
Książ. osz. w obr. szt. 1.082
Kap. zakł. i rez. 114.840,63
Poż. udzielone 841.034,63
Suma bilansowa 1.271.302,57
Rada: Godlewski Józef, Michalski Kazimierz, Szyszko Nikita, Matus Gallersztajn, Hrynko Andrzej, Widuchowski Karol, Łoś Daniel, Hołowacz Ignacy, Górski Teodor, Rychter Bronisław, Stabrowski Józef i Gołoński Feliks.
Zarząd: Jelski Władysław — Naczelnik, Juszkiewicz Wandalin — Zastępca Naczelnika i Gajewski Ludwik — członek Zarządu.
Dyrekcja: Wandalin Juszkiewicz.
Księgowy: Aleksander Łaszczewski.

STOŁPCE (pow.)
97.661 zł. *)
WOŁOŻYN (pow.)
44.067 zł. *)

WOJEW. POLESKIE

BRZEŚĆ n/B.

Konto w P. K. O. Nr. 51.225.
Konto w Polskim Banku Komunalnym Nr. 25.
Konto w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 12.
Rok założenia 1926.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 324.392,63
Książ. osz. w ob. szt. 2.230
Kap. zakł. i rez. 69.597,34
Poż. udzielone 655.592,86
Suma bilansowa 748.499,22
Rada: Prezes Bolesław Florek. Członkowie: Cyprjan Zańko, Wiktor Roht, Teodor Stellecki, Konstanty Kuczyński, Witold Jusewicz i Zygmunt Bielawski.
Zarząd: Prezes Stefan Wendorf — starosta pow. Członkowie: Jan Charytoniuk, Władysław Kontowt.
Dyrekcja: Aleksander Zatwardowicz.
Księgowy: Taras Wrończuk.

DROHICZYN POLESKI (pow.)
255.071 zł. *)
KAMIEŃ KOSZYRSKI (pow.)
60.704 zł. *)
KOBRYŃ (pow.)
162.399 zł. *)
KOSÓW POLESKI (pow.)
49.442 zł. *)
ŁUNINIEC (pow.)
153.706 zł. *)
PIŃSK (pow.)
144.419 zł. *)

PRUŻANA (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 81.060.
Konto w Polskim Banku Komunalnym Nr. 67.
Konto w B-ku Gospod. Krajowego Nr. 16, w Białymstoku.
Rok założenia 1928.
Na 1.X.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 57.940
Książ. osz. w obr. szt. 427

Kap. zakł. i rez. 25.679
Pożyczki udzielone 392.879
Suma bilansowa 476.450

Rada: Boruszko Stefan, Goldfaj Żelik, Goldztejn Mowsza, Siła-Rozbicki Dominik, Żukowicz Mikołaj, Olszański Aleksander.

Zarząd: Topczewski Marjan, Dziekoński Janusz, Joachim Leiwandhardler - Lewicki, Rozanów Mikołaj.

Dyrekcja: Sawośko Teodor.

Księgowy: Musiewiczowa Antonina.

STOLIN (pow.)
14.613 zł. *)

WOJ. POMORSKIE.

BRODNICA (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 204.424. Konta: oddział w Lidzbarku w Banku Polskim, w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, oddział w Grudziądzu w Banku Rolnym, oddział w Bydgoszczy w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Rok założenia 1857.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 613.847,98
Książ. osz. w ob. szt. 1.666
Kap. zakł. i rez. 544.823,51
Poż. udzielone 1.604.101,08
Suma bilansowa 1.928.262,30

Rada: Prezes — Leon Łangowski. Mileszewy; Stanisław Adamczewski, Edward Sowiński, Alojzy Zedlewski, Aleksander Murawski.

Zarząd: Józef Wimmer, Starosta powiatowy, Dr. Konrad Siudowski, Jan Berent.

Dyrekcja: Konrad Barczyński.

Księgowy: Antoni Zuske.

BRODNICA (m.)
1.036.543 zł. *)

CHEŁMNO (pow.)
1.203.190 zł. *)

CHEŁMNO (m.)
413.434 zł. *)

CHEŁMŻA (m.)
706.996 zł. *)

CHOJNICE (pow.)
1.228.402 zł. *)

CHOJNICE (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 205.917. Konta: w Banku Polskim oddział w Chojnicach, w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu

Rok założenia 1843.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 922.551,84
Książ. osz. w ob. szt. 3.202
Kap. zakł. i rez. 392.384,11
Poż. udziel. 1.350.158,15
Suma bilansowa 1.659.557,24

Rada: Piotr Górecki, Antoni Ulandowski, Fryderyk Steinhilber, Stanisław Bączkowski Antoni Lisewski.

Zarząd: Roman Czarnowski.

Dyrekcja: Roman Czarnowski.

CZERSK (m.)
3.981 zł. *)

DZIAŁDOWO (pow.)
290.795 zł. *)

DZIAŁDOWO (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 204.717 Konta w Banku Polskim, w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Rok założenia 1909.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 501.983,77
Książ. osz. w ob. szt. 998
Kap. zakł. i rez. 66.100,—
Poż. udzielone 921.143,74
Suma bilansowa 1.083.407,87

Rada: przewodniczący: Jan Krengelewski, członkowie: Frydrychowski Fr., Suchocki Juljan, Denczyński Kazim. i Majewski Władysław.

Zarząd: Naczelnik Burmistrz Felski Antoni, zast. Naczeln. Borowski Józef, członek Adam Obałek.

Dyrekcja: Adam Obałek.

Księgowy: Tabaczkówna Marja.

GDYNIA (m.)
2.364.364 zł. *)

GNIEW (m.)
184.831 zł. *)

GOLUB (m.)
34.177 zł. *)

GÓRZNO (m.)
15.833 zł. *)

GRUDZIĄDZ (pow.)
1.782.491 zł. *)

GRUDZIĄDZ (m.)
796.884 zł. *)

KARTUZY (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 202.862.
Konta: w Banku Polskim oddział Gdynia, w Komunalnym Banku Kredytowym Poznań, w Banku rolnym Gdynia, Banku Gospodarstwa Krajowego Gdynia.

Rok założenia 1852
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 620.590,30
Książ. osz. w ob. szt. 1.236
Kap. zakł. i rez. 98.818,62
Poż. udziel. 1.504.122,31
Suma bilansowa 1.957.489,14

Rada: Ks. prob. A. Sadowski, Wygoda przewodniczący, Wickl Leon, Kłosowo zast. Członkowie: Feliks Samson Warżno, Florjan Poćwiardowski Elżbietowo, i Jan Skrzypkowski Pierszczewo.

Zarząd: Starosta Jerzy Czarnocki, naczelnik Zarządu, Ks. Bolesław Meloch, zast. nacz. Zarządu i Piotr Łosiński, członek Zarządu.

Dyrekcja: Brunon Litewski dyrektor, Wiktor Roszczewski, zast. dyrektora.

Księgowy: Wiktorja Kraussówna.

KOŚCIERZYNA (pow.)
804.310 zł. *)

KOWALEWO (m.)
80.733 zł. *)

LIDZBARK (m.)
245.762 zł. *)

LUBAWA (pow.)
SIEDZIBA N. MIASTO n/DRWĘCĄ.

Konto w P. K. O. Nr. 200.599.
Konta: w Banku Polskim w Lidzbarku, w Komunalnym Banku Kredytowym, Paznań, w Banku Rolnym w Grudziądzu, w Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy.

Rok założenia 1858.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 837.000.—
Książ. osz. w ob. szt. 2.746
Kap. zakł. i rez. 272.000,—
Poż. udzielone 1.692.000,—
Suma bilansowa 2.244.000,—

Rada: Walerjan Ziółkowski, W. Bałówki, prezes — Adam Doczyk, Nowe Miasto, ks. prob. Stanisław Zabrocki, Niem. Brzozie, Franciszek Jankowski, kupiec Lu-

bawa, Jan Goniszewski, Nowe Grodziczno.

Zarząd: Starosta Powiatowy Władysław Skłodowski, Dyrektor Wacław Nadolny, kupiec Bronisław Miłoszewski.

Dyrekcja: Wacław Nadolny, Walenty Jentkiewicz.

Księgowy: Józef Speichert.

NOWE (m.)

64.635 zł. *)

PODGÓRZ (m.)

68.303 zł. *)

PUCK (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 208.236.
Konta: w Banku Polskim w Gdyni, w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, w Banku Gospodarstwa Krajowego w Gdyni.

Rok założenia 1926.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	214.895,93
Książ. osz. w ob. szt.	1.254
Kap. zakł. i rez.	27.924,29
Poż. udziel	644.803,29
Suma bilansowa	438.473,77

Rada: Adolf Bazyli, przewodniczący Dr. Zieleziński, zast. przewodn. Busch Karol, Priebe Juljusz, Zientz Paweł.

Zarząd: Krause Czesław, Kramski Stanisław, Luliński Wojciech.

Dyrekcja: Luliński Wojciech.

Księgowy: Łaszewska Jadwiga.

SĘPOLNO (pow.)

874.856 zł. *)

SKARSZEWY (m.)

120.463 zł. *)

STAROGARD (pow.)

662.304 zł. *)

STAROGARD (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 204.228.
Konta: w Kom. Banku Kredytowym w Poznaniu, w Banku Gosp. Kraj. w Gdyni.

Rok. założenia 1894.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	1.298.414,19
Książ. osz. w ob. szt.	1.684
Poż. udziel.	1.758.902,12
Sumy bilans.	2.000.323,32

Rada: Wacław Lisewski, Alojzy Główczewski, Kazimierz Sargalski, mec. Walenty Buliński, Jan Kosznik i Jan Heldt.

Zarząd: Franciszek Szczodrowski, Jan Krause, Czesław Krzymański, Adam Czwójdziński i Dr. Franciszek Popiel.

Dyrekcja: Franciszek Nowak.

ŚWIECIE n/N. (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 203.343.
Konta w Banku Polskim w Grudziądzu, w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, w Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy.

Rok założenia 1855.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	2.050.474,11
Książ. osz. w ob. szt.	5.734
Kap. zakł. i rez.	1.183.311,66
Poż. udziel.	4.385.866,90
Suma bilans.	5.030.233,81

Rada: Koczorowski Franciszek, Taszewskie Pole, Kufel Stanisław — Gacki, Mecenas Kaz. Ofierzyński — Świecie, Pulkowski Franciszek — W. Komorsk. Różycki Kazimierz — Taszewo. Wiecki Franciszek, prezes — Serock.

Zarząd: pp. Dyr. Leon Donarski — Starosta Leon Kowalski, Jan Zakrzewski.

Dyrekcja: pp. Dyr. Leon Donarski, Jan Zakrzewski.
Księgowy: Władysław Kotlęga.

ŚWIECIE (m.)
348.002 zł. *)

TCZEW (pow.)
1.132.317 zł. *)

TCZEW (m.)
387.069 zł. *)

TORUŃ (pow.)
1.800.899 zł. *)

TORUŃ (m.)
3.024.781 zł. *)

TUCHOLA (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 201.769.
Rok założenia 1878.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 893.957,83
Książ. osz. w ob. szt. 2.191
Kap. zakł. i rez. 161.174,65
Poż. udziel. 1.403.044,81
Suma bilansowa 1.571.929,78
Rada: Dr. M. Prais, przewodniczący J. Rytlewski, B. Buchholz, J. Oszuścik, B. Osowicki, St. Rakowski, W. Wieczor, E. Kręcki, Fr. Wienckowski.
Zarząd: Naczelnik Zarządu Kasy starosta Hryniewski, członkowie Alojzy Szpitza i Roman Wilańt.
Dyrekcja: Leon Welter.
Księgowy: Bolesław Dobbek.

TUCHOLA (m.)
149.893 zł. *)

WĄBRZEŹNO (pow.)
1.061.573 zł. *)

WĄBRZEŹNO (m.)
191.127 zł. *)

WEJHEROWO (pow. morski) (pow.)
1.348.710 zł. *)

WEJHEROWO (m.)
334.242 zł. *)

WOJEW. POZNAŃSKIE

BOJANOWO (m.)
142.720 zł. *)

BROK (m.)

BYDGOSZCZ (pow.)
2.371.201 zł. *)

BYDGOSZCZ (m.)

Konta: w Banku Polskim w oddz. Bydgoszcz, w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, w Banku Gospodarstwa Krajow. oddz. Bydgoszcz.
Rok założenia 1840.
Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 7.151.209,38
Książ. osz. w ob. szt. 5.676
Kap. zakł. i rez. 659.968,66
Poż. udzielone 8.067.992,63
Suma bilansowa 8.999.026,56
Rada: Przewodn. Dr. Wiacki Czesław, Poseł Faustyniak Jan, Rehbein Gustaw, Sioda Zygmunt, Pawłowski Wacław, Góralewski Mieczysław, Świątecki Stefan, Janeczka Aleks., Pilaszyński Józef.
Zarząd: Naczelnik dyr. Gulcz Bolesław, Kurdelski Ignacy, Kasperski Stanisław, Lenkowski Kazimierz.
Dyrekcja: dyr. Gulcz Bolesław, zast. Kasperski Stanisław.

BUK (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 203.350.
Konto w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu.
Rok założenia 1867.

Na 1.VII.1932 r
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 233.575,20
Książ. osz. w ob. szt. 1.091
Kap. zakładowy (F.) i rezerwowy 28.688,74
Poż. udzielone 314.980,12
Suma bilansowa 371.442,75

Rada: Mieczysław Teski, przewodn. Ludwik Banaszek, zast. przewodn. Kazimierz Wallheim, Walenty Gundermann, Józef Szajek członkowie.

Zarząd: Maksymiljan Holland, naczelnik Zarządu, Kazimierz Brzeziński, zast. nacz. i dyrektor Kasy, Feliks Bandura członek.

Dyrekcja: Kazimierz Brzeziński.

Księgowy: Franciszek Pluta, Leon Lulkiewicz kasjer.

(F.) Kapitał zakład. nie wpłacony przez gminę.

CHODZIEŻ (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 203.169.
Konto w Kom. Banku Kredyt. Poznań nr. 2.
Konto w Banku Rolnym Oddz. w Poznaniu nr. 115.
Rok założenia 1867.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 1.089.270,24
Książ. osz. w ob. szt. 3.862
Kap. zakł. i rez. 285.264,09
Poż. udzielone 1.222.587,95
Suma bilansowa 1.583.096,37

Zarząd: Naczelnik Siekierzyński K. Starosta Pow., Kaczmarek G. dyrektor Kasy, Paluch E.

Księgowy: Pieścikowski R.

CHODZIEŻ (m.)
164.847 zł. *)

CZARNKÓW (pow.)
333.323 zł. *)

CZARNKÓW (m.)

Konto w Komun. Banku Kredytowym w Poznaniu Nr. 105.
Rok założenia 1893.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 85.362,01
Książ. osz. w obr. szt. 1.115 (w tem 1.045 szt. książ. podlegających waloryzacji).
Kap. zakł. i rez. 25.813,11
Poż. udzielone 115.583,97
Suma bilansowa 133.730,15

Rada: Przewodniczący: Aleksy Stolzmann, członkowie: Stanisław Grupiński, Jan Klera, Dobek Edmund i Ratajczak Paweł.

Zarząd: Stanisław Ciepluch, Franciszek Broniewski, Władysław Grupiński.

Dyrekcja: jak Zarząd.

Księgowy: Józef Gawroch.

GNIEZNO (pow.)
3.379.892 zł. *)

GNIEZNO (m.)
1.134.049 zł. *)

GOSTYŃ (pow.)
801.679 zł. *)

GOSTYŃ (m.)
180.691 zł. *)

GRODZISK POZN. (pow.)
553.846 zł. *)

GRODZISK (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 201.012.
Konto w Banku Kredytowym w Poznaniu.
Rok założenia 1862.

Na 1.VII.1932 r.
Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 136.821,38
Książ. osz. w ob. szt. 1.394
Kapitał zakładowy 5.000,—
" rezerw. 47.562,29
Poż. udzielone 205.161,04
Suma bilansowa 256.724,71

Rada: Szaj Antoni, Wierzejewski Teofil, Walkowiak Franciszek i Kordylewski Franciszek.

Zarząd: Wosiński Michał, Badurski Antoni, Bogusławski Feliks.

Dyrekcja: Badurski Antoni.

Księgowy: Paździor Stanisław.

INOWROCŁAW (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 208995.
Konta: w Banku Polskim w Inowrocławiu, Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu Nr. 109.

Rok założenia 1902.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 2.758.689,69
Książ. oszczędn. w obr. sztuk 3.915
Kap. zakł. i rez. 333.560,16
Poż udzielone 3.748.330,93
Suma bilansowa 4.522.512,96

Rada: Przewodn. Józef Dzioch, członkowie: Józef Mielcarek, Wład. Kresiner, Antoni Gotowała, Wład. Juengst Józefat Kornaszewski.

Zarząd: Naczelnik Zarządu: Prezyd. m. Apolinary Jankowski, zast. nacz. dyr. Robert Leszkowski, członek adw. Tadeusz Przybyszewski.

Dyrekcja: dyr. Robert Leszkowski, zast. Stanisław Cylka.

INOWROCŁAW (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 207.038.
Konta: w Banku Polskim rach. żyrowy, Komunalnym Banku Kredytowym — rach. bieżący Nr. 7.

Rok założenia 1857.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 5.335.110,13
Książ. osz. w ob. szt. 6.326
Kap. zakł. i rez. 589.782,16
Poż. udziel. 5.016.782,97
Suma bilansowa 6.674.036,46

Rada: Przewodn. Augustyn Pyka, Zast. Przewodn. Władysł. Rutkowski, Członkowie: Szczepan Konarski, Władysław Kosiak Stanisław Kwiatkowski, Jan Pniewski i inż. Kazimierz Putz

Zarząd: Józef Hoppe, Andrzej Kozłowski, Józef Wieloszyński i Leonard Klóskowski.

Dyrekcja: Władysław Chojnacki i Andrzej Kozłowski.

Księgowy: Ignacy Wawrzyniak.

JAROCIN (pow.)

756.876 zł. *)

JAROCIN (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 200.028.
Konta: W Banku Polskim w Ostrowie Wlkp., Komunalnym Banku Kredytowym, Poznań Nr. 110.

Rok założenia 1882.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszcz. 549.265,66
Książ. osz. w ob. szt. 1.084
Kap. zakł. i rez. 21.260,84
Poż. udzielone 377.540,59
Suma bilansowa 840.226,58

Rada: przewodniczący Rady Kasy Wojciech Balendowski, Leon Drzewiecki, Henryk Dzieńczyński, St. Jopp, K. Ruczkowski, A. Świerkowski, Wł. Lemiesiewicz.

Zarząd: Naczelnik Zarządu Edmund Rogalski, Basiński Euzebjusz, Maturzewski Józef.

Dyrekcja: Pankowski Tadeusz.

JUTROSIN (m.)
168.249 zł. *)

KĘPNO (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 200181 i 304697.
Konto w Banku Polskim w Ostrowie.
Konto w Kom. Banku Kredytowym, Banku Rolnym, Gospodarstwa Krajow. w Poznaniu.

Rok założenia 1861.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 2.176.033.—
Książ. osz. w ob. szt. 7.168
Kap. zakł. i rez. 206.241,—
Poż. udzielone 2.971.815,—
Suma bilansowa 3.427.863,—

R a d a: Zawadzki Bolesław, przewodniczący, Banasiak Jan, Daszkiewicz Witold, Grzesiak Stanisław, Długaszewski Stanisław, Lorenc Jan, Laskowski Stanisław, Sopart Paweł i Stefaniak Ignacy.

Z a r z ą d: Kokociński Wacław, Nawrot Walenty — członkowie, zast. naczelnika Cierpik Wacław.

KOBYLIN (m.)
63.288 zł. *)

KORONOWO (m.)
52.591 zł. *)

KOŚCIAN (pow.)
889.771 zł. *)

KOŚCIAN (m.)
471.271 zł. *)

KOŹMIN (pow.)
1.104.480 zł. *)

KROTOSZYN (pow.)
647.778 zł. *)

KROTOSZYN (m.)
661.274 zł. *)

LESZNO (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 204.460.
Konta: w Banku Polskim oddział w Lesznie, w Polskim Banku Komunalnym w Warszawie, w Banku Rolnym oddział w Poznaniu, w Banku Gospodarstwa Krajowego oddział w Poznaniu.

Rok założenia 1889.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 2.711.599,29
Książ. osz. w ob. szt. 4.873
Kap. zakł. i rez. 219.742,91
Poż. udziel. 3.179.005,24
Suma bilansowa 3.771.216,27

R a d a: Ilski Bolesław przewodniczący, Leszno; Skrzypczak Jan, Warzecha Henryk z Kłody, Kokociński Michał z Karchowa, Kałmuczak Jan, Kaźmierski Stanisław z Leszna, Płoszajczak Wawrzyniec z Kąkolewa, Hoffmann Heinz z Grotnik i Barczyński Franciszek z Leszna.

Z a r z ą d: Zenkteler Edmund Starosta Powiatowy, Leszno, Ks. Dziekan Paweł Steinmetz z Osieczny i Jakób Poślednik z Leszna.

D y r e k c j a: Zielnik Feliks i Barczyński Leon.

LESZNO (m.)
1.934.256 zł. *)

LWÓWEK (m.)
195.503 zł. *)

ŁOBŻENICA (m.)
130.016 zł. *)

MIĘDZYCHÓD (pow.)
271.637 zł. *)

MIĘDZYCHÓD (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 200.029.
Konta: w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu,

w Banku Gospodarstwa Krajowego w Poznaniu.
Rok założenia 1863.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	689.229,86
Książ. osz. w ob.	szt. 1.754
Kap. zakł. i rez.	111.940,25
Poż. udziel.	741.391,33
Suma bilansowa	886.934,—

Rada: Przewodniczący Stefan Maciejewski, zastępca przewodn. Witold Wężyk, członkowie Michał Dawidowski, Władysław Nawrocki, Franciszek Hoffmann.

Zarząd: Naczelnik Zarządu Michał Skrzypczak, zastępca naczeln. Franciszek Wittchen II członek Józef Buhl.

Dyrekcja: Dyrektor Franciszek Wittchen.

Księgowy: Bronisław Kokociński.

MOGILNO (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 200.620.
Konta: w Banku Polskim oddział w Gnieźnie, w Komun. Banku Kredytowym w Poznaniu, w Banku Rolnym oddział w Poznaniu, w Banku Gosp. Krajowego oddz. w Poznaniu.
Rok założenia 1859.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	519.191,65
Książ. osz. w ob.	szt. 3.471
Kap. zakł. i rez.	144.942,86
Poż. udziel.	972.712,55
Suma bilansowa	1.480.785,06

Rada: Prezes Szumlański Stefan. Członkowie: Semrau Wincenty, Krobski Teodor, Trzciński Józef, Gwiazda Józef, Kamiński Bol., Szałek Franc., Ks. Marceli Kowalski.

Zarząd: Naczelnik Zarządu Wacław Stępiński, Starosta powiatowy. Członkowie: Fr. Kostecki, Fr. Nowak.

Dyrekcja: Michał Domanus, dyrektor.

Księgowy: Leśna Marja.

NAKŁO (m.)

299.802 zł. *)

NOWY TOMYŚL (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 211.876.
Konta: w Banku Polskim Komunalnym, Banku Rolnym, Banku Gosp. Krajowego.
Rok założenia 1891.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	408.166,12
Książ osz. w ob.	szt. 481
Kap. zakł. i rez.	43.215,35
Poż. udziel.	876.143,46
Suma bilansowa	1.042.865,90

Rada: Przewodniczący Mecenas K. Nykiel, Nowy Tomyśl. Członkowie: Ludwik Czekala rolnik Bródki, Stanisław Musiał rolnik Rożu, Stefan Sobera rolnik Stary Folwark, Jan Kruś robot. Wąsowo.

Zarząd: Dr. Cichowski Star. Pow. Naczelnik Zarządu — Zastępca Wład. Zieniewicz, Refer. Star. Andrzej Michalski osadnik Głuponie.

Dyrekcja: Ignacy Borkiewicz — kierownik.

Księgowy: Stefan Węclewski.

OBORNIKI (pow.)

474.438 zł. *)

OBRZYCKO (m.)

10.266 zł. *)

ODOLANÓW (pow.)

244.077 zł. *)

ODOLANÓW (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 200.519.
Konta: w Banku Polskim rachunek żyrowy oddział Ostrów Pozn., w Komunalnym Banku Kredytowym Poznań Nr. 124.
Rok założenia 1873.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	211.907,55
Książ. osz. w ob. szt.	380
Kap. zakł. i rez.	20.073,29
Poż. udziel.	272.421,10
Suma bilansowa	322.997,80

Rada: Migaj Józef prezes, Namysł Wincenty zast. prezesa, Cybichowski Leonard, Cierniak Kazimierz, Tomaszewski Jan.
Zarząd: Koluny Leon zast. Nacz. Zarz., Olszanowski Stanisław dyr. Kasy.
Dyrekcja: Olszanowski Stanisław dyr. Kasy.
Księgowy: Joks Jan.

OPALENICA (m.)
154.561 zł. *)

OSTRÓW WLKP. (pow.)
716.466 zł. *)

OSTRÓW Wlkp. (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 201.748.
Konta: w Banku Polskim Nr. 4368, w Polskim Banku Komunalnym Nr. 41, w Komunalnym Banku Kredytowym, Poznań Nr. 126.
Rok założenia 1852.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	1.552.540,59
Książ. osz. w ob. szt.	4.254
Kap. zakł. i rez.	109.289,60
Poż. udziel.	2.320.792,56
Suma bilansowa	2.778.478,30

Rada: Prezes Rowiński Stefan. Członkowie: Brykczyński Roman, Podejma Franciszek, Lis Ignacy, Sznura Stefan.
Zarząd: Naczelnik: Burmistrz Wacław Cegiełka. Członkowie: Dyrektor Kazimierz Hubicki, Serwa Henryk.
Dyrekcja: Hubicki Kazimierz.

OSTRZESZÓW (pow.)
681.927 zł. *)

PAKOŚĆ (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 211.740.
Konta: w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu Nr. 127.
Rok założenia 1907.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	161.999,39
Książ. osz. w ob. szt.	349
Kap. zakł. i rez.	46.000,—
Poż. udziel.	266.774,10
Suma bilansowa	321.338,02

Rada: W. Gulczewski, J. Frelichowski, W. Wesołowski, J. Stranz, St. Ciesielski.
Zarząd: M. Lipczyński, B. Kamiński, Fr. Rożnowicz.
Dyrekcja: M. Lipczyński, K. Fagas.
Księgowy: B. Wagner.

PLESZEW (pow.)
141.909 zł. *)

PLESZEW (m.)
271.379 zł. *)

PNIEWY (m.)
53.031 zł. *)

POBIEDZISKA (m.)
160.756 zł. *)

PONIEC (m.)
295.151 zł. *)

POZNAŃ (pow.)
719.537 zł. *)

POZNAŃ (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 201.272.
Konta: w Banku Polskim konto żyrowe (nienumerowane).
Rok założenia 1827.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 36.000.000,—
Książ. osz. w ob. szt. 29.000
Kap. zakł. i rez. 3.250.000,—
Poż. udziel. 38.500.000,—
Suma bilans. 44.000.000,—

Rada: Radca Bolesław Wybieralski — przewodniczący, Franciszek Budzyński — Wiceprzewodniczący, Dyr. Stanisław Maciejewski — Sekretarz, Radca Dr. Zygmunt Głowacki, Radca Władysław Kultys, Radca Dr. Marjan Kryzan, Radca Adam Kłos, Radca Juljan Piechowski, Radca Stanisław Podolka, Radny Stanisław Grzegorzewicz, Radny Stefan Kałamajski, Radny Stanisław Libera.

Zarząd: Radca Władysław Kontrowicz — Przewodniczący Zarządu, Dyr. Dr. Edmund Piechocki — Zastępca Przewodn.

Dyrekcja: Radca Władysław Kontrowicz i Dr. Edmund Piechocki.

Księgowy: Bolesław Kowalski — pełnomocnik.

RAKONIEWICE (m.)
158.870 zł. *)

RAWICZ (pow.)
816.723 zł. *)

RAWICZ (m.)
840.089 zł. *)

ROGOŹNO Wlkp. (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 203.198.
Konta: w Banku Polskim Rachunek bieżący, w Komunalnym Banku Kredyt. Nr. 135
Rok założenia 1861.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 453.796,18
Książ. osz. w ob. szt. 1.394
Kap. zakł. i rez. 110.140,25
Poż. udziel. 565.833,47
Suma bilansowa 659.421,13

Rada: Michalak Stanisław, Skrzypczak Marcin, Koczorowski Franciszek, Krzyżaniak Walenty i Fruk Krysztof.

Zarząd: Smukalski Augustyn — Naczelnik Zarządu, Nowak Walenty i Lechowski Franciszek.

Dyrekcja: Nowak Walenty.

Księgowy: Thomann Jan i Koczorowski Czesław.

SIERAKÓW (m.)
38.760 zł. *)

SOLEC KUJAW. (m.)
61.636 zł. *)

STRZELNO (pow.)
896.363 zł. *)

SULMIERZYCE (m.)
27.319 zł. *)

SZAMOTUŁY (m.)
310.596 zł. *)

SZAMOTUŁY (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 202.962.
Konta: w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, w Państwowym Banku Rolnym, Gospod Kraj. w Poznaniu.
Rok założenia 1869.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 578.539,98
Książ. osz. w ob. szt. 3.443
Kap. zakł. i rez. 146.422,74
Poż. udzielone 1.021.985,96
Suma bilansowa 1.246.219,26

Rada: Prezes — Bogusław Łubieński, ziemianin — Kiączyń, Dyr. dóbr Mieczy-

sław Magowski, Lipnica, Zbigniew Żółtowski, ziemianin — Myszkowo, Władysław Wilhelmi, ziemianin — Kłodzisko, Władysław Spychała, rolnik — Gałowo, Jan Turek, rolnik — Mały Gaj, Chryzostom Grabarek, rolnik — Brodziszewo.

Zarząd: Starosta Tadeusz Karpiński — Szamotuły, Tadeusz Tomaszewski, ziemianin — Gąsawy, Stanisław Łączkowski, rolnik — Szamotuły.

Dyrekcja: Józef Borowski.

SZUBIN (pow.)
788.577 zł. *)

ŚMIGIEL (pow.)
169.308 zł. *)

ŚMIGIEL (m.)
244.247 zł. *)

ŚREM (pow.)
409.399 zł. *)

ŚREM (m.)
125.066 zł. *)

ŚRODA (pow.)
945.286 zł. *)

ŚRODA (m.)
1.548.675 zł. *)

TRZEMESZNO (m.)
222.554 zł. *)

UJŚCIE (m.)
28.300 zł. *)

WĄGROWIEC (pow.)
853.203 zł. *)

WIELEŃ (m.)
50.039 zł. *)

WIELICHOWO (m.)
129.439 zł. *)

WOLSZTYN (pow.)
569.227 zł. *)

WOLSZTYN (m.)
1.318.592 zł. *)

WRONKI (m.)
147.452 zł. *)

WRZEŚNIA (pow.)
811.150 zł. *)

WRZEŚNIA (m.)
154.470 zł. *)

WYRZYSK (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 209.728.
Rok założenia 1859.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekwoe zł. 697.616,15
Książ. osz. w ob. szt. 2.494
Kap. zakł. i rez. 266.000
Poż. udziel. zł. 1.070.100,89
Suma bilansowa 1.227.982,22

Rada: Wnyck Ignacy, Płaczek Paweł, Chłapowski Mieczysław Kryszkiewicz Kazimierz, Piszczek Józef.

Zarząd: Dakowski Józef, Nowak Józef, Wesce Kazimierz.

Dyrekcja: Dakowski Józef.

Księgowy: Kubińska Leokadja.

ŻNIN (pow.)

Konto w P. K. O. Poznań
Nr. 200.981.
Konta: Bydgoszcz w Banku Polskim R-k żyrowy. Poznań: w Komunalnym Banku Kred. Nr. 34 w Banku Rolnym R-k Czekowy, w Banku Gospod. Krajowego R-k Czekowy.
Rok założenia 1890.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 1.063.080,18
Książ. osz. w ob. szt. 1.900
Kap. zakł. i rez. 121.968,93
Poż. udziel. 1.675.732,34
Suma bilansowa 1.959.323,10

Rada: Łuczak Wiktor, Janowiec przewodn., adw. M. Bross Żnin, członek, Grzybowski, Jan Cotoń, Tad. Kruszka, Słabomierz, Antoni Doman, Dochanowo, Michalski Stan. Gogółkowo,

Tadeusz Łakiński, Nadborowo.

Zarząd: Starosta Szczerbiński, Naczelnik Zarządu, Antoni Michalski, Łysinin— zastępca. Wiktor Szymański, Dyrektor Kasy.

Dyrekcja: Wiktor Szymański.

Księgowy: Zenon Żurawski.

ZBĄSZYŃ (m.)
626.603 zł. *)

ZDUNY (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 200.254.

Konta: w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu.
Rok założenia 1865.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	191.125,52
Książ. osz. w ob. szt.	1.311
Kap. zakł. i rez.	73.087,41
Poż. udziel.	267.977,22
Suma bilansowa	318.699,73

Rada: Ratajczyk Józef, Danielak Walenty, Heyduk Sylwester, Gawłowicz Leon, Berek Jan.

Zarząd: Szal Bernard burmistrz, Buczyński Alojzy Kier. Kas miejsk., Korgiel Józef Kasjer Kas miej.

Dyrekcja: Buczyński Alojzy.

Księgowy: Korgiel Józef.

WOJ. STANISŁAWOWSKIE

BOHORODCZANY (pow.)
231.866 zł. *)

BOLECHÓW (m.)
396.681 zł. *)

DOLINA (pow.)
951.908 zł. *)

HORODENKA (pow.)
212.108 zł. *)

KAŁUSZ (pow.)
326.567 zł. *)

KOŁOMYJA (pow.)
174.427 zł. *)

KOŁOMYJA (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 59.859.
Konto w Banku Polskim, rachunek żyrowy.

Konto w Banku Gosp. Kraj. rk. czekowy w B. G. K. w Kołomyi i w Stanisławowie.
Rok założenia 1875.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	2.008.873,87
Ksią. osz. w ob. szt.	9.784
Kap. zak. i rez.	458.464,28
Suma bilansowa	3.360.901,24

Rada: Przewodniczący Rady: Białowąs Antoni. Członkowie Rady: Antoniewicz Jakób, Baran Leopold, Baumung Adam, Blitz Maks, Dr. Fessler Benzion, Friedman Władysław, Dr. Gottfried Oskar, Hammer Mojżesz, Hirsch Samuel, Janicki Kazimierz, Inż. Klimaszewski Stanisław, Kotecki Stanisław, Liebhardt Gustaw, Miniajluk Michał, Patkowski Sebastjan, Piskozub Jan, Dr. Pordes Jakób, Dr. Resch Bernard, Sokołowski Jan, Szyszka Władysław.

Zarząd: Przewodniczący Zarządu: Ottman Aleksander, Zastępca Przewod. Dr. Teicher Zygmunt. Członkowie: Dr. Joachim Aszkenazy, Boroń Stanisław, Markiewicz Bolesław i Zaremba Saturnin.

Dyrekcja: Dyrektor Urzędujący M. K. K. O. Bolesław Dunin-Markiewicz.

Księgowy: Taub Samuel.

KOSÓW (pow.)
516.787 zł. *)

NADWORNA (pow.)
255.609 zł. *)

ROHATYN (pow.)
235.791 zł. *)

STANISŁAWÓW (pow.
509.684 zł. *)

STANISŁAWÓW (m.)
8.233.444 zł. *)

STRYJ (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 82.222.
Konto w Banku Polskim, rachunek żyrowy.
Konto w Banku Gosp. Kraj. rachunek bieżący.
Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn.	423.362,62
Książ. osz. w ob. szt.	872
Kap. zakł. i rez.	25.616,51
Poż. udzielone	493.185,54
Suma bilansowa	604.039,50

R a d a: Przewodniczący Ks. Prałat Aleksander Cisło, zastępca przewodniczącego Henryk Kronstein. Członkowie: Dudra Karol, Filip Borys, Stanisław hr. Dzieduszycki, Józef hr. Branicki, Józef Kosina, Inż. Józef Kowalczewski, Jakim Markus, Józef Nowak, Tadeusz Sosiński.

Z a r z ą d: Antoni Ryglewicz, naczelnik kasy, Przewodniczący Zarządu Dr. Antoni Harasymów, adwokat, Członek Zarządu, Józef Stuka instalator i właść. nieruchomości, Członek Zarządu.

D y r e k c j a: Antoni Ryglewicz.

K s i ę g o w y: Roman Wolf.

STRYJ (m.)
1.278.553 zł. *)

ŚNIATYŃ (pow.)
306.337 zł. *)

ŚNIATYŃ (m.)
117.319 zł. *)

TŁUMACZ (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 59.860.
Zastępstwo Banku Polskiego dla inkasowania weksli.
Rokzałożenia 1910.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 430.555,50
Książeczki oszczędnościowe w obrocie 728 sztuk złotowych, 17 dolarowych.

Kap. zak. i rez.	62.099,11
Poż. udzielone	499.848,80
Suma bilansowa	722.042,84

R a d a: Piotr Szczepański, Przewodniczący Rady Kasy. Członkowie: Hr. Stanisław Potulicki, Michał Szuszkiewicz, Wojciech Kopkowicz, Mikołaj Bonikowski, Schwefelgeist Leon.

Z a r z ą d: Edmund Deyczakowski, Włodzimierz Jełowicki, Kłodnicki Władysław.

D y r e k c j a: Deyczakowski Edmund.

K s i ę g o w y: Jasińska Anna.

ŻYDACZÓW pow.)
185.575 zł. *)

WOJEW. ŚLĄSKIE

BIELSKO (m.)
10.882.428 zł. *)

CIESZYN (m.)
2.779.338 zł. *)

KATOWICE (m.)
24.832.411 zł. *)

KATOWICE (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 305.540.
Rok założenia 1888.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 12.871.628,27
Książ. osz. w ob. szt. 5.726
Kap. zakł. i rez. 1.060.371,18
Poż. udzielone 9.324.582,47
Suma bilans .14.727.767,35

Rada: Brunon Kudera, adwokat i notarjusz z Mysłowic; Emil Caspari, radca miejski z Mysłowic; Jan Wiechuła, naczelnik Gminy z Pawłowa; Franciszek Szymański, kupiec z Wełnowca; Karol Prawdzik, przemysłowiec z Chorzowa.

Zarząd: Dr. Wilhelm Seidler, starosta z Katowic; Ferdynand Popek, burmistrz z Siemianowic Śl.; Wilhelm Dyczka, dyrektor z Katowic.

Dyrekcja: Wilhelm Dyczka, Katowice.

Księgowy: Antoni Łukowiec, Katowice.

KRÓLEWSKA HUTA (m.)
12.814.150 zł. *)

LUBLINIEC (pow.)
1.203.937 zł. *)

LUBLINIEC (m.)
173.980 zł. *)

MYSŁOWICE (m.)
1.057.992 zł. *)

PSZCZYNA (pow.)
3.562.456 zł. *)

RYBNIK (pow.)
3.014.505 zł. *)

RYBNIK (m.)
1.087.438 zł. *)

SKOCZÓW (m.)
1.799.318 zł. *)

STRUMIEŃ (m.)
149.432 zł. *)

ŚWIĘTOCHŁOWICE (pow.)
8.785.452 zł. *)

TARNOWSKIE GÓRY (pow.)
2.446.484 zł. *)

TARNOWSKIE GÓRY (m.)
2.145.381 zł. *)

WODZISŁAW (m.)
221.898 zł. *)

ŻORY (m.)
885.476 zł. *)

WOJEW. TARNOPOLSKIE

BORSZCZÓW (pow.)
162.189 zł. *)

BRODY (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 59.850. Konto w Banku Polskim, w Banku Rolnym, w Banku Gospodarstwa Krajowego. Oddział we Lwowie.

Rok założenia 1890.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 626.891,18
Książ. osz. w ob. szt. 3.336
Kap. zakł. i rez. 140.682,04
Poż. udzielone 764.658,26
Suma bilansowa 1.322.343,28

Rada: Wierzbowski Tadeusz, ks. Demczyński Mikołaj, Korb Jan, Niewolak Franciszek, Pilatowski Bolesław, Pineiążek Karol, Poliszczuk Andrzej, Szczudluk Jan, West Feliks, Zacharczuk Dymitr.

Zarząd: Madeyski Jan, Kallir Leon, Topolnicki Eustachy, Hebanowski Mieczysław, Chmielecki Marjan. dyrektor.

Dyrekcja: vide Zarząd.

Księgowy: Chmielecki Marjan.

BRZEŻANY (pow.)
1.208.390 zł. *)

BUCZACZ (pow.)
422.631 zł. *)

CZORTKÓW (pow.)
148.002 zł. *)

KAMIONKA STRUM. (pow.)
142.979 zł. *)

KOPYCZYŃCE (pow.)
265.660 zł. *)

PODHAJCE (pow.)
194.991 zł. *)

PRZEMYŚLANY (pow.)
268.529 zł. *)

SKAŁAT (pow.)
149.189 zł. *)

TARNOPOL (pow.)
325.044 zł. *)

TARNOPOL (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 59.891.
Konto w Banku Polskim i Gosp. Kraj.
Rok założenia 1870.

Na 1.VII.1982 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	3.529.725,76
Książ. osz. w ob. szt.	8067
Kapitał rezerw.	386.032,71
Poż. udzielone	3.740.664,88
Suma bilansowa	6.078.555,54

R a d a: Przewodniczący Dr. Lenkiewicz Włodzimierz, burmistrz m. Tarnopola. Członkowie: Brykowicz Hilary, Czabanowski Józef, Czerny Aleksander, Einleger Bernard, Hofmokl Ludwik, Majka Jan, Margulies Samuel, Ochs Chaim, Olszański Stanisław, Ks. Kan. Dr. Ratuszny Antoni, Steinhausel Antoni, Stöckel Daniel, Zeller Ludwik.

Z a r z ą d: Przewodniczący: Jaworczykowski Kazimierz emeryt. wicewojewoda tarnopolski, zastępca Dr. Weisnicht Ignacy wiceburmistrz m. Tarnopola. — Członkowie: Ks. Kan. Gromnicki Włodzimierz, Mr. Rittner Izydor, dyrektor Kasy, Łuczyński Władysław, Śliwiński Tadeusz.

D y r e k c j a: Mr. Rittner Izydor j. w.

K s i ę g o w y: Antoni Domaradzki.

TREMBOWLA (pow.)

Konto w P. K. O. Warszawa Nr. 59.877.
Konto w P. K. O. Kraków Nr. 409.965.
Konto w Banku Polskim — rachunek żyrowy.
Konto w Państwowym Banku Rolnym — rachunek bezpr.
Konto w Banku Gosp. Kraj. rachunek bieżący.
Rok założenia 1883.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	433.097,83
Książ. osz. w ob. szt.	1.270
Kap. zakł. i rez.	105.296,40
Pożyczki udzielone	560.620,21
Suma bilansowa	778.956,71

R a d a: Skwierczyński Tadeusz przew., Szotarski Michał zastęp. przew., Pieniążkiewicz Franciszek sekr., Wilczyński Zygmunt, Sierociński Jan, Wojnarowski Mikołaj, Leszczyński Józef, San Aron, Kopczyński Władysław.

Z a r z ą d: Ks. Puchała Walenty, przew., Romuszyński Kazimierz, zastęp. przewodniczącego Leiter Leizor, Hrycyk Michał.

D y r e k c j a: Romuszyński Kazimierz.

K s i ę g o w y: Romuszyński Kazimierz.

ZALESZCZYKI (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 147.023.
Rok założenia 1897.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszcz.	430.834,07
Książ. osz. w ob. szt.	1511
Kap. zakł. i rez.	5.000,—
	i 25.690,48
Poż. udzielone	424.188,04
Suma bilansowa	576.622,66

R a d a: Przewodniczący: Krzyżanowski Józef, Starosta, zastępca: Zając Stani-

sław, zastępca Starosty. Członkowie Rady: ks. Adamski Józef, Iwan Demianów, Geringer Władysław, Kijanczuk Iwan, ks. Popadiuk Wasyl, ks. Rudeński Aleksander, Dr. Sigal Jakob, Szuch Otoksa, Wacłanowicz Eugenjusz i Wojtyszyn Antoni.

Z a r z ą d: Naczelnik Zarządu Datko Juljan, zastępca: Marczyński Józef, Beuzion Munio, Torbe Bogusław.

D y r e k t o r: Tarkiewicz Zenon.

K s i ę g o w y: Stettner Michał.

ZBARAŻ (pow.)
92.767 zł. *)

ZBORÓW (pow.)
56.467 zł. *)

ZŁOCZÓW (pow.)
83.345 zł. *)

ZŁOCZÓW (m.)
406.409 zł. *)

WOJEW. WARSZAWSKIE

BŁONIE (w Grodzisku Maz.) (pow.)
244.287 zł. *)

BRZEŚĆ KUJ. (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 67.927.
Konto w Banku Polskim — rach. żyrowy.
Konto w Polskim Banku Komunalnym Nr. 129.
Konto w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 46/6.
Rok założenia 1929.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	42.448,27
Książ. osz. w ob. szt.	405
Kapitał zakładowy	25.000,—
„ zasobowy	1.782,51
Poż. udzielone	95.897,71
Suma bilansowa	146.710,—

R a d a: Przewodn. Henryk Ciborowski, zastępca Kobyliński Edward, członkowie: Brzozowski Stanisław, Starosta Bolesław, Szlajfer Jankiel.

Z a r z ą d: Naczelnik Stanisław Grochowski, zastępca Jan Tomczak i Szankowski Kazimierz.

D y r e k c j a: Stanisław Grochowski.

K s i ę g o w y: Stanisław Grochowski.

CIECHANÓW (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 66.797.
Rok założenia 1929.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	180.000,—
Książ. osz. w obr. szt.	1.902
Kap. zakł. i rez.	112.615,—
Poż. udzielone	415.000,—
Suma bilansowa	600.000,—

R a d a: Prezes Stanisław Milewski, V-Prezes Władysław Pszczółkowski; członkowie: Józef Baranowski, Stanisław Czajkowski, Marjan Czech, Stanisław Mierzejewski, Antoni Płoski, Feliks Stypułkowski, Stefan Ziemski.

Z a r z ą d: Naczelnik Wacław Raniecki, Zast. Nacz. Czesław Fluder; członkowie: Janusz Nowosielski, Fryderyk Burzmiński.

D y r e k c j a: Fryderyk Burzmiński.

K s i ę g o w y: Józef Gierzyński.

CIECHOCINEK (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 68.586.
Konto w Polskim Banku Komunalnym Nr. 140.
Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 122.206,58
Książ. osz. w obr. szt. 489
Kap. zakł. i rez. 51.244,38
Poż. udzielone 174.599,09
Suma bilansowa 298.508,92

Rada: Przewodniczący Marjan Gembicki. Członkowie: Dr. Wacław Iwanowski, Karol Majewski. Stanisław Rutkowski i Hersz Szpacenkopf.

Zarząd: Naczelnik Cezary Cichowicz. Członkowie: Fabjan Dmochowski i Wincenty Rzadkowolski.

Dyrekcja: Jan Kowalski.

Księgowy: Stanisław Małecki.

GOSTYNIN (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 51.178.
Konto w Banku Polskim — R-k żyrowy. oddz. Płock.
Konto w Polskim Banku Komunalnym Nr. 15.
Konto w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie Nr. 46, we Włocławku Nr. 8.

Rok założenia 1925.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 272.429.69
Książ. osz. w ob. szt. 487
Kap. zakł. i rez. 62.373.16
Poż. udzielone 449 583,94
Suma bilansowa 741.722.26

Rada: Przewodniczący Pietrzak Franciszek. Zastępca przewodn. Paliwoda Adam. Członkowie: Łuczak Franciszek Markiewicz Roman, Higersberger Józef, Kołodziejczyk Stanisław, Stępień Jan.

Zarząd: Naczelnik Bloch Wawrzyniec, Zastępca Dabrowski Władysław, członek Floczak Feliks.

Dyrekcja: Dąbrowski Władysław.

Księgowy: Pelczarski Maksymiljan.

GRÓJEC (pow.)

273.260 zł. *)

KUTNO (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 65.850.
Konto w Banku Polskim — rach. żyrowy (Włocławek).
Konto w Polskim Banku Komunalnym Nr. 112.
Konto w B-ku Rolnym Nr. 898.
Konto w Banku Gospodarstwa Krajow. we Włocławku Nr. 7.

Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 290.411.69
Książ. osz. w ob. szt. 1.501
Kap. zakł. i rez. 100.000,—
Poż. udzielone 368.886,94
Suma bilansowa 492.111,48

Rada: Przew. Olszyński Stefan, v-przew. ks. Wolanin Władysław, członkowie: Smoleński Adolf, Roman Stanisław, Hundziak Wacław, Krysiak Józef, Matusiak Wiktor, Szymański Wacław, Wojtasiak Stanisław.

Zarząd: Wodiczka Karol, Radzimierski Franciszek, Filipowicz Eugenjusz.

Dyrekcja: p. o. Feliks Banasiak.

Księgowy: Feliks Banasiak.

LIPNO (pow.)

92.424 zł. *)

ŁOWICZ (pow.)

193.758 zł. *)

ŁOWICZ (m.)

185.281 zł. *)

MAKÓW (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 66.245.
Konto w Banku Polskim Komunalnym Nr. 89.

Konto w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 46.

Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 99.807,78
Książ. osz. w ob. szt. 270
Kap. zakł. i rez. 40.401,11
Poż. udzielone 297.185,06
Suma bilansowa 369.193,03

R a d a: Napiórkowski Bolesław, Chodkowski Bolesław, Grądzki Bolesław, Przychodzki Józef, Bukowski Emiljan, Sztomberski Antoni, Zwoliński Zenon.

Z a r z ą d: Stanisław Bronowicz, Edmund Płoski, Ludwik Bukowski.

D y r e k c j a: Stanisław Bronowicz.

K s i ę g o w y: Stanisław Bronowicz.

MIŃSK MAZ. (pow.)
72.360 zł. *)

MŁAWA (pow.)
37.141 zł. *)

NIESZAWA (w Aleksandrowie Kujaw.), (pow.)
312.336 zł. *)

PŁOCK (pow.)
149.574 zł. *)

PŁOŃSK (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 65.871.
Konto w Banku Polskim — r-k żyrowy.
Konto w Banku Polskim Komunalnym Nr. 85.
Konto w Banku Rolnym Nr. 286.
Konto w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 46.

Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 554.477,32
Książ. osz. w ob. szt. 1.581
Kapitał zakładowy 50.000,—
„ rezerwowy 11.500,—
Poż. udzielone 727.817,93
Suma bilansowa 894.161,29

R a d a: Prezes J. Cichocki, Zast. J. Iwanowski, Członkowie: H. Karczewski, St. Napiórkowski, M. Płoski, F. Romanowski i W. Sułkowski.

Z a r z ą d: Naczelnik dyr. K. Poskoczym, Zast. Nacz. Z. Sokolski i członek L. Kocięcki.

D y r e k c j a: K. Poskoczym.

K s i ę g o w y: Rutkowski Edward.

PRZASNYSZ (pow.)
73.328 zł. *)

PUŁTUSK (pow.)
576.760 zł. *)

RAWA MAZ. (pow.)
318.482 zł. *)

RADZYMIN (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 66.950.
Konto w Banku Polskim Komunalnym Nr. 124.
Konto w B-ku Rol. Nr. 124.
Konto w B. G. Kr. Nr. 46.

Rok założenia 1929.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe 171.589,06
Kredyty udzielone kasie 93.608,69
Kap. zakł. i rez. 20.755,08
w kasie 10.285,11
pap. wart. 2.500,—
Poż. udzielone 305.751,11
towarów (eternit) 7.006,08
Suma bilansowa 375.406,24
łącznie z pozabilansową zł. 436.477,03

R a d a: Przewodniczący Stefan Morawski, członkowie: Gierak Władysław, Skalski Sylwjusz, Kurek Piotr, Gawron Stanisław, Kronenberg Stanisław, Kielak Stanisław i Wierzbicki Stanisław.

Zarząd: Naczelnik Marszał Stanisław, członkowie: Marjan Składanowski i Giergielewicz Henryk.

Dyrekcja: Giergielewicz Henryk.

Księgowy: p. o. Protazy Świerzyński.

RYPIN (pow.)
146.737 zł. *)

SIERPC (pow.)
276.600 zł. *)

SOCHACZEW (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 143.949.
Rok założenia 1932.
Na 1.VII.1932 r.
Kap. zakł. i rez. 50.000.—

Rada: Prezes Piotr Jeznach, V-Prezes Andrzej Koperkiewicz, starosta Reind'l Tadeusz, Suszyński Antoni, Józef Orliński, Ignacy Podkański, Wacław Chojecki, Stanisław Glezmer, Maksymiljan Wojno.

Zarząd: Naczelnik Inż. M. Brzozowski, Z-ca Nacz. Satnisław Osiecki.

Dyrekcja: Dyr. i Czł. Z-du Belina - Prażmowski Władysław.

Księgowy: Jan Ottomar Szteyn.

SOCHACZEW (m.)
100.378 zł. *)

SKIERNIEWICE (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 50.219.
Konto w Banku Polskim Komunalnym Nr. 16.
Konto w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 46.
Rok założenia 1921.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	270.460.14
Książ. osz. w ob. szt.	1.087
Kap. zakł. i rez.	77.937.18
Poż. udzielone	465.514,13
Suma bilansowa	499.575,27

Rada: Przew. Dr. Jan Łazarz, zast. przew. Piotr Klimek, członkowie: Moczulski Władysław, Franciszek Filipski, Kazimierz Sałajczyk, Jan Wojciechowski, Karol Sobieszek

Zarząd: Ludwik Wierzbowski, Mikołaj Marasek, Józef Szwankowski.

Dyrekcja: Feliks Kieparski.

Księgowy: Regina Tydówna.

WARSZAWA (pow.)
12.183.715 zł. *)

WARSZAWA (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 51.171.
Konto w Banku Polskim bez numeru.
Konto w Banku Polskim Komunalnym Nr. 8.
Konto w Banku Gospodarstwa Krajowego bez numeru.
Rok założenia 1925.
Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	57.046.666.14
Ks'ąż. osz. w ob. szt.	62.692
Kapitał zakładowy i zasobowy	1.596.518.28
Poż. udzielone	38.787.347.71
Suma bilans.	61.074.206.97

Rada: Hirszel Stanisław, przewod., Sachs Henryk, zast. przewod., Alter Wiktor, Arciszewski Tomasz, Elenberg Mendel, Hartleb Tadeusz, Łopieński Feliks, Klępiński Jan, Kwiatkowski Stefan, Manduk Wacław, Mańkowski Józef, Pawłowski Feliks, Piłacki Marcell, Truskier Adolf.

Zarząd: Szczepkowski Mieczysław naczelnik, Huzarski Karol, Wachowski Seweryn, Zacharzewski Edmund.

Dyrekcja: Szczepkowski Mieczysław — Dyrektor, Huzarski Karol — Zastępca Dyrektora, Zacharzewski Edmund — Zastępca Dyrektora.
Księgowy: Dobrowolski Jan.

WŁOCŁAWEK (pow.)
349.561 zł. *)

WŁOCŁAWEK (m.)

Konto w P. K. O. Nr. 65654. Konto w Banku Polskim, Oddział w Włocławku, w Banku Polskim Komunalnym w Warszawie, w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Włocławku.

Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	755.815,36
Książ. osz. w ob. szt.	7.675
Kap. zakł. i rez.	192.532,30
Poż. udzielone	1.060.516,26
Suma bilansowa	1.980.945,76

Rada: Przewodniczący: mec. Antoni Wawrzyniecki; Zastępca Przewodniczącego: Roman Goździewicz; Członkowie: dyr. Zygmunt Błędowski, Bronisław Jabłoński, Stanisław Krzemiński, Leon Leszczyński, Abram Toruńczyk, Franciszek Wapniarski, Wacław Waśniewski.

Zarząd: Naczelnik Zarządu — Witold Mystkowski; Zastępca Naczelnika Zarządu — Tadeusz Gutowski; Członek Zarządu: Samuel Margulies.

Dyrekcja: Witold Mystkowski.

Księgowy: Jan Janowski.

WOJEW. WILEŃSKIE

BRASŁAW (pow.)
105.165 zł. *)

DZISNA (w Głębokiem) (pow.)
93.984 zł. *)

MOŁODECZNO (pow.)
86.354 zł. *)

OSZMIANA (pow.)
66.559 zł. *)

POSTAWY (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 81.701. Konto w Banku Gospodarstwa Krajowego Nr. 8.

Rok założenia 1928.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	98.163,51
Książ osz. w ob. szt.	104
Kap. zakł. i rez.	48.740,04
Poż. udzielone	427.577,—
Suma bilansowa	522.892,57

Rada: Niestorowicz Stanisław, Siemaszko Antoni, Kurkowski Józef, Kurto Juljan, Mołczanow Jakób, Sinica Mikołaj, Jankowicz Antoni, Mackiewicz Wacław, Rolicz Stefan.

Zarząd: Rudziński Stefan, Urbański Romuald, Mikucki Czesław.

Dyrekcja: Rudziński Stefan.

Księgowy: Sawczuk Aleksander.

ŚWIĘCIANY (pow.)
58.483 zł. *)

WILEJKA (pow.)
41.891 zł. *)

WILNO (m.)
2.948.742 zł. *)

WOJEW. WOŁYŃSKIE

DUBNO (pow.)
233.555 zł. *)

HOROCHÓW (pow.)
104.639 zł. *)

KOSTOPOL (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 80.924.
Konto w Banku Pols. Komun. Nr. 59.

Konto w Banku Gosp. Kraj. Nr. 24.

Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	53.057,86
Książ. osz. w ob. szt.	1.053
Kap. zakł. i rez.	53.799,76
Poż. udzielone	319.846,85
Suma bilansowa	1.595.971,08

R a d a: Przewodn. Wójcicki Edmund, Zast. przew. Szewczykiewicz Józef, Członkowie: Gadoinski Bolesław, Serwetnik Ławrenty, Rymar Kirył, Lazarczuk Grzegorz, Ejdelsztejn Icek-Aryk, Handelman Mojżesz, Pope Karol.

Z a r z ą d: Naczelnik Fesik Onisim, Zast. Nacz. Hermaszewski Jan, Członek Tuochluk Hardiej.

D y r e k c j a: Fesik Onisim.

K s i ę g o w y: Trelewicz Czesław.

KOWEL (pow.)
40.477 zł. *)

KOWEL (m.)
74.467 zł. *)

KRZEMIENIEC (pow.)
264.995 zł. *)

LUBOML (pow.)
67.210 zł. *)

ŁUCK (pow.)
69.274 zł. *)

ŁUCK (m.)
88.080 zł. *)

OŁYKA (m.)
1.845 zł. *)

RÓWNE (pow.)
187.334 zł. *)

RÓWNE (m.)
16.200 zł. *)

SARNY (pow.)
174.719 zł. *)

WŁODZIMIERZ (pow.)
209.741 zł. *)

ZDOŁBUNÓW (pow.)

Konto w P. K. O. Nr. 80.951.
Konta: w Banku Polskim rach. żyrowy, w Banku Polskim Komunalnym Nr. 46, w Banku Gosp. Krajowego Nr. 542.

Rok założenia 1927.

Na 1.VII.1932 r.

Wkłady oszczędn. i r-ki czekowe	205.716,81
Książ osz. w ob. szt.	1.361
Kap. zakł. i rez.	55.962,31
Poż. udzielone	874.984,27
Suma bilansowa	1.690.716,39

R a d a: Przewodniczący Józef Hr. Dunin - Karwicki.

Zast. Przew. Józef Kozłowski. Członkowie: Stanisław Makowski, Stanisław Sobieski, Ignacy Baryszniuk, Mikołaj Sierczyszyn.

Z a r z ą d: Przewodniczący Kazimierz Lesiecki. Zast. Przewodn. Bolesław Naumowicz. Członek: Senator Inocenty Głowacki.

D y r e k c j a: Kierownik Biura Kasy Stanisław Jankowski.

K s i ę g o w y: Grzegorz Holy.

UWADZE K. K. O.!!!

Specjalnie wprowadziliśmy w Kalendarzu Samorządowym na 1932 rok Encyklopedyczny Przegląd Komunalnych Kas Oszczędności w Polsce, celem umożliwienia wszystkim zainteresowanym orjentowanie się w najbardziej aktualnych danych.

W przeświadczeniu, iż zapoczątkowana akcja znajdzie w praktyce duże zastosowanie, zdecydowaliśmy się nadal ją prowadzić.

Kalendarz Samorządowy na 1933 rok poświadcza wielką aktualność Encyklopedycznego Przeglądu Kas w Polsce, gdyż skromna czwórka z 1932 roku urosła do 39 stron w 1933 roku.

Żywimy gorącą nadzieję, iż Kalendarz Samorządowy na 1934 rok skompletuje w Encyklopedycznym Przeglądzie K. K. O. wszystkie Kasy w Polsce.

Ponieważ Encyklopedyczny Przegląd K. K. O. może mieć pewne niedociągnięcia organizacyjne, zważywszy potrzeby lokalne, zwracamy się do wszystkich Kas z gorącą prośbą, ażeby nadsyłały swoje uwagi i dezyderaty, a chętnie z nich skorzystamy, uzgadniając nadsyłane materjały z komitetem redakcyjnym.

Odnośne materjały prosimy nadsyłać do Samorządowego Instytutu Wydawniczego w Warszawie, Świętokrzyska 13 do 1 listopada 1933 roku.

Format kalendarza i układ przeglądu pozostaje bez zmiany.

Warunki, na jakich zamieszczamy nadsyłany materjał, pozostają też same co w 1933 roku, t. j. dwadzieścia złotych za piętnaście wierszy.

Celem ułatwienia wypełnienia zapotrzebowania załączamy formularz, który po wypełnieniu i podpisaniu prosimy wyrwać i nadesłać wraz z rękopisem.

Do Samorządowego Instytutu Wydawniczego

w Warszawie.
Świętokrzyska Nr. 13

Administracja Kalendarza Samorządowego na 1934 r.

Załączając przy niniejszem rękopis do Encyklopedycznego Przeglądu Komunalnych Kas Oszczędności na 1934 rok, prosimy o wydrukowanie załączonych danych z zachowaniem wymagań stawianych przez redakcję Kalendarza Samorządowego.

Należność zł. 20 (dwadzieścia) uiścimy po ukazaniu się w Kalendarzu naszej publikacji i otrzymaniu rachunku.

1 załącznik.

Pieczęć. Podpis:

Adres: Miejscowość ....

Poczta ....

Nazwa instytucji ....

Opracował: R. Grochowski
S. Grzeszczak.

Wykaz przepisów prawnych, dotyczących ustroju, finansów i działalności samorządu terytorjalnego.

UWAGI OGÓLNE.

W wykazie zamieszczone zostały tytuły najważniejszych ustaw i rozporządzeń, dotyczących ustroju, finansów i działalności samorządu terytorjalnego oraz ustawodawstwo pośrednio związane z pracą samorządu.

Całość materjału została podzielona na następujące działy:

Organizacja samorządu, Skarbowość komunalna, Drogi i komunikacje, Oświata, Zdrowotność, Opieka społeczna, Rolnictwo, Meljoracje i sprawy wodne, Sprawy budowlane i odbudowa, Przemysł i handel, Praca i ubezpieczenia społeczne, Ubezpieczenia rzeczowe, Bezpieczeństwo publiczne, Pracownicy samorządowi, Obrona Państwa, Sądownictwo, Statystyka państwowa, Różne.

Wykaz obejmuje ustawodawstwo powstałe po wskrzeszeniu Państwa Polskiego. Z obowiązujących dotychczas ustaw państw zaborczych uwzględnione zostały tylko zasadnicze ustawy o ustroju samorządu. W układzie trzymano się podziału rzeczowego i o ile możności chronologicznego w obrębie poddziałów.

Zestawienie obejmuje okres od chwili powstania Państwa Polskiego do dnia 31 grudnia 1932 r. i zawiera tylko te ustawy, które do tej daty zachowały swą moc obowiązującą. Do niektórych pozycyj dodane zostały krótkie wzmianki informacyjne, co do treści ustawy interesującej samorząd.

Numeracja bieżąca służy tylko dla orjentacji.

ORGANIZACJA SAMORZĄDU.

PRZEPISY OGÓLNE.

1. Ustawa Konstytucyjna z 17 marca 1921 r. Dz. Ust. nr. 14, poz. 267.

Zawiera ogólne ramy dla przyszłego ustawodawstwa samorządowego.

2. Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 marca 1927 r. w sprawie utworzenia Państwowej Rady Samorządowej. Monitor Polski nr. 66, poz. 149.

Powołuje przy Ministrze Spraw Wewnętrznych Państwową Radę Samorządową, jako organ doradczy i opinjodawczy w sprawach samorządu terytorjalnego.

3. Ustawa z 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych. Dz. Ust. nr. 73, poz. 724.

Język urzędowy i państwowy — polski. W okręgach oznaczonych w ustawie z ludnością mieszaną, ustawa dopuszcza obok języka urzędowego także i miejscowy.

4. Rozporządzenie wykonawcze Rady Ministrów z 24 września 1924 r. do ustawy z 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania. Dz. Ust. nr. 85, poz. 820.

5. Rozporządzenie Rady Ministrów z 21 stycznia 1925 r. o zmianie rozp. wykonawczego Rady Min. z 24 września 1924 r. do ustawy o języku państw. i języku urzędowania. Dz. Ust. nr. 8, poz. 59.

6. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych, oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach. Dz. Ust. nr. 115, poz. 980, z 1927 r.

7. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 24 listopada 1930 r. w sprawie zmiany rozporządzenia o godłach i barwach. Dz. Ust. nr. 80, poz. 629.

8. Rozporządzenie Prezydenta z 20 czerwca 1928 r., o pieczęciach urzędowych. Dz. Ust. nr. 65, poz. 593.

Zawiera przepisy normujące sprawę godeł i pieczęci związków samorządowych.

9. Rozporządzenie Prezydenta z 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej. Dz. Ust. nr. 11, poz. 86.

10. Ustawa z 21 lutego 1930 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. Ust. R. P. nr. 11, poz. 86). Dz. Ust. nr. 17, poz. 124.

11. Rozporządzenie Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. w sprawie dzienników wojewódzkich. Dz. Ust. nr. 72, poz. 648.

Władze samorządowe mają obowiązek zamieszczać w dziennikach woj. obwieszczenia w zakresie sprawowanych przez siebie agend adm. ogólnej — wymagające publikacji.

12. Rozporządzenie Rady Ministrów z 29 sierpnia 1928 r.

w sprawie komisyj do walki z alkoholizmem oraz komisyj sanitarno-obyczajowych. Dz. Ust. nr. 81, poz. 708.

Pozostawione zostały nadal komisje sanitarno - obyczajowe. Skasowane zostały powiatowe i wojewódzkie komisje do walki z alkoholizmem (z wyjątkiem Małopolski). Uprawnienia tych komisyj przeszły na wydziały powiatowe i wojewódzkie.

13. Rozporządzenie Rady Ministrów z 29 sierpnia 1928 r. o utrzymaniu nadal kolegjów współdziałających na obszarze województw i powiatów w wykonywaniu zadań administracji ogólnej w zakresie administracji rolnictwa. Dz. Ust. nr. 81, poz. 709.

Pozostawione zostały nadal komisje kwalifikacyjne:

1) do uznawania ogierów za odpowiednich do celów hodowlanych.

2) do uznawania buhajów za odpowiednich do celów hodowlanych.

14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 5 września 1928 r. w sprawie utrzymania nadal niektórych kolegjów współdziałających w wykonaniu zadań administracji ogólnej. Dz. Ust. nr. 81, poz. 710.

Pozostawione zostały komisje:

1) do ustanawiania cen na drzewo, zajęte w lasach prywatnych na cele odbudowy;

2) komisje do spraw dostarczania drzewa opałowego;

3) powiatowe i wojewódzkie pożyczkowe komisje na odbudowę.

15. Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 1928 r. w sprawie kolegjów, współdziałających w wykonaniu zadań administracji ogólnej w zakresie administracji pracy i opieki społecznej. Dz. Ust. nr. 81, poz. 711.

Pozostawione zostały nadal:

1) komisje porady zawodowej i szkolnej dla inwalidów wojennych;

2) parytetowe komisje doradcze przy państwowych związkach pośrednictwa pracy.

16. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem. Dz. Ust. nr. 36, poz. 341.

17. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji. Dz. Ust. nr. 36, poz. 342.

18. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 21 lutego 1928 r. w sprawie wynagrodzenia za wykonanie egzekucji przez organa gminne na polecenie władz sądowych i prokuratorskich. Dz. Ust. nr. 14, poz. 121 z 1929 r.

19. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem. Dz. Ust. nr. 38, poz. 365.

20. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych. Dz. Ust. nr. 39, poz. 386.

21. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 22 lipca 1929 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych. Dz. Ust. nr. 60, poz. 469 z 1929 r.

Do rozporządzenia dołączony został wzorowy statut związku międzykomunalnego.

22. Rozporządzenie Rady Ministrów z 19 marca 1928 r. w sprawie powiatów miejskich. Dz. Ust. nr. 45, poz. 426.

23. Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 września 1929 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z 19 marca 1928 r. w sprawie powiatów miejskich. Dz. Ust. nr. 72, poz. 543.

24. Rozporządzenie Rady Ministrów z 27 kwietnia 1932 r. w sprawie powiatów miejskich. Dz. Ust. nr. 41, poz. 408.

Tworzy z miast odrębne powiaty miejskie (starostwa grodzkie) dla celów administracji państwowej.

25. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 28 marca 1928 r. w sprawie wojewódzkich i powiatowych organów kolegjalnych administracji ogólnej. Dz. Ust. nr. 46, poz. 453.

26. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 28 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej. Dz. Ust. nr. 72, poz. 653.

Urzędy tworzy się przy powiatowych związkach komunalnych, które ponoszą koszty ich zakładania i utrzymywania.

27. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 21 października 1932 r. w sprawie obniżenia kosztów administracji komunalnej. Dz. Ust. nr. 91, poz. 777.

Tworzy wojewódzkie i powiatowe komisje oszczędnościowe.

PRZEDŁUŻENIE OKRESU URZĘDOWANIA.

28. Ustawa z 30 marca 1922 r. w przedmiocie przedłużenia urzędowania organów samorządowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego. Dz. Ust. nr. 28, poz. 225.

Przedłużyła okres urzędowania organów samorządowych, które ustawa zastała, do chwili wprowadzenia w życie nowych ustaw samorządowych.

29. Ustawa z 10 marca 1932 r. o przedłużeniu okresu urzę-

dowania organów samorządowych na obszarze województw pomorskiego i poznańskiego. Dz. Ust. nr. 32, poz. 331.

Przedłuża urzędowanie rad gminnych i miejskich do czasu ukonstytuowania się nowych organów samorządowych powołanych po wydaniu nowych przepisów wyborczych.

SAMORZĄD GMIN WIEJSKICH.

B. Zabór rosyjski.

B. Królestwo Kongresowe.

30. Ustawa o samorządzie gminnym z 19 lutego (2 marca) 1826 r. Zbiór Praw Cesarstwa Rosyjskiego, tom II, rozdział V.

Zawiera dotąd obowiązujące przepisy o organizacji samorządu gmin wiejskich.

31. Dekret z 27 listopada 1918 r. o utworzeniu rad gminnych. Dz. Praw nr. 18, poz. 48.

Powołał organ wykonawczy w gminie w postaci rady gminnej.

32. Regulamin wyborczy do rad gminnych w gminach wiejskich na obszarze b. Królestwa Kongresowego. Monitor Polski nr. 124 z 1 czerwca 1927 r.

Zawiera również przepisy o wyborze wójta.

Województwa wschodnie.

33. Rozporządzenie Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z 26 września 1919 r. o samorządzie gminnym. Dz. Urzędowy Zarządu Ziem Wschodnich nr. 21, poz. 215.

Obowiązuje na obszarze woj. wschodnich oraz powiatów grodzieńskiego, wołkowyskiego i sokolskiego woj. białostockiego.

34. Rozporządzenie Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z 25 czerwca 1919 r. o tymczasowej ordynacji wyborczej do zebrań i rad gminnych. Dz. Urzędowy Zarządu Ziem Wschodnich nr. 7, poz. 45.

35. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 4 lipca 1930 r. o przekazaniu starostom powiatowym województw nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego, wołyńskiego oraz białostockiego w odniesieniu do powiatów grodzieńskiego, wołkowyskiego i bielskiego prawa zarządzania wyborów do zebrań i rad gminnych. Dz. Ust. nr. 50, poz. 426.

B. Zabór austrjacki.

36. Ustawa z 12 sierpnia 1866 r., obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomerji oraz w Wielkim Księstwie Krakowskiem o urządzeniu gmin i ordynacji wyborczej do gmin. Dz. Ustaw Krajowych nr. 9.

37. Ustawa z 26 lipca 1919 r. zmieniająca postanowienia galicyjskiej ustawy gminnej, obowiązującej na terytorjum b. Galicji. Dz. Ust. nr. 67, poz. 403.

38. Ustawa z 26 lipca 1919 r. o połączeniu obszarów dworskich z gminami, obowiązująca na terytorjum b. Galicji. Dz. Ust. nr. 67, poz. 404.

39. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wewnętrznych z 27 lipca 1932 r. do powyższej ustawy. Dz. Ust. nr. 5, poz. 94.

40. Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 września 1929 r. o rozciągnięciu na obszar Spisza i Orawy mocy obowiązującej galicyjskich ustaw o samorządzie gminnym i powiatowym. Dz. Ust. nr. 72, poz. 546.

B. Zabór pruski.

41. Pruska ordynacja wiejska dla siedmiu wschodnich prowincyj Monarchji z 3 lipca 1891 r. Zbiór ustaw pruskich — str. 233.

42. Rozporządzenie tymczasowe z 25 marca 1920 r. o zmianie pruskiej ordynacji wiejskiej dla siedmiu wschodnich prowincyj Monarchji. Dz. Urzędowy Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej nr. 19, poz. 190.

Do rozporządzenia została dołączona instrukcja o sposobie przeprowadzania wyborów w gminach wiejskich.

SAMORZĄD GMIN MIEJSKICH.

B. Królestwo Kongresowe.

43. Dekret z 13 grudnia 1918 r. o wyborach do rad miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego. Dz. Praw nr. 20, poz. 58.

44. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 24 maja 1927 r. zawierające regulamin wyborczy do rad miejskich na obszarze b. Królestwa Kongresowego. Monitor Polski nr. 119 z 25 maja.

45. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 13 sierpnia 1930 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrz-

nych z 24 maja 1927 r. zawierające regulamin wyborczy do rad miejskich na obszarze b. Królestwa Kongresowego. Monitor Polski nr. 191 z 20 sierpnia.

46. Dekret z 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim. Dz. Praw nr. 13, poz. 140.

Dekret przepisuje organizację samorządu miejskiego w miastach wymienionych w załączniku do dekretu.

47. Przepisy wykonawcze z 18 lutego 1919 r. do art. 72 dekretu o samorządzie miejskim. Dz. Urzędowy Min. Spr. Wewn. nr. 14, poz. 163.

48. Regulamin wyborczy z 26 lutego 1919 r. do art. 43 dekretu o samorządzie miejskim. Dz. Urzędowy Min. Spraw Wewn. nr. 17, poz. 188.

Określa sposób wyboru ławników magistratu.

49. Ustawa z 20 lutego 1920 r. w przedmiocie rozciągnięcia na miasta b. zaboru rosyjskiego dekretu z 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim. Dz. Ustaw nr. 19, z 1920 r.

Nadała Min. Spr. Wewn. prawo rozciągania dekretu o samorządzie miejskim i na inne miasta, niewymienione w załączniku do dekretu.

50. Ustawa z 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad miejskich w poczet miast, oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego. Dz. Ust. nr. 19, poz. 92.

Prawo do wydawania rozporządzeń w zakresie przewidzianym przez ustawę otrzymała Rada Ministrów.

Województwa Wschodnie.

51. Rozporządzenie Generalnego Komisarza Ziem Wschodnich z 25 czerwca 1919 r. o wyborach do tymczasowych rad miejskich. Dz. Urzędowy Zarządu Ziem Wschodnich nr. 7, poz. 44.

Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w tym zakresie ogłoszone zostały w Dz. Ust. nr. 47 pod poz.: 1) z 11 marca 1927 — poz. 426; 2) z 11 marca 1927 — poz. 427; 3) z 8 kwietnia 1927 — poz. 428.

52. Rozporządzenie Generalnego Komisarza Ziem Wschodnich z 14 sierpnia 1919 r. o ustawie miejskiej. Dz. Urzędowy Zarządu Ziem Wschodnich nr. 12, poz. 99.

Normuje ustrój samorządowy miast w wojew. wschodnich.

53. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 6 lutego 1929 r. w sprawie regulaminu wyborczego do rad miejskich w mia-

stach, rządzących się rozporządzeniem Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z 14 sierpnia 1919 r. o ustawie miejskiej. Monitor Polski nr. 38 z 1929 r.

54. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 26 czerwca 1930 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z 14 sierpnia 1919 r., zawierającego regulamin wyborczy. Monitor Polski nr. 155 z 1930 r.

55. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 13 sierpnia 1930 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 6 lutego 1929 r. w sprawie regulaminu wyborczego do rad miejskich w miastach rządzących się rozporządzeniem Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z 14 sierpnia 1919 r. o ustawie miejskiej. Monitor Polski nr. 191 z 20 sierpnia 1930 r.

B. zabór austryjacki.

56. Ustawa z 13 marca 1889 r. zaprowadzająca ustawę gminną dla miast. Dz. Ustaw Krajowych nr. 24.

Wymieniono 30 większych miast Małopolski. Miasta Lwów i Kraków otrzymały oddzielne statuty.

57. Ustawa z 3 lipca 1896 r. zaprowadzająca ustawę gminną dla miast nieobjętych ustawą z 13 marca 1889 r. i znaczniejszych gmin w Królestwie Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Dz. Ustaw Krajowych nr. 24.

58. Rozporządzenie Polskiej Komisji Likwidacyjnej z 23 listopada 1918 r. o wprowadzeniu do ordynacji wyborczej dla gmin trzech względnie czterech kół wyborczych. Dz. Rozporządzeń Polskiej Komisji Likwidacyjnej nr. 2 1918 r.

Wprowadziło osobne koła wyborcze dla wszystkich nieopodatkowanych, nie mających prawa wyborczego w innych kołach, a posiadających warunki określone w rozporządzeniu do głosowania.

B. zabór pruski.

59. Pruska ordynacja miejska dla sześciu wschodnich prowincyj Monarchji z 30 maja 1853 r. Zbiór ustaw pruskich — str. 261.

60. Rozporządzenie Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z 12 sierpnia 1921 r. o zmianie ordynacji miejskiej dla sześciu wschodnich prowincji Monarchji pruskiej z 30 maja 1853 r. i o przeprowadzeniu wyborów komunalnych w miastach b. dzielnicy pruskiej. Dz. Ust. nr. 71, poz. 490.

61. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 31 marca 1930 r. o zakresie działania starostów grodzkich w miastach Bydgoszczy, Gnieźnie, Grudziądzu, Inowrocławiu i Toruniu. Monitor Polski, nr. 82, z 8 kwietnia 1930 r.

SAMORZĄD POWIATOWY.

B. zabór rosyjski.

62. Dekret z 5 grudnia 1918 r. o tymczasowej ordynacji wyborczej do sejmików powiatowych. Dz. Praw nr. 19, poz. 51.

63. Przepisy wykonawcze Ministra Spraw Wewnętrznych z 15 stycznia 1919 r. do dekretu o tymczasowej ordynacji wyborczej do sejmików powiatowych. Dz. Urzędowy Min. Spraw Wewn. nr. 5, poz. 62.

64. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 13 lipca 1927 r. o zmianie niektórych postanowień przepisów wykonawczych do dekretu o tymczasowej ordynacji wyborczej do sejmików powiatowych. Monitor Polski nr. 160 z 13 lipca 1927 r.

Dotyczy sposobu głosowania przy wyborach do sejmiku.

65. Dekret z 4 lutego 1919 r. o tymczasowej ordynacji powiatowej dla obszarów b. zaboru rosyjskiego. Dz. Praw nr. 13, poz. 141.

66. Przepisy wykonawcze Ministra Spraw Wewnętrznych z 18 lutego 1919 r. do powyższego dekretu. Dz. Urzędowy Min. Spraw Wewn. nr. 14, poz. 164.

67. Ustawa z 3 lutego 1921 r. w sprawie delegatów od miast w sejmikach powiatowych. Dz. Ust. nr. 18, poz. 99.

Wojew. Wschodnie. Powyżej wymienione dekrety i rozporządzenia w zakresie samorządu powiatowego rozciągnięte zostały na woj. wschodnie rozporządzeniami Rady Ministrów: 1) na woj. Wileńskie — z 10 sierpnia 1922 r. (Dz. Ust. nr. 72, poz. 652), 2) na inne woj. wschodnie, oraz na powiaty: grodzieński i wołkowyski — z 10 sierpnia 1922 r. (Dz. Ust. nr. 72, poz. 651).

B. zabór austryjacki.

68. Ustawa z 12 sierpnia 1866 r. obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o reprezentacji powiatowej i o ordynacji wyborczej powiatowej. Dz. Ust. Krajowych nr. 21.

69. Rozporządzene Rady Ministrów z 28 września 1929 r. o rozciągnięciu na obszar Spisza i Orawy mocy obowiązującej galicyjskich ustaw o samorządzie gminnym i powiatowym. Dz. Ust. nr. 72, poz. 546.

B. z a b ó r p r u s k i.

70. Pruska ordynacja powiatowa dla prowincji Poznańskiej z 30 grudnia 1828 r. Zbiór praw pruskich -- str. 3, z 1829 r.

71. Pruska ordynacja powiatowa dla prowincyj wschodnich z wyjątkiem prowincji Poznańskiej z 13 grudnia 1872 r. Zbiór ustaw pruskich — str. 179.

72. Rozporządzenie Prezydenta z 16 stycznia 1928 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej przepisu par. 179 ordynacji powiatowej dla prowincji wschodnio i zachodnio pruskiej, Brandenburgji i Pomorza, Śląska i Saksonji z 19 marca 1881 r. (Zb. ust. pr. str. 179 na obszar województwa poznańskiego). Dz. Ust. nr. 9, poz. 63.

SAMORZĄD WOJEWÓDZKI.

73. Ustawa z 26 września 1922 r. o zasadach powszechnego samorządu wojewódzkiego, a w szczególności woj. lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego. Dz. Ust. nr. 90, poz. 829.

Ustala w ogólnych zarysach przyszły ustrój samorządu wojewódzkiego. W wymienionych trzech województwach przewiduje oddzielne kurje narodowościowe. Nie została dotychczas wykonaną.

B. z a b ó r a u s t r y j a c k i.

74. Ustawa z 30 stycznia 1920 r. o zniesieniu sejmu i wydziału krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerji, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Dz. Ust. nr. 11, poz. 61.

Powołała Tymczasowy Wydział Samorządowy do prowadzenia agend zniesionych instytucyj. T. W. S. przejął od b. Wydziału Krajowego uprawnienia nadzorcze nad samorządem, sprawy szpitali powszechnych, dróg, meljoracyj i t. p.

75. Rozporządzenie Prezydenta z 16 stycznia 1928 r. o zniesieniu Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie, Dz. Ust. nr. 7, poz. 40.

Tymczasowy Wydział Samorządowy postawiony został w stan likwidacji. Poniższe rozporządzenia dotyczą likwidacji.

76. Rozporządzenie Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie w zakresie administracji drogowej innym organom, oraz poruczenia administracji dróg państwowych samorządom na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego. Dz. Ust. nr. 72, poz. 649.

77. Rozporządzenie Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie z zakresu meljoracyj publicznych i rolnych organom państwowym. Dz. Ust. nr. 74, poz. 669.

78. Rozporządzenie Rady Ministrów z 8 listopada 1929 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie z zakresu meljoracyj publicznych i rolnych organom państwowym. Dz. Ust. nr. 81, poz. 603.

79. Rozporządzenie Rady Ministrów z 22 listopada 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie z zakresu rybołóstwa — organom państwowym. Dz. Ust. nr. 100, poz. 896.

80. Rozporządzenie Rady Ministrów z 22 kwietnia 1929 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie w zakresie szkolnictwa rolniczego organom państwowym. Dz. Ust. nr. 33, poz. 313.

81. Rozporządzenie Rady Ministrów z 19 czerwca 1931 r. o likwidacji Krajowego Patronatu Rękodzieł i Drobnego Przemysłu w b. Tymczasowym Wydziale Samorządowym we Lwowie. Dz. Ust. nr. 56, poz. 450.

B. zabór pruski.

82. Pruska ordynacja krajowa dla 6 prowincyj wschodnich (z wyjątkiem prowincji Poznańskiej) z 29 czerwca 1875 r. Zbiór praw pruskich — str. 176, 233.

83. Rozporządzenie Ministra b. dzielnicy Pruskiej z 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do Sejmików wojewódzkich. Jednolity tekst ze zmianami Dz. Ust. nr. 46, poz. 421 z 1927 r.

84. Ustawa z 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego. Dz. Ust. nr. 86, poz. 770.

Prawo w powyższym zakresie przysługuje Min. Spraw Wewnętrznych. Zawiera zastrzeżenie tworzenia gmin zbiorowych w b. Małopolsce.

85. Ustawa z 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad miejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego. Dz. Ust. nr. 19, poz. 92.

Prawo decyzji przysługuje Radzie Ministrów.

86. Ustawa z 22 kwietnia 1926 r. w sprawie przyłączania gmin wiejskich, wchodzących w skład jednego województwa do przyległego powiatu województwa drugiego. Dz. Ust. nr. 44, poz. 269.

Prawo decyzji przysługuje Radzie Ministrów.

87. Ustawa z 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarze b. dzielnic rosyjskiej i austro-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjackiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacyj powiatowych. Dz. Ust. nr. 64, poz. 400.

Prawo decyzji przysługuje Radzie Ministrów.

88. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 22 marca 1928 r. o zmianie ustawy z 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarze b. dzielnic rosyjskiej i austryjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austryjacko - węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacyj powiatowych. Dz. Ust. nr. 38, poz. 376.

Rozszerzyło uprawnienia Rady Ministrów w tym zakresie.

89. Ustawa z 1 sierpnia 1923 r. w przedmiocie zmian granic gmin miejskich na obszarze b. Galicji. Dz. Ust. nr. 92, poz. 719.

Prawo decyzji przysługuje Radzie Ministrów.

89a. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 3 grudnia 1932 r. w sprawie zmiany właściwości niektórych władz w zakresie podziału administracyjnego Państwa. Dz. Ust. nr. 109, poz. 895.

Zmienia niektóre postanowienia ustaw o zaliczaniu osad w poczet miast.

GOSPODARKA FINANSOWA I BUDŻET.

90. Ustawa z 3 czerwca 1921 r. o kontroli państwowej. Dz. Ust. nr. 51, poz. 314.

W miarę uznania rządu kontrola państwowa może być powołaną do rewizji finansowej związków komunalnych.

91. Rozporządzenie Prezydenta z 27 czerwca 1924 r. o Pocztowej Kasie Oszczędności. Dz. Ust. nr. 55, poz. 545.

Minister Skarbu uprawniony został do oznaczania związków komunalnych, które mają być obowiązkowo uczestnikami obrotu czekowego P. K. O.

92. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne. Dz. Ust. nr. 51, poz. 522.

93. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 1 czerwca 1927 r. o częściowej zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 17 czerwca 1924 o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne. Dz. Ust. nr. 50, poz. 448.

Zmiana polega na zwiększeniu okresu czasu dla władzy nadzorczej przy zatwierdzaniu budżetu z 30 dni na 60.

94. Rozporządzenie I Ministra Spraw Wewnętrznych z 22 stycznia 1925 r. do powyższego rozporządzenia Prezydenta. Dz. Ust. nr. 15, poz. 99.

Obowiązującym z rozp. pozostał jedynie przepis o zatwierdzaniu budżetów przez wojewodów w poroz. z prezesami izb skarbowych.

95. Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Skarbu z 16 maja 1931 r. o zmianie rozporządzenia I Ministra Spraw Wewnętrznych i Skarbu z 22 stycznia 1925 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne. Dz. Ust. nr. 53, poz. 441.

96. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wewnętrznych z 28 czerwca 1926 r. do par. 11 rozp. Prezydenta z 17 czerwca 1924 r. Dz. Ust. nr. 75, poz. 433.

Rozporządzenie to zawiera szczegółową instrukcję budżetową dla związków komunalnych.

97. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 24 września 1926 r. w sprawie zmiany rozp. Ministra Spraw We-

wnętrznych z 28 czerwca 1926 r. o wykonaniu § 11 punkt b rozp. Prezydenta Rzplitej z 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne. Dz. Ust. nr. 101, poz. 687.

Dostosowało przepisy instrukcji budżetowej do zmienionego okresu budżetowego.

98. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 20 stycznia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie częściowej zminny przepisów o sporządzaniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych. Dz. Ust. nr. 4, poz. 38.

Unormowało wydzielenie z budżetu administracyjnego, budżetu przedsiębiorstw komunalnych, szpitali i zakładów opiekuńczych.

99. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 28 marca 1927 r. o kasowości i rachunkowości związków komunalnych. Dz. Ust. nr. 38, poz. 345.

Rozporządzenie to zawiera instrukcję kasowo-rachunkową ogólną. Na jej podstawie związki samorządowe mają ułożyć swe instrukcje szczegółowe.

100. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 grudnia 1924 r. o ustanawianiu delegatów rządowych przy poszczególnych samorządach i innych związkach publiczno-prawnych. Dz. Ust. nr. 113, poz. 1002.

101. Rozporządzenie Prezydenta z 1 czerwca 1927 r. o utworzeniu komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

(oraz o zmianach w ustawie o tymcz. ureg. finansów. kom. i rozporządzeniu o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków).

Dz. Ust. nr. 50, poz. 448.

102. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wewnętrznych z 17 września 1927 r. do powyższego rozporządzenia. Dz. Ust. nr. 97, poz. 783.

103. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 8 kwietnia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego. Dz. Ust. nr. 32, poz. 275.

104. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 25 sierpnia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie udzielania związkom komunalnym zapomóg z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego. Dz. Ust. nr. 65, poz. 517.

105. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 30

czerwca 1931 r. wydane w porozumieniu z Minitsrem Skarbu w sprawie udzielania pożyczek długoterminowych z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego. Dz. Ust. nr. 69, poz. 564.

106. Ustawa z 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. Jednolity tekst ze zmianami. Dz. Ust. nr. 106, poz. 884 z 1932 r.

normuje przeznaczenie niektórych wpływów związków komunalnych na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

107. Ustawa z 10 marca 1932 r. o zmianie przepisów w sprawie komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego. Dz. Ust. nr. 32, poz. 329.

Rozszerza grono uczestników funduszu na związki międzykomunalne utworzone dla celów opieki społecznej i szpitalnictwa oraz ceutralne zrzeszenia samorządowe.

108. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 15 lutego 1928 r. o sposobie lokowania funduszów przez osoby prawa publicznego, fundacje i osoby niewłasnowolne, oraz o sposobie lokowania kaucyj, składanych z tytułu obowiązku publicznego. Dz. Ust. nr. 17, poz. 141.

109. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Skarbu z 30 grudnia 1927 r. w sprawie uchylenia zarządzenia pruskiego Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z 31.I.1900, ustalającego wzór listów dłużnych (obligacyj) na okaziciela, wydawanych przez powiatowe związki komunalne i gminy miejskie oraz wiejskie. Dz. Ust. nr. 5, poz. 34 z 1928 r.

110. Rozporządzenie Prezydenta z 27 grudnia 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań związków samorządowych, oraz obligacyj opartych na tych zobowiązaniach. Dz. Ust. nr. 115, poz. 1026.

111. Rozporządzenie Prezydenta z 6 marca 1928 r. w sprawie zminany niektórych postanowień rozp. Prezydenta Rzplitej z 27 października 1927 r. o przerachowaniu zobowiązań związków samorządowych. Dz. Ust. nr. 29, poz. 270.

112. Rozporządzenie Prezydenta z 12 marca 1928 r. w sprawie samorządowych kredytów zagranicznych i w sprawie sprzedawania zagranicą pakietów obligacyj i listów zastawnych towarzystw i instytucyj kredytu długoterminowego. Dz. Ust. nr. 31, poz. 290.

113. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 21 października 1932 r. w sprawie obniżenia kosztów administracji komunalnej. Dz. Ust. nr. 91, poz. 777.

Tworzy wojewódzkie i powiatowe komisje oszczędnościowe. Do 1.IV.1935 r. zabrania związkom komunalnym:

1) tworzenia nowych etatów służbowych w dziale administracji ogólnej, 2) wznoszenia nowych budynków administracyjnych, 3) pomnażania środków komunikacji.

114. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 27 października 1932 r. o dochodzeniu roszczeń pieniężnych i egzekucji należności pieniężnych opartych na tytułach prywatno prawnych od związków komunalnych. Dz. Ust. nr. 94, poz. 809.

DOCHODY ZWIĄZKÓW KOMUNALNYCH.

115. Ustawa z 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. Jednolity tekst ze zmianami Dz. Ust. nr. 106, poz. 884 z 1932.

Zasadnicza ustawa normująca dochody związków komunalnych.

116. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 23 listopada 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu celem wykonania ustawy z 11 sierpnia 1928 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. Dz. Ust. nr. 113, poz. 937.

Podaje przepisy wykonawcze do jednolitego tekstu ustawy o ureg. fin. kom., unieważniając wszystkie poprzednie rozporządzenia wykonawcze w tym zakresie.

117. Ustawa z 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych. Dz. Ust. nr. 6, poz. 32 z 1921 r.

Normuje pobieranie przez związki komunalne specjalnych opłat na cele drogowe.

118. Ustawa z 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych i niektórych budynkowych. Dz. Ust. nr. 65, poz. 505.

Określa maksymalne stawki dodatków na rzecz samorządu. Znosi podatek t. zw. podymny.

119. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 7 lipca 1923 r. celem wykonania ustawy z 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych i niektórych budynkowych. Dz. Ust. nr. 73, poz. 569.

120. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 30 kwietnia 1925 r. w sprawie tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym. Dz. Ust. nr. 58, poz. 411.

121. Ustawa z 22 października 1931 r. o kryzysowym dodatku do państwowego podatku dochodowego. Dz. Ust. nr. 99, poz. 760.

122. Ustawa z 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku prze-

mysłowym. Jednolity tekst ze zmianami. Dz. Ust. nr. 17, poz. 110 z 1932 r.

123. Ustawa z 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali. Dz. Ust. nr. 94, poz. 550.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z 29 grudnia 1926 r. w celu wykonania ustawy z 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali.

Ustawa zjednoczyła pobór: podatku kwaterunkowego, podatku na rozbudowę miast i podatku samorządowego w gminach od lokali w jeden podatek od lokali.

Jednocześnie na podstawie tej ustawy wzbroniony został gminom wiejskim pobór podatku od lokali, przewidzianego w art. 7 ustawy o tym. ureg. fin. kom.

124. Ustawa z 17 grudnia 1931 r. w sprawie zmiany ustawy z 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali. Dz. Ust. 112, poz. 879.

Podwyższa stopę podatkową.

125. Ustawa z 20 marca 1931 r. o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich. Dz. Ust. nr. 27, poz. 172.

126. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 20 sierpnia 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, celem wykonania ustawy z 20 marca 1931 r. o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich. Dz. Ust. nr. 86, poz. 673.

127. Rozporządzenie Prezydenta z 12 marca 1928 r. o przedłużeniu mocy obowiązującej i uzupełnieniu ustawy z 1 kwietnia 1925 r. w sprawie wymiaru i poboru państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich, oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich. Dz. Ust. nr. 31, poz. 292.

128. Ustawa z 30 grudnia 1929 r. zmieniająca niektóre postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 12 marca 1928 r. o przedłużeniu mocy obowiązującej i uzupełnieniu ustawy z 1 kwietnia 1925 r. w sprawie wymiaru i poboru państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich, oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich. Dz. Ust. nr. 2, poz. 6 z 1930 r.

129. Ustawa z 17 grudnia 1931 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień przepisów o państwowym podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz niektórych budynków w gminach wiejskich. Dz. Ust. nr. 112, poz. 877.

Za czynności związane z wymiarem, przyznaje władzom wymiarowym odszkodowanie w wysokości 4% pobranego podatku.

130. Ustawa z 17 grudnia 1931 r. o kryzysowym dodatku do państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz

niektórych budynków w gminach wiejskich. Dz. Ust. nr. 192, poz. 878.

Dodatek wynosi 3% podstawy wymiaru podatku.

131. Ustawa z 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym. Dz. Ust. nr. 16, poz. 81.

132. Rozporządzenie Ministrów: Robót Publicznych i Skarbu z 17 marca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych ora Przemysłu i Handlu w sprawie wykonania art. 7 ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym. Dz. Ust. nr. 30, poz. 213.

133. Rozporządzenie Rady Ministrów z 2 września 1931 r. ustalające wysokość opłat od pojazdów mechanicznych. Dz. Ust. nr. 83, poz. 645.

134. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Skarbu z 3 października 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu, Sprawiedliwości oraz Poczt i Telegrafów w sprawie wykonania ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym. Dz. Ust. nr. 92, poz. 716.

135. Rozporządzenie Rady Ministrów z 24 sierpnia 1931 r. o podatku wojskowym. Dz. Ust. nr. 89, poz. 697.

Na zasadzie tego rozporządzenia przekazano gminom miejskim i wiejskim podatek wojskowy w postaci zasadniczego podatku (rocznie zł. 10, 15 lub 20 w zależności od kategorji).

136. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 6 marca 1931 r. w sprawie poboru 10% dodatku od niektórych podatków i opłat stemplowych. Dz. Ust. nr. 23, poz. 138.

Dodatek 10% pobierany będzie z 1 kwietnia 1931 r. od podatków bezpośrednich, pośrednich, opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn, z wyjątkiem podatku od lokali i placów niezabudowanych, podatku majątkowego, daniny lasowej, opłat stemplowych, przewidzianych w art. 102 ustawy z 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych, opłat celnych, jak również dodatków samorządowych.

137. Ustawa z 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych. Jednolity tekst ze zmianami. Dz. Ust. nr. 41, poz. 413 z 1932 r.

138. Ustawa z 17 grudnia 1931 r. o państwowym podatku od energji elektrycznej. Dz. Ust. nr. 112, poz. 880.

W gminach miejskich liczących ponad 25.000 mieszkańców może być pobierany dodatek komunalny nie wyżej jak 25% podatku państwowego.

139. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 16 stycznia 1932 r.

o obliczaniu i poborze podatku od energji elektrycznej. Dz. Ust. nr. 9, poz. 58.

Oblicza i pobiera podatek sprzedawca energji elektrycznej.

140. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 3 lutego 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych oraz Przemysłu i Handlu w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku od energji elektrycznej. Dz. Ust. n-r ? poz.

Uchwały gmin miejskich o wprowadzeniu dodatku komunalnego powinny być podawane do wiadomości właściwym władzom skarbowym oraz sprzedawcom energji elektrycznej przed początkiem każdego roku.

141. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 22 czerwca 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie poboru scalonego podatku przemysłowego od cementu. Dz. Ust. n-r 54, poz. 531.

Do scalonego podatku dolicza się dodatek na rzecz związków komunalnych w wysokości ¼ części scalonego podatku.

142. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych. Dz. Ust. nr. 63, poz. 586.

W opłacie monopolowej od 1 litra spirytusu mieścić się będzie udział 80 gr. na rzecz związków komunalnych i 20 gr. na rzecz samorządu wojewódzkiego.

143. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 21 marca 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie poboru scalonego podatku przemysłowego od cukru. Dz. Ust. n-r 79, poz. 703.

Do scalonego podatku dolicza się dodatek na rzecz związków komunalnych w wysokości ¼ części scalonego podatku od cukru.

ZWOLNIENIA PODATKOWE.

144. Ustawa z 18 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn. Dz. Ust. n-r 72, poz. 699.

Związki komunalne są zwolnione od podatku spadko-

wego oraz od podatków od darowizn z majątku otrzymanego na cele dobroczynne, nauki lub mające znaczenie dla dobra ogólnego.

145. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 30 kwietnia 1925 r. w sprawie tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym. Dz. Ust. n-r 58, poz. 411.

Związki samorządowe są wolne od państwowego podatku dochodowego.

146. Ustawa z 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym. Jednolity tekst ze zmianami. Dz. Ust. n-r 17, poz. 110.

Art. 3 tej ustawy wyszczególnia wypadki zwolnień od podatku przemysłowego urządzeń i zakładów komunalnych.

147. Ustawa o opłatach stemplowych z 1 lipca 1926 r. Jednolity tekst ze zmianami Dz. Ust. n-r 41 poz. 413 z 1932 r.

Związki komunalne zwolnione są od opłat stemplowych od niektórych podań wnoszonych do urzędów państwowych.

98. Rozporządzenie Prezydenta z 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast. Dz. Ust. n-r 42, poz. 327.

Od podatku od placów niezabudowanych wolne są place związków komunalnych.

148. Ustawa z 22 września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli. Dz. Ust. n-r 88, poz. 786.

149. Ustawa z 3 grudnia 1924 r. o zwolnieniu od podatków i opłat publicznych, państwowych i samorządowych, osób, korzystających z prawa eksterytorjalności, oraz szefów zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych w Polsce. Dz. Ust. n-r 112, poz. 993.

150. Ustawa z 3 marca 1926 r. w sprawie zmiany ustawy z 3 grudnia 1924 r. o zwolnieniu od podatków i opłat państw. i samorządowych osób eksterytorjalnych, oraz szefów przedstawicielstw konsularnych państw obcych. Dz. Ust. n-r 30, poz. 183.

POBÓR DANIN PUBLICZNYCH PRZEZ ORGANA SAMORZĄDOWE.

151. Ustawa z 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych. Dz. Ust. n-r 5, poz. 37 z 1924 r.

Przepisy o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych mają zastosowanie do tych organów wykonawczych związków samorządowych, którym zostały zle-

cone przez Ministerstwo Spraw Wewn. i Ministerstwo Skarbu czynności w zakresie danin państwowych.

152. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich. Dz. Ust. n-r 51, poz. 523.

Powyższe rozporządzenie, przedłużone ustawą z 1 kwietnia 1925 r. (Dz. Ust. n-r 43, poz. 296) powierzyło wymiar i ściąganie podatku od budynków miastom i pow. związkom komunalnym. Przedłużone zostało dalej rozp. Prezydenta z 12 marca 1928 r. (Dz. Ust. n-r 31, poz. 292).

153. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych. Dz. Ust. n-r 46, poz. 410.

Gminy mają obowiązek ściągania składek ogniowych.

154. Ustawa z 17 marca 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechn Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych. Dz. Ust. n-r 30 poz. 303.

W wypadkach opieszałego ściągania składek P. Z. U. W. może gminom czynności te odebrać. Ustala terminy zgłoszenia nieruchomości do ubezpieczenia. Egzekucja należy do władz skarbowych.

155. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 28 czerwca 1924 r. o przekazaniu gminom czynności poboru podatków gminnych. Dz. Ust. n-r 56, poz. 567.

156. Rozporządzenie wykonawcze Min. Skarbu do powyższego rozporządzenia. Dz. Ust. n-r 9, poz. 65 z 1925 r.

Powierzyło ściąganie państwowego podatku gruntowego na terenie woj. małopolskich — gminom.

157. Ustawa o podatku od lokali z 2 sierpnia 1926 r. Dz. Ust. n-r 94, poz. 550.

Ustawa zebrała podatki, dotychczas różne: od lokali— miejski, na rozbudowę miast i kwaterunkowy w jeden podatek od lokali. Wymiar i pobór tego podatku powierzony został miastom.

158. Ustawa z 17 grudnia 1931 r. w sprawie zmiany ustawy z 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali. Dz. Ust. n-r 112, poz. 879.

Podwyższyła stopę podatkową.

159. Rozporządzenie Prezydenta z 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast. Dz. Ust. n-r 42, poz. 372.

Pobór państwowego podatku od placów niezabudowanych powierzony został gminom miejskim.

160. Ustawa z 10 marca 1932 r. o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe oraz o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych. Dz. Ust. n-r 32, poz. 328.

Do przymusowego ściągania wszelkiego rodzaju świadczeń pieniężnych, ściąganych w trybie administracyjnym właściwe są wyłącznie władze skarbowe.

161. Rozporządzenie Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych. Dz. Ust. n-r 62, poz. 580.

162. Rozporządzenie Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 r. o wyłączeniu niektórych rodzajów świadczeń pieniężnych z pod egzekucji urzędów skarbowych. Dz. Ust. n-r 62, poz. 581.

Wyłącza z pod egzekucji urzędów skarbowych kary i grzywny nakładane na mocy przepisów o postępowaniu administracyjnem.

163. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 4 maja 1932 roku wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu w sprawie opłat od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża. Dz. Ust. n-r 43, poz. 422.

Za czynności przy poborze opłaty gminy otrzymują odszkodowanie w wysokości 3% wpływu.

164. Rozporządzenie Rady Ministrów z 26 sierpna 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnztrznych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o sposobie wymiaru, poboru, ściągania i kontroli opłat na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym. Dz. Ust. n-r 74, poz. 670.

Za czynności związane z poborem opłat gminy mają odszkodowanie w wysokości: 1% od wpływu przy opłatach od totalizatora, 3% przy opłatach od kwitów komornianych, biletów wstępu na widowiska i od domowego spożycia gazu i 10% przy opłatach od przebywania w godzinach nocnych w zakładach gastronomicznych i salach bilardowych.

KASY OSZCZĘDNOŚCI.

165. Rozporządzenie Prezydenta z 30 grudnia 1924 r. o organizacji i ustalaniu statutów gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych. Dz. Ust. n-r 118, poz. 1069.

Zawiera przepisy o organizowaniu i prowadzeniu

gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych.

166. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 13 marca 1925 roku o statucie normalnym gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych. Dz. Ust. n-r 35, poz. 239.

167. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 24 czerwca 1926 roku w sprawie wykonania par. 23 rozporządzenia Prezydenta z 30 grudnia 1924 r. Dz. Ust. n-r 74, poz. 425.

Normuje sposób likwidacji przedwojennych gminnych kas poż.-oszczędn. na terenie b. Kongresówki.

168. Rozporządzenie Prezydenta z 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności. Dz. Ust. n-r 38, poz. 339.

Podaje zasady organizacji i działalności komunalnych kas oszczędności.

169. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Min. Skarbu z 26 marca 1928 r. w sprawie wykonania rozp. Prezydenta Rzplitej z 13.IV.1927 r. o komunalnych kasach oszczędności. Dz. Ust. n-r 44, poz. 424. (Sprostowanie Dz. Ust. n-r 66, poz. 621).

Do rozporządzenia dołączony został wzorowy statut k. k. o.

PRZEKAZANIE WOJEWODOM I WYDZIAŁOM POWIATOWYM UPRAWNIEŃ MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH DO ZATWIERDZANIA UCHWAŁ FINANSOWYCH ZWIĄZKÓW KOMUNALNYCH.

170. Rozporządzenie I Ministra Spraw Wewnętrznych z 22 stycznia 1925 r. wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta z 17 czerwca 1924 r. (Dz. Ust. n-r 51, poz. 522) o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne. Dz. Ust. n-r 15, poz. 99.

Prawo do zatwierdzania budżetów powiatowych związków kom. przekazane zostało wojewodom działającym w porozumieniu z prezesami izb skarbowych.

171. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 10 lutego 1927 r. o uprawnieniach wojewodów do rozstrzygania odwołań od wymiaru danin komunalnych. Dz. Ust. n-r 40, poz. 357.

172. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 25 lutego 1930 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zatwierdzania uchwał niektórych związków komunalnych o poborze opłat za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa. Dz. Ust. n-r 13, poz. 97.

173. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 5 listopada 1931 r. o przekazaniu wojewodom decyzyj w sprawach pociągania do udziału w kosztach budowy i utrzymania dróg państwowych. Dz. Ust. n-r 103, poz. 793.

174. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 21 stycznia 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o przekazaniu wojewodom oraz wydziałom powiatowym niektórych uprawnień z ustawy z 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. Dz. Ust. nr. 21, poz. 157.

W załączeniu statut wzorowy o samoistnym podatku komunalnym od psów i statut o samoistnym podatku komunalnym od posiadania przedmiotów zbytku.

DROGI I KOMUNIKACJE.

BUDOWA, UTRZYMANIE I ZARZĄD DRÓG PUBLICZNYCH.

175. Ustawa z 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych. Dz. Ust. nr. 6, poz. 32 z 1921 r.

Obejmuje całokształt spraw związanych z budową i utrzymaniem dróg. Zawiera podział na drogi państwowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Sieć dróg państwowych została późniejszemi ustawami rozszerzoną.

176. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 20 lipca 1922 r. w przedmiocie wywłaszczania lub zajmowania gruntów i materjałów do budowy i utrzymania dróg publicznych. Dz. Ust. nr. 60, poz. 543.

177. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 12 lipca 1922 r., określające kwalifikacje wymagane od samorządowej służby drogowej. Dz. Ust. nr. 64, poz. 579.

178. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 30 grudnia 1922 r. w przedmiocie sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych na drogach publicznych. Dz. Ust. nr. 8, poz. 51 z 1923 r.

179. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 17 października 1925 r. o odległości budowli od dróg publicznych i co do ścieków przydrożnych. Dz. Ust. nr. 109, poz. 778.

180. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 1 czerwca 1927 r. o ustalaniu szerokości dróg publicznych na obszarze Rzeczypospolitej, na którym obowiązują przepisy prawa cywilnego, zawarte w tomie X cz. 1 zb. pr. ces. ros. Dz. Ust. nr. 51, poz. 453.

181. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 24 sierpnia 1927 r. w sprawie wykonania rozp. Prezydenta Rzplitej

z 1 czerwca 1927 r. o ustalaniu szerokości dróg. Dz. Ust. nr. 83, poz. 743.

182. Rozporządzenie Prezydenta z 20 października 1927 r. o dostarczaniu środków przewozowych dla wykonywania budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów. Dz. Ust. nr. 95, poz. 846.

183. Ustawa z 7 marca 1932 r. o przekazywaniu na własność związkom komunalnym gruntów państwowych. zajętych pod drogi wojskowe (forteczne). Dz. Ust. nr. 25, poz. 219.

184. Ustawa z 25 lutego 1932 r. o drogach lądowych i drogach wodnych śródlądowych w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa. Dz. Ust. nr. 26, poz. 230.

185. Dekret z 7 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów o zarządzie drogami kołowemi. Dz. Praw. nr. 14, poz. 149.

186. Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 września 1929 r. w sprawie administracji drogowej na obszarze województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego, białostockiego, wileńskiego, poleskiego, nowogródzkiego i wołyńskiego. Dz. Ust. nr. 72, poz. 544.

187. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z 5 stycznia 1932 r. w sprawie częściowego przekazania wojewodom uprawnień z art. 2 ustawy z 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych. Dz. Ust. nr. 6, poz. 40.

Dotyczy przekazania dróg niezaliczonych do kategorji wojewódzkich, powiatowych lub gminnych.

PRZEPISY PORZĄDKOWE NA DROGACH PUBLICZNYCH.

188. Ustawa z 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych. Dz. Ust. nr. 89, poz. 656.

Art. 15 ust. 2 stracił moc w odniesieniu do gmin miejskich i uzdrowisk na zasadzie rozp. Prezydenta Rzplitej z 16 lutego 1928 r. o prawie budowl. i zabudowaniu osiedli.

189. Rozporządzenie Prezydenta z 14 lutego 1928 r. o zmianie ustawy z 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych. Dz. Ust. nr. 18, poz. 151.

190. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 3 czerwca 1922 r. o wymijaniu na drogach publicznych. Dz. Ust. nr. 46, poz. 407.

191. Rozporządzenie Rady Min. z 11 maja 1923 r. w sprawie grzywien za przekroczenie przepisów porządkowych na drogach publicznych. Dz. Ust. nr. 54, poz. 378.

192. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 26 czerwca 1924 r. regulujące używanie i ochronę dróg. Dz. Ust. nr. 61, poz. 611.

193. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 2 lipca 1924 r. o skrzyżowaniu dróg publicznych z kolejami. Dz. Ust. nr. 65, poz. 641.

194. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z 21 września 1931 r. o zakazie używania na drogach publicznych z twardą nawierzchnią podków u koni z wystającemi ostremi częściami. Dz. Ust. nr. 12, poz. 70 z 1932 r.

195. Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z 5 sierpnia 1932 r. o ruchu autobusów na drogach publicznych. Dz. Ust. nr. 100, poz. 844.

KOMUNIKACJE.

196. Ustawa z 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie. Dz. Ust. nr. 12 z 1931 r. poz. 57.

Władze i urzędy samorządowe obowiązane są do udzielania pomocy w związku z utrzymaniem ruchu pocztowego, telegraficznego i telefonicznego.

197. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z 3 czerwca 1926 r. w sprawie organizacji pośrednictw pocztowych, telegraficznych i pocztowo-telegraficznych. Dz. Ust. nr. 60, poz. 530.

Jednowioskowe gminy wiejskie wzgl. gromady organizują doręczanie przesyłek pocztowych adresatom, zamieszkałym w zamiejscowym okręgu doręczeń.

198. Dekret Naczelnika Państwa z 7 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o wywłaszczeniu przymusowem na użytek dróg żelaznych i innych dróg komunikacyjnych lądowych i wodnych, oraz wszelkiego rodzaju użyteczności publicznej. Dz. Ust. nr. 14, poz. 162.

Przedstawiciele gmin biorą udział w komisjach szacunkowych do spraw odszkodowań wywłaszczanych gruntów. Gminy wydają zarządzenia w sprawie usuwania przeszkód przy prowadzeniu robót pomiarowych i wytykaniu dróg kolejowych.

199. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 14 marca 1928 r. o prawie lotniczem. Dz. Ust. nr. 31, poz. 294.

W wypadkach przymusowego lądowania władze gminne legitymują załogę, udzielają pomocy oraz stwierdzają na żądanie właścicieli gruntów wysokość szkody.

200. Ustawa wodna z 19 września 1922 r. Dz. Ust. nr. 62 z 1928 r. poz. 574.

Współdziałanie miejscowych władz policyjnych w sprawach wodnych.

201. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 9 listopada 1927 r. o regulacji i utrzymaniu wód spławnych. Dz. Ust. nr. 102, poz. 882.

Związki komunalne wydawanie opinje o projektach rozporządzeń z zakresu regulacji i utrzymania wód spławnych.

202. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 21 października 1932 r. o premjowaniu pojazdów mechanicznych. Dz. Ust. nr. 91, poz. 784.

Nabywcom pojazdów mechanicznych produkcji krajowej, przystosowanych do wymagań obrony Państwa będą wypłacane premje z Państwowego Funduszu Drogowego.

202a. Rozporządzenie Ministra Komunikacji i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z 13 sierpnia 1932 r. w sprawie regulaminów: przewozu osób i ich bagażu oraz towarów pojazdami mechanicznemi. Dz. Ust. nr. 104, poz. 868.

OSWIATA.

ORGANIZACJA SZKOLNICTWA.

203. Przepisy tymczasowe z 10 sierpnia 1917 r. o szkołach elementarnych w Królestwie Polskiem. Dz. Urzędowy Departamentu W. R. i O. P. Tymczasowej Rady Stanu nr. 1.

Zawierają organizację samorządu szkolnego.

204. Ustawa z 19 grudnia 1924 r. w przedmiocie zmiany przepisów o szkołach elementarnych w Król. Polskiem z 10 sierpnia 1917 r. Dz. Ust. nr. 8, poz. 56 ex 1925 r.

Zmiana dotyczy reprezentantów wyznań religijnych w organach samorządu szkolnego.

205. Ustawa z 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych. Dz. Ust. nr. 50, poz. 304.

206. Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i Oświecenia Publicznego z 20 stycznia 1921 r. w przedmiocie tymczasowego ustroju władz szkolnych na obszarze b. dzielnicy pruskiej. Dz. Ust. nr. 46, poz. 283.

207. Rozporządzenie Ministra W. R. i Oświecenia Publicznego z 8 lutego 1921 r. o tymczasowej organizacji władz szkolnych na terenie b. zaboru austrjackiego. Dz. Ust. nr. 16, poz. 97.

208. Ustawa z 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa. Dz. Ust. nr. 38, poz. 389.

Normuje organizacje wszystkich stopni szkolnictwa. Ze względów, iż przekształcenie szkół w myśl niniejszej ustawy ma zostać dokonanem w ciągu 6 lat, podajemy poniżej dotychczasowe ustawy w tym zakresie. (od N-ru. 210 do Nr-u 213).

209. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 30 maja 1932 r. o częściowem wykonaniu ustawy z 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa. Dz. Ust. nr. 51, poz. 485.

Dotyczy obowiązku szkolnego.

210. Ustawa z 31 lipca 1924 r. zawierająca niektóre postanowienia o organizacji szkolnictwa. Dz. Ust. nr. 79, poz. 766.

211. Rozporządzenie Min. Ośw. z 7 stycznia 1925 r. w sprawie wykonania ustawy z 31 lipca 1924 r., zawierającej niektóre postanowienia o organizacji szkolnictwa. Dz. Ust. nr. 3, poz. 33.

212. Obwieszczenie Min. Oświaty z 16 stycznia 1925 r. w sprawie przesunięcia terminów przewidzianych w § 17 rozp. Min. Ośw. z 7 stycznia 1925 r. w sprawie wykonania ustawy z 31 lipca 1924 r. zawierającej niektóre postanowienia o organizacji szkolnictwa. Dz. Ust. nr. 36, poz. 247.

213. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 29 listopada 1930 r. w sprawie zmiany ustawy z 31 lipca 1924 r., zawierającej niektóre postanowienia o organizacji szkolnictwa. Dz. Ust. nr. 82, poz. 644.

ZAKŁADANIE I UTRZYMYWANIE SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

214. Ustawa z 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych. Dz. Ust. nr. 18, poz. 143.

215. Rozporządzenie wykonawcze Ministra W. R. i Oświecenia Publicznego z 30 maja 1923 r. do ustawy z 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych. Dz. Ust. nr. 73, poz. 574.

216. Ustawa z 25 listopada 1925 r. dotycząca zmiany ustawy z 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych. Dz. Ust. nr. 126, poz. 898.

Rozciąga obowiązek zakładania i utrzymywania szkól w woj. zachodnich na obszary dworskie. Znosi gminy szkolne oraz patronaty szkolne, istniejące na obszarze woj. poznańskiego i pomorskiego.

217. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 8 grudnia 1930 r. w sprawie zmiany ustawy z 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych. Dz. Ust. nr. 86, poz. 662.

Gmina i obszar dworski mają dostarczyć nauczycielowi bezpłatnie mieszkania.

218. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Skarbu z 6 czerwca 1931 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z 5 lipca 1923 r. w przedmiocie wykonania ustawy z 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych. Dz. Ust. nr. 70, poz. 570.

Projekt budżetu szkolnego układa organ samorządu szkolnego i przesyła radzie szkolnej powiatowej, która przesyła go zarządowi gminy do uchwalenia.

219. Ustawa z 8 sierpnia 1923 r. w przedmiocie upoważnienia zarządów gmin do czasowego zajmowania lokali szkolnych na cele powszechnego nauczania. Dz. Ust. nr. 87, poz. 677.

220. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 23 października 1923 r. w sprawie wykonania ustawy z 8 sierpnia 1923 r. w przedmiocie upoważnienia zarządów gmin do czasowego zajmowania lokali szkolnych w gminie na cele powszechnego nauczania. Dz. Ust. nr. 115, poz. 919.

BUDOWA SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

221. Ustawa z 17 lutego 1922 r. o budowie szkół powszechnych. Dz. Ust. nr. 18, poz. 144.

Obowiązek budowy szkół ciąży na gminie. Na koszta budowy Skarb Państwa udziela zasiłków w wysokości 50%.

222. Ustawa z 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej. Dz. Ust. nr. 129, poz. 918.

Nadała zasiłkom ze Skarbu Państwa na budowę szkół — charakter fakultatywny.

223. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 5 kwietnia 1922 r. w przedmiocie wymiarów i liczby pomieszczeń w budynkach publicznych szkół powszechnych i domach mieszkalnych dla nauczycieli. Dz. Ust. nr. 45, poz. 383.

224. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 28 lutego 1925 r. o częściowej zmianie i uzupełnieniu rozporządzenia z 5 kwietnia 1922 r. w przedmiocie wymiarów i liczby pomieszczeń w budynkach publicznych szkół po-

wszechnych i domach mieszkalnych dla nauczycieli. Dz. Ust. nr. 36, poz. 245.

224a. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Robót Publicznych z 15 maja 1931 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z 5 kwietnia 1922 r. w przedmiocie wymiarów i liczby pomieszczeń w budynkach publicznych szkół powszechnych i domach mieszkalnych dla nauczycieli. Dz. Ust. nr. 64, poz. 524.

Zezwala na wznoszenie drewnianych budynków szkolnych.

225. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 11 marca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Skarbu w sprawie mieszkań nauczycieli publicznych szkół powszechnych. Dz. Ust. nr. 29, poz. 197.

ZDROWOTNOŚĆ.

226. Zasadnicza ustawa sanitarna z 19 lipca 1919 r. Dz. Ust. nr. 63, poz. 371.

Zarządy komunalne winny utrzymywać we własnej administracji urządzenia sanitarno-techniczne, szpitale, lekarzy i t. p.

227. Ustawa z 19 lipca 1919 r. o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie. Dz. Ust. nr. 63, poz. 372.

228. Rozporządzenie wykonawcze z 15 marca 1922 r. do ustawy z 19 lipca 1919 r. o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie. Dz. Ust. nr. 32, poz. 261.

Koszty szczepienia obciążają Państwo.

229. Ustawa z 25 lutego 1926 r. o zmianie art. 7 zasadniczej ustawy sanitarnej z 19 lipca 1919 r. i zmianie art. 4 ustawy o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie.

Koszty szczepienia ospy przerzucone zostały na samorząd powiatowy z prawem żądania od gmin i miasta niewydzielone.

230. Ustawa z 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych, oraz innych chorób, występujących nagminnie. Dz. Ust. nr. 67, poz. 402.

231. Ustawa z 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby. Dz. Ust. nr. 44, poz. 272.

Szpitale samorządowe mają obowiązek leczyć członków kas chorych za połowę kosztów własnych.

232. Ustawa z 14 lipca 1920 r. o utworzeniu nadzwyczajnego naczelnego komisarjatu do walki z epidemjami. Dz. Ust. nr. 61, poz. 388.

N. N. K. wydał szereg rozporządzeń policyjno-sanitarnych, do których przestrzegania zobowiązał władze samorządowe. Są to rozporządzenia: 1) o budowie i utrzymaniu studzien. (Dz. Ust. nr. 102, poz. 677). 2) o utrzymywaniu porządku w domach, na dziedzińcach, chodnikach i jezdniach w gminach miejskich. (Dz. Ust. nr. 55, poz. 346 z r. 1921, oraz nr. 70, poz. 679 z 1924 r. sprostowanie — nr. 73, poz. 1100 z 1924 r. oraz rozciągnięcie tego rozporządzenia na niektóre osady. Dz. Ust. nr. 66, poz. 550 ex 1931 r.).

233. Ustawa z 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowa). Dz. Ust. nr. 51, poz. 423.

Uprawnia gminy do wprowadzenia na swych obszarach prohibicji w drodze powszechnego głosowania.

234. Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Skarbu z 30 lipca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Komunikacji w przedmiocie wykonania ustawy z 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowej). Dz. Ust. nr. 73, poz. 595.

235. Ustawa z 23 marcą 1922 r. o uzdrowiskach. Dz. Ust. nr. 31, poz. 254.

Obok zarządów gmin, powołano w miejscowościach uznanych za uzdrowiska t. zw. komisje uzdrowiskowe.

235a. Rozp. Prezydenta z 22 marca 1928 r. zmieniające ustawę o uzdrowiskach. Dz. Ust. nr. 38, poz. 331.

236. Rozporządzenie Prezydenta z 15 lutego 1928 r. o przymusie połączeń nieruchomości zabudowanych z kanalizacją i wodociągiem miejskim w miastach: Lublinie, Radomiu, Piotrkowie, Częstochowie, Kielcach, Dąbrowie Górniczej i Sosnowcu. Dz. Ust. nr. 17, poz. 142. Patrz pod 145.

237. Rozporządzenie Prezydenta z 16 marca 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę. Dz. Ust. nr. 32, poz. 310.

Budowa i utrzymywanie wodociągów dla użytku publicznego stanowi wyłączne prawo gmin.

238. Rozporządzenie Prezydenta z 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych. Dz. Ust. nr. 32, poz. 311.

Budowa i utrzymywanie sieci kanalizacyjnej należy do gmin.

239. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o zwalczaniu jaglicy. Dz. Ust. nr. 36, poz. 333.

240. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku. Dz. Ust. nr. 64, poz. 495.

242. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa. Dz. Ust. nr. 64, poz. 495.

Koszty przeprowadzania urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa ponoszą związki komunalne, wyznaczające lekarzy weter. lub oglądaczy; związkom kom. przysługuje prawo pobierania opłat.

243. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych. Dz. Ust. nr. 38, poz. 382.

Zawiera przepisy, dotyczące również całokształtu szpitalnictwa samorządowego.

244. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 14 lutego 1931 r. o zakładach leczniczych. Dz. Ust. nr. 29, poz. 195.

245. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 28 września 1931 r. w sprawie reorganizacji kas chorych. Dz. Ust. nr. 94, poz. 724.

246. Ustawa z 17 marca 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu. Dz. Ust. nr. 35, poz. 359.

Zakładanie, utrzymywanie i zarząd cmentarzy jest prawem i obowiązkiem gminy.

247. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 12 maja 1932 r. o wprowadzeniu jednolitego mianownictwa chorób i przyczyn zgonów. Dz. Ust. nr. 48, poz. 452.

248. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 30 czerwca 1932 r. o dozorze nad mięsem i przetworami mięsnemi, wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Ministrem Przemysłu i Handlu. Dz. Ust. nr. 64, poz. 603.

OPIEKA SPOŁECZNA.

249. Ustawa z 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej. Dz. Ust. nr. 92, poz. 726.

Obowiązek sprawowania opieki społecznej ciąży na związkach komunalnych. Prawo do opieki ze strony gminy nabywa się po rocznym pobycie w gminie.

250. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 27 marca 1924 r. w przedmiocie odsyłania osób potrzebujących opieki

do gmin, w których mają prawo do opieki trwałej. Dz. Ust. nr. 31, poz. 318.

251. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 24 kwietnia 1924 r. w przedmiocie zwrotu kosztów z tytułu świadczeń na opiekę społeczną przewidzianych ustawą z 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej. Dz. Ust. nr. 38, poz. 404.

252. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 29 czerwca 1924 r. w sprawie wykonywania opieki społecznej nad obywatelami polskimi, którzy w żadnej gminie nie mają prawa do opieki trwałej. Dz. Ust. nr. 56, poz. 576.

Koszta opieki nad tymi obywatelami ponoszą powiatowe związki kom. i miasta wydzielone.

253. Ustawa z 25 lipca 1924 r. o zawieszeniu mocy obowiązującej ustawy z 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej w wojew. poznańskiem i pomorskiem. Dz. Ust. nr. 73, poz. 716.

254. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 31 lipca 1924 r. w sprawie rozstrzygania skarg przeciw zarządzeniom, względnie orzeczeniom organów komunalnych na obszarze b. zaborów: rosyjskiego i austrjackiego w sprawach, wynikających z wykonania ustawy z 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej. Dz. Ust. nr. 70, poz. 683.

255. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 11 listopada 1924 r. w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej art. 22 ustawy z 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej na województwa: poznańskie i pomorskie. Dz. Ust. nr. 99, poz. 919.

256. Ustawa z 18 lutego 1925 r. o Radzie Opieki Społecznej. Dz. Ust. nr. 26, poz. 171.

257. Ustawa z 19 marca 1925 r. o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich żydów, będących stałymi mieszkańcami gmin na obszarze b. Królestwa Kongresowego. Dz. Ust. nr. 38, poz. 355.

257a. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wewnętrznych z 7 października 1927 r. do ustawy z 19 marca 1925 r. o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich żydów, będących stałymi mieszkańcami na obszarze b. Królestwa Kongresowego. Dz. Ust. nr. 93, poz. 837.

258. Ustawa z 29 marca 1926 r. o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych na obszarze b. zaboru rosyjskiego. Dz. Ust. nr. 36, poz. 214.

Koszty leczenia ubogiego ponosi gmina miejsca zamieszkania ubogiego, w której przebywał w ciągu roku.

259. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wewnętrznych z 9 września 1927 r. — do ustawy z 29 marca 1926 r. o pokry-

waniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych na obszarze b. zaboru rosyjskiego. Dz. Ust. nr. 99, poz. 861 z 1927 roku. Patrz pod 74.

260. Rozporządzenie Prezydenta z 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych. Dz. Ust. nr. 40, poz. 354.

260a. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany i uzupełnienia rozp. Prezydenta Rzplitej z 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych. Dz. Ust. nr. 38, poz. 359.

261. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 10 października 1927 r. o kwalifikacjach kierowników zakładów opiekuńczych. Dz. Ust. nr. 100, poz. 866.

262. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 12 października 1927 r. o regulaminach zakładów opiekuńczych. Dz. Ust. nr. 100, poz. 867.

263. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 23 listopada 1927 r. o sprawozdaniach z działalności i rachunkowości instytucyj opiekuńczych. Dz. Ust. nr. 2, poz. 13. Sprostowanie vide. Dz. Ust. nr. 87, poz. 775 z 1928 r.

Rozporządzenie przepisuje dla prywatnych instytucyj opiekuńczych obowiązek składania sprawozdań, oraz prowadzenia rachunkowości według ustalonych wzorów. Nie dotyczy ono związków komunalnych.

264. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 25 lutego 1930 r. o rachunkowości i sprawozdaniach instytucyj opiekuńczych. Dz. Ust. nr. 23, poz. 210.

265. Rozporządzenie Prezydenta z 14 października 1927 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa. Dz. Ust. nr. 92, poz. 823.

Do zakładania i utrzymywania domów pracy obowiązane są wojewódzkie związki komunalne a do czasu ich utworzenia powiatowe związki komunalne i miasta wydzielone. Obowiązek utrzymywania przytułków ciąży na powiatowych związkach komunalnych i miastach wydzielonych.

266. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 25 maja 1929 r. o organizacji przytułków, domów pracy dobrowolnej i przymusowej. Dz. Ust. nr. 41, poz. 350.

267. Rozporządzenie Prezydenta z 16 stycznia 1928 r. o budowie i utrzymaniu wojewódzkich zakładów opiekuńczo - wychowawczych. Dz. Ust. nr. 8, poz. 56.

268. Rozporządzenie Prezydenta z 6 marca 1928 r. o rozgraniczeniu obowiązków opiekuńczych związków komunalnych. Dz. Ust.

nr. 26, poz. 232.

Podaje obowiązki związków komunalnych prowadzeniu różnych zakładów opieki społecznej.

269. Rozporządzenie Prezydneta z 6 marca 1928 r. o opiekunach społecznych i komisjach opieki społecznej. Dz. Ust. nr. 29, poz. 267.

Tworzy gminne komisje opieki społecznej i ustanawia opiekunów społecznych.

270. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 11 kwietnia 1929 r. w sprawie ustanowienia opiekunów społecznych i sposobu wykonywania przez nich obowiązków. Dz. Ust. nr. 30, poz. 291.

271. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 2 maja 1929 r. o współdziałaniu organów policji państwowej z opiekunami społecznymi. Dz. Ust. nr. 43, poz. 358.

272. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 15 lutego 1929 r. o zmianie rozporządzenia z 30 czerwca 1925 r. w sprawie taryfy, według której związki ubogich na obszarze woj: poznańskiego i pomorskiego mają zwracać koszty utrzymania ubogich. Dz. Ust. nr. 12, poz. 103.

Koszty utrzymania nie mogą przewyższać: za osoby ponad 14 lat — 1 zł. 20 gr. dziennie, czyli 36 zł. miesięcznie, za osoby poniżej 14 lat — 75 gr. dziennie czyli 22 zł. 50 gr. miesięcznie.

273. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 15 lutego 1929 r. o zmianie zarządzenia z 31 sierpnia 1925 r. w sprawie ustalania najwyższego kosztu dziennego utrzymania w zakładzie. Monitor Polski nr. 44.

274. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 18 stycznia 1930 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonywania postanowień, dotyczących przymusowego umieszczania w przytułkach i domach pracy przymusowej w województwach poznańskiem i pomorskiem. Dz. Ust. nr. 15, poz. 115.

ROLNICTWO I WETERYNARJA.

POPIERANIE ROLNICTWA I HODOWLA.

275. Ustawa z 9 lipca 1920 r. o ludowych szkołach rolniczych. Dz. Ust. nr. 62, poz. 398.

Obowiązek zakładania i utrzymywania publicznych szkół

rolniczych (2 w każdym powiecie) ciąży na powiatowych związkach komunalnych.

276. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i D. P. z 16 marca 1921 r. w przedmiocie uposażenia nauczycieli ludowych szkół rolniczych. Dz. Ust. nr. 38, poz. 229.

277. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i D. P. z 7 września 1923 r. w przedmiocie powiatowych komisyj szkolnych dla publicznych szkół rolniczych. Dz. Ust. nr. 97, poz. 770.

278. Ustawa z 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami. Dz. Ust. nr. 121, poz. 868.

Gminy oraz pow. związki kom. obowiązane są zapewnić rolnikom konieczną ilość odpowiednich do celów hodowlanych buhajów.

279. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Rolnictwa z 3 sierpnia 1927 r. do ustawy z 28 października 1927 r. o nadzorze państwowym nad buhajami. Dz. Ust. nr. 76, poz. 668.

280. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 1 września 1928 r. w sprawie ustalenia cech, jakie pod względem indywidualnym i rasowym winny posiadać buhaje, uznane za odpowiednie dla celów hodowlanych, oraz ustalenia okręgów hodowlanych. Dz. Ust. nr. 83, poz. 736.

281. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 19 lutego 1930 r. o wprowadzeniu w życie na niektórych obszarach Państwa ustawy z 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami. Dz. Ust. nr. 13, poz. 101.

282. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 16 kwietnia 1930 r. zmieniające rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 3 sierpnia 1927 r. do ustawy z 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami. Dz. Ust. nr. 34, poz. 283.

283. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 16 czerwca 1931 r. o wprowadzeniu w życie na niektórych obszarach Państwa ustawy z 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym na buhajami. Dz. Ust. nr. 60, poz. 488.

284. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 16 czerwca 1931 r. w sprawie ustalenia okręgów hodowlanych. Dz. Ust. nr. 60, poz. 489.

285. Ustawa z 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej. Dz. Ust. nr. 1, poz. 1 z 1926 r.

Ustawa rezerwuje przy parcelacji obszary ziemi dla szkół rolniczych, gospodarstw wzorowych, stacyj doświadczalnych, na cele gminne i szkolne.

286. Rozporządzenie Prezydenta z 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych. Dz. Ust. nr. 77, poz. 673.

287. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 9 stycznia 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Komunikacji w sprawie wykonania rozp. Prezydenta Rzplitej z 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu chorób zwierzęcych. Dz. Ust. nr. 19, poz. 167.

Normuje walkę z chorobami zakaźnemi zwierząt, oraz ustala obowiązki samorządu w tej dziedzinie.

288. Rozporządzenie Prezydenta z 1 marca 1928 r. o uzupełnieniu art. 97 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych. Dz. Ust. nr. 26, poz. 229.

Dotyczy opłat za badanie przy przewozie zwierząt przez granicę.

289. Ustawa z 25 lutego 1932 r. o zmianach w rozporządzeniu Prezydenta Rzplitej z 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych. Dz. Ust. nr. 26, poz. 229.

290. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 22 marca 1928 r. o zaopatrzeniu zwierząt w świadectwa miejsca pochodzenia i o badaniu zwierząt na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych. Dz. Ust. nr. 42, poz. 408.

Świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt wydaje urząd gminny.

290a. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z 15 listopada 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Komunikacji w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa z 22 marca 1928 r. o zaopatrywaniu zwierząt w świadectwa miejsca pochodzenia i badaniu zwierząt na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych. Dz. Ust. nr. 116, poz. 961.

291. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 12 czerwca 1928 r. o nadzorze weterynaryjnym nad targami, jarmarkami, pokazami i przetargami zwierząt, rzeźniami, mleczarniami, zakładami tuczenia dla celów przemysłowych, krowiarniami, wspólnemi pastwiskami, stajniami zajezdnemi i przedsiębiorstwami handlu zwierzętami, lecznicami i uzdrowiskami dla zwierząt. Dz. Ust. nr. 65, poz. 597.

292. Rozporządzenie Prezydenta z 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin, oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin. Dz. Ust. nr. 108, poz. 922.

Wkłada obowiązek na gminy i powiatowe związki samorządowe współdziałania w tej akcji.

293. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 8 sierpnia 1928 r. o tępieniu krówki wełnistej. Dz. Ust. nr. 77, poz. 689.

294. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 31 lipca 1928 r. o niszczeniu berberysu. Dz. Ust. nr. 79, poz. 697.

295. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 3 sierpnia 1932 r. o zwalczaniu raka ziemniaczanego. Dz. Ust. nr. 71, poz. 644.

Zarządy gmin winny przyjmować zgłoszenia o pojawieniu się raka.

296. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych. Dz. Ust. nr. 39, poz. 385.

297. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 27 października 1932 r. o zmianach w rozp. Prezydenta Rzplitej z 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych. Dz. Ust. nr. 94, poz. 817.

Na dochody Izby przeznacza 50% dodatku komunalnego do podatku gruntowego.

298. Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 marca 1929 r. o nadaniu nowego statutu Wielkopolskiej i Pomorskiej izbom rolniczym. Dz. Ust. nr. 17, poz. 140 i 141.

299. Rozporządzenie Rady Ministrów z 27 marca 1929 r. o utworzeniu Warszawskiej Izby Rolniczej. Dz. Ust. nr. 22, poz. 219.

300. Rozporządzenie Prezydenta z 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa. Dz. Ust. nr. 38, poz. 361.

301. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 26 maja 1928 r. o sposobie uczenia i egzaminowania oglądaczy, oraz o ich zakresie działania. Dz. Ust. nr. 62, poz. 575.

302. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 31 grudnia 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o obwodach urzędowego badania i postępowania w związku z badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa. Dz. Ust. nr. 3, poz. 31 z 1929 r.

303. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 27 marca 1931 r. o tępieniu ostu. Dz. Ust. nr. 41, poz. 363.

OCHRONA LASÓW I ŁOWIECTWO.

304. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 24 czerwca 1927 r. o zagospodarowaniu lasów nie stanowiących własności Państwa. Jednolity tekst Dz. Ust. nr. 111, poz. 932 z 1932 r.

Gminy wydają opinję władzom administracji ogólnej o stosowaniu środków ochronnych przeciw szkodnikom leśnym.

305. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem. Dz. Ust. nr. 110, poz. 934.

306. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i in. z 19 stycznia 1928 r. o statucie wzorowym spółek łowieckich. Dz. Ust. nr. 18, poz. 161.

307. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 17 marca 1928 r. o przekazaniu wojewodom niektórych uprawnień Ministra Rolnictwa, wynikających z art. 51 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem. Dz. Ust. nr. 49, poz. 417.

SPRAWY WODNE I MELJORACJE.

309. Ustawa z 26 października 1921 r. o popieraniu publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych. Dz. Ust. nr. 91, poz. 671.

310. Ustawa z 23 czerwca 1925 r. zmieniająca ustawę z 26 października 1921 r. o popieraniu publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych. Dz. Ust. nr. 75, poz. 524.

Podejmowanie większych meljoracyj jak np. regulacja rzek i t. p. należy do samorządu wojewódzkiego. Do czasu jego powstania utworzony został fundusz wojewódzki na popieranie publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych z którego mogą korzystać związki komunalne.

311. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 21 listopada 1927 r. o statutach i rozporządzeniach dotyczących publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych. Dz. Ust. nr. 112, poz. 950.

Podaje dane jakie ma zawierać statut przedsiębiorstwa meljoracyjnego mającego być wykonanym przy zasiłkach z państwowego funduszu meljoracyjnego.

312. Ustawa z 22 lipca 1925 r. o państwowym funduszu na meljoracje rolne. Dz. Ust. nr. 88, poz. 609.

Związki komunalne mogą korzystać z tego funduszu.

313. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 22 marca 1928 r, o popieraniu meljoracyj rolnych. Dz. Ust. nr. 36, poz. 344.

314. Ustawa wodna z 19 września 1922 r. Jednolity tekst ze zmianami. Dz. Ust. nr. 62, poz. 574 z 1928 r.

Zawiera całokształt przepisów wodnych; w tem i o spółkach wodnych.

315. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 9 listopada 1927 r. o regulacji i utrzymaniu wód spławnych. Dz. Ust. nr. 102, poz. 882.

W załączniku wykaz wód uznanych za spławne.

316. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z 2 września 1929 r. o wojewódzkich radach wodnych. Dz. Ust. nr. 75, poz. 567.

317. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 15 lutego 1928 r. o utworzeniu Biura Projektu Meljoracji Polesia. Dz. Ust. nr. 17, poz. 143.

318. Ustawa z 7 marca 1932 r. o rybołóstwie. Dz. Ust. nr. 35, poz. 357.

319. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 25 września 1932 r. w sprawie pierwszeństwa zaległych ciężarów na rzecz spółek wodnych. Dz. Ust. nr. 81, poz. 715.

Ciężary na rzecz spółek wodnych do r. 1946 mają pierwszeństwo przed innemi prawami rzeczowemi, bezpośrednio po podatkach i daninach publicznych.

SPRAWY BUDOWLANE I ODBUDOWA.

320. Ustawa z 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych. Dz. Ust. nr. 49, poz. 992.

W komisjach do spraw pożyczek biorą udział przedstawiciele samorządu powiatowego i gmin.

321. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Robót Publicznych z 28 lipca 1924 r. do ustawy z 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych. Dz. Ust. nr. 70, poz. 680.

322. Ustawa z 18 lutego 1932 r. zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych. Dz. Ust. Nr. 19, poz. 131.

Do komisji wojewódzkiej samorząd powiatowy wybiera 3 delegatów.

323. Rozporządzenie Prezydenta z 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast. Dz. Ust. nr. 42, poz. 372.

Gminy miejskie obowiązane są podjąć akcje rozbudowy. Tworzy Państwowy Fundusz Budowlany i Państwowy Fundusz rozbudowy miast.

324. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Robót Publicznych z 3 listopada 1927 r. do rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast. Dz. Ust. nr. 106, poz. 913.

325. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Robót Publicznych, Spraw Wewnętrznych i Reform Rolnych z 6 kwietnia 1928 r. o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia z 3 listopada 1927 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast.

Prawo własności gruntów państwowych może być przelane na zasadzie umów zawartych przez Ministra Skarbu z zainteresowanemi związkami komunalnemi.

326. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Robót Publicznych, Spraw Wewnętrznych i Reform Rolnych z 15 października 1931 r. o zmianach w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast. Dz. Ust. nr. 96, poz. 735.

Dotyczy okresów i terminów pożyczek.

327. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 15 czerwca 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast. Dz. Ust. nr. 51, poz. 481.

Dotyczy pożyczek oraz przeznaczenia Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast.

328. Rozporządzenie Prezydenta z 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli. Dz. Ust. nr. 23, poz. 202.

Normuje całokształt prawa budowlanego.

329. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 3 grudnia 1930 r., zmieniające rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli. Dz. Ust. nr. 86, poz. 663.

330. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z 7 czerwca 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych w sprawie przeznaczenia i parcelacji gruntów, położonych w sferze interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych. Dz. Ust. nr. 51, poz. 430.

331. Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 1930 r. o statystyce budowlanej. Dz. Ust. nr. 65, poz. 514.

Do obowiązanych do przeprowadzania statystyki należą również związki komunalne.

332. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 29 listopada 1930 r. uchylające rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 15 lutego 1928 r. o przymusie połączeń nieruchomości zabudowanych z kanalizacją i wodociągiem miejskim w niektórych miastach. Dz. Ust. nr. 82, poz. 648.

Na mocy powyższego rozporządzenia, z chwilą wydania przepisów miejscowych, ustalających obowiązek przyłączenia poszczególnych działek do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej gminnej, w poszczególnych miastach, traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 15 lutego 1928 r.

333. Ustawa elektryczna z 21 marca 1922 r. Dz. Ust. nr. 34, poz. 277.

Normuje zakładanie i utrzymywanie prywatnych i publicznych zakładów elektrycznych.

334. Ustawa z 31 lipca 1924 r. o popieraniu przemysłu ludowego. Dz. Ust. nr. 80, poz. 778.

335. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z 31 lipca 1924 r. w przedmiocie spółek akcyjnych mających znaczenie państwowe lub użyteczności publicznej. Dz. Ust. nr. 72, poz. 710. (Sprostowanie p. Dz. Ust. 91, poz. 861).

336. Ustawa z 15 kwietnia 1921 r. w sprawie powołania Państwowej Rady Kolejowej. Jednolity tekst Dz. Ust. nr. 46, poz. 443 z 1932 r.

Do Rady wchodzi przedstawiciel Związku Powiatów, delegaci 6 miast i przedstawiciele pow. zw. kom. po 1 z każdego województwa.

337. Rozporządzenie wykonawcze z 17 października 1921 r. do ustawy w sprawie powołania Rady Kolejowej. Dz. Ust. nr. 91, poz. 675.

338. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem. Dz. Ust. nr. 53, poz. 468.

339. Rozporządzenie Min. Przemysłu i Handlu i in. z 7 grudnia 1927 r. zawierające przepisy wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem. Dz. Ust. nr. 111, poz. 942.

340. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 5 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych. Dz. Ust. nr. 67, poz. 591.

341. Ustawa z 10 marca 1932 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych. Dz. Ust. nr. 29, poz. 292.

342. Rozporządzenie Ministra Pracy i Op. Sp. z 18 grudnia 1923 r. w przedmiocie ustroju i zakresu działania państwowych komisyj doradczych przy Państw. Urzędach Pośrednictwa Pracy i Opieki nad wychodźcami. Dz. Ust. nr. 136, poz. 1132.

343. Ustawa z 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Jednolity tekst ze zmianami. Dz. Ust. nr. 58, poz. 555 z 1932 r.

344. Rozporządzenie Min. Pracy z 2 września 1924 r. w sprawie trybu postępowania zarządów obwodowych funduszu bezrobocia przy powierzaniu swych czynności gminom lub innym instytucjom,

w sprawie nadzoru ze strony zarządów obwodowych nad gminami i temi instytucjami, oraz w sprawie zwrotu kosztów i wynagrodzenia Państw. Urzędów Pośr. Pracy, gmin i tych instytucyj społecznych. Dz. Ust. nr. 79, poz. 771.

345. Rozporządzenie Rady Ministrów z 11 marca 1925 r. w sprawie rodzajów przedsiębiorstw i zakładów pracy państw. i samorządowych, oraz kategoryj zatrudnionych w nich robotników, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia. Dz. Ust. nr. 27, poz. 192.

346. Rozporządzenie Min. Spraw Wojskowych z 22 listopada 1921 r. o obsadzaniu wolnych miejsc pracy w zakładach samorządowych oraz prywatnych inwalidami. Dz. Ust. nr. 96, poz. 707.

347. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 16 marca 1928 r. o umowie o pracę orobotników. Dz. Ust. nr. 35, poz. 324.

348. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych. Dz. Ust. nr. 35, poz. 323.

349. Ustawa z 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby. Dz. Ust. nr. 44, poz. 272.

350. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Dz. Ust. nr. 106, poz. 911.

UBEZPIECZENIA RZECZOWE.

351. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych. Dz. Ust. nr. 46, poz. 410.

Gminy współdziałają przy wymiarze składki ogniowej, przeprowadzają jej pobór i przekazywanie do kas skarbowych.

352. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 31 stycznia 1929 r. w sprawie przymusu ubezpieczenia od ognia ruchomości w gospodarstwach rolnych, przymusu ubezpieczenia żywego inwentarza od wypadków śmierci oraz przymusu ubezpieczenia plonu od gradobicia. Dz. Ust. nr. 13, poz. 112.

Przymus ubezpieczenia ruchomości w gospodarstwach rolnych oraz żywego inwentarza od wypadków śmierci — uchwalają sejmiki powiatowe, ubezpieczenie plonów od gradobicia — sejmiki wojewódzkie.

353. Rozporządzenie Rady Ministrów z 27 kwietnia 1932 r. w sprawie obniżenia kar za zwłokę przy egzekucjach należności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. Dz. Ust. nr. 37, poz. 377.

Kary za zwłokę obniża do 10% miesięcznie.

354. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 27 października 1932 r. o zmianie niektórych postanowień rozp. Prezydenta Rzplitej z 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powsz. Zakładzie Ubezp. Wzajemnych. Dz. Ust. nr. 94, poz. 813.

Ustala początek przymusu ubezpieczenia nieruchomości. W wypadkach opieszałego ściągania składek Zakład uprawniony jest odebrać te czynności od gmin.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.

355. Rozporządzenie Prezydenta z 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej. Dz. Ust. nr. 28, poz. 257.

Gminy obowiązane są dostarczać za opłatą lokali potrzebnych dla pomieszczenia posterunków, koszar i biur policyjnych.

356. Rozporządzenie Prezydenta z 29 listopada 1930 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej, z 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej. Dz. Ust. nr. 82, poz. 643.

Jednostki samorządu terytorjalnego obowiązane są za opłatą dostarczać lokali na pomieszczenie posterunków, koszar, biur i nieskoszarowanych szeregowych P. P.

PRACOWNICY SAMORZĄDOWI.

357. Ustawa z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby. Dz. Ust. 44, poz. 272.

358. Ustawa z 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Jedn. tekst. Dz. Ust. nr. 58, poz. 555 z 1932 r.

359. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 30 grudnia 1924 r. o dostosowaniu uposażeń członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażeń funkcjonarjuszów państwowych. Dz. Ust. nr. 118, poz. 1073 (sprostowanie vide Dz. Ust. nr. 15, str. 130 z 1925 r.).

360. Rozp. wykonawcze M. S. Wewn. z 28 marca 1925 r. do rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 30 grudnia 1924 r. o dostosowaniu uposażeń członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażeń funkcjonarjuszów państwowych. Dz. Ust. nr. 32, poz. 231.

361. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 9 marca 1926 r. w sprawie asygnowania dodatków pieniężnych dla starostów po-

wiatowych, względnie ich zastępców za czynności spełniane przez nich jako przewodniczących wydziałów powiatowych. Dz. Ust. nr. 36, poz. 227.

362. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Dz. Ust. nr. 106, poz. 911.

Odnosi się do pracowników tych związków kom., które w swych statutach nie dają uprawnień mniejszych od objętych rozporządzeniem.

363. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 24 lutego 1928 r. o odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonarjuszów publicznych na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego, nie podlegających przepisom dyscyplinarnym wydanym dla całego obszaru Rzeczypospolitej Polskiej. Dz. Ust. nr. 24, poz. 206.

364. Rozporządzenie Prezydenta z 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych. Dz. Ust. nr. 35, poz. 323.

Odnosi się i do pracowników samorządowych, z wyjątkiem pracowników samorządowych w b. dzielnicy pruskiej, podlegających ustawie pruskiej o zaopatrzeniu pracowników komunalnych.

365. Rozporządzenie Prezydenta z 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników. Dz. Ust. nr. 35, poz. 324.

366. Rozporządzenie Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 r. w sprawie rodzajów przedsiębiorstw i zakładów pracy państwowych i samorządowych oraz kategoryj zatrudnionych w nich robotników, podlegających obowiązkowo zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Dz. Ust. nr. 57, poz. 546.

367. Ustawa z 14 października 1931 r. o zmianie niektórych postanowień ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów. Dz. Ust. nr. 98, poz. 749.

Zatrzymuje od 1 stycznia 1932 r. przechodzenie do wyższego szczebla automatycznie co 3 lata w stałych terminach półrocznych.

368. Ustawa z 15 marca 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 30 grudnia 1924 r. o dostosowaniu uposażenia członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażenia funkcjonarjuszów państwowych. Dz. Ust. nr. 33, poz. 345.

Dodatek komunalny może być przyznawany tylko na jeden okres budżetowy i wymaga zatwierdzenia władzy nadzorczej.

369. Ustawa z 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym, ogłoszona w jednolitym tekście obwieszczeniem Ministra Spraw Wojskowych z 8 marca 1928 r. Dz. Ust. nr. 46, poz. 458.

370. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych z 16 marca 1930 r. do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym. Dz. Ust. nr. 31, poz. 270.

371. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony państwa.

Gminy prowadzą spisy środków przewozowych i ewidencję koni.

372. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 12 listopada 1927 r. o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju. Dz. Ust. str. 102, poz. 883.

373. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych z 19 października 1929 r. do rozp. Prezydenta Rzplitej z 12 czerwca 1927 r. o dostarczaniu środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju. Dz. Ust. nr. 82, poz. 613).

374. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych z 29 lipca 1930 r. o obowiązku dostarczania jako środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju samochodów, motocykli i rowerów. Dz. Ust. nr. 58, poz. 470.

375. Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Robót Publicznych oraz Przemysłu i Handlu z 24 lipca 1930 r. o obowiązku dostarczania środków przewozowych wodnych żeglugi śródlądowej na rzecz wosjka w czasie pokoju. Dz. Ust. nr. 77, poz. 603.

376. Ustawa z 2 kwietnia 1925 r. o gołębiach pocztowych. Dz. Ust. nr. 45, poz. 311.

377. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych do ustawy z 2 kwietnia 1925 r. o gołębiach pocztowych. Dz. Ust. nr. 103, poz. 899.

Urzędy gminne mają obowiązek przyjmowania przyłapanych przez osoby prywatne gołębi pocztowych i przekazywania ich do posterunków Pol. Państwowej.

378. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym. Dz. Ust. nr. S. poz. 54.

379. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych z 14 lutego 1930 r. w sprawie wydawania Dziennika Rozporządzeń Naczelnego Wodza i sposobu obwieszczania rozporządzeń

i zarządzeń na obszarze objętym stanem wojennym. Dz. Ust. nr. 19, poz. 154.

Gminy sprawują nadzór nad ludnością pełniącą służbę bezpieczeństwa; wykonywują zarządzenia władz wojskowych, skierowanych do gmin za pośrednictwem wojewody.

380. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 6 marca 1928 r. o wojskowych zasiłkach wojennych. Dz. Ust. nr. 29, poz. 268.

Urzędy gmin wiejskich i miejskich współdziałają przy udzielaniu zasiłków, wypłacanych ze Skarbu Państwa.

381. Ustawa z 25 lipca 1919 r. o osobistych świadczeniach wojennych. Dz. Ust. nr. 16 z 1929 r., poz. 138.

382. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych z 2 lipca 1930 r. do ustawy z 25 lipca 1919 r. o osobistych świadczeniach wojennych. Dz. Ust. nr. 53, poz. 444.

Władze samorządowe prowadzą rejestrację osób podlegających podczas wojny osobistym świadczeniom.

383. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 26 stycznia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych. Dz. Ust. nr. 79, poz. 687.

384. Ustawa z 9 marca 1932 r. w sprawie częściowej zmiany rozp. Prezydenta Rzplitej z 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych. Dz. Ust. nr. 29, poz. 288.

385. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych z 18 listopada 1930 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych. Dz. Ust. nr. 90, poz. 707.

Repartycja przez naczelnika gminy (burmistrza, prez., wójta) nałożonych świadczeń i ich egzekucja.

SĄDOWNICTWO.

386. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 6 lutego 1928 r. prawo o ustroju sądów powszechnych. Jednolity tekst ze zmianami. Dz. Ust. nr. 102, poz. 863 z 1932 r.

387. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 19 marca 1928 r. zawierające kodeks postępowania karnego. Dz. Ust. nr. 33, poz. 313.

388. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 19 marca 1928 r. zawierające przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego. Dz. Ust. nr. 33, poz. 314.

389. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 1 grudnia 1932 r. Regulamin ogólny wewnętrznego urzędowania sądów apelacyjnych, okręgowych i grodzkich. Dz. Ust. nr. 110, poz. 905.

390. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 8 sierpnia 1931 r, w sprawie rejestracji skazanych. Dz. Ust. nr. 69, poz. 566.

391. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 25 kwietnia 1925 r. zawierające prawo o ustaleniu własności dóbr nieruchomych, o przywilejach i hipotekach. Dz. Ust. 53, poz. 510.

Obowiązuje na obszarze objętym rozp. Kom. Gen. Ziem Wschodnich z 31 sierpnia 1918 r. Władze komunalne obowiązane są dostarczyć dokumentów i informacji pisarzowi hipotecznemu.

392. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 28 grudnia 1927 r. o zapobieganiu upadłości. Dz. Ust. nr. 3 z 1928 r., poz. 20.

Udzielanie opinji o użyteczności gospodarczej czy społecznej przedsiębiorstwa ubiegającego się o odroczenie wypłat.

394. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 7 maja 1932 r. w sprawie określenia instytucyj, powołanych do pełnienia nadzoru nad przymusowym zarządem gospodarstw rolnych, poruczanym dłużnikom oraz do wydawania opinij o ich stanie gospodarczym. Dz. Ust. nr. 50, poz. 464.

Funkcje te pełnią zarządy gmin wiejskich i miejskich.

395. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 27 października 1932 r. Przepisy o kosztach sądowych. Dz. Ust. nr. 93, poz. 805.

396. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym. Dz. Ust. nr. 94, poz. 806.

STATYSTYKA PAŃSTWOWA.

397. Ustawa z 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej. Dz. Ust. nr. 85, poz. 464.

Współdziałanie związków komunalnych z Głównym Urzędem Statystycznym przy dochodzeniach statystycznych.

398. Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 1930 r. o statystyce budowlanej. Dz. Ust. nr. 65, poz. 514.

399. Rozporządzenie Rady Ministrów z 17 stycznia 1921 r. w przedmiocie statystyki cen artykułów pierwszej potrzeby. Dz. Ust. nr. 14, poz. 82.

Dotyczy współdziałania magistratów miast większych z G. U. S.

400. Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 marca 1932 r. o statystyce produkcji rolnej. Dz. Ust. nr. 27, poz. 255.

Statystykę przeprowadzają co roku, zarządy gmin wiejskich i miejskich.

401. Rozporządzenie Rady Ministrów z 20 maja 1927 r. o statystyce uboju zwierząt. Dz. Ust. nr. 49, poz. 441.

402. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 1 lutego 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności. Dz. Ust. nr. 10, poz. 76.

403. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 12 maja 1927 r. w sprawie wykonania rozporz. Prezydenta Rzplitej z 1 lutego 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności. Dz. Ust. nr. 50, poz. 450.

404. Rozporządzenie Rady Ministrów z 29 września 1931 r. w sprawie przeprowadzenia drugiego powszechnego spisu ludności. Dz. Ust. nr. 80, poz. 629.

Dotyczyło spisu przeprowadzonego w 1931 r., prawdopodobnie na niem wzorować się będą rozporządzenia dotyczące następnych spisów.

405. Ustawa z 14 października 1931 r. w sprawie zmiany ustawy z 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej. Dz. Ust. nr. 27, poz. 741.

Ustaliła datę II-go powszechnego spisu ludności na 9 grudnia 1931 r.

RÓŻNE.

406. Ustawa z 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego. Dz. Ust. nr. 7, poz. 44.

407. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności. Dz. Ust. nr. 32, poz. 309.

408. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 29 listopada 1928 r. o dowodach osobistych. Dz. Ust. nr. 100, poz. 898.

409. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 16 października 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych co do art. 14 ust. 2, 20 ust. 1, 23 ust. 2 i 3 oraz z Ministrem Spraw Zagranicznych co do art. 20 ust. 2 o meldunkach i księgach ludności. Dz. Ust. nr. 84, poz. 653.

410. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 12 maja 1931 r. o ewidencji ruchu ludności. Dz. Ust. nr. 47, poz. 409.

411. Ustawa z 15 marca 1932 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności. Dz. Ust. nr. 38, poz. 390.

Za czynności i poświadczenia urzędowe w zakresie ewidencji i kontroli ruchu ludności gminy mogą pobierać opłaty.

Szkoły rolnicze.*)

Szkoły rolnicze dzielą się na: niższe, średnie i wyższe — zależnie od charakteru pracy i wielkości gospodarstw, do prowadzenia których młodzież się przygotowuje.

NIŻSZE SZKOŁY ROLNICZE MĘSKIE.

Ogólne warunki przyjęcia do szkoły: 1) Ukończenie conajmniej 16 lat, 2) Świadectwo z ukończenia conajmniej 4 oddziałów szkoły powszechnej, 3) Własnoręcznie napisany życiorys, 4) Metryka urodzenia, 5) Dowód osobisty (wypis z ksiąg ludności), 6) Pozwolenie rodziców czy opiekunów na wstąpienie do szkoły, wraz z zobowiązaniem regularnych opłat szkolnych.

W roku szkolnym 1931/32, uwzględniając trudności gospodarcze pieniężne i t. d., szereg szkół rolniczych, tak męskich jak żeńskich, za inicjatywą Ministerstwa Rolnictwa, skraca normalny kurs (przeważnie 3 let. i 11 mies.), przechodząc na nowy typ szkoły, pośredni między szkołą zimową a internatową z gospodarstwem przyszkolnym. Szkoły te oznaczamy w spisie znakiem *. O terminie rozpoczęcia i długości kursu, należy porozumieć się wprost z Dyrekcją wymienionych szkół.

Województwo Białostockie.

Krzyżewo, pow. Wysokie Mazowieckie, pocz. Sokoły 11 mies. od 15. I. — 15. XII. (Pr.)

Województwo Kieleckie.

* Podzamcze Chęcińskie, pow. Kielce, pocz. Chęciny 11 mies. od 15. I. — 15. XII. (S.)

---

*) Skróty w spisie oznaczają: p. — poczta, st. — stacja kolejowa, pow. — powiat.

Litery w nawiasach — czyją własnością jest szkoła: (P) — państwowa, (S) — samorządowa, (I. R.) — Izby Rolniczej, (C. T. O. K. R.) — Centralnego Towarzystwa Organizacyj i Kółek Rolniczych, (T. R.) — Towarzystwa Rolniczego miejscowego, (Z. Z.)— Związek Ziemianek, (Zak.) — Zakonów, (Pr.) — osób prywatnych, (R. P.) — Rady Powiatowej, (M. T. R.) — Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego.

Trzyciąż, pow. Olkusz, pocz. Olkusz 11 mies. od 15. I. — 15. XII. (S.)

Wacyn, pow. Radom, pocz. Radom 1½ roczna od 15. X. — 1. IV. (S.)

Zwoleń, pow. Kozienice, poczta Kozienice 11 mies. od 15. I. — 15. XII. (S.)

Województwo Krakowskie.

° Łososina Góra, pow. Limanowa, pocz. Limanowa 11 mies. od 15. I. — 15.XII. (R. P.)

Pilzno, pow. Pilzno, pocz. Pilzno 2-zimowa od 1. XI. — 1. IV. (P.)

Województwo Lubelskie.

Dęblin, Hodowlano - Rolnicza, pow. Puławy, pocz. Irena 11 mies. od 15. I. — 15. XII. (C. T. O. K. R.)

Janowice, pocz. Zamość, pow. Zamość 11 mies. od 15. I. — 15. XII. (S.)

Kijany, pow. Lubartów, pocz. Spiczyn 2-letnia od 15. I. — 15. XII. (T. R.)

Krasnystaw, Hodowl.-Roln., pow. Krasnystaw, pocz. Krasnystaw 1½ roczna od 1. X. — 1. IV. (S.)

Nałęczów, pow. Puławy, pocz. Nałęczów 5 mies. od 1. XI. — 1. IV. (T. R.)

Okszów, pow. Chełm, p. Chełm 1½-roczna od 1. XI. — 1. IV. (S.)

Siedlce (Stara Wieś) p. Siedlce pow. Siedlce 11 mies. od 15. I. — 15. XII. (S.)

Województwo Lwowskie.

Milocin, pow. Rzeszów, p. Rzeszów 3-letn. od 1. I. — 1. XII. (P.)

° Suchodół, pow. Krosno, p. Krosno 3-letn. od 1. I. — 1. XII. (P.)

Gródek Jagielloński, pow. Gródek Jagielloński, p. Gródek Jagielloński 2 zim. od 1.X. — 1.IV. (P.)

° Mokryszów, pow. Tarnobrzeg, p. Tarnobrzeg 11 mies. od 1.XI— 1.IV. (S.)

Województwo Łódzkie.

Czarnocin, pow. Łódź, p. Czarnocin 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S).
Dobryszyce, pow. Radomsk, p. Radomsk 11 mies. od 15.I. — 15. XII. (S.)
* Popów, pow. Turek, p. Pęczniew 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (C. T. O. K. R.)
Sędziejowice, pow. Łask, p. Łask 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S.)

Województwo Nowogródzkie.

Bedrówka, pow. Lida, p. Lida skrz. 5, 11 mies. od 15.I. — 15. XII. (S.)
Grzybów, pow. Słonim, p. Słonim 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (P.)
Kuszelewo, pow. Nowogródek, p. Nowogródek 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S.)
Łazduny, pow. Wołożyn, p. Juraciszki 11 mies. od 15.I. — 15. XII. (S.)

Województwo Poleskie.

Duboja, pow. Pińsk, p. Brodnica 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (Pr.)
Kołpin, pow. Brześć, p. Kodeń 1½-rocz. od 1.X. — 1.IV. (P.)
Torokanie, pow. Kobryń, p. Antopol 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (P.)
XII. (P.)

Województwo Pomorskie.

Brodnica, pow. Brodnica, p. Brodnica 2-zimowa od 1.XI. — 1. IV. (I. R.)
Chełmża, pow. Toruń, p. Chełmża 2-zimowa od 1.XI. — 1.IV.
Kościerzyna, pow. Kościerzyna, p. Kościerzyna 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)
Pawłowo, pow. Chojnice, p. Chojnice 10 mies. od 1.X. — 1.VIII. (I. R.)
Świecie, pow. Świecie, p. Świecie 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)
Świecie (niemiecka), pow. Świecie, p. Świecie 10 mies. od 1.X. — 1.IV. (I. R.)

Województwo Poznańskie.

Bydgoszcz, pow. Bydgoszcz, p. Bydgoszcz 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Chodzież, pow. Chodzież, p. Chodzież 2 zim. od 1.XI — 1.IV. (I. R.)

Inowrocław, pow. Inowrocław, p. Inowrocław 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Janowiec, pow. Żnin, p. Janowiec 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Kępno, pow. Kępno, p. Kępno 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Koźmin, pow. Koźmin, p. Koźmin 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Leszno, pow. Leszno, p. Leszno 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Międzychód, pow. Międzychód, p. Międzychód 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Odolanów, pow. Odolanów, p. Odolanów 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Środa, pow. Środa, p. Środa 11 mies. od 15.X. — 15.IX. (I. R.)

Środa (niemiecka), pow. Środa, p. Środa 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Szamotuły, pow. Szamotuły, p. Szamotuły 1½-rocz. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Wolsztyn, pow. Wolsztyn, p. Wolsztyn 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Września, pow. Września, p. Września 2 zim. od 1.XI — 1.IV. (I. R.)

Województwo Śląskie.

Międzyświecie, pow. Cieszyn, p. Skoczów 2 zim. od 1.XI. — 1.IV. (I. R.)

Rybnik, pow. Rybnik, p. Rybnik (I. R.)

Tarnowskie Góry, pow. Tarnowskie Góry, p. Tarnowskie Góry (I. R.)

Województwo Stanisławowskie.

* Bereźnica, pow. Stryj, p. Stryj 3 let. (P.)
* Horodenka, pow. Horodenka, p. Horodenka 3 let. (P.)

Milowanie, pow. Tłumacz, p. Stryganće 1-roczna (ukraińska).

Województwo Warszawskie.

* Blich, pow. Łowicz, p. Łowicz 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S.)
Bratne, pow. Ciechanów, p. Ciechanów 1-roczna od 10.X. — 10.X. (P.)
Golątkowo, pow. Pułtusk, p. Pułtusk 11 mies. od 1.XI. — 10.X. (S.)
Mieczysławów, pow. Kutno, p. Kutno 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (C. T. O. K. R.)
Niegłosy, pow. Płock, p. Płock 1½-roczna od 1.XI. — 1.IV. (S.)
Pszczelin, pow. Błonie, p. Brwinów 1½-roczna od 1.XI — 1.IV (P).
Ruda, pow. Przasnysz, p. Przasnysz 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S.)
Stary Brześć, pow. Włocławek, p. Stary Brześć 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S.)

Województwo Wileńskie.

Bukiszki, pow. Wilno, p. Wilno 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S.)
Łuczaj, pow. Duniłowicze, p. Łuczaj 11 mies. od 15. I. — 15.XII. (S.)
Opsa, pow. Brasław, p. Opsa 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S.)
Antonowo, pow. Oszmiana, p. Oszmiana 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S.)

Województwo Wołyńskie.

Wiśniowiec, pow. Krzemieniec, p. Krzemieniec 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (S.)
Szubków, pow. Równe, p. Tuczyn 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (P.)
Trościanice, pow. Łuck, p. Kiwerce 11 mies. od 15.I. — 15.XII. (P.)

SZKOŁY ROLNICZE ŻEŃSKIE.

Województwo Białostockie.

Kuków, pow. Suwałki, p. Suwałki 11 mies. od 15.X. — 15.IX. (S.)

Województwo Kieleckie.

Imbramowice, pow. Olkusz, p. Wolbrom od 1.II. — 15.XII. (Pr.)
Łyszkowice, pow. Miechów, p. Proszowice od 2.I. — 1.XII. (S.)
Mokoszyn, pow. Sandomierz, p. Sandomierz od 15.X. — 15.IX. (S.)

„Zagłębianka" (Koziegłowy), pow. Zawiercie, p. Koziegłowy od 1.X. — 1.IX. (S.)
Radzice p. i pow. Opoczno.

Województwo Krakowskie.

Bachowice pow. Oświęcim, pocz. Spytkowice od 1.X. — 1.X. (M. T. R.)
Łodygowice, pow. Żywiec, p. Łodygowiec od 15.X. — 15.IX. (S.)
Podegrodzie, pow. Nowy Sącz. p. Nowy Sącz od 15.X—15.IX (S.)
Szynwałd, pow. Tarnów, p. Szynwałd, od 15.X. — 15.IX. (Zak.)

Województwo Lubelskie.

Krasienin, pow. Lubartów, p. Krasienin, 15.X. — 15.X. (C. T. O. K. R.)
Nałęczów, pow. Puławy, p. Nałęczów od 15.X. — 15.IX. (S. Z.)
Sitno, pow. Zamość, p. Zamość od 15.X. — 15.IX. (S.)
Teodorówka, pow. Biłgoraj, p. Biłgoraj od 15.X. — 15.IX. (S.)

Województwo Lwowskie.

Albigowa, pow. Łańcut, p. Albigowa od 15.IX. — 15.VIII. (S.)
Korczyna, pow. Krosno, p. Krosno od 1.X. — 1.X. (Zak.)
Przemyśl, ul. Szczytowa 16, p. Przemyśl od 10.I. — 10.XII. (Z.)
Pohorce p. i pow. Rudki od 15.X. — 1.X. (Pr.)

Województwo Łódzkie.

Chróścin, pow. Wieluń, p. Wieluń od 15.X. — 15.IX.
Jeżewo, pow. Brzeziny, p. Zgierz od 15.X. — 15.IX. (S.)
Kościelec, pow. Koło, p. Koło od 15.X. — 15.IX. (S.)
Witów, pow. Piotrków, p. Piotrków od 15.X. — 15.IX. (S.)

Województwo Nowogródzkie.

Bereżno, pow. Stołpce, p. Mir od 15.X. — 15.IX. (P.)
Różanka, p. Różanka Pacowska od 15.X — 15.IX (P.)

Województwo Poleskie.

Dubica, pow. Brześć, p. Dubica od 15.X. — 15.IX.
Planta, pow. Kobryń skrz. 22, od 15.X. — 15.IX. (P.)

Województwo Pomorskie.

Kowalewo, pow. Wąbrzeźno, p. Kowalewo od 1.X. — 1.IX. (I. R.)
Malinowo, pow. Działdowo, p. Działdowo od 1.X. — 1.IX. (Pr.)

Województwo Poznańskie.

Nietążków, pow. Śmigel, p. Śmigel od 1.X. — 1.IX. (I. R.)
Witkowo, pow. Wolsztyn, p. Wolsztyn od 1.X. — 1.IX. (I. R.)

Województwo Śląskie.

Międzyświecie, pow. Cieszyn, p. Skoczów 6 mies. latem. (I. R.)

Województwo Stanisławowskie.

Ruda Kochawińska, pow. Żydaczów p. Hnidżyczów — Kochawina od 15.X. — 1.X. (Pr.)

Województwo Tarnopolskie.

Olesko, pow. Złoczów, p. Olesko od 1.X. — 1.IX. (S.)
Witków, pow. Radziechów, p. Witków. (Pr.)

Województwo Warszawskie.

Dąbrowa Zduńska, pow. Łowicz, p. Łowicz od 1.XI. — 1.X. (S.)
Gołotczyzna, pow. Ciechanów, p. Gołotczyzna od 15.X. — 10.X. (P.)
Marysin, pow. Włocławek, p. Lubraniec od 15.X. — 1.X. (Pr. Z. Z.)
Mirosławice, pow. Kutno, p. Żychlin od 15.XI. — 15.X. (Pr. Z. Z.)
Nowy Przybyszew, pow. Grójec, p. Goszczyn od 15.X.—15.IX. (Pr.)
Trzepowo, pow. Płock, p. Płock od 15.X. — 15.IX. (S.)

Województwo Wileńskie.

Antowil, pow. Wilno, p. Wilno od 15.I. — 15.XII. (P.)
Święciany, pow. Święciany, p. Święciany od 15.X. — 15.IX. (S.)

Horyngród, pow. Równe, p. Tuczyn od 15.I. — 15.XII. (P.)

WĘDROWNE SZKOŁY ŻEŃSKIE — CZYNNE.

1 szkoła w woj. Wileńskiem (adres szkoły w Antowsku).

3 szkoły w woj. Nowogródzkiem (adres Nowogr. Urzędu Wojew.).

1 szkoła w woj. Poleskiem (adres Poleskiego Urzędu Woj.).

2 szkoły w woj. Wołyńskiem (adres Wołyńsk. Urzędu Woj.).

SZKOŁY I KURSY SPECJALNE.

Spółdzielcze.

Nałęczów. Państwowa Szkoła Spółdzielczości Rolniczej, Woj. Lubelskie, st. Nałęczów. Kurs 10 miesięczny. Początek 7 stycznia. Wymaga od kandydatów ukończenia szkoły powszechnej, pożądane ukończenie szkoły rolniczej lub praktyka w spółdzielni.

Warszawa. Średnia Koedukacyjna Szkoła Spółdzielcza ul. Pankiewicza 3. Kurs 3-letni. Od kandydatów wymaga się ukończenia szkoły powszechnej lub 3 klasy szkoły średniej.

Hodowlane.

Julin. Szkoła Hodowli Drobiu, woj. Warszawskie, st. kol., poz. i tel Łochów. Kurs 1 roczny. Wymaga od kandydatek ukończenia 16 lat, 7 od. szk. pow. i niższej szkoły rolniczej. Kształci kierowniczki gospodarstw drobiowych, pracownice do spółdzielni jajczarskich i stacyj doświadczalnych drobiowych (Żeńska).

Lisków, woj. Łódzkie, pow. i st. kol. Kalisz, poczt. Lisków. Kurs 5 mies. powtarzany 2 razy do roku. Przygotowuje asystentów Kontroli Obór. Wymagane ukończone 16 lat, 7 od. szkoły pow., 4 kl. gim. lub szkoły niższej rolniczej. Początek od 15 stycznia do 15 lipca. (Męski).

Mleczarskie.

Rzeszów. Państwowa Szkoła Mleczarska, woj. Lwowskie. Pow., pocz. i st. kol. Rzeszów. Kurs 1 roczny maślarsko-serowarski. Wymagane ukończone 18 lat. Świadectwo ukończonej szkoły rolniczej z dobrym postępem i świadectwo odbycia służby wojskowej. Początek 1.IV. (Męska).

Września. Szkoła Mleczarska, woj. Poznańskie, pow., pocz., tel. i st. kol. Września. 1 roczna. Warunki jak w Rzeszowie.

Szafarnia. Żeńska Szkoła Mleczarsko - Serowarska, woj. Pomorskie, pow. Rypin, pocz., st. kol. i tel. Golub. 1) Kurs maślarski 6 mies., 2) Maślarsko-Serowarski 11 mies., 3) Wyższy kurs laborantek 2 lata. Na kurs maślarski i maślarsko-serowarski przyjmowane są kandydatki z przygotowaniem 7 oddz. szk. pow. lub niższą szkołą rolniczą. Kurs laborantek 6 kl. szkoły średniej.

Ogrodnicze.

Koźmin, woj. Poznańskie p. i pow. Koźmin (Męska).

Tarnów, woj. Krakowskie, pow. i pocz. Tarnów Kurs.

Wólka Kapitańska, woj. i pow. Lwów, pocz. Zamarstynów Kurs 2 lata od 1.X. — 1.IX. (Męska).

Leśne.

Białowicża, woj. Białostockie, pow. Bielsk Podlaski, pocz. Białowieża. Wymagane 7 od. szkoły powsz. Kurs 1 rocz. od 1.IX. — 31.VIII.

Cieszyn-Zamek, woj. Śląskie, pow. i pocz. Cieszyn. Warunki jak poprzednie.

Zagórze, woj. Kieleckie, pow. Częstochowski, pocz. Kłobucko. Warunki jak poprzednie.

Bolechów, woj. Stanisławowskie, pow. Dolina, pocz. Bolechów. Warunki te same.

Margonin, woj. Poznańskie, pow. Chodzież, pocz. Margonin. Warunki jak poprzednie.

Handlowo-rolnicze.

Biała-Podlaska, woj. Lubelskie, pow. i pocz. Biała - Podlaska. Przygotowuje młodzież do pracy w spółdzielniach działających na terenie wsi oraz do prowadzenia własnych placówek

handlowych. Nauka trwa 10 mies. Szkoła Koedukacyjna. Wymagany wiek 14 — 18 lat. Ukończenie 7 od. szk. pow. lub 3 kl. szk. śred. Pierwszeństwo ma młodzież z ukończoną niższą szkołą rolniczą.

Nałęczów. Państwowa Szkoła Spółdzielczości, woj. Lubelskie, pow. Puławy, pow., st. kol. i pocz. Nałęczów. Wymagania jak poprzednie. Kurs 1 roczny.

KURSY KORESPONDENCYJNE. KURSY ROLNICZE IM. STANISŁAWA STASZICA

w Warszawie (ul. Pankiewicza 3, tel. 256-93), prowadzą jednocześnie działy następujące: a) na poziomie szkoły średniej (po ukończeniu 7 oddziałów szkoły powszechnej lub 4 kl. gimnazjum). — Wyższy Kurs Rolniczy (oraz częściowo z niego wykrojone: Kurs Rolniczo-Hodowlany, Hodowlany i Ogrodniczy dla Rolników), b) na poziomie popularnym (dla umiejących dobrze czytać i pisać) Kurs Rolniczy Popularny, Kurs Gospodyń Wiejskich, Kurs Pszczelarski, Kurs Podwórzowych Urzędników Gospodarskich, Kurs Przysposobienia Rolniczego.

SZKOŁY ŚREDNIE ROLNICZE.

A. Szkoły średnie.

Szkoły średnie agrotechniczne dzielą się na szkoły: rolnicze, leśne, ogrodnicze, meljoracyjne, hodowlane, rybackie, gorzelnicze, mleczarskie i t. p. Szkoły te mają na celu przysposobienie samodzielnych, teoretycznie i praktycznie przygotowanych, rolników mogących po przejściu odpowiedniej praktyki pracować w charakterze techników lub instruktorów rolnych i hodowlanych oraz mogących samodzielnie prowadzić średniej wielkości gospodarstwa.

Kandydaci są przyjmowani do szkoły w wieku 14 — 18 lat po ukończeniu 7 oddziałów szkoły powszechnej lub 4 klas szkoły średniej ogólnokształcącej i po zdaniu egzaminu sprawdzającego z języka polskiego, fizyki i matematyki. Kandydaci, niemający praktyki rolnej, mogą być przyjmowani w drodze wyjątku. Nauka trwa 3 lata (Czernichów — 4 lata). W końcu trzeciego roku uczniowie zdają „egzamin ogólny", poczem przechodzą roczną praktykę obowiązkową, po której zdają „egzamin główny" — świadectwo ukończenia szkoły.

B. Szkoły średnie wyższego typu.

Szkoły te mają na celu przygotowanie samodzielnych gospodarzy dla średnich i większych gospodarstw lub instruktorów-specjalistów. Kandydaci są przyjmowani w wieku od 16 lat ze świadectwem ukończenia 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej, po rocznej obowiązkowej praktyce i zdaniu egzaminu wstępnego z języka polskiego, matematyki i fizyki. Nauka trwa 6 semestrów, poczem uczniowie zdają egzamin dyplomowy z tytułem zawodowym „dyplomowany rolnik".

A. Szkoły średnie.

Państwowe (męskie).

1) Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza w Czernichowie, p. Czernichów, st. kolej. Brzeźnica.

2) Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza w Bydgoszczy, ul. Bernardyńska 7.

3) Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza w Bojanowie, p. i st. kolej. Bojanowo, pow. Rawicz.

4) Państwowa Średnia Szkoła Hodowlana w Grudziądzu, p. i st. kolej. Grudziądz.

5) Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza w Żyrowicach. Wydział rolniczy i leśny, p. i st. kolej. Słonim, pow. Słonimski.

Średnie Szkoły Gospodarcze Żeńskie (prywatne).

1) Szkoła Gospodarcza w Chyliczkach p. Piaseczno pod Warszawą, prowadzona przez T-wo Oświatowe im. C. Plater w Warszawie, ul. Piękna 24. Kurs gospodarstwa wiejskiego trwa 2 lata, domowego 1 rok. Warunki przyjęcia: ukończenie 6 klas szkoły średniej, wiek od 17 lat.

2) Główna Szkoła Gospodarcza Żeńska w Snopkowie pod Lwowem, prowadzona przez T-wo Gospodarczego Wykształcenia Kobiet we Lwowie, Zygmuntowska 4. Kurs trwa 3 lata. W okresie 2-letnim przechodzą uczennice całokształt nauk rolniczo-gospodarczych i po złożeniu egzaminu otrzymują absolutorjum. W roku trzecim absolwentka specjalizuje się w obranym dziale. Warunki przyjęcia — świadectwo dojrzałości. Wiek od 18 lat.

B. Szkoły średnie wyższego typu.

Państwowa Wyższa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego (koedukacyjna) w Cieszynie, ul. Miarki 19. Wydziały: a) rolniczy — kurs nauki trwa 6 semestrów, b) instruktorsko-nauczycielski — 2 semestry. Kursy: a) przygotowawczy do wydziału instrukt.-nauczyc.— 2 semestry.

Wszelkie podania od uczniów przyjmują wyłącznie Dyrekcje szkół. Do podań o przyjęcie należy załączać: własnoręcznie napisany życiorys, ostatnie świadectwo szkolne, metrykę chrztu, świadectwo moralności, o ile od wystąpienia ze szkoły upłynęło więcej niż jeden rok, i 2 fotografje. Szczegółowych informacyj i wiadomości o terminach zapisów egzaminów udzielają Dyrekcje szkół.

SZKOŁY OGRODNICZE ŚREDNIE.

Poznań — Państw Szkoła Ogrodnictwa, koedukacyjna. Wydz. produkcji ogrodniczej, ogrodnictwa ozdobnego (kurs 3 letni).

Biała — wojew. Krakowskie. Trzyletnia śrdenia szkoła ogrodnicza koedukacyjna.

Krasnystaw (pl. 3 Maja). Szkoła ogrodnicza (koedukacyjna).

Płock (Kolegjalna 21). Państw. szkoła ogrodnicza żeńska.

Lublin (gm. Uniwersytetu). Trzyletnia średnia szkoła ogrodnicza (męska).

Warszawa (Nowogrodzka 60). Państw. średnia szkoła ogrodnicza (męska).

Wilno (Sołtaniszki 50). Państw. koedukacyjna szkoła ogrodnicza.

Szkoły zawodowe.

I. SZKOŁY TECHNICZNE TYPU ZASADNICZEGO.

Cel: wykształcenie techników pomocniczych różnych specjalności.

Czas trwania nauki: 4 lata (wyjątkowo mniej).

Warunki przyjęcia: we wszystkich szkołach, prócz szkół specjalnie wyodrębnionych 4 klasy szkoły średniej ogólnokształcącej lub 7 klas szkoły powszechnej, lub ukończenie pełnej szkoły rzemieślniczo-przemysłowej i egzamin wstępny z języka polskiego.

matematyki i rysunku odręcznego; prócz tego w szkołach z krótszym okresem nauki konieczną jest praktyka przedwstępna.

Borysław, (woj. Lwowskie) — Szkoła Górniczo-Wiertnicza. Kształci techników wiertniczych. Warunki przyjęca: egzamn wstępny i praktyka wiertnicza. Czas trwania nauki 2 lata.

Bydgoszcz, (woj. Poznańskie) — Państwowa Szkoła Przemysłowa: a) Wydział Przemysłów Rolnych — kształci w kierunku cukrownictwa i młynarstwa, dając poza tem wiadomości z krochmalnictwa, syropiarstwa i gorzelnictwa. Czas trwania nauki: 4 lata, b) Wydział Grafiki Przemysłowej — kształci pracowników dla przemysłu graficznego. Czas trwania nauki: 2 lata. Kandydaci przyjmowani bez różnicy płci, dzielą się na uczniów: a) rzeczywistych i b) wolnych. Warunki przyjęcia dla uczniów rzeczywistych: 4 klasy szkoły średniej ogólnokształcącej lub 7 klas szkoły powszechnej lub ukończenie szkoły rzemieślniczo-przemysłowej. Kandydaci składają egzamin z języka polskiego, matematyki oraz rysunków odręcznych.

Kandydaci na uczniów wolnych nie są ograniczeni cenzusem szkolnym, posiadać powinni jednak conajmniej roczną praktykę zawodową w dziedzinie sztuki graficznej.

Dąbrowa Górnicza (woj. Kieleckie) — Państwowa Szkoła Górnicza i Hutnicza im. Staszica. Wydziały: górniczy, miernictwa kopalnianego, hutniczy i mechaniczny. Kształcą: techników górniczych, mierniczych, kopalnianych, techników hutniczych i techników ruchu w dziedzinie mechaniki i elektrotechniki górniczej. Czas trwania nauki: 4 lata.

Grudziądz (woj. Pomorskie) — Państwowa Szkoła Budowy Maszyn, Wydział Mechaniczny: kształci techników - mechaników głównie dla ruchu, poza tem dla biura w zakładach przemysłowych i przedsiębiorstwach technicznych Czas trwania nauki: 4 lata.

Jarosław (woj. Lwowskie) — Państwowa Szkoła Budownictwa. Kształci techników budowlanych. Czas trwania nauki: 4 lata.

Kowel (woj. Wołyńskie) — Państwowa Szkoła Miernicza i Drogowa. Wydział Drogowy kształci techników dla budowy i konserwacji dróg bitych, żelaznych i wodnych oraz urządzeń kanalizacyjnych i wodociągowych. Czas trwania nauki: 4 lata.

Kraków (Al. Mickiewicza 7) — Państwowa Szkoła Przemysołwa. a) Szkoła Budownictwa (Wydział Budowlany): kształci techników budowlanych, b) Wydział Mechaniczno - Techniczny: kształci techników dla konstrukcji i ruchu w fabrykach maszyn

i innych zakładach przemysłowych, c) Wydział Chemji Technicznej: kształci techników dla nadzoru nad wytwórczością oraz dla laboratorjów i zakładów przemysłowych chemicznych, uwzględniając głównie przetwory węgla, nafty oraz przemysł spożywczy. Czas trwania nauki na tych wydziałach: 4 lata.

Leszno (woj. Poznańskie) — Wydział Budownictwa przy Państwowej Szkole Przemysłowo-Handlowej. Posiada 3 pierwsze półrocza szkoły typu Wydziału Budowlanego Szkoły Budownictwa w Poznaniu.

Lwów (ul. Snopkowska 47) — Państwowa Szkoła Przemysłowa. a) Wydział Drogowy: kształci techników dla budowy i konserwacji dróg bitych, żelaznych i wodnych oraz urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, b) Wydział Elektromechaniczny: kształci techników ruchu dla zakładów fabrycznych i elektrowni. Czas trwania nauki na obu wydziałach: 4 lata.

Łomża (woj. Białostockie) — Państwowa Szkoła Miernicza i Przemysłowo-Leśna. Wydział Przemysłowo-Leśny: kształci techników dla przemysłowej eksploatacji drzewa (przeróbka mechaniczna i chemiczna). Czas trwania nauki: 4 lata.

Łódź (Pańska 115) — Państwowa Szkoła Włókiennicza. Wydziały: przędzalniczy, tkacki, farbiarsko-wykończalniczy i rucru fabrycznego (mechanika i elektrotechnika). Kształcą: techników przędzalniczych, tkackich, farbiarskich, wykończalniczych i techników ruchu fabrycznego. Czas trwania nauki: 3 lata, na wydziale ruchu: 4 lata.

Poznań (Łąkowa 11) — Państwowa Szkoła Budownictwa. Wydziały: a) budowlany, b) drogowy i c) mierniczo - meljoracyjny. Kształcą: a) techników budowlanych, b) techników dla dróg bitych, żelaznych, wodnych, urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych i c) techników meljoracyjnych. Warunki przyjęcia: a) ukończenie 4 klas szkoły średniej lub 7 klas szkoły powszechnej poza tem 1 rok praktyki przedwstępnej oraz egzamin wstępny, lub 6 klas szkoły średniej i 1 rok praktyki bez egzaminu. Dla wydziału mierniczo - meljoracyjnego praktyka przedwstępna niewymagana. Czas trwania nauki na pierwszych dwóch wydziałach: 5 półroczy; na wydziale mierniczo - meljoracyjnym: 4 lata.

Warszawa (Wspólna 81) — Państwowa Szkoła Budownictwa. Wydziały: a) budowlany i b) drogowy. Kształcą: a) techników budowlanych, b) techników dla dróg bitych, żelaznych i wodnych oraz urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Czas trwania nauki: 4 lata.

Warszawa (Kopernika 28) — Państwowa Szkoła Techniczna. Wydział samochodowy i lotniczy: kształci techników warsztatowców dla fabryk i przedsiębiorstw samochodowych i lotniczych, obeznanych z budową i konserwacją samochodów i płatowców. Czas trwania nauki: 4 lata.

Warszawa (Mokotowska 6) — Szkoła Przemysłowo-Chemiczna przy Państwowej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda. Kształci techników dla nadzoru nad wytwórczością i do laboratorjów zakładów przemysłowych, obejmujących t. zw. wielki przemysł chemiczny, organiczny i nieorganiczny. Warunki przyjęcia: 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej i egzamin wstępny z fizyki. Czas trwania nauki: 2 lata.

Wilno (Ponarska 63) — Państwowa Szkoła Techniczna. Wydziały: a) budowlany, b) drogowy i c) mechaniczny. Kształcą: a) techników budowlanych, b) techników dla dróg bitych, żelaznych i wodnych oraz urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, c) techników mechaników. Czas trwania nauki: 4 lata.

Wieliczka — Państwowa Szkoła Salinarna. Cel: kształcenie nadzorców-górników głównie dla kopalń soli kamiennej (oraz dla węgla kamiennego i rud). Warunki przyjęcia: ukończenie 4 klas szkoły średniej ogólno - kształcącej, 7 klas szkoły powszechnej lub 3 klas szkoły wydziałowej, a także odbycie praktyki 3-letniej w kopalni lub w innem przedsiębiorstwie przemysłowo - fabrycznem. Czas trwania nauki: 2 lata.

Szkoła ta, znajdująca się w zawiadywaniu Ministerstwa Przemysłu i Handlu, zajmuje miejsce pośrednie między szkołą typu zasadniczego i szkołą dozorców.

II. SZKOŁY TECHNICZNE TYPU WYŻSZEGO.

Cel: wykształcenie przemysłowych pracowników technicznych, mogących po odbyciu pewnej praktyki pracować samodzielnie.

Warszawa (Mokotowska 6) — Państwowa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda. Posiada wydziały: a) mechaniczny z działami: energetycznym i warsztatowym oraz b) elektryczny z działami: prądów silnych i teletechniki. Warunki przyjęcia: ukończenie 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej i egzamin wstępny z języka polskiego, matematyki, fizyki i rysunku odręcznego. Dla nieposiadających tego przygotowania istnieje

przy Państwowej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie, roczny kurs przygotowawczy, do którego przyjmowani są kandydaci, mający wykształcenie 5 klas szkoły średniej ogólnokształcącej, po złożeniu egzemiu wstępnego z języka polskiego, matematyki i rysunku odręcznego. Czas trwania nauki: 3½ roku, nie licząc kursu przygotowawczego.

Poznań (Kluczborska 5) — Państwowa Szkoła Budowy Maszyn. Posiada narazie Wydział Mechaniczny. Kształci pracowników dla przemysłu maszynowego ze szczególnem uwzględnieniem maszyn do uprawy roli i dla przetwarzania produktów rolnych. Warunki przyjęcia: ukończenie 6 klas szkoły średniej oraz egzamin wstępny z języka polskiego, matematyki, fizyki i rysunku odręcznego. Czas trwania nauki: 3 lata i pół roku obowiązującej praktyki fabrycznej.

Gdynia — Szkoła Morska. Wydziały: żeglugowy i mechaniki okrętowej. Kształcą kapitanów i mechaników okrętowych. Warunki przyjęcia: 6 klas szkoły średniej. Czas trwania nauki: 3 lata. Szkoła ta znajduje się w zawiadywaniu Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

III. SZKOŁY MIERNICZE.

Cel: wykształcenie mierników dla średnich pomiarów terenowych. Warunki przyjęcia: świadectwo ukończenia 4 klas szkoły średniej lub 7 klas szkoły powszechnej i egzamin wstępny języka polskiego, matematyki i rysunku. Czas trwania nauki 4 lata.

Kowel (Woj. Wołyńskie) — Wydział (Szkoła) Mierniczy przy Państwowej Szkole Mierniczej i Drogowej.

Kraków (Al. Mickiewicza 7) — Wydział Mierniczy przy Państwowej Szkole Przemysłowej (w likwidacji).

Lwów (ul. Snopkowska 14) — Wydział Mierniczy przy Państwowej Szkole Przemysłowej (w likwidacji).

Łomża (Woj. Białostockie) — Wydział Mierniczy przy Państwowej Szkole Mierniczej i Przemysłowo - Leśnej.

Poznań (Łąkowa 11) — Wydział Mierniczo - Meljoracyjny przy Państwowej Szkole Budownictwa.

Warszawa (ul. Wspólna 81) — Państwowa Szkoła Miernicza (bez kursu I). Warunki przyjęcia na kurs II: świadectwo ukończenia 6 klas i egzamin wstępny.

IV. SZKOŁY PRZEMYSŁU ARTYSTYCZNEGO.

Szkoły Przemysłu Artystycznego mają za zadanie wykształcenie instruktorów i pracowników dla rzemiosł i przemysłu artystycznego, a również nauczycieli rysunków w szkołach zawodowych. Czas trwania nauki około 5 lat. Od kandydatów wymagane jest wykształcenie w zakresie 3 lub 4 klas szkoły średniej i uzdolnienie artystyczne.

Kraków (Al. Mickiewicza 7) — Państwowa Szkoła Sztuk Zdobniczych Przemysłu Artystycznego.

Lwów (ul. Snopkowska 47) — Wydział Sztuk Zdobniczych Przemysłu Artystycznego przy Państwowej Szkole Przemysłowej.

Poznań (ul. Łąkowa 11) — Państwowa Szkoła Sztuk Zdobniczych Przemysłu Artystycznego.

Warszawa — Miejska Szkoła Sztuk Zdobniczych i Malarstwa.

V. SZKOŁY RZEMIEŚLNICZO-PRZEMYSŁOWE.

Celem szkoły rzemieślniczo-przemysłowej jest dostarczenie społeczeństwu należycie uzdolnionych pod względem fachowym rzemieślników, którzyby jednocześnie i pod względem społecznym przedstawiali typ obywateli, należycie rozumiejących swe zadania i obowiązki wobec społeczeństwa i Państwa. Szkoły rzemeślniczo-przemysłowe przyjmują do klasy I-ej kandydatów w wieku od lat 14 — 16 z przygotowaniem odpowiadającym ukończeniu conajmniej 5-ciu oddziałów 7-mio klasowej szkoły powszechnej, lub z przygotowaniem równorzędnem. Nauka w szkołach rzemieślniczo - przemysłowych trwa przeważnie lat trzy.

VI. SEMINARJA.

Cel nauki: przygotowanie nauczycielek dla szkół zawodowych lub gospodarczych.

a) Państwowe.

Kraków (Pędzichów 13) — Państwowe Seminarjum Gospodarcze.

Warszawa (Nowowiejska 43) — Państwowe Seminarjum Nauczycielek Rzemiosł.

Warszawa (Nowowiejska 43c) — Państwowe Seminarjum Nauczycielek Gospodarstwa.

b) Niepaństwowe.

Snopków pod Lwowem — Główna Szkoła gospodarcza żeńska. Warunki przyjęcia: ukończenie szkoły średniej, 2 lata nauki, 1 rok praktyki.

Pniewy (pow. Szamotulski, Woj. Poznańskie) — Seminarjum Gospodarcze SS. Urszulanek. — Warunki przyjęcia: 6 klas szkoły średniej i 16 lat życia.

VI. SZKOŁY GOSPODARCZE.

Cel nauki: toeretyczne i praktyczne wykształcenie kobiet w gospodarstwie domowem.

a) Państwowe.

Warszawa (Chłodna 27) — Państwowa Szkoła Pracy Domowej. Uczęszczają uczenice kl. 6-ej i 7-ej szkół powszechnych po 6 godzin tygodniowo na naukę gotowania, porządków domowych i szycia. Kurs nauki: 2 lata.

Warszawa (Solec 46) — Państwowa Szkoła Pracy Domowej. Cel i warunki — jak w szkole przy ul. Chłodnej Nr. 27.

b) Niepaństwowe.

Chyliczki pod Warszawą — Wyższa Szkoła Gospodarcza Żeńska im. Cecylji Zyberk-Platerówny. — Warunki przyjęcia: 17 lat i ukończenie szkoły średniej. Kurs gospodarstwa domowego trwa 1 rok, gospodarstwa wiejskiego 2 lata.

Grudziądz — Woj. Pomorskie, ul. Trynkowa 19 — Szkoła Gospodarcza Izby Rzemieślniczej.

Kraków (Pędzichów 13) — Miejska Szkoła Gospodarstwa Domowego. — Warunki przyjęcia: 14 lat i ukończenie szkoły powszechnej. Kurs 1-roczny.

Łódź (ul. Konstantynowska 29) — Miejska Szkoła Gospodarstwa Domowego.

Poznań (Św. Marcina 69) — Szkoła Gospodarcza Zawodowa F. Szczerbińskiej Przewod. Tow. Służby Żeńskiej.

Warszawa (Złota 41) — Szkoła Gospodarstwa Domowego Stowarzyszenia „Nauka i Praca". Cel szkoły i warunki przyjęcia jak wyżej.

Więcbork (pow. Sępolno) — Szkoła Gospodarstwa Domowego.

Sosnowiec — Szkoła Gospodarstwa Domowego Rektora Kościoła Najśw. Serca Jezusowego Ks. Fr. Raczyńskiego.

Związek gospodarczy gazowni i zakładów wodociągowych w Państwie Polskiem.

Warszawa, ul. Nowogrodzka 26 m. 1, tel. 9-84-26.

Adres telegr. „Gazwod".

1) **Cel i zadania Związku:** Założony w r. 1922. Celem Związku jest popieranie i regulowanie spraw gospodarczych i technicznych gazowni, zakładów wodociągowych, kanalizacyjnych i pokrewnych oraz reprezentacja tych gałęzi gospodarki komunalnej, obrona interesów, prowadzenie statystyki i wydawnictw, działalność instruktorska oraz inicjatywa i pomoc w zakładaniu nowych przedsiębiorstw tego rodzaju. Związek współpracuje z Władzami państwowemi i samorządowemi w zakresie administracyjno - prawnym, deleguje swych przedstawicieli i rzeczoznawców do instytucji rządowych, samorządowych i społecznych oraz do sądów, udziela porad prawnych i technicznych, urządza zjazdy doroczne i konferencje tyczące się zakładów użyteczności publicznej, wreszcie udziela pomocy w sprawach handlowych, zakupach i t. d.

Terenem działalności Związku jest cała Rzeczpospolita.

2) **Członkami Związku** mogą być Gazownie, Zakłady Wodociągowo - Kanalizacyjne i pokrewne, w osobach swych przedstawicieli prawnych, miasta posiadające te zakłady oraz mające zamiar budować je, dalej wszystkie miejscowości zaopatrywane w gaz i wodę przez gazownie czy wodociągi dalekosiężne. Członkowie opłacają składki zależne od ilości wyprodukowanego gazu lub wody. Członków przyjmuje Zarząd.

3) **Organizacja Związku:** Władzami Związku są: Walne Zgromadzenie, Zarząd, oraz Komisja Rewizyjna. Walne Zgromadzenia odbywają się co roku połączone ze Zjazdem Gazowników i Wodociągowców Polskich.

Zarząd składa się z 15-tu członków i 3-ch zastępców. Przewodniczący Zarządu jest Prezesem Związku. Związek prowadzi swe biuro na którego czele stoi Dyrektor.

4) Związek współpracuje z Ministerstwami, ze Związkiem Miast Polskich, Związkiem Elektrowni, Związkiem Przemysłu Techniczne-

go, Związkiem Centralnym Przemysłu i Handlu, Zrzeszeniem Gazowników i Wodociągowców Polskich oraz z Polskim Instytutem Wodociągowo - Kanalizacyjnym.

Organem Związku jest czasopismo „Gaz i Woda", redakcja Kraków, Gazownia Miejska. Pozatem Związek utrzymuje stały kontakt z instytucjami zagranicznemi pokrewnemi.

Do Związku należy obecnie 73 gazownie i 42 Wodociągi.

5) Skład osobowy na rok 1933/34. Wybrany na Walnem Zgromadzeniu w Wilnie w dn. 23.VI.1932:

Prezydjum:

Prezes Związku Inż. Włodzimierz Rabczewski, Dyr. Wodociągów i Kanalizacji m. st. Warszawy.

Wiceprezesi:

Inż. Czesław Świerczewski dyr. Gazowni Miejskiej, W-wa;

Inż. Antoni Dziurzyński, Dyr. Gazowni Miejskiej, w Poznaniu;

Inż. Stanisław Aleksandrowicz, Dyr. Miejskich Zakładów Wodociągowych we Lwowie;

Inż. Feliks Turczynowicz, Dyr. Miejskiego Wodociągu w Lublinie.

Dyrektor Związku: Inż. cyw. Józef Konopka.
